T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

2025 YILI
İDARE FAALİYET RAPORU

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

ŞUBAT 2026

BAKAN SUNUŞ

Murat KURUM
Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı

Dünyada yaşanan hızlı dönüşüm; üretim, ticaret, şehirleşme ve yaşam biçimlerini köklü şekilde değiştirirken, iklim değişikliği bu dönüşümün merkezinde yer alan belirleyici bir unsur hâline gelmiştir. Günümüzde ülkelerin kalkınma modelleri yalnızca ekonomik göstergelerle değil; çevresel sürdürülebilirlik, iklim dirençliliği ve yeşil dönüşüm kapasitesiyle birlikte değerlendirilmektedir. Bu çerçevede iklim politikaları, bugünün ihtiyaçlarını karşılarken gelecek nesillerin haklarını da güvence altına alan stratejik bir devlet politikası alanı olarak öne çıkmaktadır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı olarak; çevrenin korunması, şehirlerimizin dirençli ve yaşanabilir hâle getirilmesi ve iklim değişikliğiyle etkin mücadele edilmesi temel sorumluluk alanlarımız arasında yer almaktadır. Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından ilan edilen 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi, ülkemizin yeşil dönüşüm sürecine yön veren güçlü bir iradeyi ifade etmektedir. Bu hedef doğrultusunda iklim politikalarımızı bilimsel temellere dayalı, bütüncül ve kapsayıcı bir yaklaşımla hayata geçirmekteyiz.

Bu kapsamda ülkemiz, Paris Anlaşması'na taraf olmasının ardından iklim değişikliğiyle mücadelede somut ve iddialı adımlar atmaya devam etmektedir. New York'ta düzenlenen BM İklim Zirvesi'nde Sayın Cumhurbaşkanımız, 2035 yılı için emisyonların 643 milyon tona düşürülmesini öngören İkinci

Ulusal Katkı Beyanımızı açıklanmıştır. Bu doğrultuda, referans senaryoya kıyasla 466 milyon tonluk bir azaltım sağlanmasını öngörüyoruz.

Diğer taraftan, "Hiçbir ülkenin geride bırakılmayacağı daha adil ve kapsayıcı bir diplomasi" hedefiyle başlattığımız 31. Taraflar Konferansı (COP31) ev sahipliği ve başkanlığı adaylığımızı, tarihi bir diploması başarısıyla sonuçlandırdık. Türkiye, iklim değişikliğiyle mücadelede Birleşmiş Milletler'in en önemli organizasyonu olan COP31'e başkanlık ve ev sahipliği yaparak; küresel iklim taahhütlerinin, politikaların ve çözüm yollarının şekilleneceği bu tarihi platformda 196 ülkenin liderini ülkemizde buluşturacaktır.

Ayrıca; 2025 yılı, iklim politikalarımız açısından önemli gelişmelerin hayata geçirildiği bir dönem olmuştur. Ülkemizin ilk kapsamlı iklim mevzuatı olan İklim Kanunu yürürlüğe girerek, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefimiz doğrultusunda güçlü bir hukuki çerçeve oluşturmuştur. Bunun yanı sıra; karbon fiyatlandırma araçlarının geliştirilmesi, iklim finansmanı kapasitesinin güçlendirilmesi ve sanayide yeşil dönüşümün desteklenmesine yönelik çalışmalar kararlılıkla sürdürülmüştür. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları, yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları ve hibe programlarıyla şehirlerimizin iklim değişikliğine uyum kapasitesi artırılmıştır.

Bu rapor; İklim Değişikliği Başkanlığımız tarafından 2025 yılı boyunca yürütülen faaliyetleri, mali ve performans sonuçlarını, hedeflere yönelik ilerlemeyi ve kurumsal kapasiteyi şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleri doğrultusunda kamuoyunun bilgisine sunmak amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan değerlendirmeler, ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadelesinde kaydettiği ilerlemeyi ortaya koyarken, önümüzdeki döneme ilişkin politika ve uygulamalara da ışık tutmaktadır.

Bu vesileyle, iklim değişikliğiyle mücadelede büyük bir özveriyle görev yapan tüm çalışma arkadaşlarıma, sürece katkı sunan kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyor; 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporu'nun ülkemiz ve geleceğimiz için hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN SUNUŞ

Halil HASAR

İklim Değişikliği Başkanı

İklim değişikliği; çevresel etkilerinin yanı sıra ekonomik, sosyal ve sektörel sonuçlarıyla bütüncül politika müdahaleleri gerektiren küresel bir sorun olarak öne çıkmaktadır. Aşırı hava olaylarının sıklığı ve şiddetindeki artış, doğal kaynaklar üzerindeki baskıların yoğunlaşması ve sosyo-ekonomik kırılganlıkların derinleşmesi; iklim değişikliğiyle mücadelenin planlı, bilimsel ve izlenebilir politikalar çerçevesinde yürütülmesini zorunlu kılmaktadır.

İklim Değişikliği Başkanlığı olarak; ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi ve yeşil dönüşüm vizyonu doğrultusunda, iklim değişikliğiyle mücadeleyi azaltım ve uyum boyutlarını birlikte ele alan bütüncül bir yaklaşımla sürdürmekteyiz. Bu doğrultuda; politika ve strateji belgelerinin hazırlanması ve uygulanması, mevzuat altyapısının güçlendirilmesi, piyasa temelli mekanizmaların geliştirilmesi, izleme ve değerlendirme sistemlerinin işletilmesi ile uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik çalışmalarımızı yıl boyunca kararlılıkla yürüttük.

2025 yılı, iklim politikalarımızın kurumsal ve hukuki altyapısını güçlendirdiğimiz önemli bir dönem olmuştur. İklim değişikliğiyle mücadelede temel ilke, hedef ve araçları bütüncül bir yapı içerisinde düzenleyen İklim Kanunu'nun yürürlüğe girmesi, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda

yürütülen azaltım ve uyum politikalarına açık, bağlayıcı ve sürdürülebilir bir zemin sağlamıştır. Kanun kapsamında; sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması, piyasa temelli mekanizmaların tesisi, iklim finansmanı araçlarının geliştirilmesi ve kurumsal koordinasyonun güçlendirilmesine yönelik süreçleri netleştirdik.

Uluslararası iklim rejimi çerçevesinde, İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC) hazırlık sürecini 2025 yılında tamamladık; sera gazı emisyon projeksiyonlarını, sektör bazlı politika setlerini ve uzun dönemli hedeflerle uyumlu şekilde güncelledik. Aynı zamanda, İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Stratejisi ve Eylem Planları (2024-2030) kapsamında belirlenen eylemlerin izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik çevrim içi sistemleri etkin biçimde işlettik.

Yeşil dönüşümün piyasa temelli araçlarla desteklenmesi amacıyla Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'nin kurulmasına yönelik mevzuat ve teknik çalışmalarımızı ilerlettik; Türkiye Yeşil Taksonomisi kapsamında sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına yönelik hazırlıklarımızı sürdürdük. Bu çalışmalarla, yatırım kararlarının iklim hedeflerimizle uyumlu şekilde yönlendirilmesini ve uluslararası düzenlemelere uyumun güçlendirilmesini amaçladık.

İklim değişikliğine uyum alanında ise; Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları, yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları, etki ve risk analizleri ile yerel düzeyde karar alma ve uygulama kapasitesinin artırılmasına yönelik çalışmalar ile hibe desteklerini öncelikli alanlarımız arasında konumlandırdık. Böylece, iklim risklerine karşı dirençli şehirlerin oluşturulmasına yönelik teknik ve kurumsal altyapıyı güçlendirdik.

Bu rapor; Başkanlığımızın 2025 yılı içerisinde yürüttüğü faaliyetlerin sonuçlarını, mali ve performans verilerini, kurumsal kapasite değerlendirmelerini ve gelecek döneme ilişkin politika önceliklerini hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkeleri doğrultusunda ortaya koymaktadır.

Bu süreçte katkı sunan tüm paydaşlara ve özveriyle görev yapan çalışma arkadaşlarıma teşekkür ediyor; 2025 Yılı İdare Faaliyet Raporumuzun ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum.

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ **1**
I- GENEL BİLGİLER **2**
A- Misyon ve Vizyon 3
Misyon 3
Vizyon 3
Temel Değerler 3
B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar 4
C- İdareye İlişkin Bilgiler 5
1- Fiziksel Yapı 5
2- Teşkilat Yapısı 6
3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı 7
4- İnsan Kaynakları 8
5- Sunulan Hizmetler 12
II- AMAÇLAR ve HEDEFLER **27**
A- Temel Politika ve Öncelikler 27
1- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) 27
2- Orta Vadeli Program (2025-2027) 29
3- 2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı 30
4- Diğer Politika/Strateji/Eylem Planları 32
B- İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler 34
III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER **37**
A- Mali Bilgiler 37
1- Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar 37
2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar 40
3- Mali Denetim Sonuçları 47
B- Performans Bilgileri 48
1- Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri 48
2- Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi 51
3- Stratejik Planın Değerlendirilmesi 55
4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi 69

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ 71
A- Üstünlükler 71
B- Zayıflıklar 71
C- Değerlendirme 71
V- ÖNERİ VE TEDBİRLER 75
FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ 79
1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 87
2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 97
3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler ……...115
4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 121
5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 133
6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 143
7.Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 155
8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 159
9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 175
10. Hukuk Müşavirliği 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 185
11. Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirliği 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler 189

Tablo ve Grafikler Sayfa

Tablolar

Tablo 1. Mevcut Araç Sayısı
Tablo 2. Donanım Bileşeni
Tablo 3. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı
Tablo 4. Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı
Tablo 5. Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı
Tablo 6. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı
Tablo 7. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı
Tablo 8. 2024 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri
Tablo 9. 2024 Yılı Mal ve Hizmet Alımlarının Dağılımı (TL)
Tablo 10. 2024 Yılı Başkanlık İcraatleri
Tablo 11. İşlem Yapılan Belgelere İlişkin Bilgiler
Tablo 12. Başkanlığa Gönderilen Belgelerin Ön Mali Kontrolü

Grafikler

Grafik 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı
Grafik 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı
Grafik 3. Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı
Grafik 4. Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı
Grafik 5. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı
Grafik 6. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı
Grafik 7. 2024 Yılı Ödenek ve Harcamalar (TL)
Grafik 8. Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM) Tüketimi

KISALTMALAR

AB Avrupa Birliği

AC Uyum Komitesi

AF Uyum Fonu

AFD Fransız Kalkınma Ajansı

AKAKDO Arazi Kullanımı, Arazi Kullanım Değişikliği ve Ormancılık

AYM Avrupa Yeşil Mutabakatı

BASİAD Balıkesir İşadamları ve Sanayiciler Derneği

BİST Borsa İstanbul Anonim Şirketi

BMİDÇS Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

BMWK Alman Federal Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı

BTR1-2 Birinci Ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu

CCXG İklim Değişikliği Uzmanlar Grubu

CCS Avrupa Birliği Karbon Yakalama ve Depolama

CFA Mali İşler Komitesi

CHAMP İklim Eylemi İçin Yüksek Hedefli Çok Düzeyli Ortaklıklar Koalisyonu

CİMER Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi

COP28 28. Taraflar Konferansı

COP29 29. Taraflar Konferansı

CPPİDS Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemi

CSRD Kurumsal Sürdürülebilirlik Raporlama Direktifi

ÇSY Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel

ÇŞİDB Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Başkanlığı

DETSİS Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi

DMO Devlet Malzeme Ofisi

DOĞAKA Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı

EBRD Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası

ECA Montreal Protokolü Avrupa ve Orta Asya

Eco Youth Camp Uluslararası Gençlik Ekoloji Kampı

EÇBS Entegre Çevre Bilgi Sistemi

EIA Çevre Araştırma Kurumu

EKAP Elektronik Kamu Alımları Platformuna

EKPSS Engelli Kamu Personeli Seçme Sınavı

EKOMVET Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı

EPC Ekonomik Politika Komitesi

EPOC Çevre Politika Komitesi

ERP Ekonomik Reform Programı

ETF Gelişmiş Şeffaflık Çerçevesi

ETS Emisyon Ticaret Sistemi

EU ETS Avrupa Birliği Emisyon Ticaret Sistemi

FARAVET Faaliyet Raporları Veri Tabanı

FAO Gıda ve Tarım Örgütü

GCF Yeşil İklim Fonu

GEF Küresel Çevre Fonu

GES Güneş Enerji Santrali

GGA Küresel Uyum Hedefleri

GIZ Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu

GMP Gelişmiş Pazar Mekanizması

GST Küresel Durum Değerlendirmesi

HCFC Hidrokloroflorokarbonlar

HİTAP Hizmet Takip Programı

IBRD Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası

IFC Uluslararası Finans Kurumu

IFCMA Kapsayıcı Karbon Azaltım Yaklaşımları Forumu

IKI Uluslararası İklim İnisiyatifi

IPA Avrupa Birliği Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı

IPCC Hükümetler arası İklim Değişikliği Paneli

İÇG İhtisas Çalışma Grupları

İDASEP İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı

İDB İklim Değişikliği Başkanlığı

İDUKK İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu

İDUSEP İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı

İRD Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi, Raporlanması ve Doğrulanması

KADİZ Kamu Diplomasisi İzleme Sistemi

KaYa Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemi

KAYSİS Elektronik Kamu Bilgi Yönetim Sistem

KBS Kamu Bilişim Sistemi

KGH Isıtma, Havalandırma, İklimlendirme ve Soğutma Derneği

KPHYS Kamu Personeli Harcamaları Yönetim Sistemi

KPSS Kamu Personel Seçme Sınavı

LCOY Yerel Gençlik Konferansı

LTS Uzun Dönemli İklim Değişikliği

MEDAS Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi

MLF Çok Taraflı Fon

MOP Montreal Protokolü Taraflar Toplantısı

MoU Mutabakat Zaptı

NBS Doğa Temelli Çözümler

NC9 Dokuzuncu Ulusal Bildirim Raporu

NCAP Ulusal Soğutma Eylem Planı

NCQG Yeni Sayısallaştırılmış Hedef

NWP Nairobi Çalışma Programı

NDC Ulusal Katkı Beyanı

NFRD Finansal Olmayan Raporlama Direktifi

OECD Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü

OEWG46 Açık Uçlu Çalışma Grubunun 46.Toplantısı

OTİM Ozon Tabakasını İncelten Maddeler

OVP Orta Vadeli Program

PMI Piyasa Uygulama Ortaklığı

PMR Karbon Piyasası Hazırlık Ortaklığı

REC Kaynak Çevre ve İklim Derneği

SBB Strateji ve Bütçe Başkanlığı

SCF Daimi Finans Komitesi

SFDR Sürdürülebilir Finans Bildirim Düzenlemesi

SKD İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği

SKDM Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması

SMEITS Sırbistan Mekanik ve Elektrik Mühendisleri ve Teknisyenleri Birliği

STK Sivil Toplum Kuruluşları

STORMLOG Yerel Yönetim Hizmetlerinde Sürdürülebilir Ulaşım ve Su Yönetimi

TALSAD Türkiye Alüminyum Sanayicileri Derneği

TARAP Türkiye Afet Risk Azaltma Planı

TBMM Türkiye Büyük Millet Meclisi

TENMAK Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu

TF-CLIMA İklim Değişikliğine Karşı Küresel Mobilizasyon Görev Gücü

TİKA Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı

TİM Türkiye İhracatçılar Meclisi

TKYS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi

TRATOLOW Türkiye'de Düşük Emisyonlu ve İklime Dirençli Ekonomiye Geçiş

TSE Türk Standartları Enstitüsü

TTBS Tasarruf Tedbirleri Bilgi Sistemi

TÜBA Türkiye Bilimler Akademisi

TÜRKAK Türk Akreditasyon Kurumu

TÜRKÇİMENTO Türkiye Çimento Sanayicileri Birliği

UNFCCC COP Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı

UNEP Birleşmiş Milletler Çevre Programı

UNDP Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı

UNEP Birleşmiş Milletler Çevre Programı

UNFCCC Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi

UNICEF Birleşmiş Milletler Uluslararası Çocuklara Acil Yardım Fonu

UNIDO Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı

UNOPS Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi

WCO Dünya Gümrük Örgütü

WIM Uluslararası Kayıp ve Zarar Mekanizması

WMO Dünya Meteoroloji Örgütü

YASED Uluslararası Yatırımcılar Derneği

YDİD Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu

YİDEP Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı

YMÇG Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu

YMEP Yeşil Mutabakat Eylem Planı

YOİKK Yatırım Ortamının İyileştirilmesi Koordinasyon Kurulu

YUSEP Yerel Uyum Stratejisi ve Eylem Planı

YÖNETİCİ ÖZETİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun Faaliyet Raporları başlıklı 41 inci maddesinde "Üst yöneticiler ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerince, hesap verme sorumluluğu çerçevesinde, her yıl faaliyet raporu hazırlanır. Üst yönetici, harcama yetkilileri tarafından hazırlanan birim faaliyet raporlarını esas alarak, idaresinin faaliyet sonuçlarını gösteren idare faaliyet raporunu düzenleyerek kamuoyuna açıklar." denilmektedir.

Mezkûr kanun maddesi ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yayımlanan "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" çerçevesinde kamu idarelerinin faaliyet raporlarını hazırlamaları gerekmektedir.

Bu doğrultuda, Başkanlığımız 2025 Yılı Faaliyet Raporu Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda yukarıdaki mevzuat hükümleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Faaliyet Raporunun;

Birinci bölümünde; Başkanlığımızın misyon ve vizyonu, teşkilat yapısı, insan kaynakları, fiziki kaynakları, sunulan hizmetler ile görev yetki ve sorumlulukları gibi idareye ilişkin genel bilgilere,

İkinci bölümde; Başkanlığımızın üst politika belgelerindeki temel politika ve öncelikleri ile kurumsal amaç ve hedeflere,

Üçüncü bölümde; Başkanlığımızın bütçe uygulama sonuçları, mali tabloları gibi mali bilgileri ile performans bilgilerine ve bunlara ilişkin değerlendirmelere,

Dördüncü bölümde; Başkanlığımızın güçlü ve zayıf yönleri ile kurumsal kabiliyet ve kapasitenin değerlendirilmesine,

Beşinci bölümde; Başkanlığımızın öneri ve tedbirlerine,

Altıncı bölümde ise; Başkanlığımız hizmet birimleri tarafından 2025 yılı içinde yürütülen projeler, mevzuat çalışmaları ve temel faaliyetlere ilişkin bilgiler ile üst yönetici ve mali hizmetler birim yöneticisi iç kontrol güvence beyanlarına,

yer verilmiştir.

İklim değişikliği ile ilgili hedeflerimize ulaşabilmek için; kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması ilkelerini gözeterek ülkemizi, ekonomimizi, şehirlerimizi güçlendirerek faaliyetlerimizi 2025 yılında olduğu gibi sonraki yıllarda da aynı titizlik ve gayretle sürdüreceğiz.

GENEL BİLGİLER

I- GENEL BİLGİLER

A- Misyon ve Vizyon

Misyon

İklim değişikliği ile mücadele kapsamında tüm paydaşların katılımıyla bilimsel yöntemlere dayalı, çevresel, sosyolojik, ekonomik, teknolojik ve finansal unsurları içeren plan, politika ve stratejileri belirlemek, iklim değişikliğine uyum hedefleri ve sera gazı emisyon azaltım hedefleri çerçevesinde piyasa mekanizmalarının kurulması başta olmak üzere ulusal ve uluslararası çalışmaları yürütmek.

Vizyon

Türkiye Yüzyılında, 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesine ve iklim dirençliğinin inşa edilmesine öncülük etmek.

Temel Değerler

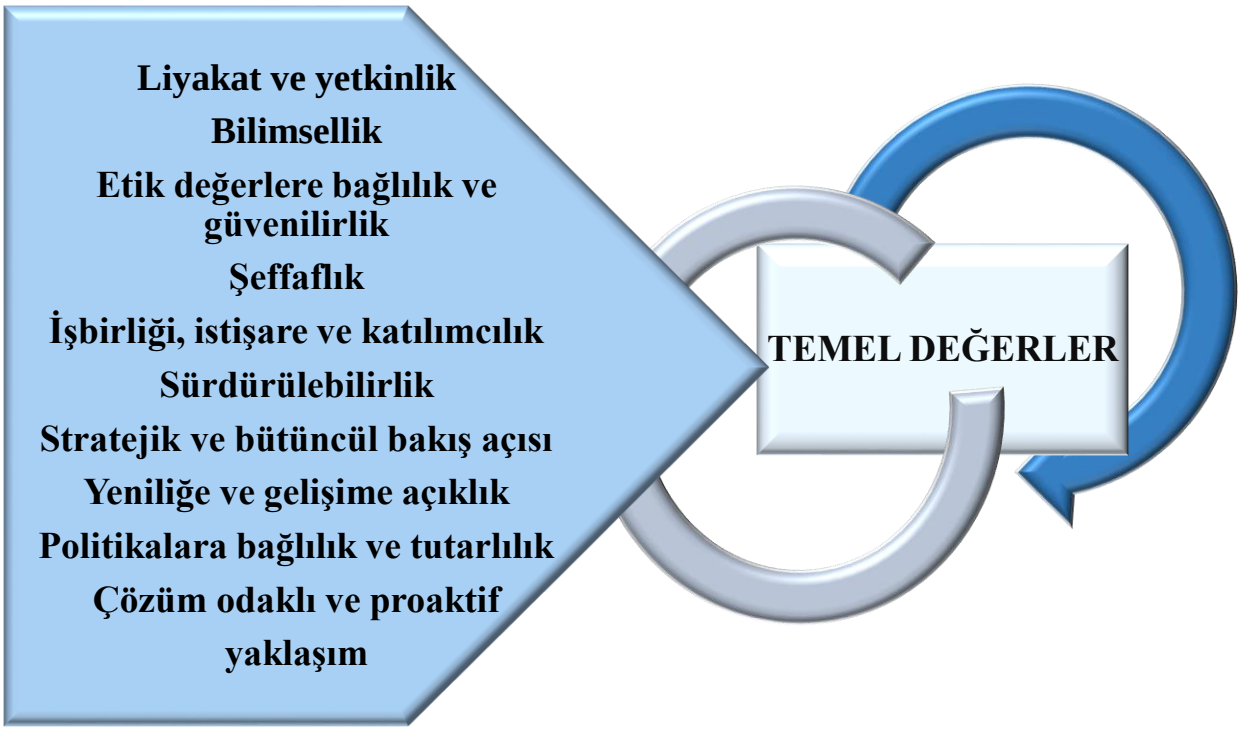

B- Yetki, Görev ve Sorumluluklar

4 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi çerçevesinde, İklim Değişikliği Başkanlığı'nın görev ve yetkileri şunlardır:

Küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.

- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ulusal ölçekte izlemek, kontrol etmek ve raporlamak, sera gazı emisyonlarının azaltımı konusunda sektörel politika belirleme çalışmalarını gerçekleştirmek ve gerekli mevzuat düzenlemelerini yapmak.
- İklim değişikliği ile ilgili uluslararası müzakere süreçlerini takip etmek.
- Uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Net sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadele ve yeşil kalkınma politikalarının belirlenmesi, strateji ve eylem planlarının hazırlanması için gerekli çalışmaları yaparak Koordinasyon Kuruluna sunmak.
- Ulusal, yerel ve sektörel iklim değişikliğine uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu alanda eylem planlarını izlemek, değerlendirmek ve raporlamak.
- İklim değişikliği etkilerinin belirlenmesine yönelik modelleme ve risk değerlendirmesi çalışmaları yapmak, risk haritaları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak.
- Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı izleme raporlama ve doğrulama sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimini sağlamak.
- İklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil kalkınma için gerekli ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını araştırmak, ilgili paydaşların yararlanması ve kapasite geliştirilmesi doğrultusunda

çalışmalar yapmak, teşvik mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek, uygulamak ve izlemek.

- İklim değişikliği konusunda teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak ve bu kapsamda çalışmalar yürüten ulusal ve uluslararası kuruluşlarla koordinasyon sağlamak, kavramsal çalışmaları yürütmek, kılavuzlar ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izleme ve raporlamasını gerçekleştirmek.
- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının uyumuna yönelik çalışmaları yapmak, bu çerçevedeki projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında ulusal ve uluslararası projeleri hazırlamak ve uygulamak.
- İklim değişikliği alanında kamuoyunun bilinçlendirmesine yönelik eğitim, kapasite ve farkındalık geliştirme faaliyetleri gerçekleştirmek.
- Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

C- İdareye İlişkin Bilgiler

1- Fiziksel Yapı

İklim Değişikliği Başkanlığı, Çamlıca Mahallesi Anadolu Bulvarı No:64/2 (Eski No:24E) 06630 Yenimahalle/ANKARA adresinde bulunan Bakanlık hizmet binasında görevlerini yerine getirmektedir.

Tablo 1. Mevcut Araç Sayısı

	Araç Türü	Araç Sayısı	Mülkiyeti Başkanlığa Ait	Kiralanan
Mevcut Araç	Binek Oto	4	2	2
	Minibüs	1	1	-
	Panel	2	-	2
	Diğer	-	-	-
	Toplam	**7**	**3**	**4**

2- Teşkilat Yapısı

Başkanlık, Başkan ve Başkan Yardımcıları ile aşağıdaki hizmet birimlerinden oluşmaktadır.

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı
2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı
3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı
4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı
5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı
6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı
7. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı
8. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Başkanlığı
9. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
10. Hukuk Müşavirliği
11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

TEŞKİLAT ŞEMASI

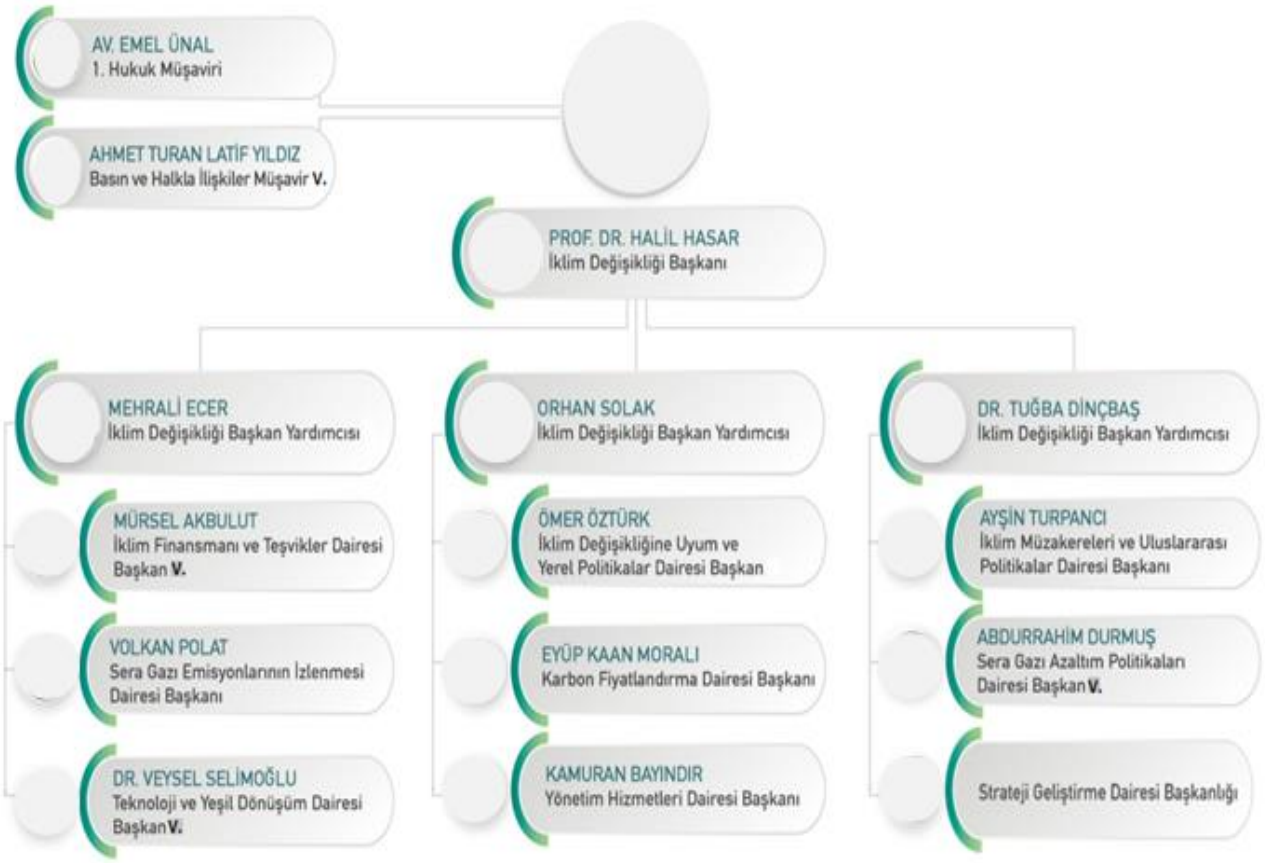

3- Teknoloji ve Bilişim Altyapısı

Mevcut Bilişim Sistemi

Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın kritik bilgi işlem altyapısı; Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü altyapı ve üstyapı bileşenleri ile yeni nesil veri merkezinde barındırılmaktadır. Tüm ulusal stratejilere ve eylem planlarına uyum çerçevesinde Bilgi Güvenliği Şube Müdürlüğü'ne bağlı olarak kurulan Siber Güvenlik Operasyon Merkezinde Bakanlığımız Siber Güvenlik faaliyetleri kapsamında bilişim sistemleri ve bilgi varlıklarını gelebilecek iç ve dış tehditlere karşı korumak için hizmet vermektedir. Kurum bünyesinde farklı projeler kapsamında satın alınmış farklı marka ve modellerde bilişim donanım ve yazılım envanteri bulunmaktadır. Bakanlığımız hizmet binasında bulunan veri merkezinin yapımı tamamlanarak hizmete girmiştir. Böylece Bakanlığımız, bilişim kaynaklarını ortak bir havuzdan yönetebilir ve gerektiğinde iş birimleri ve projelere ayrılan bu kaynakları dinamik olarak azaltıp, arttırabilir duruma gelmiştir. Kurumda sanal mimari anlamında farklı teknolojiler kullanılmakta olup modern yönetim yazılımları ile genişleyebilir bir yapıda, bu farklı teknolojilerin merkezi yönetimi ve performans takibi etkin şekilde yapılabilmektedir.

Başkanlığımız bilişim altyapısı olarak Bakanlığımız veri merkezini kullanmakta olup kurumsal bilişim altyapısının geliştirilmesi hizmetini Bakanlık Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünden almaktadır. Mevcut kurum donanım envanterini gösterir tablo aşağıda sunulmuştur.

Tablo 2. Donanım Bileşeni

Donanım Bileşeni	Adet
Masa Üstü Bilgisayar (PC)	180
Dizüstü Bilgisayar (PC)	49
Yazıcı (Printer, Tarayıcı, Fotokopi, Fax Özellikli)	24
Televizyon	21
Ethernet Switch (48 Portlu)	16
Analog Telefon	128

Bilgi ve Teknolojik Kaynaklar

Başkanlığımıza ait yazılımlar, birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanan veya yeniden geliştirilen uygulamalardır. Bu gelişim sürecinde özellikleri ile birlikte sayıları da değişiklik göstermektedir. Bu kapsamda, Başkanlığımızın bilgi sistemleri uygulamalarını gösterir liste aşağıda sunulmuştur.

1. Entegre Çevre Bilgi Sistemi (EÇBS) Uygulamaları:

- ✓ *İklim Portal*
- ✓ *F-gaz Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)*
- ✓ *F-gaz Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET)*
- ✓ *Ozon Tabakasını İncelten Maddeler (OTİM)*
- ✓ *Sera Gazları İzleme, Raporlama ve Doğrulama (MRV)*
- ✓ *Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi (MEDAS)*
- ✓ *Gönüllü Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi*

2. https://belgenet.csb.gov.tr
3. https://iklim.gov.tr
4. https://eposta.iklim.gov.tr
5. https://netsifirturkiye.org (Ulusal Katkı Beyanı ve Türkiye'nin Uzun Dönemli Stratejisi)
6. https://iklimelcileri.com.tr
7. https://iklimiduy.org
8. https://iklimeuyum.org
9. https://iklimin.org
10. https://carbon-turkey.org
11. https://etks.csb.gov.tr/
12. https://turksim.csb.gov.tr/
13. https://pmrturkiye.csb.gov.tr
14. https://ozonturkiye.csb.gov.tr
15. https://ik.iklim.gov.tr
16. https://ikbs.iklim.gov.tr
17. https://arsiv.iklim.gov.tr

4- İnsan Kaynakları

31.12.2025 tarihi itibariyle İklim Değişikliği Başkanlığı'nda toplam 147 personel istihdam edilmektedir.

Tablo 3. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı			Oran (%)
	Dolu	Boş	Toplam	
Memur	110	143	253	**43**
4/B Sözleşmeli Personel	37	1	38	**97**
Toplam	**147**	**144**	**291**	**50**

Grafik 1. Başkanlık Dolu ve Boş Kadrolarının Dağılımı

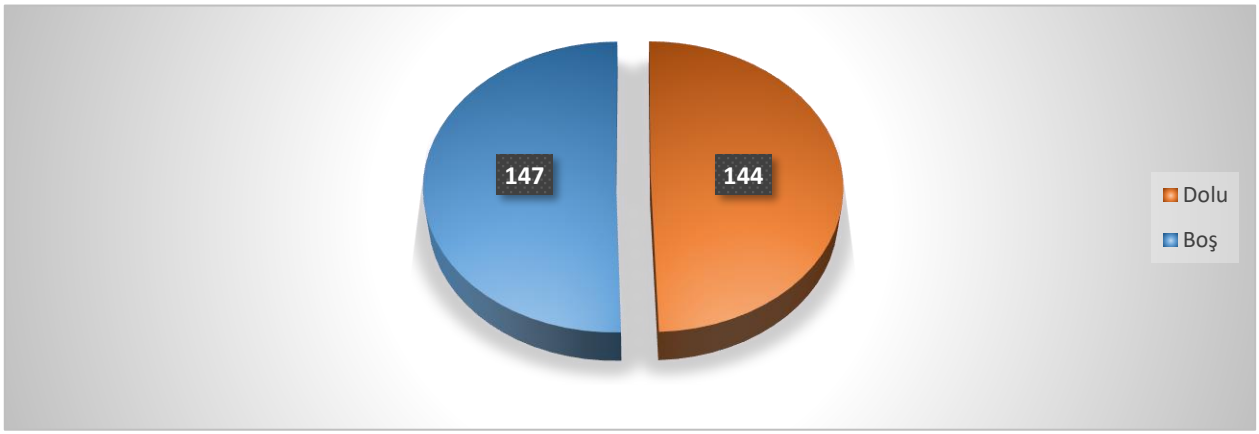

Tablo 4. Başkanlık Personelinin Cinsiyet ve Yaş Durumuna Göre Dağılımı

Cinsiyet	Personel Sayısı	Oran (%)
Kadın	64	43
Erkek	83	57
Toplam	**147**	**100**

Yaş Grubu	18-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45	46-50	51-55	Toplam
Merkez	0	11	22	38	34	20	17	5	**147**

Grafik 2. Başkanlık Personelinin Cinsiyet Durumuna Göre Dağılımı

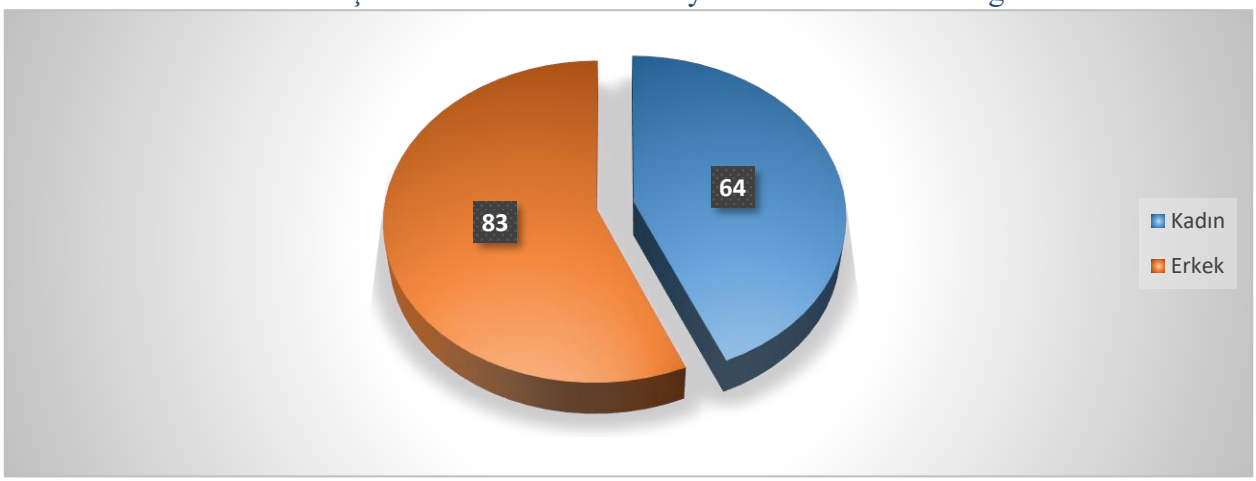

Grafik 3. Başkanlık Personelinin Yaş Durumuna Göre Dağılımı

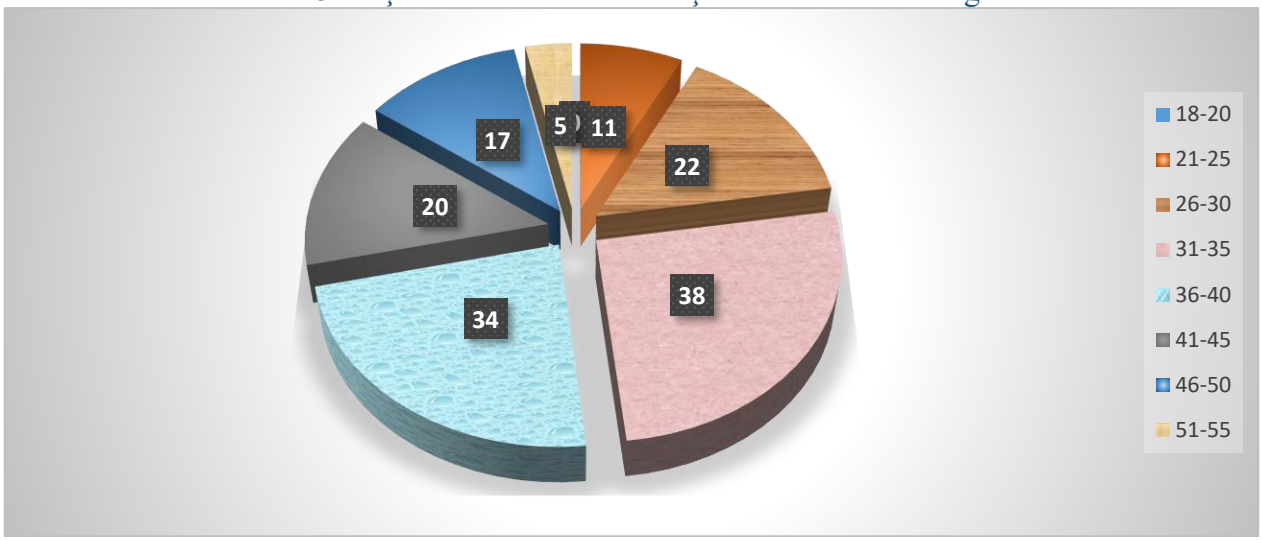

Tablo 5. Başkanlık Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

İstihdam Şekli	Personel Sayısı	Oran (%)
Memur Avukatlık Hizmetleri	2	1
Genel İdare Hizmetleri	72	49
Teknik Hizmetleri Sınıfı	34	23
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	1	1
Yardımcı Hiz. Sınıfı	1	1
4/B Sözleşmeli Toplamı	37	25
Toplam	**147**	**100**

Grafik 4. Başkanlık Memur Personelinin İstihdam Şekline Göre Dağılımı

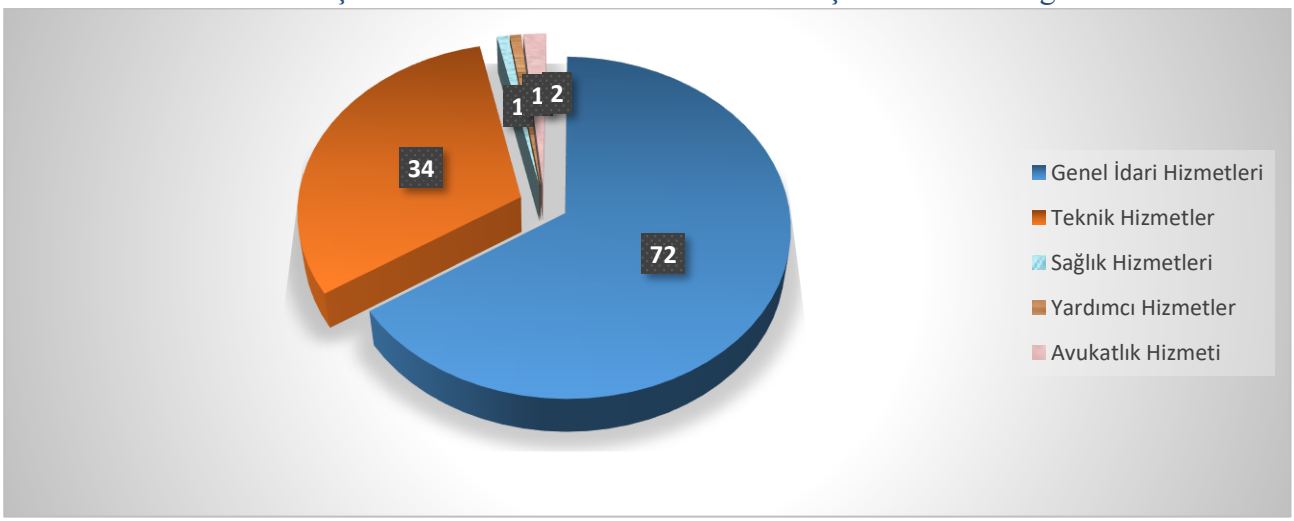

Tablo 6. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

Yıl Aralığı	Personel Sayısı	Oran (%)
0-5	82	56
6-10	11	8
11-15	23	16
16-20	25	17
21-24	2	1
25 yıl ve üzeri	4	2
Toplam	**147**	**100**

Grafik 5. Başkanlık Personelinin Hizmet Yılına Göre Dağılımı

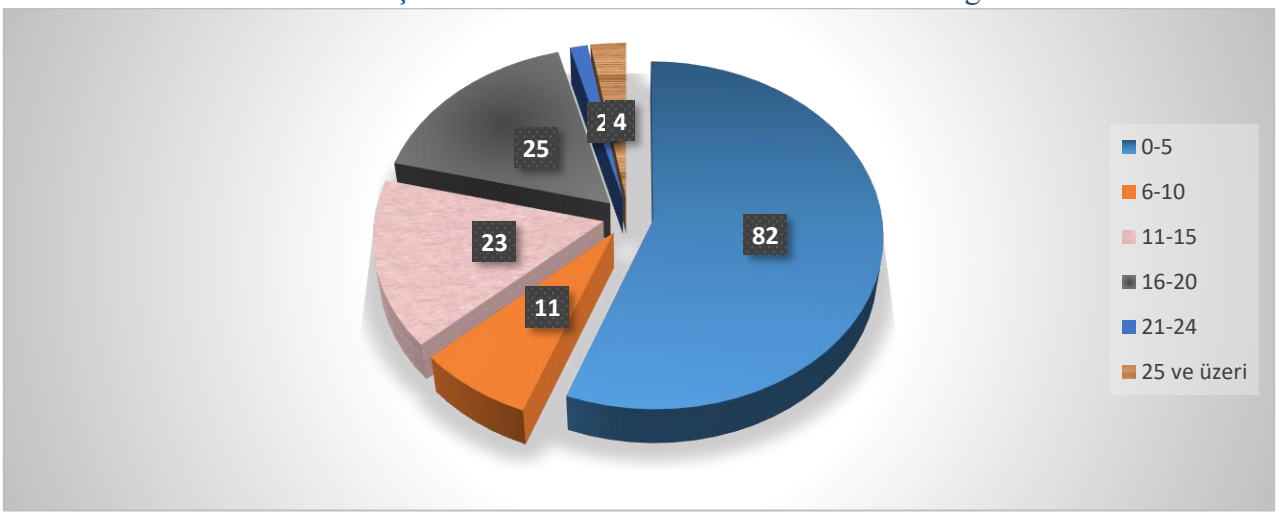

Tablo 7. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

Öğrenim Durumu	Personel Sayısı	Oran (%)
Lise	**10**	7
Ön Lisans	**10**	7
Lisans	**79**	54
Lisans Üstü	**40**	27
Doktora	**8**	5
Toplam	**147**	**100**

Grafik 6. Başkanlık Personelinin Öğrenim Durumuna Göre Dağılımı

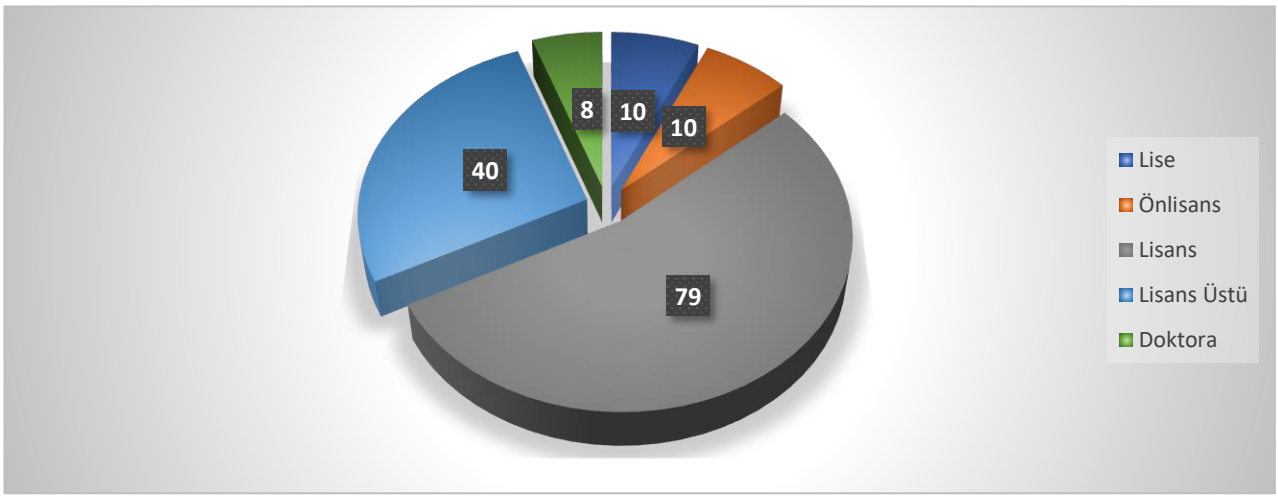

5- Sunulan Hizmetler

5.1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası müzakere süreçlerini takip ve koordine etmek.
- Uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren konularda Ülkemizin yerine getirmekle yükümlü olduğu raporları hazırlamak veya hazırlatmak.
- Koordinasyon Kurulunun sekretarya hizmetlerini yürütmek.
- Avrupa Birliği politika ve mevzuat süreçlerine yönelik koordinasyonu sağlamak.
- Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında uluslararası ikili ilişkilerin, uluslararası kuruluşların çalışmalarının takibini yapmak ve gerektiğinde koordinasyonunu sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı

- Ulusal, yerel ve sektörel uyum ihtiyaçlarının belirlenmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim değişikliğine uyum politikalarının belirlenmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesine yönelik mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda uluslararası kuruluşlar nezdinde ve uluslararası sözleşmeler kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.

- Bölgesel ve yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanması çalışmalarını koordine etmek.
- İklim değişikliği konusunda etki, etkilenebilirlik ve risk değerlendirmesi çalışmalarını yapmak, yaptırmak ve bu çalışmaların ulusal koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- İklim platformu ve ilişkili çevrimiçi izleme ve değerlendirme sistemleri kapsamında gerçekleştirilen çalışmaların ulusal koordinasyonunu, izlemesini ve raporlamasını yapmak.
- Koordinasyon Kurulunun iklim değişikliğine uyum ile ilgili alt çalışma grubunun koordinasyonunu sağlamak.
- İklim değişikliğine uyum konusunda ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğiyle mücadele kapsamında yürütülecek işler için gereken ulusal ve uluslararası finansman kaynaklarını ve finansman araçlarını araştırmak.
- İklim finansmanı kaynaklarından ilgili paydaşların yararlanması, kapasite geliştirilmesi ve iklim finansmanının teşvik edilmesi doğrultusunda çalışmalar yapmak, program ve projeler hazırlamak ve uygulamak.
- İklim finansmanı kaynaklarının sağlanması ve koordinasyonu için Başkanlığın görev ve yetki alanı kapsamında çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanının harekete geçirilmesi ve artırılmasına yönelik yerel ve ulusal girişimleri takip etmek.
- İklim finansmanının takip edilmesi ve raporlamasına dair çalışmalar yapmak.
- İklim finansmanı konusunda uluslararası kuruluşlar, mutabakatlar, iş birlikleri ve sözleşmeler kapsamında bunların müzakereleri de dâhil olmak üzere ilgili süreçlerini takip etmek ve gerektiğinde koordinasyon sağlayarak katkı vermek.
- Paris Anlaşmasının ilgili hükümleri uyarınca iklim finansmanı mekanizmalarına yönelik ulusal düzenlemelerin yapılmasına ve bu kapsamda yapılacak raporlamalara katkı sağlamak.
- İklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmek.

- İlgili mevzuat hükümleri kapsamında Emisyon Ticaret Sistemi ve Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemi ve diğer karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin kullanımına ilişkin gerekli çalışmaları yapmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı

- Emisyon ticaret sistemi başta olmak üzere piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Karbon denkleştirme ve gönüllü piyasalara yönelik çalışmalar yapmak, usul ve esasları belirlemek, bu mekanizmalar ve araçları uygulamak, tüm iş ve işlemlerle birlikte gerekli denetim ve yaptırımları uygulamak veya uygulatmak.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik uluslararası kuruluşlar, sözleşmeler ve iş birlikleri kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ilgili sektörleri bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar yapmak.
- Her türlü uluslararası karbon piyasasına yönelik ulusal düzenlemeleri yapmak veya yapılmasını sağlamak, bu kapsamda yapılacak raporlamaları koordine etmek veya ettirmek.
- Piyasa temelli mekanizmalar ve ekonomik araçlara yönelik ulusal ve uluslararası projeleri yürütmek, koordine etmek ve izlemek.
- Karbon fiyatlandırma araçlarından elde edilecek gelirlerin yönetimine ilişkin politikanın belirlenmesine katkı sağlamak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı

- Net-sıfır emisyon hedefi ve döngüsel ekonomi ilkesi doğrultusunda Koordinasyon Kurulunda temsil edilen kurum ve kuruluşların katkıları ile ulusal ve BMİDÇS Sekretaryasına sunulan yıllık Ulusal Sera Gazı Emisyon Envanterlerindeki sektörlere ilişkin azaltım politikalarını belirlemek.

- Gerekli hallerde güncellemek suretiyle Uzun Dönemli İklim Stratejisi ile periyodik Ulusal Katkı Beyanlarını hazırlamak veya hazırlatmak, Koordinasyon Kurulunun onayına sunmak.
- Ulusal Katkı Beyanının uygulanmasını ulusal düzeyde izlemek, değerlendirmek ve sonuçları Koordinasyon Kuruluna raporlamak.
- Koordinasyon Kurulu altında kurulacak azaltım ve ilgili çalışma grubu faaliyetlerini koordine etmek.
- Azaltıma ilişkin mevzuat ve kılavuzlar hazırlamak veya hazırlatmak.
- Azaltım konusunda BMİDÇS ve Paris Anlaşması kapsamında müzakere süreçlerini takip etmek, bu alanda politikaların geliştirilmesine katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Azaltıma ilişkin olarak uluslararası kuruluşlarca yapılan çalışmaları takip etmek, bu çalışmalara yönelik ulusal düzeyde koordinasyonu gerçekleştirmek, görüş vermek, katılmak, katkı sunmak.
- Azaltıma ilişkin olarak Koordinasyon Kurulunda temsil edilen veya diğer ilgili kurum ve kuruluşlarca ulusal, bölgesel veya yerel düzeyde yapılan çalışmalara katılmak, görüş vermek, katkı sunmak.
- Azaltım faaliyetlerini desteklemeye yönelik ulusal ve uluslararası projeler yapmak veya yaptırmak.
- Azaltıma yönelik olarak eğitim, bilinçlendirme ve kamuoyu farkındalığının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak veya yaptırmak.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı

- İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını ilgili mevzuat gereği izlemek, kontrol etmek ve raporlamak.
- Tesis, faaliyet veya sektör seviyesinde sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemek ve uygulamak.
- Görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında denetim ve yaptırım uygulamak.
- Sera gazı emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanması konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.

- Ozon tabakasının korunması ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin çalışmaları yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin sonlandırılması ve florlu sera gazlarının azaltılmasına yönelik çalışmalar ile bunların izlenmesi için ulusal düzeyde koordinasyonu sağlamak.
- Florlu sera gazlarının raporlanması ve takibi konusunda sektörlerin bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak.
- Ozon tabakasını incelten maddelerin ve florlu sera gazlarının ithalat ve ihracat süreçlerini takip ve kontrol etmek, bu süreçte ilgili mevzuat kapsamında ithalat, ihracat izinlerini vermek.
- Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne ve ilgili değişikliklerine ait uluslararası gelişmeleri takip etmek, ulusal odak noktalığı görevini yerine getirmek ve bu çerçevede ulusal koordinasyonu yürütmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı

- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında uygulamaya konulması gereken teknolojileri ve yenilikçi çözümleri araştırmak, bu kapsamda faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası kuruluşlarla çalışmalar yapmak ve koordinasyonu sağlamak.
- Yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda kavramsal çalışmaları yürütmek, mevzuat, kılavuz ve rehber dokümanlar hazırlamak.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında enerji, ulaştırma, tarım, atık, sağlık, sanayi ve ilgili diğer sektörlerde temiz teknolojilerin geliştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına yönelik ilgili kurumlar arasında koordinasyonu sağlamak, süreci takip etmek ve gerekli çalışmaları yapmak.
- Teknoloji ve yeşil dönüşüm ile ilgili uluslararası kuruluşlar ve sözleşmeler kapsamında Başkanlığın görev ve yetki alanına giren müzakere süreçlerini takip etmek, katkı sağlamak ve ulusal odak noktalığı görevlerini yerine getirmek.
- Net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefi kapsamında yeni teknolojiler ve yenilikçi çözümler konusunda eğitim ve kapasite geliştirme faaliyetlerini yürütmek, bu amaçla ulusal ve uluslararası projeler hazırlamak ve uygulamak.
- Görev alanına giren Avrupa Birliği müktesebatının teknoloji ve yeşil dönüşüme yönelik çalışmalarını takip etmek, uyumlaştırma çalışmalarına katkı sağlamak ve çalışmaların takibini yapmak.

- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı

- 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 15 inci maddesi, Cumhurbaşkanlığı kararnameleri ve diğer mevzuatla strateji geliştirme ve mali hizmetler birimlerine verilen görevleri yerine getirmek.
- Başkan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

5.8.1. Bütçe ve Raporlama Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık bütçesini, stratejik plan ve yıllık performans programına uygun olarak ilgili birimlerle işbirliği halinde hazırlamak ve bütçe uygulamalarının bütçeye uygunluğunu izlemek ve değerlendirmek.
- Yatırım programı hazırlıklarının koordinasyonunu sağlamak, uygulama sonuçlarını izlemek ve gerekli revizyon işlemlerinin yapılmasını sağlamak.
- Performans programının maliyetlendirmesini bütçe ile uyumlu bir şekilde yapmak.
- Mevzuatı uyarınca belirlenecek bütçe ilke ve esasları çerçevesinde, ayrıntılı harcama programının hazırlamasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Bütçe kayıtlarını tutmak, bütçe işlemlerini gerçekleştirmek, bütçe uygulama sonuçlarını raporlamak.
- Yatırım programında yer alan projelerin detay programlarını hazırlanması, onaylanması, yayımlanması ve revize edilmesi işlemlerine ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Yatırım programında yer alan projelerin uygulama sonuçlarına ilişkin aylık, 3 aylık ve yıllık raporları süresi içerisinde hazırlanması, ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Başkanlık bütçesi kesin hesabı ve mali istatistiklerinin süresi içerisinde hazırlanması, ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Başkanlık bütçesinin ilk altı aylık uygulama sonuçlarını ve ikinci altı aya ilişkin beklenti ve hedeflerini içeren Mali Durum Beklentiler Raporunun süresi içerisinde hazırlanması ilgili kurumlara iletilmesi ve kamuoyuna duyurulmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Bütçe uygulamaları konusunda Başkan ve Hizmet Birimlerine gerekli bilgileri sağlamak.

- Başkanlığın, diğer idareler nezdinde takibi gereken bütçe ile ilgili iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık mülkiyetinde ve kullanımında bulunan taşınır ve taşınmazların mal yönetim dönemine ilişkin yıllık icmal cetvellerini düzenlemek, taşınır kesin hesabı hazırlamak.
- Başkanlığın, bütçe ve mali durumuna ilişkin raporların hazırlanması ve üst makamlara sunmak.
- İlgili mevzuat çerçevesinde alacakların takip işlemlerini, birimlerden gelecek talepler doğrultusunda yürütmek.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.8.2. Stratejik Yönetim ve Planlama Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı yıllık programı çerçevesinde idarenin orta ve uzun vadeli strateji ve politikalarını belirlemek, amaçlarını oluşturmak üzere gerekli çalışmaları yapmak ve koordine etmek.
- Yıllık programda yer alacak Başkanlığımızla ilgili tedbirlerin oluşturulması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Stratejik planın hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Yılı performans programının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin iş ve işlemleri koordine etmek.
- Ulusal veya sektörel plan, strateji belgeleri ve eylem planlarında Başkanlığımız sorumluluğunda bulunan eylemleri koordine etmek, uygulamaları izlemek.
- Yıllık idare faaliyet raporu ve birim faaliyet raporu hazırlıklarını koordine etmek ve hazırlamak.
- İdare faaliyetleri ile ilgili bilgi ve verileri toplamak, tasnif etmek, analiz etmek.
- İdarenin üstünlük ve zayıflıklarını tespit etmek.
- Kurum içi kapasite araştırması yapmak, hizmetlerin etkililiğini ve yararlanıcı memnuniyetini analiz etmek ve genel araştırmalar yapmak.
- Yatırım projelerinin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu hazırlamak.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.8.3. İç Kontrol Kapsamında Sunulan Hizmetler

- İç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapmak ve üst makamlara raporlamak.
- İç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporlarda iç kontrol sistemine yönelik değerlendirmeleri dikkate alarak iç kontrol sisteminin işleyişini izlemek.
- Sayıştay denetim raporlarındaki bulgulara ilişkin koordinasyon işlemlerini yürütmek.
- Ön mali kontrol faaliyetlerini yürütmek.
- Mali mevzuata ilişkin görüş taleplerini cevaplandırmak, üst yönetici ve harcama birimlerine mali konularda danışmanlık desteği vermek.
- İdarenin görev alanına ilişkin konularda standartlar hazırlamak.
- İş akış şemaları ve mali mevzuata ilişkin yönergeler hazırlamak.
- Mali mevzuatta meydana gelen değişiklik ve düzenlemelerin takibinin yapılarak Birimlerinin bilgilendirilmesini sağlamak.
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanı tarafından verilecek diğer mali görevleri yapmak.

5.9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

5.9.1. İnsan Kaynakları Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık birimlerinden gelen personel taleplerini, kadro imkânları ölçüsünde karşılamak.
- Geçici görevlendirme, vekâleten atama ve naklen atamaya ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- 657 sayılı Kanunun 68 inci maddesinin (B) fıkrası uyarınca yapılan atama iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığımız kadrosunda görev yapmakta olan personelin aylık ve diğer özlük haklarına ilişkin tahakkuk işlemlerinin yürütülmesi.
- Başkanlık personeline yapılacak harcırah ödemelerine ilişkin iş ve işlemlerin yürütülmesi.
- Başkanlık personeline yapılacak banka promosyonundan yararlanmalarını sağlamak.
- Başkanlık personellerinden sendika üyeliği bulunanların üyelik aidatı ödemelerin ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- KPSS ve E-KPSS yerleştirme sonuçları ile mevzuat hükümlerine göre yapılacak personel alımına ilişkin sınav sonuçlarına göre Başkanlık kadrolarına atanmaya hak kazanan kişilerin atama iş ve işlemlerini yürütmek.

- Naklen atanan personelin özlük dosyasının devir alma veya teslim etme iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık personelinin mal bildirim beyannamelerinin tasnifi, modüle girilmesi ve karşılaştırması ile Başkanlık Mal Bildirim Komisyonunun sekretarya iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık personelinin tüm özlük bilgilerinin güncelliğinin sağlanması ile bilgi değişikliklerinin personel yönetim sistemine girişine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık personelinin, Hizmet Takip Programı (HİTAP) kapsamındaki iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık Makamından alınan disiplin cezası onaylarının ilgililere tebliğ edilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlık personelinin disiplin, ödül ve ceza hukuku ile ilgili iş ve işlemlerini takip etmek, gizlilik ilkesine uygun olarak gerekli kayıtların tutulmasını sağlamak.
- Daire başkanlığı bünyesinde yapılan iş ve işlemlere ilişkin olarak Kamu Personel Bilgi sistemine veri girişi yapmak.
- Başkanlığa tahsisli bulunan kadro ve pozisyonların personel yönetim sistemi üzerinden takip edilmesine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavında ilan edilecek kadroların tespitine ilişkin iş ve işlemleri yürütmek.
- Vekâlet ve görevlendirme işlemlerini koordine ve takip etmek.
- Personel devam kontrolü ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek ve takibini yapmak.

5.9.2. Bilgi İşlem Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığımızın iş ve işlemleri ile ilgili bilgi sistemleri kurmak, işletmek, bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak.
- Bilişim teknolojisindeki gelişmelere uygun olarak elektronik bilgi, belge ve iş akışı düzenini kurmak, buna yönelik yazılımları geliştirmek veya sağlamak.
- Başkanlık görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası kapsamda, sistemler arası çevrim içi ve çevrim dışı veri akışı entegrasyonu ve koordinasyonunu sağlamak.
- Donanım, destek ve servis hizmetleriyle ilgili kayıt ve kontrol işlemlerini yapmak ve takip etmek.

- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu kablolu ve kablosuz internet için gerekli cihazların konfigürasyonlarını ve montajlarını yapmak veya yaptırmak.
- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu yazılımların temin, yönetim ve denetim işlemlerini yapmak.
- Güncel gelişmeleri takip ederek ağ ve sistem alanındaki yeni hizmet fırsatlarını yasal prosedürler doğrultusunda belirlemek, etkililik ve verimliliği önleyen tehditlere karşı tedbirler almak.

5.9.3. Satın Alma Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığımız birimlerinin doğrudan temin usulü kapsamındaki satın alma iş ve işlemlerini yürütmek.
- Başkanlığımız birimlerinde kullanılan makine ve teçhizatın periyodik bakımları ile bina küçük onarımlarını yaptırmak.
- Başkanlığımızın mal ve hizmet alımı ihalelerine ve ödemesine ilişkin tüm iş ve işlemleri yürütmek.
- Başkanlığımız birimlerinin tüm taşınır ihtiyaç taleplerini alarak karşılanması için gerekli iş ve işlemleri yapmak.
- Yapılan alımların kayıtlarını Elektronik Kamu Alımları Platformuna (EKAP) girmek.
- Teminat işlemlerinin takip edilmesini sağlamak ve iadesini gerçekleştirmek.
- Tüm satın almalarla ilgili ödeme işlemlerini ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerçekleştirmek üzere; ödeme emirleri ve eki belgeleri tanzim etmek, ödemenin gerçekleşmesi için ödeme emri belgelerini Çevre Şehircilik Bakanlığı/Merkez Saymanlık Müdürlüğüne intikal ettirmek.
- Başkanlığın yurtdışı kurum ve kuruluşlardan alacağı her türlü fon ya da hibelerin usul ve esaslar çerçevesinde harcanması, raporlanması, ödeme emrine bağlanması ile arşivlenmesi gibi iş ve işlemleri yürütmek.

5.9.4. Eğitim Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlık görev kapsamında araştırma ve eğitim ihtiyacı duyulan konuları tespit etmek ve eğitim projeleri geliştirmek.
- Personelin hizmet içi eğitim ihtiyacını belirleyerek, Bakanlık Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı ile işbirliği içinde eğitimlerin yapılmasını sağlamak.

- Başkanlığın görev alanına ilişkin konularda kamuoyuna yönelik eğitici, aydınlatıcı ve bilinçlendirici faaliyetler yürütmek, bu konuda ilgili kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler ve özel sektörle işbirliği yapmak.
- Başkanlığın faaliyetlerini, projelerini, sunduğu hizmetleri kamuoyuna duyurmak.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda toplumsal dayanışmayı güçlendirici kitlesel kampanyalar ve etkinlikler düzenlemek, teşvik etmek ve katkı sağlamak.
- Tanıtım faaliyetleri kapsamında iletişim strateji planlarını hazırlamak.
- Yerel, ulusal ve uluslararası basın ve medya kuruluşları ile sosyal medya takibi yapmak.
- Başkanlık adına açıklama veya tekzip hazırlamak.
- Günlük basın bültenleri ve sosyal medya raporları hazırlamak ve arşivlemek.
- Başkanlığımıza ait internet sitesi ve sosyal medya hesaplarını yönetmek, içerik hazırlamak ve editoryal süreçleri yürütmek.
- Yazılı, işitsel ve görsel dokümanların içerik hazırlama, tasarım, basım ve yayımını gerçekleştirmek.
- Üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, iklim elçileri ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak farkındalık artıracak tanıtım çalışmaları yapmak.
- Ulusal ve uluslararası kuruluşların; program, proje ve faaliyetlerinin farkındalık ve tanıtım çalışmalarını takip etmek ve ikili ilişkilerin koordinasyonunu sağlamak.
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvuruları ile CİMER üzerinden kurumumuza yöneltilen konuları etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak.

5.9.5. Destek Hizmetleri Kapsamında Sunulan Hizmetler

- Başkanlığın gelen ve giden evrak işlemlerini yürütmek.
- Başkanlık birimlerinden çıkan yazı ve belgelerin özelliğine göre e-posta, posta ya da kurye ile dağıtımını sağlamak.
- Kontrollü ve gizli evrakların teslim alınması ve yerlerine ulaştırılmasını usulüne uygun olarak sağlamak,
- Koruma ve güvenlik hizmetlerini yürütmek,

- Başkanlığın yemek (tabldot hizmetleri), giyim (temizlik ve güvenlik personeli), temizlik ve personel servis hizmetleri işlemlerini yürütmek,
- Başkanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemleri ilgili mevzuat çerçevesinde yürütmek.
- Başkanlık tarafından yapılacak toplantıların yapılacağı yerlerin düzenlenmesi işlerini yürütmek,
- Başkanlığın sivil savunma ve seferberlik hizmetlerini planlamak ve yürütmek.

5.10. Hukuk Müşavirliği

- 26/9/2011 tarihli ve 659 sayılı Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine göre hukuk birimlerine verilen görevleri yapmak.

5.11. Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

- Başkanlığın kurumsal kimlik çalışmalarını yürütmek.
- Başkanlığın basın, halkla ilişkiler ve tanıtım faaliyetleri kapsamında iletişim strateji planlarını hazırlamak ve bu planlar doğrultusunda gerekli tüm çalışmaları yürütmek.
- Başkanlığı ilgilendiren ve görev alanına giren konularda yerel, ulusal ve uluslararası basın ve medya kuruluşları ile sosyal medya takibi yapmak, Başkanlık adına açıklama ve tekzip hazırlamak, günlük basın bültenleri, sosyal medya raporları hazırlamak ve arşivlemek.
- Başkanlığa ait internet siteleri ve sosyal medya hesaplarına yönelik içerik hazırlamak ve editoryal yönetimini yürütmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda yazılı, işitsel ve görsel dokümanların içerik hazırlama, tasarım, basım ve yayımını gerçekleştirmek.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda üniversiteler, kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, iklim elçileri ve uluslararası kuruluşlarla iş birliği yaparak farkındalık artıracak tanıtım çalışmaları yapmak.
- Başkanlığın görev alanına giren konularda uluslararası kuruluşların program, proje ve faaliyetlerinin farkındalık ve tanıtım çalışmalarını takip etmek, Başkanlığın tanıtımı ve farkındalığa yönelik ulusal ve uluslararası proje çalışmaları yürütmek, Başkanlığın ikili ilişkilerinin koordinasyonunu sağlamak.
- 9/10/2003 tarihli ve 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanununa göre yapılacak bilgi edinme başvurularını etkin, süratli ve doğru bir şekilde sonuçlandırmak üzere gerekli tedbirleri almak.

6- Yönetim ve İç Kontrol Sistemi

24/12/2003 tarihli ve 25326 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile kamuda yeni bir yönetim ve kontrol anlayışı getirilmiştir. Anılan Kanun ve sonraki düzenlemelerle iç kontrol sisteminin kamu idarelerinde kurulması sağlanmıştır.

Bu çerçevede, Kamu Kurumlarında; mevcut kaynakların en verimli ve etkin bir şekilde kullanılarak, yapılan hizmet ve faaliyetlerde ortaya çıkabilecek riskli durumlar tespit edilip, en üst düzeyde fayda elde edilmesi temel amaç olarak kabul edilmiştir. Bu şekilde iyi yönetim şeklini sağlayabilecek sistemlerin başında da iç kontrol gelmektedir.

İç kontrol sistemi, açık hedefler oluşturmak ve etkili bir kontrol ortamı tesis etmek suretiyle, Başkanlığımızın misyonunu gerçekleştirmesi yolunda, karşı karşıya kalacağı riskleri değerlendirerek bu risklere uygun bir biçimde yanıt vermeye yönelik bir zemin oluşturur.

26.12.2007 tarihli ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği" ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi ile kamu idarelerinin iç kontrol sistemlerinin kamu iç kontrol standartlarına uyumunu sağlamak üzere; yapılması gereken çalışmaları belirlemeleri, bu çalışmalar için eylem planı oluşturmaları, gerekli prosedürler ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarını yürütmeleri gerektiği belirtilmiştir.

Ayrıca, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 60 ncı maddesinde iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konusunda çalışmalar yapmak görevi, kamu kurumlarının malî hizmetler birimlerine verilmiştir.

Bu kapsamda, Başkanlığımızın görevlerinin mevzuata uygun, etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yerine getirmesini sağlamak; yürütülen faaliyetler sırasında ortaya çıkabilecek riskleri en aza indirmek ve güvenilir bir iç kontrol ortamı oluşturmak amacıyla "İklim Değişikliği Başkanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı" hazırlanmıştır.

AMAÇLAR

&

HEDEFLER

II- AMAÇLAR ve HEDEFLER

Geleceği üst politika belgelerinden faydalanarak öngörmek ve sağlıklı değerlendirme yapmak, amaç ve hedefler belirlemek ve bunlara nasıl ulaşılacağını net bir şekilde ortaya koymak, şeffaflık ve saydamlık ilkeleri çerçevesinde faaliyetler yürütmek idareler için büyük önem taşımaktadır.

İklim Değişikliği Başkanlığı olarak üst politika belgeleri ve kurumsal planlarımızda yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda yeşil dönüşüm vizyonuyla 2053 Net Sıfır Emisyon hedefimize emin adımlarla ilerlemekteyiz.

Bu doğrultuda, bir taraftan üst politika belgelerine uygun olarak hazırladığımız Stratejik Planla kurumsal amaç ve hedeflerle kurumsal sorumluluklarımızı belirlerken diğer taraftan hazırlamış olduğumuz Uzun Dönemli Strateji, İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Stratejisi ve Eylem Planları ile tüm paydaşlara yönelik sorumluluklar belirlenmiştir.

Başkanlık üst politika belgeleri politika ve tedbirler ile kurumsal amaç ve hedefleri aşağıda yer almaktadır.

A-Temel Politika ve Öncelikler

1- On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

Politika	Tedbir
357.İç ve dış pazarlarda rekabetçiliğin korunmasına yönelik yeşil dönüşüm kapsamında ortaya çıkan üretim ve ticarete ilişkin standartlara uyum sağlanması için gerekli önlemler alınacaktır.	357.2. Dış ticarette rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal **karbon fiyatlandırma mekanizmaları** oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir **Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)** uygulamaya konulacaktır.
380. Finansal sektörde sürdürülebilirlik çalışmaları desteklenecek, Çevresel, Sosyal ve Yönetişimsel (ÇSY) kriterlere yönelik farkındalık artırılarak sürdürülebilir finans alanında yeni ürün ve hizmetler geliştirilecektir.	380.2. Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin **ulusal taksonomi** ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.
865.İklim risklerine karşı, uluslararası iklim değişikliği müzakereleri, Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin	865.1.İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı **temel mevzuat** hazırlığı tamamlanacaktır.

güçlendirilmesine yönelik ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır.	865.2.2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek "**Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi**" hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren "**İkinci Ulusal Katkı Beyanı**" güncellenecektir.
	865.3."Paris Anlaşması" hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere **strateji ve eylem planları** hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.
868. İklim değişikliğiyle mücadelede kapasite ve toplumsal bilincin artırılması sağlanacaktır.	868.1. Tüm paydaşlara yönelik **eğitim, bilinçlendirme ve kapasite geliştirme** faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.
869. Yeşil dönüşüm süreçleri desteklenerek rekabet gücünün korunması için ulusal karbon fiyatlandırma araçları geliştirilecektir.	869.1. **Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi** (ETS)'nin kurulmasına yönelik mevzuat ve diğer altyapı hazırlıkları tamamlanarak sistem uygulamaya geçirilecektir.
	869.2. Ulusal Emisyon Ticaret Sisteminde oluşacak karbon fiyatına tamamlayıcı nitelikte olabilecek **karbon fiyatlandırma araçları** değerlendirilecek, kalkınma ve yatırım ortamı üzerinde yol açacağı ekonomik ve sosyal etkiler analiz edilecektir.
	869.3. Karbon piyasaları kapsamında **ulusal denkleştirme sistemine** yönelik çalışmalar yürütülecek ve uluslararası karbon piyasalarına katılım koşullarına ilişkin politika belirlenmesine yönelik analiz çalışmaları yapılacaktır.
870. İklim değişikliğiyle mücadele kapsamındaki azaltım ve uyum süreçlerinde sürdürülebilir finansman modelleri geliştirilerek yeşil finansmana erişim imkânları artırılacaktır.	870.1. Ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten ve uluslararası standartlarla uyumlu çevresel olarak sürdürülebilir bir iktisadi faaliyetin taşıması gereken nitelikleri belirleyen bir **ulusal sınıflandırma sistemi** oluşturulacaktır.
	870.2. Düşük karbonlu ekonomiye geçiş için **finansman kaynakları** çeşitlendirilecektir.

2- Orta Vadeli Program (2025-2027)

Hedef: Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması	
Politika	**Tedbir**
Sürdürülebilir büyüme için yeşil dönüşüm sürecinin hızlandırılmasına yönelik politikalar hayata geçirilerek uluslararası düzenlemelere uyum güçlendirilecek, yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımı ve enerji verimliliği artırılacaktır.	1. İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaları bütüncül bir biçimde ele alan **temel mevzuat** hazırlıkları tamamlanarak uygulamaya konulacaktır.
	2. Sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren **İkinci Ulusal Katkı Beyanı** hazırlık çalışmaları ile **2053 Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi** tamamlanacaktır.
	3. Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik **karbon fiyatlandırma mekanizması** tesis edilecektir.
	4. Avrupa Birliği taksonomisi başta olmak üzere uluslararası taksonomi örnekleriyle uyumlu ve Türkiye'nin ihtiyaçlarını gözeten **Türkiye Yeşil Taksonomisinin** oluşturulmasına yönelik mevzuat çalışmaları tamamlanacaktır.

Öncelikli Reform Alanları	
Tedbir	**Performans Göstergesi**
1. Yeşil dönüşüm sürecinde rekabet gücünü korumak, Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasının (SKDM) etkilerini en aza indirmek ve düşük karbonlu ekonomiye geçişi desteklemek amacıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik karbon fiyatlandırma mekanizması tesis edilecektir.	1. **Emisyon Ticaret Sisteminin** kurulması
	2. Kapsam, işleyiş ve uygulamaya yönelik usul ve esasların belirlenmesi
2. Uluslararası sınıflama sistemi ile uyumlu ve Türkiye'nin özgün ihtiyaçlarını gözeten Türkiye Yeşil Taksonomisi oluşturulacaktır.	1. **Türkiye Yeşil Taksonomisi** yönetmeliğinin çıkarılması

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
İç ve dış pazarlarda rekabetçiliğin korunmasına yönelik yeşil dönüşüm kapsamında ortaya çıkan üretim ve ticarete ilişkin standartlara uyum sağlanması için gerekli önlemler alınacaktır. (Kalkınma Planı p.357)		
Tedbir 357.2. Dış ticarette rekabetçiliğin korunarak daha ileriye taşınması için ulusal karbon fiyatlandırma mekanizmaları oluşturulacak, öncelikli olarak AB ile uyumlu bir Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) uygulamaya konulacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Ticaret Bakanlığı	**1.** AB ile uyumlu bir **Emisyon Ticaret Sistemi** (ETS) uygulamaya konulacaktır.
İklim değişikliğiyle mücadele kapsamındaki azaltım ve uyum süreçlerinde sürdürülebilir finansman modelleri geliştirilerek yeşil finansmana erişim imkânları artırılacaktır. (Kalkınma Planı p.870)		
Tedbir 870.1. Ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten ve uluslararası standartlarla uyumlu çevresel olarak sürdürülebilir bir iktisadi faaliyetin taşıması gereken nitelikleri belirleyen bir ulusal sınıflandırma sistemi oluşturulacaktır.		1. Türkiye Yeşil Taksonomisinin oluşturulmasına yönelik teknik çalışmalara devam edilecektir.

Politika/Tedbir	Sorumlu/İşbirliği Yapılacak Kuruluşlar	Yürütülecek Faaliyetler
İklim risklerine karşı, uluslararası iklim değişikliği müzakereleri, Paris Anlaşması ve Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde ulusal koşullar gözetilerek sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum eylemlerinin güçlendirilmesine yönelik ilgili tüm paydaşlarla işbirliği içinde yol haritaları hazırlanacak, mevzuat düzenlemeleri yapılacak ve kurumlar arası eşgüdüm sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.865)		
Tedbir 865.1. İklim değişikliğiyle ilgili uygulamaların bütüncül bir biçimde ele alındığı temel mevzuat hazırlığı tamamlanacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. İklim mevzuatı hazırlıkları tamamlanacaktır.
Tedbir 865.2. . 2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ara dönemler ve ilgili hedefler belirlenerek "Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi" hazırlanacak ve sera gazı emisyonlarının azaltımı ve iklim değişikliğine uyum hedefleri ile taahhütleri içeren "İkinci Ulusal Katkı Beyanı" güncellenecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Strateji ve Bütçe Başkanlığı (S), İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1.İkinci Ulusal Katkı Beyanı hazırlanacaktır
Tedbir 865.3. "Paris Anlaşması" hedeflerine ulaşmak amacıyla sera gazı emisyonlarını azaltmak, iklim değişikliğine uyum ve iklim değişikliği ile mücadele kapsamında atılacak adımları ortaya koymak üzere strateji ve eylem planları hazırlanacak ve uygulamaya geçirilecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), İklim Değişikliği Başkanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1.Yerel iklim değişikliği eylem planlarının hazırlanmasına ve izlenmesine ilişkin ilke ve yöntemleri içeren teknik kılavuz hazırlanacaktır.
Yeşil dönüşüm süreçleri desteklenerek rekabet gücünün korunması için ulusal karbon fiyatlandırma araçları geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.869)		
Tedbir 369.1.Sürdürülebilir ekonomik faaliyetlerin tanımlanmasına ilişkin ulusal taksonomi ve ilgili mevzuat hazırlanacaktır.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı (S), Hazine ve Maliye Bakanlığı	**1. . ETS'**nin kapsamı, uygulanması ve piyasa işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik teknik çalışmalar müştereken yürütülecektir.

4- Diğer Politika/Strateji/Eylem Planları

Politika Belgesi	Strateji/Hedef/Eylem
Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) 2025 Yılı Eylem Planı	1. **Emisyon Ticaret Sisteminin** Kurulması
	2. **Türkiye Karbon Denkleştirme Sisteminin** Kurulması
	3. **Türkiye Yeşil Taksonomisinin** Hazırlanması
Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) Kararları	1. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı sorumluluğunda ilgili tüm taraflarla istişare edilerek uluslararası standartlar ve Avrupa Yeşil Mutabakatı ile uyumlu olacak şekilde **Emisyon Ticaret Sisteminin** geliştirilmesi (kurulması) ve taslak çalışmanın Kurul'a sunulması
	2. İklim değişikliğinin finansal ve ekonomik etkilerine ilişkin kapsamlı bir çalışma yapılması ve Kurul'a sunulması
	3. Emisyon Ticaret Sistemi ve SKDM'ye ilişkin başta KOBİ'ler olmak üzere özel sektöre ve kamuoyuna yönelik **bilgilendirme ve farkındalık çalışmalarının** yapılması
	4. **İklim Kanunu** hakkında kamuoyunu doğru **bilgilendirmek ve farkındalık** yaratmak için çalışma yapılması
Ekonomik Reform Programı (ERP) (2025-2027)	1. **Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin** Kurulması
	2. **Türkiye Yeşil Taksonomisinin** Hazırlanması
Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi(UDYS)	1. **İkinci Ulusal Katkı Beyanı** hazırlanacaktır.
	2. **ETS'nin kapsamı**, uygulanması ve piyasa işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik teknik çalışmalar müştereken yürütülecektir.
	3. **İklim mevzuatı** hazırlıkları tamamlanacaktır.
Yeşil Mutabakat Eylem Planı	1. AB'nin **sınırda karbon düzenlemesinin** etkilerinin sınırlanmasına yönelik çalışmalar yürütülmesi
	2. Ulusal bir **karbon fiyatlandırma mekanizmasına** yönelik değerlendirme çalışmalarının sürdürülmesi
	3. Ülkemizde **yeşil finansmanın gelişimini** sağlayacak ekosistemin geliştirilmesi
	4. İklim değişikliği ile mücadele edilmesi (**2053 Stratejisi ile Eylem Planlarının** hazırlanması)
Avrupa Birliği Reform Eylemleri	1. İklim Değişikliği Stratejisi ve **İklim Kanunu'nun** yayımlanması
	2. **Emisyon Ticaret Sistemi** kurulması ve Karbon Piyasası'nın oluşturulması
	3. **Türkiye Yeşil Taksonomi** Yönetmeliği'nin yayımlanması

Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP)	1. İklim değişikliğiyle ilgili **mevzuatın** iklim değişikliği kaynaklı risklere odaklı bir şekilde ele alınması
	2. Kurum ve kuruluşların strateji dokümanlarının **iklimle ilişkili risklerin azaltılmasına** odaklı olarak güncellenmesine destek verilmesi
	3. İklim değişikliği alanında gerçekleştirilen **çalışmaların tek bir kaynakta toplanması ve ilgili paydaşların erişimine** olanak sağlanması
Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı	1. Belediye hizmetlerinde enerji verimliliğinin artırılmasına yönelik faaliyetlere **iklim eylem planlarında** yer verilecektir.
Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı	1. Ailelerde çevre bilincinin oluşması amacıyla "İklim Değişikliği ile Mücadele" ve "İklim Okuryazarlığı" ve "Sıfır Atık" konusunda **farkındalıklarını artırmaya yönelik çalışmalar** yapılacaktır.
Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)	1. Çevre ve İklim değişikliğinin **kadınlara yönelik etkilerinin belirlenebilmesi** için ilgili kurumlar tarafından cinsiyet temelli veri üretilmesi, uyum ve riskin araştırılması ve veri analizinin yapılması, bilimsel çalışmaların teşvik edilmesi
	2. Çevre ve iklim değişikliği politikalarının cinsiyete duyarlı planlanması, bütçelenmesi ve uygulanmasında **kadınların etkin katılımının** sağlanması
	3. Çevre ve iklim değişikliğinin kadınlar ve kız çocukları üzerindeki etkileri konusunda toplumda **bilinçlendirme ve farkındalık** oluşturulması
Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı	1. İklim değişikliği, Sıfır Atık ve kaynakların verimli kullanımı konularında **uluslararası çocuk katılımı platformunun** oluşturulması
	2. İklim krizi, yenilenebilir ve sürdürülebilir enerji kaynakları vb. konularda çocuklara yönelik **bilinçlendirme çalışmalarının** yürütülmesi

B-İdarenin Stratejik Planında Yer Alan Amaç ve Hedefler

Amaç	Hedef
A 1. 2053 Net Sıfır Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.	H 1.1: İklim Değişikliği Stratejileri hazırlanarak **izleme mekanizması** oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.
	H 1.2: Ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında **ulusal raporlama ve bildirim yükümlülüklerimiz** süresi içinde yerine getirilecektir.
	H 1.3: Sanayi tesislerinden kaynaklı **sera gazı emisyonları izlenecek**, ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatı ve kullanımı kademeli olarak sonlandırılacaktır.
	H 1.4: **Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)** kurulacak, **gönüllü karbon piyasası** ve **ulusal denkleştirme** konusunda altyapı oluşturulacaktır.
	H 1.5: İklim değişikliği ile mücadele kapsamında **iklim finansmanı kapasitesi** arttırılacaktır.
A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.	H 2.1: Türkiye'nin **iklim modeli** çalışılacak, model sonuçları ile 12 NUTS 1 (Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması) bölgesi için **etkilenebilirlik ve risk analizleri** yapılacaktır.
	H 2.2: İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında tüm iller için **Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP)** hazırlanması ve **İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu** oluşturulması sağlanacaktır.
	H 2.3: Ulusal **İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı** (2024-2030) eylemlerini izlemek üzere çevrimiçi bir izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.
	H 2.4: Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere **interaktif karar destek araçları** geliştirilecektir.
	H 2.5: İklim değişikliğine uyum konusunda **farkındalık ve eğitim** faaliyetlerinin yapılması sağlanacak, iklim değişikliği ile mücadelede kapsamında **hibe programları** uygulanacaktır.
A 3. Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması.	H 3.1: **Stratejik yönetim** anlayışı güçlendirilecektir.
	H 3.2: **Personelin niteliği ve yetkinliği** arttırılacaktır.
	H 3.3: **Kamuoyu farkındalığının** oluşturulması, **bilgi kirliliğinin** önlenmesi ve kurum faaliyetlerine ilişkin **bilgilendirme çalışmaları** yapılacaktır.

FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ & DEĞERLENDİRMELER

III- FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A- Mali Bilgiler

1. Bütçe Uygulama Sonuçları ve Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

Başkanlığımıza, 7427 sayılı 2023 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 405.463.000 TL'lik ödenek tahsis edilmiştir. Yıl içerisinde yapılan aktarmalar neticesinde toplam ödenek 402.953.000 TL olmuştur. 2025 yılında Başkanlığımıza tahsis edilen bu ödenekten 383.531.123 TL harcanarak %95,18 oranında bütçe gerçekleşmesi sağlanmıştır.

Başkanlığımızın 2025 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri "Ekonomik Sınıflandırma" açısından şöyledir:

- "01-Personel Giderleri" için 107.935.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 122.834.800 TL olan toplam ödenekten 120.441.798 TL'si harcanarak % 98,05 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- "02-SGK ve Devlet Primi Giderleri'' için 12.491.000 TL tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 13.081.200 TL olan toplam ödenekten 12.341.233 TL'si harcanarak % 94,34 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- "03-Mal ve Hizmet Alımı Giderleri" için 189.526.000 TL tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 190.832.000TL olan toplam ödenekten 166.184.784 TL'si harcanarak % 87,08 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- "05-Cari Transferler" için 24.911.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve yıl içinde yapılan aktarmalar sonucu 16.605.000 TL olan toplam ödenekten 15.172.435 TL'si harcanarak % 91,37 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- "06-Sermaye Giderleri" için 18.000.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve toplam ödenekten 11.000.000 TL'si Bakanlık CBS ile yapılan protokol gereği ilgili birime aktarılmış ve kalan ödenekten 2.684.307 TL'si harcanarak % 38,35 oranında gider gerçekleştirilmiştir.
- "07- Sermaye Transferleri" için 52.600.000 TL ödenek tahsis edilmiş ve toplam ödenekten 52.600.000 TL harcama yapılarak % 100 oranında gider gerçekleştirilmiştir

Tablo 8. 2025 Yılı Bütçe Gerçekleşmeleri

Ekonomik Sınıflandırma	KBÖ	Yıl Sonu Ödeneği	Harcama	Gerçekleşme (%)
01-Personel Giderleri	107.935.000	122.834.800	120.441.798	98,05%
02-SGK ve Devlet Primi Giderleri	12.491.000	13.081.200	12.341.233	94,34%
03-Mal ve Hizmet Alımı	189.526.000	190.832.000	166.184.784	87,08%
05-Cari Transferler	24.911.000	16.605.000	15.172.435	91,37%
06-Sermaye Giderleri	18.000.000	7.000.000	2.684.307	38,35%
07-Sermaye Transferleri	52.600.000	52.600.000	52.600.000	100,00%
TOPLAM	**405.463.000**	**402.953.000**	**369.424.557**	**91,68%**

Grafik 7. 2025 Yılı Ödenek ve Harcamalar (TL)

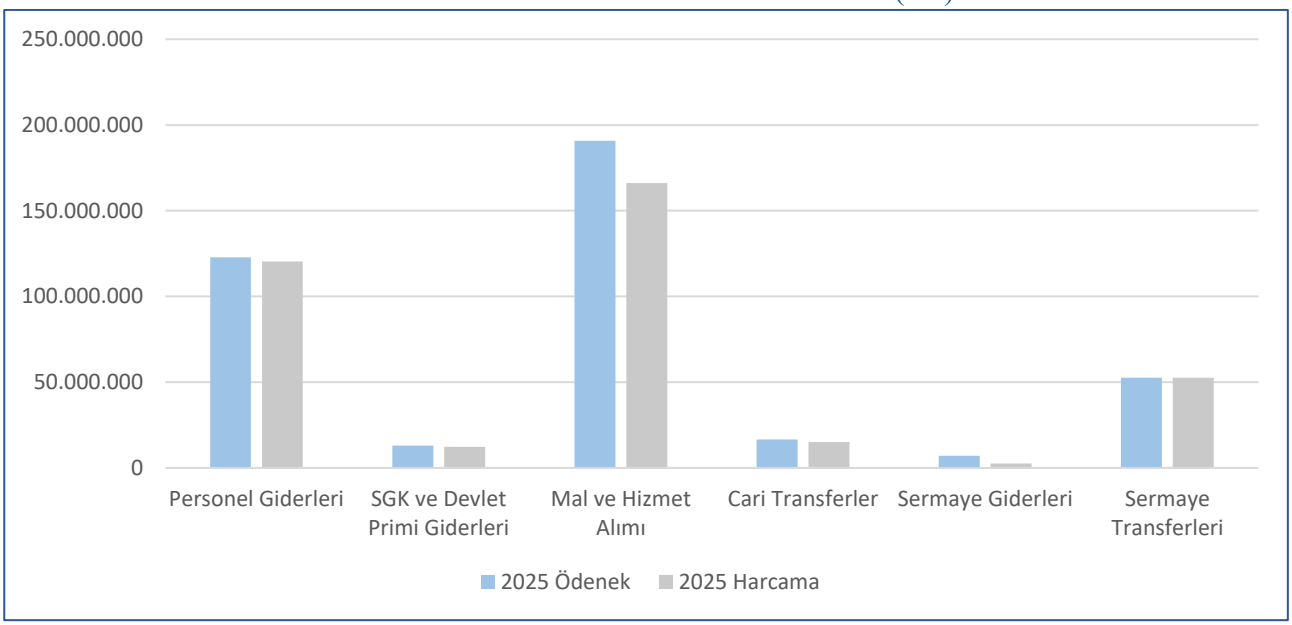

Tablo 10. 2025 Yılı Mal ve Hizmet Alımlarının Dağılımı (TL)

Açıklama	Toplam Ödenek	Harcama	Harcama Oranı (%)
Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	9.702.000	5.267.103	54,28
Yolluklar	18.743.000	15.685.154	83,68
Görev Giderleri	714.000	0	0,00
Hizmet Alımları	155.484.000	140.278.627	90,22
Temsil ve Tanıtma Giderleri	357.000	240.572	67,38
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	4.255.000	4.119.733	96,82
Gayrimenkul Mal Bakım ve Onarım Giderleri	1.577.000	593.595	37,64
Mamul Mal Alımı	7.000.000	2.684.307	38,35
Gayri Maddi Hak Alımı (Bilişim Altyapı Hizmeti)	11.000.000	11.000.000	100
TOPLAM (TL)	**208.832.000**	**179.869.091**	**86,13**

2- Temel Mali Tablolara İlişkin Açıklamalar

BİLANÇO .

Kamu İdaresi Kodu 106 **Yıl:**2025

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

AKTİF HESAPLAR		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
1	DÖNEN VARLIKLAR	3.154.376,57	13.255.870,32	17.785.032,74
10	HAZIR DEĞERLER	498.046,30	6.818.914,79	3.931.656,09
102	BANKA HESABI	498.046,30	42.569,05	0,00
104	PROJE ÖZEL HESABI	0,00	6.701.520,59	3.931.656,09
108	DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI	0,00	74.825,15	0,00
14	DİĞER ALACAKLAR	0,00	171.967,32	3.278.535,09
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	171.967,32	3.278.535,09
15	STOKLAR	468.596,47	1.906.184,68	4.461.956,10
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI	468.596,47	1.906.184,68	4.461.956,10
16	ÖN ÖDEMELER	2.187.733,80	4.358.803,53	6.112.885,46
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	2.187.733,80	4.358.803,53	6.112.885,46
2	DURAN VARLIKLAR	3.328.209,69	4.884.212,88	10.837.783,99
25	MADDİ DURAN VARLIKLAR	3.328.209,69	4.884.212,88	10.837.783,99
252	BİNALAR HESABI	0,00	0,00	175.199,33
253	TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	797.489,47	1.036.977,47	1.549.796,68
254	TAŞITLAR HESABI	2.136.984,00	2.905.685,00	8.045.493,60
255	DEMİRBAŞLAR HESABI	7.642.613,99	9.977.479,27	14.893.023,60
257	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-7.248.877,77	-9.035.928,86	-13.825.729,22
26	MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	0,00	0,00
260	HAKLAR HESABI	141.600,00	555.086,40	2.780.433,58
268	BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR VE DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)	-141.600,00	-555.086,40	-2.780.433,58

PASİF HESAPLAR		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
3	KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.353.457,22	1.556.366,53	1.180.356,55
32	FAALİYET BORÇLARI	2.176.738,36	913.511,35	0,00
320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	694.149,64	913.511,35	0,00
325	NAKİT TALEP VE TAHSİSLERİ HESABI	1.482.588,72	0,00	0,00
33	EMANET YABANCI KAYNAKLAR	18.842,38	44.698,94	281.720,00
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	10.377,00	38.250,00	275.000,00
333	EMANETLER HESABI	8.465,38	6.448,94	6.720,00
36	ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	157.876,48	598.156,24	898.636,55
361	ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	157.876,48	274.479,23	362.581,35
362	FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	0,00	323.677,01	536.055,20
5	ÖZ KAYNAKLAR	4.129.129,04	16.583.716,67	27.442.460,18
50	NET DEĞER	-2.406,36	-5.555,36	-45.712,67
500	NET DEĞER HESABI	-2.406,36	-5.555,36	-45.712,67
51	DEĞER HAREKETLERİ	119.755.046,12	288.201.360,94	651.852.819,30
519	DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	119.755.046,12	288.201.360,94	651.852.819,30
57	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	1.177.802,82	1.177.802,82	3.424.446,97
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	1.177.802,82	1.177.802,82	3.424.446,97
58	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-20.124.097,48	-116.801.313,54	-272.789.891,73
580	GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-20.124.097,48	-116.801.313,54	-272.789.891,73
59	DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-96.677.216,06	-155.988.578,19	-354.999.201,69
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	0,00	0,00	145.352,35
591	DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-96.677.216,06	-155.988.578,19	-355.144.554,04

	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
AKTİF TOPLAMI	6.482.586,26	18.140.083,20	28.622.816,73	PASİF TOPLAMI	6.482.586,26	18.140.083,20	28.622.816,73

Bilanço Dipnotları :		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
910	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	335.400,00	575.000,00	668.060,00

B İ L A N Ç O .

Kamu İdaresi Kodu 106 **Yıl:**2025

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Bilanço Dipnotları :		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
911	ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	335.400,00	575.000,00	668.060,00
920	GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	1.418.926,26	4.954.470,75	5.019.084,56
921	GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	1.418.926,26	4.954.470,75	5.019.084,56

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106 **Mali Yıl:**2025

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
	Kod1	Kod2				
630	00	00	GİDERLER HESABI	144.986.832,78	309.890.936,30	385.631.644,03
630	01	00	Personel Giderleri	33.844.520,40	80.632.809,98	120.441.797,73
630	01	01	Memurlar	26.590.036,24	64.204.503,26	98.106.351,29
630	01	02	Sözleşmeli Personel	7.226.530,07	16.377.300,39	22.265.595,73
630	01	04	Geçici Süreli Çalışanlar	27.954,09	51.006,33	69.850,71
630	02	00	Sosyal Güvenlik Kurumlanna Devlet Primi Giderleri	4.277.003,39	8.720.061,75	12.341.233,16
630	02	01	Memurlar	3.268.156,75	6.815.711,19	9.812.761,65
630	02	02	Sözleşmeli Personel	1.008.846,64	1.904.350,56	2.528.471,51
630	03	00	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	87.682.014,68	174.171.832,07	177.188.479,75
630	03	01	Üretime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	0,00	302.400,00	0,00
630	03	02	Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	1.342.193,45	1.446.499,56	3.182.945,38
630	03	03	Yolluklar	9.475.833,54	10.375.352,18	16.840.188,31
630	03	04	Görev Giderleri	5.672,32	2.168,68	0,00
630	03	05	Hizmet Alımları	76.275.393,32	113.856.020,95	156.211.838,62
630	03	06	Temsil ve Tanıtma Giderleri	240.322,05	47.489.065,10	240.572,00
630	03	07	Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onanım	342.600,00	601.143,60	294.540,00
630	03	08	Gayrimenkul Mal Bakım ve Onanım Giderleri	0,00	99.182,00	418.395,44
630	05	00	Cari Transferler	3.964.213,17	13.019.504,23	15.172.435,40
630	05	03	Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlara Yapılan Transferler	420.000,00	719.000,00	911.000,00
630	05	06	Yurtdışına Yapılan Transferler	3.544.213,17	12.300.504,23	14.261.435,40
630	07	00	Sermaye Transferleri	5.372.985,92	25.609.908,70	52.599.999,04
630	07	01	Kurum, İşletme ve Hanehalkına Yapılan Sermaye Transferleri	5.372.985,92	25.609.908,70	52.599.999,04
630	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	3.838.583,98	64.132,23
630	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumsuz Kur Farkları	0,00	376.537,57	1,88
630	11	99	Diğer Değer ve Miktar Değişimleri Giderleri	0,00	3.462.046,41	64.130,35
630	13	00	Amortisman Giderleri	5.957.890,65	2.257.794,35	6.318.260,50
630	13	01	Maddi Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	5.957.890,65	1.844.307,95	4.092.913,32
630	13	02	Maddi Olmayan Duran Varlıkların Amortisman Giderleri	0,00	413.486,40	2.225.347,18
630	14	00	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	2.297.373,14	1.546.723,77	1.505.306,22
630	14	01	Kırtasiye Malzemeleri	835.481,93	96.763,28	354.839,76

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GELİRİN TÜRÜ	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
	Kod1	Kod2				
600	00	00	GELİRLER HESABI	48.309.616,72	153.902.358,11	27.788.245,19
600	01	00	Vergi Gelirleri	3.111.216,60	11.013.142,58	10.092.035,10
600	01	01	Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler	993.871,26	2.711.421,41	4.183.447,25
600	01	03	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	1.127.359,28	6.372.483,57	3.688.804,22
600	01	05	Damga Vergisi	989.986,06	1.929.237,60	2.219.783,63
600	04	00	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	43.039.000,00	140.712.531,00	15.183.854,16
600	04	01	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	2.839.000,00	15.664.770,00	14.749.109,01
600	04	04	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Yardım ve Bağışla	40.200.000,00	843.761,00	434.745,15
600	04	07	Hizmet Sunumu Karşılığı Alınan Gelirler	0,00	124.204.000,00	0,00
600	05	00	Diğer Gelirler	1.765.059,91	539.347,18	1.296.296,23
600	05	01	Faiz Gelirleri	173,01	617,12	44,38
600	05	03	Para Cezaları	32.257,62	22.957,42	36.966,24
600	05	09	Diğer Çeşitli Gelirler	1.732.629,28	515.772,64	1.259.285,61
600	11	00	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	0,00	1.375.940,39	1.216.059,70
600	11	01	Döviz Mevcudunun Değerlemesinden Oluşan Olumlu Kur Farkları	0,00	1.375.940,39	1.216.059,70
600	25	00	Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	394.340,21	261.396,96	0,00
600	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerinden Bedelsiz Olarak Alınan Mali Olmayan Varlıklardan Elde Edilen Gelirler	394.340,21	261.396,96	0,00
GELİRLER TOPLAMI (B)				48.309.616,72	153.902.358,11	27.788.245,19

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106 **Mali Yıl:**2025

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		GİDERİN TÜRÜ	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
	Kod1	Kod2				
630	14	02	Beslenme/Gıda Amaçlı ve Mutfakta Kullanılan Tüketim Malzemeleri	210.049,82	170.120,82	413.747,88
630	14	03	Tıbbi ve Laboratuvar Sarf Malzemeleri	14.496,00	10.008,00	1.296,00
630	14	04	Yakıtlar, Yakıt Katkıları ve Katkı Yağlar	0,00	0,00	6.069,96
630	14	05	Temizleme Ekipmanları	390.767,51	294.727,37	161.339,97
630	14	06	Giyecek, Mefruşat ve Tıbbiye Malzemeleri	324.405,68	274.700,90	178.010,00
630	14	07	Yiyecek	0,00	2.840,68	1.020,25
630	14	08	İçecek	0,00	81.486,98	55.390,80
630	14	10	Zirai Maddeler	124.668,00	6.309,66	68.692,50
630	14	12	Bakım Onarım ve Üretim Malzemeleri	263.660,40	251.761,08	15.180,00
630	14	13	Yedek Parçalar	27.493,20	111.537,60	248.399,10
630	14	14	Nakil Vasıtaları Lastikleri	44.996,60	31.200,00	0,00
630	14	17	Basınçlı Ekipmanlar	0,00	124.037,40	1.320,00
630	14	99	Diğer Tüketim Amaçlı Malzemeler	61.354,00	91.230,00	0,00
630	25	00	Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Mali Olmayan Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	19.027,50	0,00
630	25	01	Genel Bütçe Kapsamındaki Kamu İdarelerine Bedelsiz Olarak Devredilen Varlıklardan Kaynaklanan Giderler	0,00	19.027,50	0,00
630	30	00	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.481,50	0,00	0,00
630	30	06	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	3.481,50	0,00	0,00
630	99	00	Diğer Giderler	1.587.349,93	74.689,97	0,00
630	99	99	Yukarıda Tanımlanmayan Diğer Giderler	1.587.349,93	74.689,97	0,00
GİDERLER TOPLAMI (A)				144.986.832,78	309.890.936,30	385.631.644,03

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap		ENFLASYON DÜZELTMESİNİN TÜRÜ	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
	Kod1	Kod2				
698	00	00	ENFLASYON DÜZELTMESİ HESABI	0,00	0,00	2.844.197,15
698	15	00	Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,00	0,00	215.256,36
698	16	00	Taşıtlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,00	0,00	1.710.459,36
698	17	00	Demirbaşlar Hesabına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,00	0,00	1.429.180,44
698	19	00	Maddi Duran Varlıkların Birikmiş Amortismanlarına İlişkin Enflasyon Düzeltmesi	0,00	0,00	-510.699,01
698	19	03	Tesis, Makine ve Cihazlar	0,00	0,00	-68.641,20
698	19	04	Taşıtlar	0,00	0,00	-152.307,65
698	19	05	Demirbaşlar	0,00	0,00	-289.750,16
ENFLASYON DÜZELTMESİ TOPLAMI (E)				0,00	0,00	2.844.197,15

FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu 106 **Mali Yıl:**2025

Kamu İdaresi Adı İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI

	2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI		2023 YILI	2024 YILI	2025 YILI
GİDERLER TOPLAMI (A)	144.986.832,78	309.890.936,30	385.631.644,03	NET GELİR (D= (B-C)	48.309.616,72	153.902.358,11	27.788.245,19
GELİRLER TOPLAMI (B)	48.309.616,72	153.902.358,11	27.788.245,19	ENFLASYON DÜZELTMESİ (E)	0,00	0,00	2.844.197,15
İNDİRİM İADE İSKONTO TOPLAMI (C)	0,00	0,00	0,00	FAALİYET SONUCU [((D+E) - A](+/-)	-96.677.216,06	-155.988.578,19	-354.999.201,69

31.12.2025 TARİHİNDE SONA EREN DÖNEME AİT ÖZKAYNAK DEĞİŞİM TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu	106	**Yıl:** 2025
Kamu İdaresi Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI	

	2024			2025		
	ÖNCEKİ DÖNEM BAŞI BAKİYESİ	**ÖNCEKİ DÖNEM İÇİ HAREKETLER**	**ÖNCEKİ DÖNEM SONU BAKİYESİ**	**DÖNEM BAŞI BAKİYESİ**	**DÖNEM İÇİ HAREKETLER**	**DÖNEM SONU BAKİYESİ**
NET DEGER	**-2.406,36**	**-3.149,00**	**-5.555,36**	**-5.555,36**	**-40.157,31**	**-45.712,67**
A- Denge Kayıtları	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
B- Varlık Envanteri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C- Yükümlülük Envanteri	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ç- Değer Hareketleri Sonuç Hesabından Aktarılanlar	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D- Enflasyon Düzeltme Farkları						
E- Diğer	-2.406,36	-3.149,00	-5.555,36	-5.555,36	-40.157,31	-45.712,67
DEGER HAREKETLERI	**119.755.046,12**	**168.446.314,82**	**288.201.360,94**	**288.201.360,94**	**363.651.458,36**	**651.852.819,30**
YEDEKLER						
GEÇMIŞ YILLAR OLUMLU FAALIYET SONUÇLARI	**1.177.802,82**	**0,00**	**1.177.802,82**	**1.177.802,82**	**2.246.644,15**	**3.424.446,97**
GEÇMIŞ YILLAR OLUMSUZ FAALIYET SONUÇLARI	**-116.801.313,54**	**0,00**	**-116.801.313,54**	**-272.789.891,73**	**0,00**	**-272.789.891,73**
DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	**0,00**	**-155.988.578,19**	**-155.988.578,19**	**0,00**	**-354.999.201,69**	**-354.999.201,69**
Muhasebe Politikalarındaki Değişiklikler						

BÜTÇELENEN VE GERÇEKLEŞEN TUTARLARIN KARŞILAŞTIRMA TABLOSU

Kamu İdaresi Kodu	106	**Yıl:**	2025
Kamu İdaresi Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAŞKANLIĞI		

	Bütçelenen Tutarlar		Gerçekleşen Tutar
	Bütçe Ödeneği / Gelir Tahmini	Nihai Ödenek	
TAHSILATLAR			
Vergi Gelirleri	0,00	0,00	10.092.035,10
Sosyal Güvenlik Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alınan Bağış ve Yardımlar Ile Ozel Gelirler	0,00	0,00	0,00
Diğer Gelirler	0,00	0,00	919.799,95
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Alacaklardan Tahsilat	0,00	0,00	0,00
Red ve İadeler (-)	0,00	0,00	0,00
Toplam Tahsilatlar	0,00	0,00	11.011.835,05
ÖDEMELER			
Personel Giderleri	107.935.000,00	122.834.800,00	120.441.797,73
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	12.491.000,00	13.081.200,00	12.341.233,16
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	189.526.000,00	190.832.000,00	166.184.783,76
Faiz Giderleri	0,00	0,00	0,00
Cari Transferler	24.911.000,00	16.605.000,00	15.172.435,40
Sermaye Giderleri	18.000.000,00	7.000.000,00	2.684.306,70
Sermaye Transferleri	52.600.000,00	52.600.000,00	52.599.999,04
Borç Verme	0,00	0,00	0,00
Yedek Odenekler	0,00	0,00	0,00
Toplam Odemeler	405.463.000,00	402.953.000,00	369.424.555,79
NET TAHSILATLAR/ODEMELER			0,03

3-Mali Denetim Sonuçları

Başkanlığımız, Sayıştay Başkanlığı tarafından dış denetime tabidir. 2024 yılı hesap dönemine ilişkin faaliyet ve işlemlerin denetimi sonucu düzenlenen "2024 Yılı Sayıştay Denetim Raporunda; Başkanlığımızın mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

Sayıştay Başkanlığının düzenlemiş olduğu denetim raporunun "Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular" kısmında herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

2025 yılına ait Sayıştay denetim sonuçları ise henüz bildirilmemiştir.

B- Performans Bilgileri

1-Program, Alt Program, Faaliyet Bilgileri

Program Adı : SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

Alt Program Adı : İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM

Gerekçe ve Açıklamalar

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümü kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirmek, afetlere dayanıklı ve iklim dirençli kentler inşa etmek vizyonuyla çalışmalarımıza kararlı bir şekilde devam etmekteyiz.

2021 yılında taraf olduğumuz Paris Anlaşması kapsamında, küresel ölçekte emisyonların en kısa sürede zirveye ulaşması ve yüzyılın ortalarında net sıfır seviyesine indirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın 27 Eylül 2021 tarihinde 2053 net sıfır emisyon hedefini ve yeşil dönüşüm vizyonunu ortaya koyması ülkemiz açısından kritik bir dönüm noktası olmuştur.

Küresel iklim rejimi çerçevesinde yükümlülüklerin yerine getirilmesi ve çok taraflı süreçlere aktif katkı sağlanması çalışmalarına ara verilmeden devam edilmektedir.

Nitekim "Hiçbir ülkenin geride bırakılmayacağı daha adil ve kapsayıcı bir diplomasi" hedefiyle ilk kez Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin (BMİDÇS) en üst karar organı olan COP Taraflar Konferansı'na başkanlık ve ev sahipliği yapacağız. COP Taraflar Konferansı'na ev sahipliği uluslararası görünürlük ve iklim diplomasisinde belirleyici konuma gelme açısından küresel önem taşımaktadır.

İklim değişikliği ile mücadelenin ana hedef ve ilkelerini belirleyen, ülkemizin bu alandaki ilk ve tek düzenlemesi olan İklim Kanununa ilişkin çalışmalar; 2021 yılından itibaren ilgili STK'lar ve özel sektör dâhil tüm paydaşlar ile kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleşmiştir. Nitekim Kanun 2 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Genel Kurul'unda kabul edilmiş ve 9 Temmuz 2025 tarihinde Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun ile 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefinin sağlanması ve yeşil dönüşümün gerçekleşmesi için ülkemizin ihtiyacı olan yasal dayanak oluşturulmuştur.

Gerek iklim değişikliği ile küresel mücadeleye katkı sağlamak gerekse ekonomimizde yeşil dönüşümü hızlandırmak, dış ticaretimizde rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemizde karbon fiyatlandırma sisteminin hayata geçirilmesine dair çalışmalar yapılmaktadır. Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı emisyonlarımızı azaltacak, AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasına karşı ülkemizin ekonomik çıkarlarını ve yeşil dönüşüm stratejimizi destekleyecektir. Net sıfır emisyon

hedefine giden yolda ülkemizin potansiyelini en doğru şekilde kullanarak Emisyon Ticaret Sistemi gibi yenilikçi bir yapı ülkemize kazandırılacaktır.

Montreal Protokolü taahhütleri gereği kotalı olarak servis amaçlı ithaline izin verilen ozon tabakasını incelten maddelere ilişkin aşamalı bir sonlandırma programı uygulamıştır. Program dâhilinde ithalatına izin verilen miktar 2009 yılında 13.200 ton iken 2019'da 200 tona, 2020 ve 2021'de 100 tona, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında ise 50 tona düşürülmüştür. 2025 yılı itibariyle ithalatına izin verilmemektedir. Ayrıca, 2021 yılında Türkiye Kigali Değişikliğini kabul ederek küresel ısınma potansiyeli yüksek 18 adet Hidroflorokarbon (HFC) sınıfı gazın üretim ve tüketiminin aşamalı olarak azaltılmasını ve bu gazların 2029 yılına kadar yüzde 10 azaltımını taahhüt etmiştir. Bu kapsamda Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET) uygulamasını hayata geçirerek bu gazların ithalatını Başkanlık iznine tabii tutmuştur. Böylece düşük küresel ısınma potansiyeli olan gazların kullanımı teşvik edilmektedir.

2053 net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Stratejisi (LTS) hazırlanmıştır. 2024 yılında gerçekleştirilen COP 29'da sunulan LTS ile iklim değişikliği azaltım ve uyum sektörlerinin yanı sıra finans, teknoloji, eğitim, adil geçiş ile sürdürülebilir kalkınma amaçlarına yönelik toplam 22 bölümde 89 strateji ortaya konulmuştur.

Ülke olarak, sürdürülebilir kalkınma ilkelerini entegre eden ve düşük karbonlu ekonomiye adil bir geçiş sağlayan, bütüncül iklim eylem stratejilerini uygulama kararlılığımızı sürdürmekteyiz. Bu bağlamda 2025 yılı itibariyle gerçekleşen NDC ikinci döngüsü kapsamında ülkemizin İkinci Güncellenmiş Ulusal Katkı Beyanı için hazırlık süreci 2024 yılı içerisinde başlatılmıştır. Bu kapsamda Türkiye'ye özgü Sera Gazı Emisyon Projeksiyon Modeli geliştirilmiştir. Model, tüm sektörleri ve tüm sera gazlarını kapsayacak şekilde tasarlanmış; ulusal emisyon envanteri, ulusal iklim politika belgeleri ve emisyon ticaret sistemi ile uyumlu hale getirilmiştir. Ayrıca, modelin Başkanlığımız uzmanları tarafından işletilebilmesi için gerekli kurumsal kapasite oluşturulmuştur.

İkinci Ulusal Katkı Beyanımız; 2023'te sunduğumuz Güncellenmiş Birinci Ulusal Beyanımız ve bugüne kadar hazırladığımız tüm strateji belgelerinin üzerine inşa edilmiştir. Bu süreç başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere tüm paydaşlarla işbirliği içerisinde yürütülmüştür. Bu çalışmalar neticesinde; 10 Eylül 2025'te Sayın Bakanımız Murat Kurum'un başkanlığında toplanan İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'nda ikinci NDC projeksiyonumuz sunulmuş ve oybirliğiyle kabul edilmiştir. Ardından New York'ta düzenlenen BM İklim Zirvesi'nde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından, 2035 yılı için emisyonların 643 milyon

tona düşürülmesini öngören yeni hedefimiz açıklanmıştır. Bu kapsamda, referans senaryoya kıyasla 466 milyon tonluk bir azaltım sağlanması öngörülmektedir.

Diğer taraftan, yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarını desteklemek üzere hibe destekleri, kapasite geliştirme ile teknik ve idari altyapı oluşturma çalışmaları devam etmektedir. Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının güncellenmekte ve bu projeksiyonda modelin ilk kez 3 kilometre çözünürlüğe kadar düşürülmesi hedeflenmektedir. Ayrıca yerelde iklim eylemini artırmak amacıyla, iklim değişikliğine uyum ve sera gazı azaltım bileşenlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının tüm illere yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda Yerel İklim Değişikliğini Eylem Planlarının hazırlanması, karara bağlanması, uygulanması ve izlenmesine ilişkin idari ile teknik usuller ile İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının yapısını ve görevlerini belirlemek üzere Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarına İlişkin Yönetmelik Taslağı hazırlanmış olup, yönetmeliğin Teknik Kılavuzu da geliştirilmektedir. Ayrıca Yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmek amacıyla toplam 6,8 milyon avroluk İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı kapsamında 29 adet uyum projesi desteklenmektedir. Ek olarak 14,7 milyon avroluk Türkiye'de Yerel İklim Eylemi Hibe Programı ile iklim değişikliğine uyum ve sera gazı azaltım projeleri desteklenecektir.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda finansman akışını hızlandırmak için çalışmalar devam etmektedir. Bu bağlamda hangi ekonomik faaliyetlerin yeşil olduğunu veya hangi kriterlerini sağladığında yeşil olacağını belirleyecek Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği hazırlıkları devam etmektedir. Yönetmelik; sera gazı azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu olmak üzere 6 çevresel hedeften oluşacaktır. Hazırlanan taksonomi ile yatırımcıların yeşil boyama konusunda korunması, sürdürülebilir faaliyetlerin teşvik edilmesi, yatırımların ihtiyaç duyulan yerlere yönlendirilmesi, sera gazının azaltılması ve iklim değişikliğine uyumun sağlanması hedeflenmektedir.

Ayrıca, dijitalleşmenin iklim hedeflerine ulaşma konusunda yaratacağı fırsatları değerlendirmek maksadıyla dijitalleşme ile yeşil dönüşümü merkeze alan "İklim Eylemi İçin Dijitalleşme" girişimi üzerine başlatılan çalışmalar devam etmektedir.

Bu kapsamda, ülkemizde yeşil dönüşümü destekleyen emisyon azaltım teknolojisi girişimlerinin envanterinin oluşturulması üzerine bir çalışma yürütülmektedir. Çalışmanın amacı, Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı ile uyumlu yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkı sunabilecek mevcut teknoloji girişimlerini kapsamlı biçimde tespit etmek ve analiz etmektir. Çalışma kapsamında, Türkiye'de kamu, özel sektör, akademi ve sivil toplum kuruluşları tarafından geliştirilmiş veya uygulamaya alınmış emisyon azaltım teknolojilerine ilişkin

girişimler taranarak derlenecek ve bu verilerle bir Emisyon Azaltım Teknolojileri Girişim Envanteri oluşturulacaktır. Envantere dâhil edilen her bir girişim; teknolojik yeterlilik, uygulama alanları, ticarileşme potansiyeli, karbon azaltım etkisi ve ölçeklenebilirlik gibi kriterler çerçevesinde performans analizine tabi tutulacaktır. Analiz sonuçlarına dayanarak yüksek etki potansiyeline sahip ve yaygınlaştırılabilir çözümler önceliklendirilecektir.

Alt Program Hedefi

İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.

2. Performans Sonuçlarının Değerlendirilmesi

2.1. Alt Program Hedef ve Göstergeleriyle İlgili Gerçekleşme Sonuçları ve Değerlendirmeler

Performans Göstergesi Gerçekleşmeleri İzleme Formu	
Yıl	2025
Programın Adı	SÜRDÜRÜLEBİLİR ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ
Alt Programın Adı	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İLE MÜCADELE VE UYUM
Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.

Sıra	Gösterge Adı	Ölçü Birimi	Hedeflenen Gösterge Değeri	Yılsonu Gerçekleşme Tahmini			
					Yılsonu Değeri	Gerçekleşme Oranı	Gerçekleşme Durumu
1	Sağlanan sera gazı azaltım miktarı	Yüzde	%35	%35	%43	122	Ulaşıldı
2	İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı	Adet	10	10	2	20	Ulaşılamadı
3	Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC)	Yüzde	%50	%100	%100	200	Ulaşıldı

4	İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması	Yüzde	%100	%100	%100	100	Ulaşıldı
5	Yayımlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı	Adet	3	3	5	167	Ulaşıldı
6	Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı	Adet	500	500	850	170	Ulaşıldı
7	Türkiye Yeşil Taksonomi Mevzuatı	Yüzde	%75	%75	%90	120	Ulaşıldı
8	Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi	Yüzde	%40	%40	%30	75	Kısmen Ulaşıldı
9	Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları	Yüzde	%90	%90	%90	100	Ulaşıldı
10	İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu	Yüzde	%30	%30	%30	100	Ulaşıldı
11	Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Tamamlanan İl Sayısı	Adet	30	30	30	100	Ulaşıldı
12	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Sistemi	Yüzde	%100	%100	%100	100	Ulaşıldı
13	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı Kapsamında Başkanlığın Sorumlu Olduğu Tamamlanan Eylem Sayısı	Adet	1	1	2	200	Ulaşıldı

14	Eğitim verilen kişi sayısı	Adet	1.000	1.000	1.300	130	Ulaşıldı
15	Verilen Hibe Desteği	Adet	-	-	343.700.000	100	Ulaşıldı
16	İç kontrol alanında geliştirilen/ güncellenen araç	Adet	11	11	13	118	Ulaşıldı
17	Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı	Adet	6	6	6	100	Ulaşıldı
18	Hizmet İçi Eğitim Sayısı	Adet	6	6	10	166	Ulaşıldı
19	Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı	Adet	25	25	199	796	Ulaşıldı
20	Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı	Adet	1.500	1.500	935	62	Kısmen Ulaşıldı
21	Sosyal medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı	Adet	25.000	25.000	32.421	130	Ulaşıldı
22	Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/	Adet	6	6	6	100	Ulaşıldı

	basılı materyal sayısı						
DEĞERLENDİRME	Başkanlığımız tarafından göstergelerin gerçekleşme oranı yüzde 0-49 arası hedefe ulaşılamadı, yüzde 50-84 arası hedefe kısmen ulaşıldı, yüzde 85 ve üzeri ise hedefe ulaşıldı olarak değerlendirilmektedir. 2025 Yılı Performans Programı kapsamında 22 gösterge bulunmakta olup bunların 18'inde hedefe ulaşılmıştır. Göstergelerin 2'sinde hedefe kısmen ulaşılmış, 1'inde ise hedefe ulaşılamamıştır. Göstergelere ilişkin sapma sebepleri aşağıda yer almaktadır. • "İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı" göstergesinde hedefe ulaşılamamasına ilişkin olarak; bazı eylemlerin kurumlar arası koordinasyon gerektirmesi, uygulama takvimlerinin ilgili paydaş kurumların süreçlerine bağlı olarak öngörülen sürede tamamlanamaması ve mevzuat/teknik hazırlıkların beklenenden daha uzun sürmesi etkili olmuştur. • "Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi" göstergesine ilişkin olarak; Ulusal İklim Finansmanı Strateji belgesi Ulusal İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında hazırlanacak olup söz konusu projenin başlaması geciktiği için hedefe kısmen ulaşılmıştır. • "Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı" göstergesine ilişkin olarak: İletişim faaliyetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik olarak içerik paylaşım stratejisinde nitelik ve etki odaklı bir yaklaşıma geçilmiştir. Söz konusu durum, planlı bir strateji değişikliğinin doğal sonucu olarak ortaya çıkmış ve içerik üretiminde hedef kitleye uygunluk, doğruluk ve kurumsal etki önceliklendirilmiştir. Uygulanan yeni yaklaşım sayesinde paylaşılan içeriklerin kamuoyu üzerindeki görünürlüğü, güvenilirliği ve etkileşim düzeyinin artırılması hedeflenmiştir. Bu sebeplerle gösterge gerçekleşmesinde sapma meydana gelmiştir.						

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.1. İklim Değişikliği Stratejileri hazırlanarak izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	84				
Sorumlu Birim	Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.1.1. Sağlanan sera gazı azaltım miktarı (referans senaryoya göre %)	25		%35	%43	%123
PG 1.1.2. Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC) (tamamlanma %)	25		%50	%100	%200
PG 1.1.3. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı (kümülatif)	20		10	2	%20
PG 1.1.4. Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi (tamamlanma %)	20	2024 Yılında Tamamlandı			%100
PG 1.1.5. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) izleme mekanizması (tamamlanma %)	10		%100	%100	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hedefe ilişkin olarak 5 gösterge belirlenmiştir. Bunlardan PG 1.1.4 sayılı göstergede hedefe 2024 yılında ulaşılmıştır. PG 1.1.1, PG 1.1.2 ve PG 1.1.5 sayılı göstergelerde ise 2025 yılı hedeflenen değerlere ulaşılmıştır.					

Diğer taraftan, “İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan eylem sayısı” göstergesinde 2025 yılı hedefine ulaşılamamıştır. Hedefe ulaşılamamasına ilişkin olarak; bazı eylemlerin kurumlar arası koordinasyon gerektirmesi, uygulama takvimlerinin ilgili paydaş kurumların süreçlerine bağlı olarak öngörülen sürede tamamlanamaması ve mevzuat/teknik hazırlıkların beklenenden daha uzun sürmesi etkili olmuştur.

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.2. Ülkemizin taraf olduğu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında ulusal raporlama ve bildirim yükümlülüklerimiz süresi içinde yerine getirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	%25				
Sorumlu Birim	İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.2.1. Türkiye'nin Dokuzuncu Ulusal Bildirimi (tamamlanma %)	50	2026 Yılı Göstergesi			
PG 1.2.2. Türkiye’nin Birinci İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu	50	Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu 2024 yılında tamamlandı.			%50
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’nin 12. Maddesi gereğince taraflar sözleşme kapsamında yapmış oldukları uygulamaların iletişimini sağlamakla yükümlüdürler. Buna göre taraflar diğer taraf ülkeler ve sekretarya ile Ulusal Bildirim Raporu ve İki Yıllık Şeffaflık Raporu hazırlayarak iletişim sağlamış olurlar. Ulusal bildirim 4 yılda bir, iki yıllık şeffaflık raporu ise 2 yılda bir Başkanlığımız tarafından hazırlanarak Birleşmiş Milletler Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına sunulmaktadır.					

Nitekim 2023 yılında 8. Ulusal Bildirim, 2024 yılında ise Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu hazırlanarak sekretaryaya sunulmuştur. 9. Ulusal Bildirim ile İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu hazırlıklarına 2026 yılında başlanacak olup yıl içinde tamamlanarak sekretaryaya sunulması hedeflenmektedir.

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.3. Sanayi tesislerinden kaynaklı sera gazı emisyonları izlenecek, ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatı ve kullanımı kademeli olarak sonlandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	%100				
Sorumlu Birim	Sera Gazı Emisyonlarının İzlemesi Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.3.1. Ozon Tabakasını İncelten Gazlar İçin İzin Verilen Maksimum İthalat Miktarı (Ton)	100	2024 Yılında Tamamlandı			%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Montreal Protokolü'ne taraf olarak ozon tabakasına olan olumsuz etkisinin yüksek olması sebebiyle Ozon Tabakasını İncelten Maddelere (OTİM) ilişkin aşamalı azaltım takvimi başarılı bir şekilde yürütülmüştür. 2009 yılından itibaren kotalı olarak ithaline izin verilen OTİM'lerin miktarı 13.200 ton iken yıllar itibariyle kademeli olarak azaltılmış ve 2025 yılı itibariyle ithalatına izin verilmemektedir.					

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.3. Sanayi tesislerinden kaynaklı sera gazı emisyonları izlenecek, ozon tabakasını incelten maddelerin ithalatı ve kullanımı kademeli olarak sonlandırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	%100				
Sorumlu Birim	Sera Gazı Emisyonlarının İzlemesi Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.3.1. Ozon Tabakasını İncelten Gazlar İçin İzin Verilen Maksimum İthalat Miktarı (Ton)	100	2024 Yılında Tamamlandı			%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Montreal Protokolü'ne taraf olarak ozon tabakasına olan olumsuz etkisinin yüksek olması sebebiyle Ozon Tabakasını İncelten Maddelere (OTİM) ilişkin aşamalı azaltım takvimi başarılı bir şekilde yürütülmüştür. 2009 yılından itibaren kotalı olarak ithaline izin verilen OTİM'lerin miktarı 13.200 ton iken yıllar itibariyle kademeli olarak azaltılmış ve 2025 yılı itibariyle ithalatına izin verilmemektedir.					

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.4. Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) kurulacak, gönüllü karbon piyasası ve ulusal denkleştirme konusunda altyapı oluşturulacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	%100				
Sorumlu Birim	Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.4.1. Yayınlanan mevzuat, rapor ve kılavuz sayısı (kümülatif)	50	-	3	5	167 %
PG 1.4.2. Etkinlik, toplantı, çalıştay ve seminer katılımcı sayısı (kümülatif)	50	-	500	850	170 %
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği ile Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği taslakları hazırlanmıştır. Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı Sonuç Raporu hazırlanmıştır. Ayrıca, elektrik, demir-çelik, çimento, alüminyum ve gübre sektörleri için alt tesis oluşturma kılavuzları hazırlanarak sektör temsilcilerine iletilmiştir. Emisyon Ticaret Sistemi ile Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme çalışmalarının ise 2026 yılında tamamlanması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda bilgilendirme, eğitim, toplantı ve seminerlere devam edilmektedir.					

Amaç	A 1. 2053 Net sıfır hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün gerektirdiği adımların atılması.				
Hedef	H 1.5. İklim değişikliği ile mücadele kapsamında iklim finansmanı kapasitesi arttırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	88				
Sorumlu Birim	İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 1.5.1. Ulusal Yeşil Taksonomi Mevzuatı (tamamlanma %)	50		%75	%90	%120
PG 1.5.2. Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi (tamamlanma %)	50		%40	%30	%75
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde, Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmelik Taslağı hazırlanmıştır. Öncelikli sektörler listesi ve ekonomik faaliyetler için AB Taksonomisi dikkate alınarak Teknik Tarama Kriterleri oluşturulmuş, taksonomi uygulamasına yönelik senaryolar çalışılmıştır. Yönetmeliğin 2026 yılı içinde yürürlüğe girmesi beklenmektedir. Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi çalışmaları ise İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında devam etmektedir. Projenin başlangıç tarihinde yaşanan gecikme dolayısıyla hedeflenen gösterge oranında az da olsa bir sapma meydana gelmiştir.					

Amaç	A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.				
Hedef	H 2.1. Türkiye'nin iklim modeli çalışılacak, model sonuçları ile 12 NUTS 1 (Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması) bölgesi için etkilenebilirlik ve risk analizleri yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	60				
Sorumlu Birim	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel PolitikalarDairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.1.1. 12 NUTS bölgesi için yapılan etkilenebilirlk ve risk analizleri (tamamlanma %)	40	2026 Yılı Göstergesi			
PG 2.1.2. Yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları (tamamlanma %)	60	-	%90	%90	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Türkiye için yüksek çözünürlüklü (3x3 km) iklim projeksiyonları üretilmiştir. Bu kapsamda tamamlanması planlanan 6 küresel modelin 6'sı da tamamlanmıştır. 12 NUTS bölgesi için etkilenebilirlik ve risk analizleri çalışmaları ise planlama çerçevesinde 2026 yılında başlatılacaktır.					

Amaç	A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.				
Hedef	H 2.2. İklim değişikliği ile yerel ölçekte mücadele kapsamında tüm iller için Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP) hazırlanması ve İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu oluşturulması sağlanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.2.1. İl İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (tamamlanma oranı)	40		%30	%30	%30
PG 2.2.2. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı Tamamlanan İl Sayısı (Kümülatif)	60		30	30	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
81 ilde Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının (YİDEP) hazırlanmasının sağlanması ve hazırlık, izleme ve değerlendirme süreçlerinin yürütülmesi için İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının (İl İDKK) oluşturulmasını öngören yönetmelik taslağı hazırlanmıştır. Yönetmeliğin 2026 yılında yürürlüğe girmesi beklenmekte olup yönetmelik ile birlikte tüm illerde YİDEP'lerin tamamlanması ve İl İDKK'ların kurulması sağlanacaktır.					

Amaç	A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.				
Hedef	H 2. 3. Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) eylemlerini izlemek üzere çevrimiçi bir izleme mekanizması oluşturulacak ve eylemler izlenecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Yönetimler Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.3.1. Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Başkanlığın sorumlu olduğu tamamlanan Eylem Sayısı (kümülatif)	50		1	2	%200
PG 2.3.2. Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024-2030) İzleme Mekanizması (tamamlanma %)	50		%100	%100	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (İDUSEP) (2024-2030) ile eylemler ve eylemlerden sorumlu paydaşlar belirlenmiştir. Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında İklim Portal altında e-IDUSEP isimli çevrimiçi izleme sistemi oluşturulmuş olup sorumlu kuruluşlar tarafından eylemlere ilişkin veri girişi yapılması sağlanmaktadır. Bu kapsamda, eylemlerin 2025 yılı için izlemesi tamamlanarak izleme raporu oluşturulmuştur. Ayrıca eylem planında yer alan Başkanlığın sorumlu olduğu eylemlerden 2'si tamamlanmıştır.					

Amaç	A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.				
Hedef	H 2.4. Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadelede alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.4.1. İnteraktif karar destek araçları (kümülatif)	100	2026 Yılı Göstergesi			
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
İklim eylemi için yerelde karar alma ve uygulama kapasitesinin arttırılması amacıyla İnteraktif Karar Destek Araçlarının Geliştirilmesi sağlanacaktır. (İklim Etkileri Haritalama Aracı, İklim Etki Değerlendirme Aracı, Belediyeler için Sera Gazı Emisyonları Senaryo Modelleme Aracı, Doğa Temelli Çözümler (NbS) Aracı ve Şehirler için Uygun Maliyetli İklim Eylemleri Aracı) Uluslararası kabul gören 5 adet çevrimiçi karar destek aracı ülkemize uyarlanarak iklim portalı altında yerel yönetimlerin kullanımına sunulacaktır.					

Amaç	A 2. Ulusal ve yerel ölçekte iklim değişikliğine uyum kapasitesinin arttırılması.				
Hedef	H 2.5. İklim değişikliğine uyum konusunda farkındalık ve eğitim faaliyetlerinin yapılması sağlanacak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında hibe programları uygulanacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 2.5.1. Eğitim verilen kişi sayısı (kümülatif)	50		1.000	1.300	%130
PG 2.5.2. Verilen hibe desteği miktarı (kümülatif) (TL)	50		-	343.700.000	
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
İklim değişikliğine uyum kapasitesinin güçlendirilmesi kapsamında 29 uyum projesine toplam 6.8 Milyon avro tutarında hibe desteği sağlanmıştır. 2026 yılında da yerelde iklim eyleminin güçlendirilmesine yönelik projelere hibe desteği sağlanmaya devam edilecektir. Ayrıca, iklim değişikliğine uyum kapsamında bir çok ilde eğitim faaliyetlerimizde devam etmektedir.					

Amaç	A 3. Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması.				
Hedef	H 3.1. Stratejik yönetim anlayışı güçlendirilecektir.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 3.1.1. İç kontrol alanında geliştirilen/ güncellenen araç (düzenleme) sayısı (adet)	50	-	11	13	118
PG 3.1.2. Yönetici ve personele yönelik düzenlenen yıllık bilgilendirme ve değerlendirme toplantı sayısı (adet)	50	-	6	6	100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda değişiklik yapılacağı, İç Kontrol Yönetmeliği ve Ön Mali Kontrol Yönetmeliği olmak üzere iki ayrı yönetmelik düzenleneceği kamu kurum ve kuruluşlarına bildirilmiştir. Bu kapsamda, Başkanlığımızda yürütülecek iç kontrol çalışmalarının söz konusu yeni düzenlemelere uygun ve güncel olması amacıyla iç kontrol alanında araçlar geliştirilmiş, bilgilendirme ve değerlendirme toplantıları yapılmıştır.					

Amaç	A 3. Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması sağlanacak				
Hedef	H 3.2. Personelin niteliği ve yetkinliği arttırılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	100				
Sorumlu Birim	Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 3.2.1. Hizmet İçi Eğitim Sayısı (adet)	50		6	10	%100
PG 3.2.2. Hizmet İçi Eğitim Alan Personel Sayısı (adet)	50		25	199	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
2025 yılında personelin niteliği ve yetkinliğinin artırılması amacıyla planlanan hizmet içi eğitim faaliyetleri gerçekleştirilmiştir. Eğitim sayısı ve eğitim alan personel sayısı hedeflenen düzeyin üzerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, hedefin gerçekleşmesini olumsuz yönde etkileyen herhangi bir sapma meydana gelmemiştir. 2026 yılında İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamında kurum geneline yönelik eğitim düzenlenmesi katılımcı sayısının önemli oranda artmasında etkili olmuştur. Önümüzdeki dönemde de personelin yetkinliğinin arttırılmasına yönelik hizmet içi eğitim faaliyetlerine devam edilecektir.					

Amaç	A 3. Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması				
Hedef	H 3.3. Kamuoyu farkındalığının oluşturulması, bilgi kirliliğinin önlenmesi ve kurum faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme çalışmaları yapılacaktır.				
Amacın İlgili Olduğu Program/Alt Program Adı	Sürdürülebilir Çevre Ve İklim Değişikliği / İklim Değişikliği İle Mücadele Ve Uyum				
Amacın İlişkili Olduğu Alt Program Hedefi	İklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapasitesinin artırılması kapsamında tedbirlerin alınması, politika ve stratejilerin belirlenmesi ile uygulanmasına yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların yürütülmesi.				
Hedef Performansı (%)	91				
Sorumlu Birim	Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği				
Performans Göstergeleri	Hedefe Etki (%)	Mevcut durum	2025 Hedeflenen	2025 Gerçekleşen	Gerçekleşme Oranı (%)
PG 3.3.1. Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan paylaşım sayısı (adet)	25		1.500	935	%62
PG 3.3.2. Sosyal Medya hesaplarındaki toplam takipçi sayısı (adet)	25		25.000	32.421	%130
PG 3.3.4. Kurumun görev alanı ile ilgili çıkarılan yayın/basılı materyal sayısı (adet)	25		6	6	%100
Hedefe İlişkin Değerlendirmeler					
İletişim faaliyetlerinin etkinliğini artırmaya yönelik olarak içerik paylaşım stratejisinde nitelik ve etki odaklı bir yaklaşıma geçilmiştir. Söz konusu durum, planlı bir strateji değişikliğinin doğal sonucu olarak ortaya çıkmış ve içerik üretiminde hedef kitleye uygunluk, doğruluk ve kurumsal etki önceliklendirilmiştir. Uygulanan yeni yaklaşım sayesinde paylaşılan içeriklerin kamuoyu üzerindeki görünürlüğü, güvenilirliği ve etkileşim düzeyinin artırılması hedeflenmiştir. CİMER başvuruları öncelikle Bakanlık yetkilisi tarafından ilgisine göre birimlere gönderilmektedir. İdaremize sistem üzerinden gelen başvurular Başkanlık CİMER yetkilisi tarafından ilgisine göre ivedilikle birimlere havale edilerek süresi içinde cevaplandırılmaları sağlanmaktadır. Ayrıca, kurumsal plan, program, rapor ve benzeri dokümanlar hazırlanarak kamuoyunun bilgilendirilmesine yönelik kurum internet sayfasından yayınlanmaktadır. (Performans Programı, Faaliyet Raporu, Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu, Yatırım İzleme ve Değerlendirme Raporu, İkinci Ulusal Katkı Beyanı Metni, Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı)					

4- Performans Bilgi Sisteminin Değerlendirilmesi

Performans Bilgi Sistemi, idarenin belirlemiş olduğu amaçlar ile amaca uygun hedefler ve ölçülebilir göstergelerden oluşan bilgilerin maliyet bilgisini de içerecek şekilde gösterildiği izleme ve değerlendirme yapma imkânı veren sistemdir. Stratejik yönetim anlayışı içerisinde performans programı hazırlama, izleme, değerlendirme ve raporlama süreçleri Program Bütçe Yönetim Enformasyon Sistemindeki (e-bütçe) "Program Bütçe Hazırlık - Performans Bilgileri" alt modülleri aracılığıyla yürütülmektedir.

Program Bütçe Yönetim Enformasyon Sisteminde (e-bütçe) yer alan "Performans Bilgileri" modülü aracılığı ile performans göstergeleri üçer aylık dönemlerde izlenmekte ve değerlendirilmektedir. Sisteme göstergelerin gerçekleşme verileri girilerek gösterge hedefinin yılsonunda gerçekleşmeme olasılığına karşı önceden tedbir alınması sağlanmaktadır.

Başkanlığımız performans programı 2026-2028 dönemi bütçe hazırlıkları kapsamında modül kullanılarak program, alt program, faaliyet ve performans bilgilerini içerecek şekilde hazırlanmıştır.

Performans programının çıktısı ise her yıl idareler tarafından hazırlanan faaliyet raporlarıdır. Faaliyet raporları idarelerin yıl içinde yürüttüğü faaliyet ve projeler ile performans programında yer alan göstergelere ilişkin bilgilerin yer aldığı raporlar olup hedeflenen göstergelerde sapma olması durumunda gerekçesine ilgili raporda yer verilmektedir.

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

IV- KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

A. Üstünlükler

- Taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve anlaşmaların varlığı
- Uluslararası kuruluşlarla işbirlikleri
- Kurumlar arası koordinasyon ve işbirliği
- Siyasi irade desteği
- İklim değişikliğinin tüm sektörleri ve toplumun her kesimini etkileyen çevresel, sosyal ve ekonomik boyutları nedeniyle öncelikle dirilmesi

B. Zayıflıklar

- Yeni bir kurum olması
- Mevzuat altyapısının henüz tamamlanmamış olması
- Çok branşlı (multidisipliner) faaliyet alanlarının olması
- Kurumsal kapasite yetersizliği
- Teknolojik altyapı yetersizliği

C. Değerlendirme

Başkanlığımız, 29/10/2021 tarihli ve 31643 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı kuruluş olarak kurulmuş olup, iklim değişikliğiyle mücadele ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda ulusal ve uluslararası düzeyde önemli görev ve sorumluluklar üstlenmektedir.

İklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik boyutlarıyla tüm sektörleri ve toplumun her kesimini etkilemesi, Başkanlığımızın görev alanını stratejik açıdan öncelikli hale getirmekte; bu durum kurumsal faaliyetlerin ulusal politika belgeleriyle uyumlu biçimde yürütülmesine imkân sağlamaktadır. Bu çerçevede, mevzuatın verdiği görev, yetki ve sorumluluklar doğrultusunda 2025 yılı çalışmalarımız tamamlanmıştır.

Bu kapsamda, taraf olunan uluslararası sözleşmeler ve anlaşmalar ile uluslararası kuruluşlarla geliştirilen iş birlikleri, Başkanlığımızın kurumsal kapasitesini destekleyen temel üstünlükler arasında yer almaktadır. Ayrıca kurumlar arası koordinasyon ve iş birliği mekanizmalarının etkin bir şekilde işletilmesi ve siyasi iradenin güçlü desteği, Başkanlığımız faaliyetlerinin uygulanabilirliğini ve etki alanını artırmaktadır.

Bununla birlikte, Başkanlığımızın yeni kurulmuş bir kurum olması, mevzuat altyapısının henüz tamamlanma sürecinde bulunması, çok branşlı faaliyet alanlarının varlığı ile insan kaynağı ve

teknolojik altyapı yetersizlikleri, Stratejik Planda risk ve gelişim alanı olarak tanımlanan hususlar arasında yer almaktadır. Faaliyet raporunda yer alan çalışmalar, bu zayıf yönlerin giderilmesine yönelik olarak kurumsal kapasitenin geliştirilmesi, insan kaynağının güçlendirilmesi ve süreçlerin iyileştirilmesi hedefleriyle uyumlu şekilde yürütülmüştür.

Bu doğrultuda, İklim Kanununun yürürlüğe girmesiyle Başkanlığımız faaliyet alanı genişlemiş ve görev, yetki ve sorumlulukları netlik kazanmıştır. Kanunun ikincil mevzuat çalışmaları ise son aşamaya gelmiştir. Kurumsal kapasitesinin arttırılmasına ilişkin olarak iç kontrol sistemi kurulmuş ve sistemin geliştirilmesi, izlenmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir. Teknolojik altyapı yetersizliği ise Bakanlık bilgi iletişim altyapısının kullanılması suretiyle büyük ölçüde giderilmiştir.

Ayrıca, Başkanlığın çok branşlı faaliyet alanlarının olması etkili bir insan kaynakları politikasıyla personelin hem nitelik hem de nicelik yönünden kapasitesinin arttırılmasını zaruri hale getirmektedir. Uzman personel sayısının arttırılması ve personel eğitimlerine önem verilmesi de bu durumun doğal sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak, Başkanlığımız; güçlü uluslararası iş birlikleri, kurumlar arası koordinasyon kapasitesi ve siyasi destek gibi üstünlüklerinden azami ölçüde yararlanarak, yeni bir kurum olmanın beraberinde getirdiği mevzuat, insan kaynağı, kurumsal ve teknolojik altyapı yetersizliklerini gidermeye yönelik çalışmalarını sürdürmektedir. Kurumsal kabiliyet ve kapasitenin geliştirilmesine hız verilmesi suretiyle zayıf yönlerin güçlendirilmesi ve Başkanlığımızın görevlerini daha etkin, sürdürülebilir ve bütüncül bir yaklaşımla yerine getirmesi hedeflenmektedir.

ÖNERİ
&
TEDBİRLER

V- ÖNERİ VE TEDBİRLER

İklim Değişikliği kaynaklı olumsuzluklar tüm dünyada etkisini giderek arttırmakta ve ülkelerin politikalar üretmesini, tedbirler almasını zorunlu kılmaktadır. Nitekim, Sayın Cumhurbaşkanımızın 27 Eylül 2021 tarihinde 2053 net sıfır emisyon hedefini ve yeşil dönüşüm vizyonunu ortaya koyması uluslararası yükümlülüklerimiz de dâhil olmak üzere ülkemizce atılması gereken tüm adımların azim ve kararlılıkla atılmasını sağlamaktadır.

Bu doğrultuda, üst politika belgelerinden kurumsal plan, program ve ulusal strateji belgelerine kadar hazırlanan tüm belgelerde iklim değişikliği ile mücadele kararlılığımız ortaya koyulmaktadır.

Nitekim başkanlığımız tarafından da Uzun Dönemli Strateji, İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Stratejisi ve Eylem Planları, Kurumsal Stratejik Plan ve Yıllık Performans Programları hazırlanarak hem kurumsal amaç ve hedefler belirlenmiş hem de tüm paydaşlara yönelik strateji ve eylemler belirlenmiştir.

Başkanlığımız, 2025 yılında olduğu gibi izleyen yıllarda da "2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda yeşil dönüşümün kimseyi geride bırakmadan gerçekleştirilmesine ve iklim dirençliğinin inşa edilmesine öncülük etmek." vizyonuyla mevzuatın ve üst politika belgelerinin vermiş olduğu görev, yetki ve sorumlukları kararlılıkla yerine getirmeye devam edecektir.

Önümüzdeki dönemde yürüteceğimiz önemli bazı faaliyetlere ise aşağıda yer verilmiştir. Bunlar:

- Yeşil dönüşüm devriminin gerektirdiği yapısal dönüşümü hızlandıracağız.
- İkinci Ulusal Katkı Beyanını doğrultusunda; İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planını ile İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planını güncelleyeceğiz. Eylem Planlarının sistem üzerinden izleme, raporlama ve değerlendirme süreçlerine devam edeceğiz.
- Temiz teknolojiler ve yeşil dönüşüm çalışmaları kapsamında; Temiz Enerji, İklim Değişikliği ve Sürdürülebilirlik Araştırma Merkezi'nde Temiz, erişilebilir ve güvenli enerji arzı, temiz ve döngüsel ekonomi, iklim değişikliği, çevre ve biyoçeşitlilik, yeşil ve sürdürülebilir tarım, sürdürülebilir akıllı ulaşım konusunda yapılan çalışmalara destek verecek ve ortaklaşa çalışmalar yürüteceğiz.
- Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında Ülkemizin 9. Ulusal Bildirimi ve 2. İki Yıllık Şeffaflık Raporunu hazırlayarak sekretaryaya sunacağız.
- Yerelde iklim değişikliğine uyum kapasitesine yönelik çalışmaları hızlandıracağız. Bu kapsamda;

- 81 ilimizde azaltım ve uyum eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması ve uygulanmasını sağlayacağız. Bu kapsamda, proje desteklerinin yanı sıra yasal düzenleme ve teknik kılavuz çalışmalarını sürdüreceğiz.

- Eylem planlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlamak üzere tüm illerimizde İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu oluşturacağız.

- Ülkemiz ve çevresini kapsayan iklim modelleri ve projeksiyonları çalışmalarını yürüteceğiz. Bu çalışma ile ilk kez 3 kilometre yüksek çözünürlük detayında Türkiye'nin iklim modelini yapacağız. Bu sayede, ülkemizin gelecekte karşılaşacağı iklim tehlike ve risklerini analiz ederek uyum eylemlerinin hayata geçirilmesini sağlayacağız.

- İklim portal özelinde yerelde iklim eylemini destekleyecek internet tabanlı karar destek araçları geliştireceğiz, kapasite geliştirme ve eğitim faaliyetlerine devam edeceğiz.

- İklim değişikliğine uyum projelerine hibe desteği sağlamaya devam edeceğiz.

- Yeşil dönüşümü hızlandırmak ve ülkemizin dış ticarette rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemiz koşullarına uygun bir karbon fiyatlandırma sisteminin hayata geçirilmesine dair çalışmalara hız vereceğiz.

  - Türkiye Emisyon Ticaret Sistemini hayata geçireceğiz ve elde edilen gelirle sanayinin yeşil dönüşümünü destekleyeceğiz.

  - Karbon Fiyatlandırma Sistemini tamamlayıcı nitelikte gönüllü karbon piyasası uygulamalarını kuvvetlendireceğiz.

- Sera gazı emisyonlarını azaltacak, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayacak yatırımlar için finansal kaynakları araştıracak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştireceğiz.
- Kigali Değişikliği kapsamında Hidroflorokarbonların (HFC) tüketiminin aşamalı olarak azaltılması çalışmalarının yanı sıra enerji verimli teknolojilere geçişi destekleyecek çalışmalar yürüteceğiz.
- Uluslararası ortak bir sınıflama sistemi ile uyumlu ve ülkemizin özgün ihtiyaçlarını gözeten bilimsel temelli hangi ekonomik faaliyetlerin çevresel olarak sürdürülebilir olduğunu tanımlayan Türkiye Yeşil Taksonomisi mevzuatını tamamlayacağız.
- Mevcut hukuki alt yapı ve uluslararası iyi örneklerin incelenmesi sonucunda ihtiyaç duyulacak yeni düzenlemeler ve boşlukları saptayacak, mevzuat önerileri oluşturacağız.
- Türkiye'de sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkı sağlayabilecek mevcut teknoloji girişimlerinin tespiti yaparak Emisyon Azaltım Teknolojileri Girişim Envanteri oluşturacağız.
- Kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik eğitim, panel, toplantı, etkinlik ve benzeri faaliyetlerimize devam edeceğiz.

- Kurumsal kapasite ve kabiliyetin arttırılması kapsamında;

- Başkanlık personelinin nitelik ve nicelik yönünden artırılmasına yönelik personel politikası yürüteceğiz.
- Kaynakların etkili, ekonomik ve verimli kullanılabilmesi ve hizmet kalitesinin arttırılabilmesi için stratejik yönetim anlayışının Başkanlığın tüm birimlerinde yaygınlaştırılmasını ve benimsenmesini sağlayacağız.
- Stratejik yönetim ve kurumsal kabiliyetin önemli unsurlarından biri olan İç Kontrol Sisteminin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi çalışmalarını yürüteceğiz. Tüm birimlerin iç kontrol süreci içinde yer almasını sağlayacağız.
- Kamuoyu farkındalığının oluşturulması, bilgi kirliliğinin önlenmesi ve kurum faaliyetlerine ilişkin bilgilendirme çalışması yapılacaktır.

FAALİYET VE PROJE BİLGİLERİ

Faaliyet ve Proje Bilgileri

Başkanlığımızın 2025 yılında yürütmüş olduğu faaliyetlerin genel özeti ve başkanlık hizmet birimlerinin yürütmüş olduğu faaliyet ve proje bilgileri aşağıda yer almaktadır.

İklim Değişikliği İle Mücadele ve Uyum

2021 yılında taraf olduğumuz Paris Anlaşması kapsamında, küresel ölçekte emisyonların yüzyılın ortalarında net sıfır seviyesine indirilmesi hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, Sayın Cumhurbaşkanımızın 27 Eylül 2021 tarihinde 2053 net sıfır emisyon hedefini ve yeşil dönüşüm vizyonunu ortaya koyması ülkemiz açısından kritik bir dönüm noktası olmuştur. İklim değişikliğine ilişkin uluslararası yükümlülüklerimiz de dâhil olmak üzere ülkemizce atılması gereken tüm adımları azim ve kararlılıkla atıyoruz.

Bu doğrultuda, ülkemizin iklim değişikliği ile mücadelesinin ana hedef ve ilkelerini belirleyen İklim Kanunu'na ilişkin çalışmalar; 2021 yılından itibaren ilgili STK'lar ve özel sektör dâhil tüm paydaşlar ile kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Nitekim Kanun 2 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilmiş ve 9 Temmuz 2025 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun ile 2053 Net Sıfır Emisyon hedefinin sağlanması ve yeşil dönüşümün gerçekleşmesi için ülkemizin ihtiyacı olan yasal dayanak oluşturulmuştur. İklim Kanunu; sera gazı emisyonlarının azaltılması, iklim değişikliğine uyum, emisyon ticaret sistemi, yeşil finansman mekanizmalarının geliştirilmesi ve yerel ölçekte eylemlerin kurumsallaştırılması hedeflerini içeren çok kapsamlı bir yapıya sahiptir.

Kanunun temel amacını oluşturan Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın açıklamış olduğu 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi; sadece çevresel bir taahhüt değil, ülkemizin ekonomik dönüşümünün, teknoloji vizyonunun ve toplumsal refah anlayışının da ana eksenini oluşturmaktadır. Kanun, yeşil büyüme vizyonu çerçevesinde dönüşüm sürecine planlı, öngörülebilir ve sürdürülebilir bir zemin sağlamaktadır.

Böylelikle Türkiye, iklim değişikliğini hem çevresel boyutta hem de bütüncül kalkınma stratejisinin bir unsuru olarak ele alan az sayıda ülkeden biri olarak uluslararası alanda bu politikalara yön veren bir ülke haline gelmiştir.

Nitekim tarihi bir diplomasi başarısı gösteren ülkemiz; iklim değişikliği ile mücadelede BM'nin en önemli organizasyonu olan 31. Taraflar Konferansının ev sahipliği ve başkanlığını almıştır. "Hiçbir ülkenin geride bırakılmayacağı daha adil ve kapsayıcı bir diplomasi" hedefiyle gerçekleştireceğimiz COP31'de 197 ülkenin liderleri iklim krizine karşı taahhütlerini, politikalarını ve çözüm önerilerini Türkiye'de tartışacak.

Diğer taraftan, Ülkemizin İkinci Ulusal Katkı Beyanı; 2053 Net Sıfır Emisyon hedefimiz doğrultusunda, 2023 yılında yayımlanan Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyanı ve 2024 yılında tamamlanan Türkiye'nin Uzun Dönemli İklim Stratejisi (LTS) gibi temel politika belgeleri üzerine inşa edilmiştir. Bu kapsamda, Türkiye'ye özgü bir Sera Gazı Emisyon Projeksiyon Modeli geliştirilmiştir. Süreç başta kamu kurum ve kuruluşları olmak üzere tüm paydaşlarla iş birliği içerisinde yürütülmüştür. Çalışmalar neticesinde; New York'ta düzenlenen BM İklim Zirvesi'nde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından, Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı 2035 yılı için emisyonların 643 milyon tona düşürülmesi hedefiyle açıklanmıştır. Bu hedef doğrultusunda, referans senaryoya kıyasla 466 milyon tonluk bir azaltım sağlanması planlanmaktadır. Ekonomi genelinde uygulayacağımız politika ve önlemleri içeren NDC metni ile sera gazı azaltım hedefimiz BMİDÇS Sekretaryasına sunulmuştur. İkinci Ulusal Katkı Beyanı çerçevesinde İklim Değişikliği Azaltım ve Uyum Strateji ve Eylem Planlarının da güncellenmesi çalışmalarını yürüteceğiz.

2026 yılında faaliyete geçirmeyi planladığımız Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi ile sera gazı emisyonlarını azaltacak, AB Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizmasına karşı ülkemizin ekonomik çıkarlarını koruyacak ve yeşil dönüşüm stratejimizi destekleyeceğiz. Net Sıfır Emisyon hedefine giden yolda ülkemizin potansiyelini en doğru şekilde kullanarak Emisyon Ticaret Sistemi gibi yenilikçi bir yapıyı ülkemize kazandıracağız.

İklim değişikliği ile mücadelede bir diğer karbon fiyatlandırma mekanizması olarak gönüllü karbon piyasası yer almaktadır. Ülkemizde gönüllü karbon kredisi üretmekte olan birçok uluslararası kredilendirme kuruluşu yer almaktadır. Bu piyasada yaklaşık 800'den fazla emisyon azaltım projesi ile Dünya'da önde gelen ülkelerden biriyiz. Ülke olarak uluslararası kredilendirme kuruluşlarına olan bağımlılığımızı azaltmak ve bu kuruluşlara ödenen ücretlerin ülke içinde kalmasını sağlamak üzere ulusal bir karbon kredilendirme ve denkleştirme sistemi kurmayı planlıyoruz.

Bu doğrultuda, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Paris Anlaşması'nın 6'ncı Maddesi olan Uluslararası Karbon Piyasalarına ilişkin hususları da içeren Karbon Kredilendirme Ve Denkleştirme Yönetmeliğini hızla çıkaracağız. Böylece iklim hedeflerine (Ulusal Katkı Beyanları) ulaşmada maliyet etkin bir azaltım yöntemi sunan karbon kredilerinin kullanılmasını ve ETS kapsamı dışında kalan sektörlere de iklim finansmanının aktarılmasını sağlayacağız.

Montreal Protokolü taahhütleri gereği kotalı olarak servis amaçlı ithaline izin verilen ozon tabakasını incelten maddelere ilişkin aşamalı bir sonlandırma programı uyguladık. Program dâhilinde ithalatına izin verilen miktar 2009 yılında 13.200 ton iken 2019'da 200 tona, 2020 ve 2021'de 100 tona, 2022, 2023 ve 2024 yıllarında ise 50 tona düşürülmüştür. Nitekim 2025 yılı itibariyle ithalatına izin verilmemektedir.

Ayrıca, 2021 yılında Türkiye Kigali Değişikliği'ni kabul ederek küresel ısınma potansiyeli yüksek 18 adet hidroflorokarbon (HFC) sınıfı gazın üretim ve tüketiminin aşamalı olarak azaltılmasını ve bu gazların 2029 yılına kadar yüzde 10 azaltımını taahhüt etmiştir. Bu kapsamda Faaliyet Raporları Veri Tabanı (FARAVET) uygulamasını hayata geçirerek bu gazların ithalatını izne tabii tuttuk. Böylece düşük küresel ısınma potansiyeli olan gazların kullanımını teşvik ediyoruz.

Yerel yönetimlerin iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarını desteklemek üzere hibe destekleri, kapasite geliştirme ile teknik ve idari altyapı oluşturma çalışmaları devam etmektedir. Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının güncellenmekte ve 3 km çözünürlüklü, 2 emisyon senaryosu temelli 6 küresel iklim modeli çalıştırılarak iklim değişikliğinin olası etkilerinin modellenmesi hedeflenmektedir. Bu çalışma, yerel iklim değişikliği eylem planları başta olmak üzere iklim değişikliğine yönelik çalışmalara bilimsel bir temel oluşturacaktır.

Yerelde iklim eylemini artırmak amacıyla, iklim değişikliğine uyum ve sera gazı azaltım bileşenlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının tüm illere yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda Yerel İklim Değişikliğini Eylem Planlarının hazırlanması, karara bağlanması, uygulanması ve izlenmesine ilişkin idari ile teknik usuller ile İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının yapısını ve görevlerini belirlemek üzere Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarına İlişkin Yönetmelik Taslağı hazırlanmış olup, yönetmeliğin Teknik Kılavuzu da geliştirilmektedir.

Aynı zamanda yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmek amacıyla toplam 6,8 milyon avroluk İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı kapsamında 29 adet uyum projesi desteklenmiştir. Ek olarak 14,7 milyon avroluk Türkiye'de Yerel İklim Eylemi Hibe Programı ile iklim değişikliğine uyum ve sera gazı azaltım projeleri desteklenecektir.

2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda finansman akışı hızlandırmak için çalışmalarımız devam etmektedir. Bu bağlamda hangi ekonomik faaliyetlerin yeşil olduğunu veya hangi kriterlerini sağladığında yeşil olacağını belirleyecek Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmelik taslağını hazırladık. Yönetmelik; sera gazı azaltımı, iklim değişikliğine uyum, su ve deniz kaynaklarının sürdürülebilir kullanımı ve korunması, döngüsel ekonomiye geçiş, kirliliğin önlenmesi ve kontrolü, biyoçeşitliliğin ve ekosistemlerin korunması ve restorasyonu olmak üzere 6 çevresel hedeften oluşacaktır.

Hazırlanan taksonomi ile;

- Yatırımcıların yeşil boyama konusunda korunması,
- Sürdürülebilir faaliyetlerin teşvik edilmesi,
- Yatırımların ihtiyaç duyulan yerlere kayması,
- Sera gazının azaltılması,

- İklim değişikliğine uyumun sağlanması,

hedeflenmektedir.

Aynı zamanda, Ulusal İklim Finansmanı Stratejisi'ni hazırlıyoruz. Strateji ile kurumsal kapasiteyi geliştirecek, ulusal ve uluslararası iklim finansmanına etkin erişim ile iklim dostu finansman yönetimini sağlayacağız. Bu kapsamda engeller, boşluklar ve ihtiyaçlar belirlenecek, finansal araçlar ve teşvikler incelenecek, paydaşların mevcut, yeni ve alternatif finansal kaynaklara yönelik hazırlık ve isteklilikleri ele alınacak ve durumu iyileştirmenin yolları ele alınacaktır. Zamanında, yeterli ve erişilebilir iklim finansmanı sağlamak için bir dizi tavsiye geliştirilecek ve kamu kurumları, ulusal finans kurumları ile özel bankalar dâhil olmak üzere kredi alanlar için gerekli finansal ve kurumsal iyileştirmeler detaylandırılacaktır.

Ayrıca, ülkemizde yeşil dönüşümü destekleyen emisyon azaltım teknolojisi girişimlerinin envanterinin oluşturulması üzerine de bir çalışma yürütüyoruz. Çalışma ile Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı ile uyumlu yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkı sunabilecek mevcut teknoloji girişimlerini kapsamlı biçimde tespit ve analiz etmeyi hedefliyoruz. Analiz sonuçlarına dayanarak yüksek etki potansiyeline sahip ve yaygınlaştırılabilir çözümleri önceliklendireceğiz.

Özetle:

1. İklim Kanunu çalışmalarını tamamladık. Meclisimizin kabulü akabinde Resmi Gazete' de yayımlanarak yürürlüğe girdi.
2. Yürüttüğümüz güçlü ve kararlı diploması ve müzakereler sonucunda Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin 31. Taraflar Konferansı (COP31) başkanlığı ve ev sahipliğini aldık.
3. 2035 yılı için referans senaryoya kıyasla 466 milyon tonluk bir azaltım sağlanmasını öngören İkinci Ulusal Katkı Beyanını (NDC) açıkladık. Bu doğrultuda İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı ile İklim Değişikliği Uyum Stratejisi ve Eylem Plan 'larını hızla güncelleyeceğiz.
4. 2024-2030 dönemini kapsayan İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı ile İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı izleme sistemleri kurularak İklim Portalı entegrasyonunu tamamladık.
5. Kotalı olarak ithaline izin verilen Ozon Tabakasını İncelten Madde (OTİM) miktarını, Montreal Protokolü kapsamında uygulanan aşamalı azaltım programı dâhilinde 2009'da 13.200 ton iken 2024 yılında 50 tona düşürdük. Nitekim zorunlu laboratuvar, tahlil ve kritik kullanım alanları hariç olmak üzere OTİM ithalatına 1 Ocak 2025 tarihi itibariyle izin verilmemektedir.
6. Sera Gazı İzleme, Raporlama ve Doğrulama Sistemine kayıtlı yaklaşık 800 tesis bulunmakta olup toplam sera gazı emisyon verilerinin yaklaşık %50'si izliyoruz.
7. Yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum kapasitesini güçlendirmek amacıyla toplam 6,8 milyon Avroluk İklim Değişikliğine Uyum Hibe Programı kapsamında 29 adet uyum projesi destekledik.
8. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında ülkemizin 9. Ulusal Bildirimi ve 2. İki Yıllık Şeffaflık Raporunu hazırlayarak sekretaryaya sunacağız.
9. Ülkemiz sanayicisinin iklim değişikliği ile mücadele kapsamında yeşil dönüşüm, sera gazı emisyonlarının izlenmesi ve Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) konularında, sanayicilerin kapasite gelişiminin ve farkındalığının artırılması için 20 ilde bilgilendirme ve istişare toplantısı yaptık. İlerleyen süreçte diğer illerde de sanayii odaları özelinde bilgilendirme ve istişare toplantılarına devam edeceğiz.
10. Yeşil dönüşümü hızlandırmak ve ülkemizin dış ticarette rekabet gücünü korumak ve artırmak amacıyla ülkemiz koşullarına uygun Türkiye Emisyon Ticaret Sistemini kuracağız ve elde edilen geliri sanayinin yeşil dönüşümünü için kullanacağız.

11. Karbon Fiyatlandırma Sistemi'ni tamamlayıcı nitelikte gönüllü karbon piyasası uygulamalarını kuvvetlendireceğiz. Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Sistemini kuracağız.
12. Bilimsel verilere dayalı ve Türkiye'nin özgün ihtiyaçlarını gözeten 'Türkiye Yeşil Taksonomisi' yönetmeliğini çıkaracağız.
13. Ozon Tabakasını İncelten Maddelerde olduğu gibi Hidroflorokarbonların (HFC) da ithalatını 2045 yılına kadar kademeli olarak azaltacağız.
14. Sera gazı emisyonlarını azaltacak, iklim değişikliğinin etkilerine uyum sağlayacak yatırımlar için finansal kaynakları araştıracak, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında finansman mekanizmaları ve hibe programları geliştirmeye devam edeceğiz.
15. Net Sıfır Emisyon kapsamındaki teknolojileri araştıracak ve uluslararası kuruluşlarla çalışmalar yapacağız. Emisyon Azaltım Teknolojileri Girişim Envanteri çalışmalarını tamamlayacağız.
16. Geçmiş ve günümüze ilişkin veriler kullanılarak Türkiye'nin iklim projeksiyonlarının güncellenmesi ve çözünürlüklerinin iyileştirilmesi çalışmalarını tamamlayacağız. Etkilenebilirlik ve risk analizlerinin yüksek çözünürlüklü iklim projeksiyonları ile yapılmasını sağlayacağız.
17. 81 ilimizde azaltım ve uyum eylemlerini içeren Yerel İklim Değişikliği Eylem Planı hazırlanması ve uygulanmasını sağlayacağız. Bu kapsamda, proje desteklerinin yanı sıra yasal düzenleme ve teknik kılavuz çalışmaları sürdüreceğiz.
18. Eylem planlarının hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesini sağlamak üzere tüm illerimizde İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu oluşturacağız.
19. Yerel düzeyde iklim değişikliği ile mücadele kapsamında alınacak önlemleri belirlemek üzere interaktif karar destek araçları geliştireceğiz ve yerel yönetimlerin kullanımına sunacağız.
20. Yerel İklim Eylemi Hibe Programı ile 14,7 milyon Avro değerinde finansmanla ülkemizde iklim değişikliğine uyum ve azaltım projelerini destekleyeceğiz.
21. Kamuoyunun bilinçlendirilmesine yönelik eğitim, panel, toplantı, etkinlik ve benzeri faaliyetlerimize devam edeceğiz.

İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

1. İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

1.1.Proje Çalışmaları

BMİDÇS Raporlarının Hazırlanması Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	GEF (Küresel Çevre Fonu)
Proje Ödeneği	2.733.000 USD Hibe (750.000 USD Ayni Katkımız)
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	48 Ay 2024-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) – Denetleyici Kuruluş Kaynak Çevre ve İklim Derneği (REC) – Yürütücü Kuruluş İklim Değişikliği Başkanlığı – Faydalanıcı Kuruluş
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin beklenen çıktıları aşağıdaki gibi olacaktır: • Güncellenmiş ulusal koşullar, kurumsal düzenlemeler, • Sera gazı kaynaklarından kaynaklanan antropojenik sera gazı emisyonları ve havzalardan gelen emilimlerle ilgili güncellenmiş ulusal envanter raporu, • İklim Değişikliği ile ilgili Politika ve Önlemler, • Ulusal Katkı Beyanı (NDC) ve diğer iklim politikaları ile tedbirlerinin ilerlemesini izlemek için güncellenmiş bilgiler, • İklim değişikliği etkileri ve uyumla ilgili güncellenmiş bilgiler, • Finansal, teknoloji transferi ve kapasite geliştirme desteği ile ilgili güncellenmiş bilgiler, • Araştırma ve sistematik gözlem, eğitim, öğretim ve halkın farkındalığını artırmaya yönelik diğer gerekli bilgilerin güncellenmesi şeklindedir.
Projenin Çıktıları	Birinci ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu (BTR1-2) ile Dokuzuncu Ulusal Bildirim Raporu (NC9)
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Projenin yaklaşık olarak %32'lik kısmı tamamlanmıştır. Başkanlığımız tarafından hazırlanan Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Sekretaryasına Kasım 2024'te sunulmuştur. 2025 yılı içerisinde Ulusal Katkı Beyanı ve projeksiyonlarının hazırlanması amacıyla demo modelleme altyapı hazırlık çalışmaları yapılmış olup, projede yapılması beklenen faaliyetlere ilişkin planlamalar tamamlanmıştır. 9. Ulusal Bildirim ve 2. İki Yıllık Şeffaflık Raporunun ise 2026 yılı içinde tamamlanarak sekretaryaya sunulması planlanmaktadır. Söz konusu raporlarda; Sera Gazı ve Yutak Alanlar Bakımından Ulusal Şartlar, Sera Gazı Envanteri, Politika ve Önlemler, Politika ve Önlemlere ait Projeksiyonları ve Toplam Etkileri, İklim Değişikliği Uyum Çalışmaları, Finans Teknoloji ve Kapasite Geliştirme, Eğitim Öğretim ve Farkındalık bilgileri yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin Geliştirilmiş Şeffaflık Çerçevesi 'ne Uyum Sağlama Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	GEF (Küresel Çevre Fonu)
Proje Ödeneği	3.160.000 USD hibe (1.210.000 USD Ayni Katkımız)
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	36 ay 2025-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) – Denetleyici Kuruluş Kaynak Çevre ve İklim Derneği (REC) – Yürütücü Kuruluş İklim Değişikliği Başkanlığı – Faydalanıcı Kuruluş
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Türkiye'nin ulusal önceliklere göre şeffaflıkla ilgili faaliyetler için ulusal kurumlarının kapasitesini artırmak, Anlaşma'nın 13. Maddesi'nin gerekliliklerini yerine getirmek için gerekli araçları, eğitimleri ve destekleri sağlamak ve zaman içinde şeffaflığı geliştirmeye yardımcı olmaktır. Proje kapsamında Uzun Dönemli Strateji, NDC, Seragazı Envanteri, İklim Değişikliğine Uyum ve Cinsiyet gibi başlıca konuların raporlama hususlarında ulusal kapasitemiz geliştirilecektir.
Projenin Çıktıları	• Kurumsal ve teknik kapasiteyi güçlendirmek ve ETF ile uyum sağlamak için bilgi yönetim sistemini güçlendirmek • Ulusal sera gazı envanteri ve iklim değişikliğiyle mücadele eylemlerini izlemek ve raporlamak için ulusal kapasiteyi güçlendirmek (BTR için) • İklim değişikliği uyum eylemlerini izlemek ve raporlamak için ulusal kapasiteyi güçlendirmek şeklindedir.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Proje'nin uygulayıcı kuruluşu belirlenmiş olup, uygulayıcı kuruluş ile Gıda ve Tarım Örgütü arasında "Operasyonel Ortaklık Anlaşması" imzalanması beklenmektedir. Anlaşmanın imzalanmasından sonra 2026 yılının ilk çeyreğinde proje başlatılacaktır.

İklim Değişikliği Konusunda Küresel Çabaların Desteklenmesi İçin Ulusal Durum Değerlendirmesi Sisteminin Geliştirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA III
Proje Ödeneği	2.375.000 Avro
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	24 Ay 2026-2028
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Genel olarak, Küresel Durum Değerlendirmesi, ülkelerin iklim değişikliği eylemlerinin etkisine ilişkin beş yıllık bir incelemeyi ifade etmektedir. Paris Anlaşması gereğince ilk Küresel Durum Değerlendirmesi 2023 yılında gerçekleştirilmiştir. Küresel Durum Değerlendirmesi çabaların

	izlenmesini amaçlayan ve cezalandırıcı olmayan bir sistem olarak planlanmıştır. Bu doğrultuda, Küresel Durum Değerlendirmesine yönelik oluşturulacak yol haritası; iklim değişikliğiyle küresel mücadele içerisinde Türkiye'nin katkısını net olarak ortaya koyacaktır. Bununla birlikte bu proje; iklim değişikliği ile mücadele hedeflerimize ulaşma yolunda kaydetmiş olduğumuz ilerlemeyi değerlendirme fırsatını sunacaktır.
Projenin Çıktıları	Projenin 5 temel çıktısının olması planlanmaktadır. Bunlar: Kapasite Geliştirme: Ulusal Durum Değerlendirmesine hazırlık amaçlı mevzuat boşluk analizinin yapılması, verilerin toplanmasına ilişkin eğitimler, tematik çalıştaylar ve sektör toplantıları gibi aktiviteleri içermektedir. Veri Toplama ve Hazırlama: Veri kaynaklarının belirlenmesi, veriyi sağlayacak kurumlar arasında koordinasyonun sağlanması, veri hazırlama kılavuzlarının hazırlanması ve raporlamalara ilişkin faaliyetleri içermektedir. Toplanan Verilerin Analizi ve Yorumlanması: İklim değişikliği ile mücadelede ulaştığımız hedeflerin belirlenmesi, hedeflere ulaşmadaki ihtiyaçlarımız, ulusal ve uluslararası düzeyde çabaları artırmaya yönelik yaklaşımların belirlenmesi faaliyetlerini içermektedir. Diğer Ülkelerin Deneyimlerinden Yararlanmak: Uluslararası toplantılara katılım, uluslararası uzmanlar ve kurumlarla iş birliği gibi faaliyetleri içermektedir. Sistemin Tasarlanması: Ülkemizce Ulusal Durum değerlendirmesi için sunulabilecek tüm verilerin ilgili Kurum ve Kuruluşlarca toplandığı bir sistemin mimarisini içermektedir.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Projenin ihale değerlendirme aşaması devam etmekte olup, 2026 yılında başlaması planlanmaktadır.

1.2.Temel Faaliyetler

1.2.1. Uluslararası İklim Müzakereleri ve Üst Düzey Toplantılara Katılım

2025 yılı içerisinde İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Dairesi Başkanlığı tarafından, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve Paris Anlaşması kapsamında yürütülen uluslararası iklim müzakere süreçleri izlenmiş; ülkemizin söz konusu süreçlerde etkin ve koordineli bir şekilde temsil edilmesine yönelik faaliyetler yürütülmüştür.

Bu kapsamda, uluslararası iklim müzakerelerine ilişkin gündem maddeleri takip edilmiş, müzakere metinleri ve politika belgeleri teknik açıdan değerlendirilmiş; ilgili kamu kurumları ve Başkanlık birimleri ile eşgüdüm içerisinde ülke pozisyonlarının hazırlanmasına katkı sağlanmıştır.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi Kapsamındaki Müzakere Süreçleri

BMİDÇS altında faaliyet gösteren Uygulama Yardımcı Organı (SBI) ve Bilimsel ve Teknolojik Danışma Yardımcı Organı (SBSTA) toplantılarına 2025 yılı içerisinde katılım sağlanmıştır. Bu

çerçevede gerçekleştirilen SBI 62 ve SBSTA 62 oturumlarında; şeffaflık çerçevesi, raporlama yükümlülükleri, kapasite geliştirme, uyum ve iklim finansmanı konularına ilişkin müzakereler takip edilmiştir.

Söz konusu toplantılarda ele alınan gündem maddeleri hakkında teknik değerlendirmeler yapılmış ve müzakere sürecine ilişkin gelişmeler ilgili birimler ile paylaşılmıştır.

Ayrıca, COP30 süreci kapsamında gerçekleştirilen COP öncesi toplantılar, istişare mekanizmaları ve Taraflar Konferansı oturumlarına katılım sağlanarak, müzakere gündeminde yer alan başlıklara yönelik hazırlık çalışmalarına katkı sunulmuştur.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 30. Taraflar Konferansı

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında düzenlenen 30. Taraflar Konferansı (COP30) süreci, iklim eyleminin uygulanmasının hızlandırılmasına yönelik gündem maddeleri çerçevesinde izlenmiştir. Konferans sonucunda kabul edilen Belém Karar Paketi kapsamında, iklim değişikliğine uyumun güçlendirilmesi, uyum finansmanının artırılmasına yönelik

siyasi yönelimler ile Küresel Uyum Hedefi kapsamında ilerlemenin izlenmesine yönelik küresel gösterge setine ilişkin kararlar takip edilmiştir.

Ayrıca COP30 sürecinde, iklim politikalarında adil ve kapsayıcı dönüşüm yaklaşımının gözetilmesi ve Paris Anlaşması hedeflerine ulaşılmasına yönelik uygulama ve izleme süreçlerinin güçlendirilmesine ilişkin tartışmalar izlenmiştir. Konferans karar metinlerinde fosil yakıtların aşamalı olarak kaldırılmasına ilişkin bağlayıcı bir hükme yer verilmemiş olmakla birlikte, küresel iklim eyleminin hızlandırılması yönünde uluslararası iş birliğinin sürdürülmesine ilişkin siyasi mesajlar değerlendirilmiştir.

Üst Düzey Toplantılar ve Siyasi İstişare Süreçleri

2025 yılı içerisinde düzenlenen Petersberg İklim Diyaloğu, Kopenhag İklim Bakanlar Toplantısı ve İklim Eylemi Bakanlar Toplantısı gibi üst düzey platformlara katılım sağlanmış; bu toplantılarda ülkemizi temsil eden heyetlere teknik destek verilmiştir.

Bu kapsamda, toplantı gündemlerinde yer alan küresel iklim hedefleri, azaltım ve uyum politikaları ile iklim finansmanı konularına ilişkin değerlendirmeler yapılmış ve müzakere süreçlerine yönelik teknik katkı sağlanmıştır.

Çok Taraflı Uluslararası Platformlar

Uluslararası iklim gündeminin ele alındığı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 80. Oturumu ve ilgili üst düzey toplantılar ile yan etkinliklere katılım sağlanmıştır. Bu platformlarda yürütülen görüşmeler izlenmiş ve iklim değişikliği alanındaki küresel gelişmeler hakkında bilgi edinilmiştir.

Ayrıca, COP30 öncesinde düzenlenen Delegasyon Başkanları Buluşması gibi istişare toplantılarına iştirak edilerek, taraf ülkeler arasında yürütülen müzakere süreçlerine hazırlık sağlanmıştır.

1.2.2. OECD, G20 ve Avrupa Birliği Kapsamındaki Teknik ve Politik Süreçlere Katılım

İklim değişikliği alanında yürütülen uluslararası politika ve yönetişim süreçleri kapsamında OECD, G20 ve Avrupa Birliği çatısı altında gerçekleştirilen toplantı ve çalışmalara katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda, söz konusu platformlarda ele alınan iklim politikalarına ilişkin gündem maddeleri, politika belgeleri ve teknik çalışmalar takip edilmiş; ilgili süreçlere yönelik değerlendirmeler

yapılarak, ülke pozisyonlarının oluşturulmasına yönelik hazırlık ve koordinasyon çalışmalarına teknik katkı sunulmuştur.

OECD Kapsamındaki Çalışmalar

Ekonomik İş Birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) bünyesinde iklim değişikliği alanında yürütülen çalışmalar kapsamında, 2025 yılı içerisinde OECD Çevre Politikaları Komitesi (EPOC), İklim Değişikliği Uzman Grubu (CCXG) ve Uluslararası İklim Eylem Programı (IPAC) altında düzenlenen toplantılara katılım sağlanmıştır.

Bu toplantılarda ele alınan iklim politikalarının ekonomik ve yönetişim boyutlarına ilişkin gündem maddeleri izlenmiş; hazırlanan teknik raporlar ve politika belgeleri değerlendirilerek, elde edilen bulgular ilgili birimler ile paylaşılmıştır.

G20 Süreci Kapsamındaki Faaliyetler

2025 yılı boyunca G20 Güney Afrika Dönem Başkanlığı kapsamında düzenlenen Çevre ve İklim Sürdürülebilirliği Çalışma Grubu toplantılarına katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda gerçekleştirilen toplantılarda yürütülen tartışmalar izlenmiş; G20 süreci kapsamında hazırlanan taslak metinler ve sonuç belgeleri değerlendirilerek, müzakere süreçlerine yönelik teknik değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Avrupa Birliği ile İlişkiler Kapsamındaki Süreçler

Avrupa Birliği ile iklim değişikliği alanında yürütülen diyalog ve iş birliği mekanizmaları kapsamında, 2025 yılı içerisinde Türkiye–Avrupa Birliği Yüksek Düzeyli Diyalog toplantılarına ve bu kapsamda oluşturulan çalışma gruplarına katılım sağlanmıştır.

Bu çerçevede, Avrupa Birliği iklim politikalarındaki güncel gelişmeler izlenmiş; iklim politikalarına ilişkin toplantılarda ele alınan hususlar değerlendirilerek, söz konusu süreçlere ilişkin bilgi ve değerlendirmeler ilgili kurumlar ile paylaşılmıştır.

1.2.3. Şeffaflık, Raporlama ve Teknik Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

2025 yılı içerisinde İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Daire Başkanlığı tarafından, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve Paris Anlaşması kapsamında yürütülen şeffaflık, raporlama ve teknik kapasite geliştirme süreçlerine yönelik faaliyetler yürütülmüş ve takip edilmiştir.

Bu kapsamda, uluslararası iklim rejimi çerçevesinde taraf ülkeler için öngörülen raporlama yükümlülükleri ve şeffaflık mekanizmaları izlenmiş; söz konusu süreçlere ilişkin ulusal hazırlık çalışmalarına, Başkanlığımızın görev alanı doğrultusunda teknik katkı sağlanmıştır.

Şeffaflık ve Raporlama Süreçlerine Katkı

2025 yılı içerisinde, ülkemiz tarafından BMİDÇS Sekretaryasına sunulan İki Yıllık Şeffaflık Raporları (BTR) ve Ulusal Bildirimler kapsamında yürütülen uluslararası inceleme ve değerlendirme süreçleri izlenmiştir.

Bu çerçevede;

- Teknik uzman inceleme süreçleri,
- Raporlama çerçevesine ilişkin metodolojik değerlendirmeler,
- BMİDÇS Sekretaryası ve uluslararası uzmanlar ile yürütülen istişareler,

takip edilmiştir.

Söz konusu süreçlerde elde edilen bilgi ve değerlendirmeler ilgili kamu kurumları ve Başkanlık birimleri ile paylaşılmış; raporlama süreçlerine ilişkin eşgüdümün sağlanmasına katkı sunulmuştur.

Uluslararası ve Bölgesel Teknik Toplantılar

Şeffaflık ve raporlama alanında uluslararası ve bölgesel düzeyde düzenlenen toplantı ve çalıştaylara 2025 yılı içerisinde katılım sağlanmıştır. Bu kapsamda;

- Şeffaflık Sistemleri Çalıştayları,
- Gelişmiş Şeffaflık Çerçevesi (ETF) kapsamında düzenlenen bölgesel teknik çalıştaylar,
- raporlama yükümlülüklerine ilişkin deneyim paylaşımı toplantıları takip edilmiştir.

Söz konusu toplantılarda, ülkemizin raporlama ve şeffaflık sistemlerine ilişkin deneyimleri paylaşılmış; diğer ülkelerin uygulamalarına ilişkin bilgi edinilmiştir.

Teknik Kapasite Geliştirme Faaliyetleri

Uluslararası iklim rejimi kapsamında artan teknik ve kurumsal gereklilikler doğrultusunda, ilgili kamu kurumlarının kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik yürütülen çalışmalara Daire Başkanlığımızca katkı sağlanmıştır.

Bu kapsamda; Şeffaflık için Kapasite Geliştirme Girişimi (CBIT-GSP) desteğiyle gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri izlenmiş ve ilgili kurumlar arasında koordinasyon sağlanmıştır.

Bu faaliyetler aracılığıyla, ilgili kurumların uluslararası raporlama süreçlerine hazırlık düzeyinin artırılmasına yönelik yürütülen çalışmalara katkı sağlanmıştır.

1.2.4. Toplumsal Cinsiyet, Gençlik ve Kapsayıcı İklim Politikalarına Yönelik Faaliyetler

2025 yılı içerisinde İklim Müzakereleri ve Uluslararası Politikalar Daire Başkanlığı tarafından, iklim değişikliği politikalarının sosyal boyutunun güçlendirilmesi ve kapsayıcı yaklaşımların

desteklenmesi amacıyla, toplumsal cinsiyet, gençlik ve kırılgan grupların iklim politikalarına katılımına yönelik ulusal ve uluslararası süreçler takip edilmiştir.

Bu kapsamda, uluslararası iklim rejimi çerçevesinde toplumsal cinsiyet eşitliği ve kapsayıcılık ilkelerinin ele alındığı politika belgeleri, müzakere gündemleri ve istişare mekanizmaları izlenmiş; söz konusu süreçlere ilişkin ulusal hazırlık ve koordinasyon çalışmalarına, Başkanlığımızın görev alanı doğrultusunda katkı sağlanmıştır.

Toplumsal Cinsiyet ve İklim Değişikliği Kapsamındaki Süreçler

2025 yılı içerisinde, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) ve Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) koordinasyonunda düzenlenen, toplumsal cinsiyet ve iklim değişikliği temalı toplantı ve etkinliklere katılım sağlanmıştır.

Bu çerçevede;

- Toplumsal cinsiyet verilerinin iklim politikalarında kullanımı,
- İklim raporlaması ve politika geliştirme süreçlerinde cinsiyet eşitliği yaklaşımı,
- Kadınların ve kız çocuklarının iklim politikalarına katılımı,

gibi konuları ele alan toplantılar takip edilmiştir.

Söz konusu süreçlerde elde edilen bilgi ve değerlendirmeler ilgili birimler ile paylaşılmış; uluslararası gelişmeler doğrultusunda yürütülen çalışmalara teknik katkı sunulmuştur.

Gençlerin İklim Politikalarına Katılımına Yönelik Faaliyetler

İklim politikalarının hazırlanması ve uygulanması süreçlerinde gençlerin katılımının artırılmasına yönelik olarak, 2025 yılı içerisinde ilgili ulusal ve uluslararası toplantı ve istişare süreçleri izlenmiştir.

Bu kapsamda, Ulusal Katkı Beyanı (NDC) 3.0 hazırlık süreci çerçevesinde gençlerin sürece dâhil edilmesine yönelik olarak, İklim Değişikliği Başkanlığı ve UNICEF iş birliğinde düzenlenen bakanlıklar arası toplantılara katkı sağlanmıştır.

Söz konusu toplantılarda ele alınan hususlar değerlendirilmiş; gençlerin iklim politikalarına katılımına ilişkin uluslararası iyi uygulamalar hakkında bilgi paylaşımı yapılmıştır.

Kapsayıcı ve Sosyal Boyutlu İklim Politikalarına İlişkin Diğer Faaliyetler

2025 yılı içerisinde, iklim değişikliği ile sosyal politikalar arasındaki ilişkiyi ele alan çeşitli ulusal ve uluslararası toplantı ve etkinliklere katılım sağlanmıştır.

Bu kapsamda;

- Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA) tarafından yürütülen projeler kapsamında düzenlenen toplantılar,
- Aile, nüfus ve sosyal politikalar ile iklim değişikliği arasındaki etkileşimi ele alan etkinlikler,

takip edilmiştir.

Bu faaliyetler aracılığıyla, iklim politikalarının sosyal boyutuna ilişkin uluslararası gelişmeler izlenmiş ve ilgili kurumlar arasında bilgi paylaşımına katkı sunulmuştur.

1.2.5. İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK)

2025 yılı içerisinde, ulusal iklim politikalarının kurumlar arası eşgüdüm içerisinde yürütülmesini teminen İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK) toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, 10 Eylül 2025 tarihinde Ankara'da düzenlenen toplantıda, ulusal iklim politikaları ile uluslararası iklim müzakere süreçlerinde yaşanan güncel gelişmeler çerçevesinde değerlendirmelerde bulunulmuştur.

Toplantı kapsamında, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması çerçevesinde yürütülen süreçler ile bu süreçlerin ulusal politika ve uygulamalara yansımaları ele alınmış; ilgili kamu kurumları arasında bilgi paylaşımı ve koordinasyonun güçlendirilmesine yönelik hususlar değerlendirilmiştir. Başkanlığımız tarafından toplantı sürecine teknik katkı sunulmuştur.

İklim Değişikliğine Uyum Ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet Ve Projeler

2. İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

2.1. Mevzuat Çalışmaları

7552 sayılı İklim Kanunu'nun 7. maddesi planlama araçlarını tanımlamaktadır. Madde metninde her ilde, vali koordinasyonunda ilgili kurum ve yerel yönetim temsilcilerinden oluşan İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu kurulması, yerel iklim değişikliği eylem planlarının; iklim değişikliğine uyum, azaltım ve adil geçiş ilkeleri doğrultusunda, ilin bütüncül planı olacak şekilde hazırlanması ve büyükşehirlerde büyükşehir belediyesinin, diğer illerde il belediyesi ve il özel idaresi süreci yürüteceği ve planların Kurul tarafından karara bağlanacağı hüküm altına alınmıştır.

Kanun hükmü gereği Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında (YİDEP) bir Yönetmelik taslağı hazırlanmıştır. Taslak Yönetmelik; 2024–2025 döneminde muhtelif çalıştaylar ve kurumsal istişarelerle geliştirilmiş, 250 kuruma resmi görüşe açılmış ve yaklaşık 500 paydaşın katkısıyla nihai hale getirilmiştir. Ayrıca; Yönetmeliğin bir bileşeni olarak tasarlanan Teknik Kılavuz çalışmalarında ise sona gelinmiştir.

2.2. Proje Çalışmaları

Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA2
Proje Ödeneği	11.025.000 Avro – Hibe(%85) / Genel Bütçe(%15)
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	48+18 ay 2019-2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	UNDP Türkiye, AB Delegasyonu
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Proje ile özellikle sektör ve kent ölçeğinde iklim değişikliğine uyumun güçlendirilmesi yoluyla toplumsal direncin arttırılması ve ulusal ve yerel seviyede iklim değişikliğine uyum politikaları için daha iyi karar verme araçlarının geliştirilmesi amaçlanmaktadır. 1. Ulusal Bileşen 2. Yerel Bileşen 3. Kapasite Geliştirme 4. Hibe Programı
Projenin Çıktıları	**Bileşen 1** 1. Çok paydaşlı süreç aracılığıyla NASAP'ın güncellenmesi 2. İDUSEP için İzleme Değerlendirme, raporlama ve iletişim sistemi kurulması

	3. İDUSEP için iklim finansman stratejisi hazırlanması 4. 11 öncelikli sektör için uyum planı uygulama kılavuzları hazırlanması **Bileşen 2** 1. 4 pilot büyükşehir belediyesi için iklim değişikliği etki etkilenebilirlik değerlendirmesi 2. 4 pilot büyükşehir belediyesi için YUSEP'lerin hazırlanması 3. Kentsel iklim finansman stratejisi hazırlanması **Bileşen 3** 1. Kapasite geliştirme ve ağ oluşturma 2. Ulusal Uyum Platformu (İklim Portalı) **Bileşen 4**: İklim değişikliğine uyum **Hibe** Programı
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı katılımcı bir süreçle hazırlanmıştır. Bu kapsamda; öncelikli sektörlerde (tarım ve gıda güvenliği, ekosistem hizmetleri ve biyolojik çeşitlilik, su kaynakları yönetimi, turizm ve kültürel miras, sanayi, kent, sosyal kalkınma, halk sağlığı, ulaşım ve iletişim, enerji, afet risk azaltımı) kapsamlı iklim değişikliği etki ve etkilenebilirlik analizi yapılmıştır. Daha sonra her sektör özelinde iklim değişikliği uyum eylemleri belirlenmiştir. Her bir eylem için sorumlu ve ilgili kurumlar, uygulama dönemi ve göstergeler belirlenmiştir. Ayrıca eylem planının uygulanmasının izlenmesi amacıyla çevrimiçi bir izleme sistemi kurulmuştur. Proje kapsamında, ayrıca dört pilot büyükşehir için (Konya, Muğla, Samsun, Sakarya) iklim değişikliği etki ve etkilenebilirlik analizleri yapılmış ve bu iller için yerel iklim değişikliği uyum stratejileri ve eylem planları (YUSEP) hazırlanmıştır. Proje kapsamında geliştirilen İklim Değişikliği Platformu'nun e-devlet entegrasyonu tamamlanmış olup platform "iklim portal" adıyla kullanıma açılmıştır. Proje kapsamında ayrıca üniversitelere, STK'lara, belediyelere, iklim değişikliğine uyum konusundaki projeleri için 6,8 milyon Avro hibe desteği sağlanmıştır. Hibe programı kapsamında toplamda 29 adet hibe projesi yürütülmüştür Ayrıca projenin kapasite geliştirme bileşeni kapsamında toplamda 20 ilde eğitimler gerçekleştirilmiştir. Proje 2025 yılı Ekim ayında tamamlanmıştır.

Türkiye'de Yerel İklim Eylemi için Avrupa Birliği Ortaklığı Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA3
Proje Ödeneği	22.206.000 Avro – Hibe(%85) / Genel Bütçe(%15)
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	60 ay 2023-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	UNDP Türkiye, AB Delegasyonu
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin genel amacı, nihai olarak sürdürülebilir, düşük karbonlu ve iklim dirençli kalkınmaya katkıda bulunacak olan yerel düzeyde uygulama kapasitesinin artırılması yoluyla, Türkiye'nin iklim değişikliğiyle mücadele çabalarına destek olmaktır. Özel amaç, Türkiye'nin yerel iklim değişikliğini azaltma ve uyum kapasitesini geliştirmektir.
Projenin Çıktıları	▪ Yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde iklim risk değerlendirme kapasitesinin geliştirilmesi, ▪ Yerel iklim eylem planlama kapasitesinin geliştirilmesi, ▪ İklim eylemi için yerelde karar alma ve uygulama kapasitesinin arttırılması ▪ İklim eylemlerini uygulamak için kamu bilinci ile yerel paydaş yetenekleri ve iş birliklerinin geliştirilmesi ▪ İklim Değişikliği Hibe Programı kapsamında teknik destek sağlanması
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	✓ Proje Teknik Yardım Ekibi tamamlandı. ✓ 5 Kilit Uzmandan 4 tanesi işe başladı, 1 tanesinin alım süreci devam ediyor. ✓ Proje Başlangıç Toplantısı, 11 kez Operasyon Koordinasyon Toplantısı, 3 kez Proje Yönlendirme Komitesi Toplantısı ve 6 pilot il ziyareti gerçekleştirildi. A bileşeni altında gerçekleşen Bölgesel İklim Projeksiyonları Çalışması kapsamında 6 küresel iklim modelinin çalışmaları tamamlandı. Bölgesel Etkilenebilirlik ve Risk Analizlerine ilişkin metodoloji belirlenmesi amacıyla 12 İBBS-1 bölgesi özelinde çalıştaylar devam etmektedir. Bu kapsamda TRC ve TRB bölgelerinin çalıştayları gerçekleştirilmiştir. B Bileşeni kapsamında YİDEP Yönetmeliğinin eki olan Teknik Kılavuz ve ekleri İklim Risk Metodolojisi, Sera Gazı Envanteri Hesaplama Metodolojisi ve Kentsel İklim Finansmanı çalışmalarında son aşamaya gelinmiştir. C Bileşeni kapsamında Sera Gazı Envanteri Modelleme Aracına ilişkin çalışmalar başlatılmış olup araca ilişkin metodoloji ve aracın ilk taslağı hazırlanmıştır.

	D Bileşeni kapsamında Antalya ve Gaziantep Büyükşehir Belediyelerinin ve Bursa ve Şanlıurfa Belediyelerinin sunumları ile iki Yerelde İyi Örnek Paylaşımı Çalıştayı, İklim Kanunun ve Türkiye için Önemi temalı bir medya günü etkinliği, Yaygın Eğitimde İklim Değişikliğinin Yeri ve COP 30 Sonrası Türkiye'de Yerel İklim Eylemi başlıklı 2 Farkındalık Arttırma Etkinliği ve İBBS-1 bölgelerinin tamamını kapsayan 6 Kapasite Geliştirme ve Eğitim İhtiyaç Analizi Çalıştayları gerçekleştirilmiştir. E bileşeni kapsamında kısa listeye kalan projelerin nihai değerlendirme süreçleri tamamlanmış olup Aralık ayı itibari ile hibe almaya hak kazanan projeler ve kurumlar duyurulmuştur. Bu kapsamda hibelerin izleme ve değerlendirme mekanizması olan Yönetim Bilgilendirme Sistemi (MIS) hazırlanmıştır.

2.3. Temel Faaliyetler

2.3.1. Yürütülen Genel Faaliyetler ile Yerel Yönetimlerin Uyum Kapasitesinin Arttırılması Çalışmaları

2025 yılı, İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı açısından iklim değişikliğine uyum politikalarının **kurumsallaştığı, uygulamaya geçtiği ve izleme-değerlendirme mekanizmalarıyla güçlendirildiği** kritik bir yıl olmuştur. Başkanlık tarafından yürütülen çalışmalar, ulusal ve yerel düzeyde uyum kapasitesinin artırılması, bilimsel veriye dayalı karar alma süreçlerinin güçlendirilmesi ve çok paydaşlı yönetişim anlayışının yaygınlaştırılması yönünde somut ve ölçülebilir katkılar sağlamıştır.

Bu kapsamda, **iklim değişikliğinin etkilerine yönelik bilimsel altyapının güçlendirilmesi**, 2025 yılı hizmetlerinin temel dayanaklarından biri olmuştur. CMIP6 küresel iklim modelleri ve SSP2-4.5 ile SSP5-8.5 senaryoları kullanılarak tüm Türkiye'yi kapsayan 3x3 km çözünürlüklü iklim projeksiyonlarının tamamlanması, ülke genelinde risk, etkilenebilirlik ve uyum analizlerinin ortak bir bilimsel zemin üzerinden yürütülmesine imkân tanımıştır. Bu çalışmalar, politika geliştirme süreçlerinde belirsizliklerin azaltılmasına ve sektörler arası uyum önceliklerinin daha sağlıklı belirlenmesine önemli katkı sağlamıştır.

Ulusal uyum politikalarının uygulanabilirliğinin artırılması amacıyla hazırlanan İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı (2024–2030) kapsamında, 2025 yılı itibarıyla eylemlerin izlenmesi ve raporlanmasına yönelik E-İDUSEP çevrim içi sistemi aktif olarak kullanıma alınmıştır. Bu sistem sayesinde, kamu kurumları arasında eşgüdüm güçlendirilmiş, uyum eylemlerinin ilerleme durumu şeffaf ve izlenebilir hale gelmiştir. Bu durum, uyum politikalarının hesap verebilirliğini artırarak karar alıcılara düzenli geri bildirim sunulmasını sağlamıştır.

Yerel düzeyde ise, **iklim değişikliğine uyumun planlama süreçlerine entegrasyonu** 2025 yılında önemli bir ilerleme kaydetmiştir. 7552 sayılı İklim Kanunu'nun öngördüğü yerel planlama yapısının hayata geçirilmesine yönelik olarak hazırlanan Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları (YİDEP) Hakkında Yönetmelik Taslağı, geniş katılımlı istişare süreçleri sonucunda olgunlaştırılmıştır. Yaklaşık 500 paydaşın katkısıyla hazırlanan bu taslak, yerel yönetimlerin iklim değişikliğine uyum, azaltım ve adil geçiş ilkelerini bütüncül bir çerçevede ele alabilmesine yönelik önemli bir düzenleyici altyapı sunmuştur. Yönetmeliği tamamlayıcı nitelikte hazırlanan Teknik Kılavuz ise uygulamada birlikteliğin sağlanmasına katkı sağlayacaktır.

Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile birlikte 81 ilde YİDEP' lerin hazırlanması ve İl İDKK'ların kurulması sağlanacaktır. Ayrıca yerel yönetimlerin karar alma süreçlerine destek olmak üzere hazırlanan interaktif karar destek araçları çalışmaları tamamlanarak kullanıma sunulacaktır.

Bununla birlikte, Konya, Muğla, Samsun ve Sakarya illerinde yürütülen pilot çalışmalar kapsamında hazırlanan **Yerel Uyum Stratejileri ve Eylem Planları (YUSEP)**, 2025 yılında tamamlanarak uygulama ve izleme aşamasına geçmiştir. E-YUSEP izleme sistemi aracılığıyla eylemlere ilişkin veri girişlerinin başlaması, yerel uyum politikalarının sonuç odaklı ve ölçülebilir şekilde yürütülmesine olanak tanımıştır. Bu pilot uygulamalar, diğer iller için de yol gösterici bir model oluşturmuştur.

Ulusal ve yerel düzeyde uygulamayı destekleyen önemli bir diğer unsur ise **finansman ve kapasite geliştirme faaliyetleri** olmuştur. IPA-II Programı kapsamında yürütülen Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi'nin tamamlanmasıyla, yerel paydaşlara sağlanan 6,8 milyon Avro tutarındaki hibe desteği sayesinde 29 proje hayata geçirilmiş; bu projeler aracılığıyla yerel düzeyde uyum kapasitesi somut biçimde artırılmıştır.

Toplumsal farkındalık ve paydaş katılımı alanında gerçekleştirilen eğitim faaliyetleri ise, iklim değişikliğine uyumun yalnızca kurumsal değil, aynı zamanda **toplumsal bir süreç** olduğunun altını çizmiştir. 2025 yılı itibarıyla gerçekleştirilen farkındalık artırma eğitimleri, yerel yönetimler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları arasında bilgi paylaşımını ve iş birliğini güçlendirmiştir.

Son olarak, uluslararası alanda yürütülen müzakere süreçlerinin takibi ve ulusal odak noktası görevlerinin yerine getirilmesi, Türkiye'nin iklim değişikliğine uyum politikalarının küresel düzeyde görünürlüğünü ve etkin temsilini sağlamıştır.

Genel olarak değerlendirildiğinde, 2025 yılında yürütülen tüm bu faaliyetler; **iklim değişikliğine karşı daha dirençli, planlı ve koordineli bir yapı oluşturulmasına**, uyum politikalarının somut

uygulamalara dönüşmesine ve sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir ilerleme kaydedilmesine önemli katkılar sağlamıştır.

2.3.2. Hibe Çalışmaları

IPA-2 (Türkiye'de İklim Değişikliğine Uyum Eylemleminin Güçlendirilmesi Projesi) kapsamında verilen yaklaşık 6.8 milyon Avro bütçeli 29 adet hibe projesi desteklenmektedir. Hibe destekleri ile yerel paydaşımız olan kamu kurumları, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelere iklim değişikliği alanında harekete geçmeleri desteklenmektedir. Anılan 29 hibe projesine ilişkin hibe izleme faaliyetleri tamamlanmış olup proje bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Proje Adı	**Başvuran Kurum**
İklim Değişikliğine Uyum İçin Daha Temiz Üretim	Eskişehir Sanayi Odası
Eskişehir İlinde İklim Değişikliğine Dayanıklı Tarımsal Üretim Modelinin Uygulanması ve Yaygınlaştırılması	Eskişehir İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kuraklık Ustaları	TEMA-Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı
Karadeniz'deki Deniz Koruma Alanları için Deniz Çayırlarının Haritalanması Yoluyla İklim Değişikliği Uyumunun Güçlendirilmesi	Sinop Üniversitesi
CLocalization – İklim Değişikliğine Uyum için Yerelleştirme	Konak Belediyesi
Malatya Büyükşehir Belediyesi'nin İklim Değişikliğine Uyum Eylem Planının Hazırlanması ile Toplumsal Bilinç ve Farkındalığın Artırılması Projesi	Malatya Büyükşehir Belediyesi
Polatlı İklim Değişikliği Uyum Eylem Planı Yapımı	Polatlı Belediyesi
Geliştirmek İklim Değişikliği Adaptasyonunda Kırsal Kesimdeki Kadınlar İçin Ekonomik Fırsatlar Oluşturma	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
TR21 Trakya Bölgesinde İklim Değişikliğine Adaptasyon için Nötr Arazi Bozunumu	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi
STORMLOG (Yerel Yönetim Hizmetlerinde Sürdürülebilir Ulaşım ve Su Yönetimi) Projesi	Bornova Belediyesi
Kırsal Alanların, Genç ve Kadın Çiftçilerin Rekabet	Balıkesir İşadamları ve Sanayiciler Derneği

Edebilirliğini ve İklim Değişikliğine Uyumlu Sürdürülebilirliğini Geliştirmek	(BASİAD)
Hep Yeşile: Sanayi Bölgelerindede İklime Uyumlu ve dirençli Kentler Oluşturmak	Çerkezköy Belediyesi
İzmir Kıyı İlçelerinin İklim Değişikliği Etkilenebilirlik/Kırılganlık Analizi	Ege Üniversitesi
İklim Değişikliğine Hassas Sanayi Sektörlerinin Adaptasyon Kapasitesinin Risk Değerlendirmesi Yoluyla Geliştirilmesi (ClimaTech 4 Industry)	İstanbul Sanayi Odası
İklim Değişikliği ile Mücadelede Kentsel Su Dağıtım Sistemlerinde Verimliliği ve Güvenilirliği Artırma	Akdeniz Üniversitesi
İklim Değişikliğine Uyum İçin Hareket Edin	Mersin Büyükşehir Belediyesi
Yerel ve Bölgesel Alanlarda Doğal Tehlikelere ve İklim Değişikliğine Karşı Toplumun Dayanıklılığının Oluşturulması (Dirençlilik Çalışma Akademisi-REMEDY)	Hacettepe Üniversitesi
İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü'nde Toplumsal Adaptasyon İçin Orman Ekosistem Hizmetleri	İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü
Knetsel Su Direnci Yaklaşımıyla Türkiye'deki Şehirlerde İklim Değişikliğine Uyumun Güçlendirilmesi Projesi	Ankara Üniversitesi Su Yönetimi Enstitüsü
Orman Yangınları Özelinde Hatay'ın İklim Değişikliği Uyumunun Artırılması	Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansı (DOĞAKA), Hatay
İklim Dostu Çiftlikler: Tarımın İklim Değişikliğine Uyumu için bir Model	Buğday Ekolojik Yaşamı Destekleme Derneği, İzmir
Tarım ve Balıkçılık Sektörlerinin İklim Değişikliğine Uyumu	Van İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Van
Bitkilerin Sesini Duy, İklim Değişikliğine Adapte Ol	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası
Arı Planı: Istranca Arıcılığının İklim Değişikliğine Uyum Kapasitesinin Arttırılması	Kırklareli Ticaret ve Sanayi Odası
Farklı İklim Projeksiyonları Kullanarak Gelecekteki Temel Orman Ağacı Türlerinin Dağılımının Tahmin Edilmesi ve Türkiye için Uyum Stratejilerinin Geliştirilmesi	Marmara Ormancılık Araştırma Enstitüsü

İklim Değişikliğine Uyum Stratejileri: Bartın'da Taşkın ve Su Kıtlığı Risklerinin Azaltılması	Bartın Üniversitesi
Geleceğimizi İklim Değişikliğine Uyumlaştırma	Hayat Boyu Öğrenme, Mesleki Eğitim ve Geliştirme Derneği

Ayrıca, AB-Türkiye İklim Değişikliği Hibe Programı" (EUTR CCGP) ile 14.706.000 Avro hibe sağlanmıştır.

Bu programın genel hedefi, yerel kuruluşların iklim değişikliğine uyum ve azaltım kapasitesini iyileştirmektir. Özel hedefi ise 2024-2030 yılları arasında mevcut ulusal uyum ve azaltım eylem planlarının öncelikleri ile uyumluluk, dirençli ve düşük karbonlu kentlerin teşvik edilmesi, mevcut ulusal veya yerel iklim stratejileri doğrultusunda uyum veya azaltım eylemlerinin uygulanması konularından en az birine odaklanmış projeler yoluyla yerel iklim değişikliği eylemlerinin planlanmasını ve uygulanmasını iyileştirmektir.

Ankara, Bolu, Bursa, Çanakkale, Çankırı, Diyarbakır, Isparta, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Konya, Malatya, Mersin, Muğla ve Sinop illerinde olmak üzere 25 proje fonlanmaya hak kazanmıştır.

Proje Adı	**Başvuran Kurum**
Çankırı Sürdürülebilir Su Yönetimi ve Yenilikçi Topluluk Katılımı Projesi	Çankırı Belediyesi
Dijital Dünyada İklim Değişikliği İçin Kentsel Yeraltı Suyu Sürdürülebilirliği (UGS4ClimateDW)	İzmir Teknoloji Enstitüsü
İklim Dostu Balıkçılık Ve Ekosistem: Karadeniz'de balıkçı gemilerinin elektrifikasyonu, mavi karbon yutaklarının ve deniz koruma alanlarının artırılması yoluyla iklim değişikliğine uyum ve azaltmanın güçlendirilmesi.	Sinop Üniversitesi
Sürdürülebilir ve Dayanıklı Şehirler için Akıllı Kavşak Tasarımı	Konya Büyükşehir Belediyesi
Solar PES: Güneş Enerjisiyle Çalışan Pozitif Enerji Okulları	ODTÜ Güneş Enerjisi Araştırma ve Uygulama Merkezi
Ankara'da Kırsal Adaptasyon için İklim Dirençli Tarım ve Sel Önleme	Ankara Büyükşehir Belediyesi
EcoRoots: Orhangazi için Sürdürülebilir Büyüme	Orhangazi Belediyesi
Mavi Döngünün Sürdürülebilirliği: Yeni Ufuklara Doğru Dairesel Adımlar (BLUEC)	Çanakkale Belediyesi
Bolu GreenCycle: Atıkları Dayanıklı ve Sürdürülebilir Geleceklere Dönüştürmek	Bolu Belediyesi

İklim Direncini Artırma: Malatya'da Yerel Adaptasyon ve Azaltma için Akıllı Tarım Çözümleri	Malatya Turgut Özal Üniversitesi
Gallipolis'ten Ecopolis'e: Tarihi Bir Şehrin Yeşil Dönüşümü	Gelibolu Belediyesi
İklim Dirençli Tarım için Doğa Tabanlı Çözümler: Odun Sirkesi Uygulamasıyla Zararlı Kontrolü	Boğaziçi Üniversitesi
Ereğli İklim Dirençli Sulama Merkezi: Sürdürülebilir Tarım için Eğitim, Gösteri ve Saha İnovasyonu	Necmettin Erbakan Üniversitesi
SEAMAR: Deniz ve Dayanıklı Marmaris için Sürdürülebilir Ekosistem Eylemleri	Marmaris Belediyesi
Sağlık Hizmetlerinin Karbondan Arındırılması: Öncülük Türkiye Hastanelerinde Sürdürülebilirlik (DE-CARE)	Yaşar Üniversitesi
GreenGuard: İklim Değişikliği Karşısında Sürdürülebilir Tarım için Biyolojik Çözümler Yağmur Suyu Sürdürülebilirliği için Doğa Tabanlı Katılım (NERS)	Alata Bahçecilik Araştırma Merkezi
İklim Dirençli ve Sürdürülebilir Tarım: Yenişehir'de Yenilikçi ve Kooperatif Çözümler	Özyeğin Üniversitesi
Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi'nin Yeşil Dönüşümü için Dijital Altyapı Projesi	İzmir Kemalpaşa Kaymakamlığı
İklim Dirençli Eğirdir: Döngüsel Ekonomi Yaklaşımlarıyla Yenilikçi Yeşil Çözümler ve Sürdürülebilirlik	Isparta Uygulamalı Bilimler Üniversitesi
Kahramanmaraş Tarımında Etkin Su Kaynakları Yönetimi ile İklim Direncini Artırma (CREW-Cities Projesi)	Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyesi
Dirençli Karatay: Konya Havzasında Kuraklık ve Çökme Çukurlarıyla Mücadele için İklim Adaptasyonu ve Azaltma Yöntemleri Modeli	Karatay Belediyesi
Bismil Tarımda Kendi Kendine Yeterlilik İklim Dirençli Tarsus: Kentsel İklim Değişikliği	Bismil Belediyesi
Adaptasyonu ve Azaltma Tedbirlerinde Polonya Deneyiminin Paylaşılması	Warka Belediyesi (Polonya)
Yeşil Çatı Tarsus	Tarsus Belediyesi

2.3.3. İklim Portalı

İklim Portal, iklim değişikliği ile ilgili paydaşların ürettiği içerik ve verileri tek bir kaynakta toplayan ve Türkiye'deki tüm paydaşların erişimine açarak ulusal bir iklim değişikliği hafızası oluşturmayı hedefleyen bir çevrim içi platform olarak tasarlanmıştır.

İklim Portal, paydaşlar arasında iletişim ve iş birliğini kolaylaştırarak en iyi uygulamalar ve başarılı/uygulanabilir iklim değişikliği ile mücadele stratejileri hakkında bilgi paylaşımı için bir

platform olma görevini üstlenmektedir. Ayrıca, iklim değişikliğine yönelik eylemler planlarını (Azaltım Eylem Planı, Uyum Eylem Planı, Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları) izlemek, sonuçlarını raporlamak ve paylaşmak için bir arayüz içermekte olup farklı paydaşların ve kuruluşların ilerlemelerinin Bakanlığımızca takibini sağlamaktadır.

İklim Portal kullanıcılara; kendi ihtiyaçlarına göre içerikleri filtreleyebilme, uyum ve azaltım seçeneklerine ulaşabilme, güncel mevzuat ve yönetmelikler hakkında bilgi sahibi olabilme, ülke genelinde yapılan iklim değişikliği ile ilgili her türlü çalışma (proje, çalıştay, eğitim vb.) erişebilme ve ülke genelinde iklim değişikliğine yönelik gerçekleşecek tüm etkinlikleri interaktif harita ve takvim üzerinden takip edebilme imkânı sağlamaktadır.

İklim Portal'a paydaşların kayıtları E-Devlet üzerinden gerçekleştirilmekte olup kurumlarca yetkilendirilen kişiler görevlendirme belgeleri ile kaydolarak içerik girişi yapabilmektedir. Bu doğrultuda, merkezi kamu kurum ve kuruluşları ile taşra teşkilatlarının, belediyelerin ve üniversitelerin yetkilendirdiği temsilciler tarafından İklim Portal'a içerik girişleri devam etmektedir.

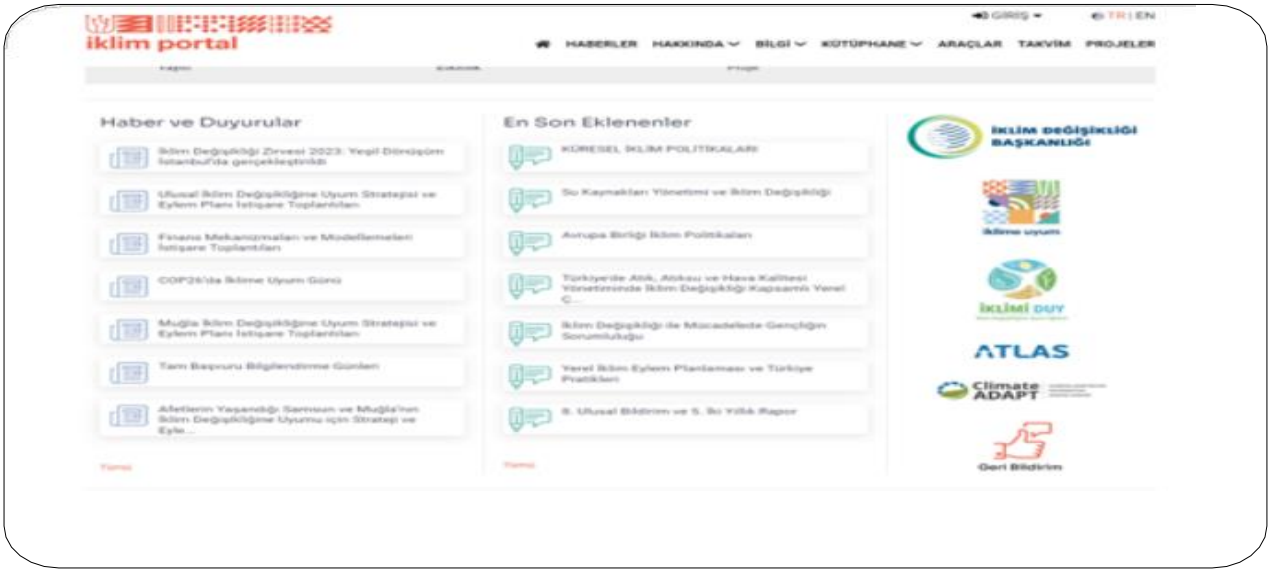

www.iklimportal.gov.tr

2.3.4. Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli (IPCC) Çalışmaları

Türkiye, iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılmasına yönelik küresel çabalara kendi özel şartları ve imkânları çerçevesinde katkıda bulunmak amacıyla Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyan'ını sunmuş ve 2030 iklim hedeflerini açıklamıştır. Türkiye iklim değişikliğine uyum ile ilgili çalışmalara atfettiği öneme binaen Güncellenmiş Birinci Ulusal Katkı Beyan'ında uyuma ayrı bir başlık olarak yer vermiştir.

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) ile Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) işbirliği ile 1988 yılında iklim değişikliğini değerlendirmek üzere kurulan "Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli

(IPCC), 5-7 yılda bir dünyanın iklim sisteminin geldiği durum ile ilgili değerlendirme raporları döngüler bazında hazırlamaktadır.

Ev sahibi olarak16-19 Ocak 2024 tarihlerinde İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayında gerçekleştirdiğimiz 60. Oturum IPCC 7. Değerlendirme Döngüsü ’nün ilk toplantısı olmuştur. Bu toplantının ana gündem maddesi 7. Değerlendirme Döngüsü (AR7) Çalışma Programına, çalışılacak konulara ve döngünün süresine karar verilmesi olmuştur.

İklim değişikliği ile ilgili bilimsel çıktıların giderek daha kritik sonuçlar ortaya koyması sebebiyle IPCC’nin yeni döngüsü ve buna bağlı olarak önümüzdeki 5-7 yılın çalışma programı büyük önem arz etmektedir.

Türkiye, AR7 sürecine yazar, başyazar, hakem ve IPCC Büro düzeyinde güçlü bir akademik katkı sunmaktadır. Bu katkı, ülkemizin IPCC içindeki bilimsel görünürlüğünü ve politika-bilim etkileşimindeki rolünü güçlendirmektedir.

Bu çerçevede özellikle Doç. Dr. Şiir Kılkış, Türkiye’nin IPCC süreçlerindeki temsiliyeti açısından stratejik bir konuma sahiptir. Dr. Kılkış, önceki değerlendirme döngüsünde “İklim Değişikliği 2022: Azaltım” raporunda Kentsel Sistemler ve Diğer Yerleşimler bölümünde Başyazar olarak görev almış; AR7 sürecinde ise IPCC Çalışma Grubu III Eş-Başkan Yardımcısı olarak seçilmiştir. Bu görev, Türkiye’nin IPCC Bürosu düzeyinde temsil edilmesi açısından önemli bir kazanım niteliğindedir.

AR7 kapsamında başyazar olarak katkı sunan diğer Türk akademisyenler arasında:

- Prof. Dr. İsmail Yücel – Çalışma Grubu I,
- Prof. Dr. Nazlı Demirel – Çalışma Grubu II,
- Doç. Dr. Emre Alp – Çalışma Grubu III,
- Doç. Dr. İzzet Arı – Çalışma Grubu III

yer almaktadır. Ayrıca, metodoloji ve özel rapor süreçlerinde baş yazar olarak görev alan akademisyenlerimiz ve uzmanlarımız da AR7’nin teknik altyapısına katkı sağlamaktadır:

- Prof. Dr. Serhat AKIN - Ulusal Sera Gazı Envanterleri İçin Karbondioksit Giderim Teknolojileri, Karbon Yakalama, Kullanım Ve Depolama Üzerine 2027 IPCC Metodoloji Raporu (Ek Kılavuz)
- Dr. Aytaç Perihan AKAN - Ulusal Sera Gazı Envanterleri İçin Karbondioksit Giderim Teknolojileri, Karbon Yakalama, Kullanım Ve Depolama Üzerine 2027 IPCC Metodoloji Raporu (Ek Kılavuz)

- Prof. Dr. Fatma Öztürk - IPCC Kısa Ömürlü İklim Zorlayıcıları Envanterleri Hakkında 2027 IPCC Metodoloji Raporu
- Dr. Emre ÖZGÜR - IPCC Kısa Ömürlü İklim Zorlayıcıları Envanterleri Hakkında 2027 IPCC Metodoloji Raporu

Ayrıca, Kısa Ömürlü İklim Zorlayıcıları (Short-Lived Climate Forcers – SLCF) başlıklı özel raporun ikinci yazarlar toplantısı (LAM2), 6–9 Ekim 2025 tarihleri arasında İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi ev sahipliğinde gerçekleştirilmiş olup toplantı, söz konusu özel raporun bilimsel içeriğinin geliştirilmesi ve yazarlar arasındaki koordinasyonun sağlanması amacıyla düzenlenmiş ve teknik düzeyde kapalı oturumlar şeklinde yürütülmüştür.

Bunun yanı sıra 24-28 Şubat 2025 tarihleri arasında Çin'in Hangzhou kentinde gerçekleşen 62. Oturumu'na ve 26-30 Ekim 2025 tarihleri arasında Peru'nun başkenti Lima'da gerçekleşen 63. Oturumu'na katılım sağlanmıştır.

2.3.5. COP 30 Süreci (Uyum Çalışmaları)

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 30. Taraflar Konferansı (UNFCCC COP) 10-21 Kasım 2025 tarihleri arasında Brezilya'nın Belem şehrinde düzenlenmiştir.

Bu kapsamda iklim değişikliğine uyum ile ilgili olarak yürütülen müzakerelere Başkanlığımız İklim Değişikliğine Uyum ve Yerel Politikalar Dairesi Başkanlığı tarafından ülkemiz öncelikleri ve menfaatleri doğrultusunda katılım sağlanmıştır.

COP 30'da Küresel Uyum Hedefleri (Global Goal on Adaptation) müzakereleri sırasında Birleşik Arap Emirlikleri-Belém Çalışma Programı kapsamında ortaya konulacak yol haritasının mahiyeti kapsamında küresel uyum hedeflerinin çerçevesinde yer alan hedefler ve tematik alanlara yönelik olarak gerekli katkılar sağlanmıştır.

Buna göre süreç içerisinde sürdürülen müzakerelerde belirlenecek göstergelerin;

- Kapsayıcı olması,
- Bilimsel bilgiye dayanması,
- Ölçülebilir olması,
- Küresel sürdürülebilirlik hedefleriyle uyumlu olması,
- Taraflara ek raporlama yükü getirmemesi,

beklenmektedir.

Göstergeler, Ülkelerin uyum konusunda güçlü izleme, değerlendirme ve öğrenme sistemleri geliştirmeleri için önemli bir araç olmalıdır.

İzleme sisteminin etkili bir şekilde işlemesi için göstergelerin kolayca ölçülebilir olması gerektiği belirtilmiştir.

Diğer yandan Küresel Uyum Hedefleri (GGA) müzakere oturumları sırasında "sınır aşan riskler-transboundary" ifadesinin yer aldığı taslak dokümana yönelik olarak konunun geniş anlamlar ifade ettiği ve iklim değişikliğine uyum konusunun ötesine geçebilecek bir sonuç doğurulabileceği düşüncesi dile getirilerek bu ifadenin çıkarılması sağlanmıştır. Ayrıca ülkemiz bu noktada çocuklara ve gençlere yönelik göstergelerin de süreçte yer alması gerektiği önerisinde bulunmuştur. Ülkemizin bu önerisi taraflarca kabul görerek CMA.6 kararında yer almıştır.

Bununla birlikte iklim değişikliğine uyum kapsamında Ulusal Uyum Planları (NAP), Varşova Uluslararası Kayıp ve Zarar Mekanizması (WIM), Uyum Komitesi (AC), Nairobi Çalışma Programı (NWP) müzakerelerine de aktif katılım sağlanarak ülkemizin öncelikleri dile getirilmiş ve İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı'mızın hazırlandığı ifade edilerek konu hakkındaki tecrübelerimiz ilgili platformlarda dile getirilmiştir.

2.3.6. İklim Elçileri

İklim değişikliği küresel bir tehdit olarak tüm dünyada ve ülkemizde etkisini göstermektedir. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı olarak misyonumuz, iklim değişikliği ile mücadele kapsamında tüm paydaşların katılımıyla bilimsel yöntemlere dayalı, çevresel, sosyolojik, ekonomik, teknolojik ve finansal unsurları içeren plan, politika ve stratejileri belirlemek, iklim değişikliğine uyum hedefleri ve sera gazı emisyon azaltım hedefleri çerçevesinde piyasa mekanizmalarının kurulması başta olmak üzere ulusal ve uluslararası çalışmaları yürütmektir.

İklim Elçileri Hareketi, Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda iklim değişikliği ile mücadelesini yeşil dönüşüm yoluyla gerçekleştirme çalışmalarını güçlendirmek, genç kuşakların iklim politikalarının planlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasında etkinliğini artırmak amacıyla 2021 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hayata geçirilmiştir.

İklim Elçilerinin temel misyonu, temsil ettikleri üniversitelerin yeşil ve iklim dostu kampüse sahip olması ve bunun öncülüğünü üstlenmeleri şeklindedir. Vizyonu ise, İklim değişikliği ile mücadelede İklim Elçileriyle birlikte karar alma süreçlerinde gençlerin katılımını arttırmak ve kamuoyu farkındalığını geliştirmektir.

Her akademik yılı başlangıcında 208 üniversiteden birer öğrenci iklim elçisi olarak belirlenmektedir. İklim Elçileri, 18-25 yaş arasında bölüm sınırlaması olmaksızın lisans ve lisansüstü öğrencilerden

oluşmaktadır. Seçilen iklim elçileri kendi üniversitelerinde iklim alanında etkinlikler gerçekleştirmektedir.

İklim Elçileri Eğitim Kampı

Tarihi: 09-12 Şubat 2025

Yeri: Porto Bello Hotel-Antalya

Ev Sahibi: Sanko Holding

Katılımcılar: İklim elçileri (18-25 yaş arası)

İklim Elçileri Eğitim Kampı, Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda gençlerin iklim değişikliğiyle mücadelede aktif rol üstlenmesini desteklemek amacıyla düzenlenmiştir. Kamp, üniversite öğrencisi iklim elçilerine yönelik bilgi düzeylerini, liderlik yetkinliklerini ve iklim politikalarına katkı kapasitesini artırmayı hedeflemiştir.

SANKO Holding ve UNICEF olmak üzere çeşitli kurum ve STK'larla iş birliği içinde düzenlenen kamp, gençlerin kamu-sivil toplum-özel sektör üçgenindeki konumunu güçlendirecek ve çok paydaşlı bir etkileşim ortamı sunmuştur.

İklim Elçileri Eğitim Kampı, içerik çeşitliliği, uzman katkısı ve interaktif yöntemleriyle gençlerin iklim değişikliği alanındaki kapasitesini önemli ölçüde artırmıştır. Özellikle grup çalışmaları ve eylem planı hazırlık süreçleri, üniversite düzeyinde uygulanabilir ve somut çıktılar üretilmesini sağlamıştır.

Koordinatörlük ve çalışma grubu seçimleriyle birlikte İklim Elçileri Hareketi'nin yönetişim yapısı güçlendirilmiş; gençlerin karar alma süreçlerine katılımı kurumsal bir zemine taşınmıştır.

Koordinatör ve koordinatör yardımcısı seçilmiş olup, çalışma grupları belirlenmiştir.

İklim değişikliğinin bilimsel temelleri, Türkiye'nin azaltım ve uyum politikaları, iklim müzakereleri ve gençlik katılımı ve karbon fiyatlandırma ve yeşil finansman konularında Başkanlık personeli eğitim vermiş olup grup çalışmaları yapılarak yıllık eylem planı hazırlanmıştır.

İklim Elçileri Hareketi kapsamında düzenlenen bu kamp, Türkiye'nin iklim değişikliği ile mücadelesinde gençlerin aktif katılımını artırmayı hedeflemiştir. Kamp sonunda katılımcılar, edindikleri bilgi ve tecrübeleri kendi üniversitelerinde ve yerel topluluklarında uygulamak üzere harekete geçmişlerdir.

Antalya'da gerçekleştirilen İklim Elçileri Kampı, iklim değişikliği konusunda farkındalık yaratmak, sürdürülebilir çözümler üretmek ve gençlerin bu alandaki karar alma süreçlerine katılımını sağlamak açısından önemli bir adım olmuştur.

Ulusal Gençlik Konferansı (LCOY 2025)

Tarihi:27-28 Eylül 2025

Yeri: Selçuklu Kongre Merkezi-Konya

Ev Sahibi: Konya Büyükşehir Belediyesi

Katılımcılar: İklim elçileri ve 18-30 yaş arası gençler

LCOY (Local Conference of Youth – Ulusal Gençlik Konferansı), Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi'nin (UNFCCC) resmi gençlik platformu olan YOUNGO tarafından desteklenen, gençlerin iklim değişikliği, sürdürülebilirlik ve çevre politikalarına ilişkin bilgi edinmesini ve çözüm önerileri geliştirmesini teşvik eden küresel bir gençlik girişimidir. Ülkemizde düzenlenen LCOY etkinlikleri, gençlerin ulusal ve uluslararası iklim politikalarına katkı sunmasını, karar alma süreçlerine aktif katılımını ve küresel müzakerelerde seslerini duyurmasını amaçlamaktadır.

LCOY 2025, gençlerin iklim değişikliğiyle mücadelede yalnızca farkındalık kazandığı değil; politika üretimine aktif olarak katıldığı, ortak çözüm önerileri geliştirdiği ve uluslararası iklim süreçlerine hazırlandığı stratejik bir platform olmuştur. Etkinlik, Türkiye'nin iklim yönetişiminde gençlerin rolünü güçlendiren önemli bir adım niteliğinde olup katılımcıların katkıları ile Ulusal Gençlik Bildirisi hazırlanmıştır.

İklim Elçileri Eğitim Kampı

Tarihi: 29 Eylül - 02 Ekim

Yeri: Selçuklu Kongre Merkezi-Konya

Ev Sahibi: Konya Büyükşehir Belediyesi

Katılımcılar: İklim elçileri (18-25 yaş arası)

LCOY 2025 etkinliğini takiben yine Selçuklu Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilecek İklim Elçileri Eğitim Kampı, Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon ve yeşil kalkınma hedefleri doğrultusunda gençlerin iklim değişikliğiyle mücadelede aktif rol üstlenmesini desteklemek amacıyla düzenlenmiştir. Kamp, üniversite öğrencisi iklim elçilerine yönelik bilgi düzeylerini, liderlik yetkinliklerini ve iklim politikalarına katkı kapasitesini artırmayı hedeflemiştir.

Konya Büyükşehir Belediyesi ve UNICEF olmak üzere çeşitli kurum ve STK'larla iş birliği içinde düzenlenlenen kamp, gençlerin kamu-sivil toplum-özel sektör üçgenindeki konumunu güçlendirecek ve çok paydaşlı bir etkileşim ortamı sunmuştur. Eğitim Kampı'nın, LCOY 2025 sonrasında gençlerin kazandığı bilgi ve birikimi derinleştirmesi ve Türkiye'nin iklim diplomasisine güçlü bir gençlik katkısı sunması hedeflenmiştir.

İklim Elçileri Eğitim Kampı, Türkiye'nin iklim politikalarında gençlerin aktif rol üstlenmesini destekleyen stratejik bir kapasite geliştirme faaliyeti olarak başarıyla gerçekleştirilmiştir.

İklim Elçileri Eğitim Kampı, içerik çeşitliliği, uzman katkısı ve interaktif yöntemleriyle gençlerin iklim değişikliği alanındaki kapasitesini önemli ölçüde artırmıştır. Özellikle grup çalışmaları ve eylem planı hazırlık süreçleri, üniversite düzeyinde uygulanabilir ve somut çıktılar üretilmesini sağlamıştır.

Koordinatörlük ve çalışma grubu seçimleriyle birlikte İklim Elçileri Hareketi'nin yönetişim yapısı güçlendirilmiş; gençlerin karar alma süreçlerine katılımı kurumsal bir zemine taşınmıştır.

Koordinatör ve koordinatör yardımcısı seçilmiş olup, çalışma grupları belirlenmiştir.

İklim değişikliğinin bilimsel temelleri, Türkiye'nin azaltım ve uyum politikaları, iklim müzakereleri ve gençlik katılımı ve karbon fiyatlandırma ve yeşil finansman konularında Başkanlık personeli eğitim vermiş olup grup çalışmaları ile 2025–2026 Eylem Planı hazırlanmıştır. Ayrıca Konya Büyükşehir Belediyesi katkılarıyla teknik ve kültürel saha gezileri düzenlenmiştir.

İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

3. İklim Finansmanı ve Teşvikler Dairesi Başkanlığı 2023 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

3.1. Mevzuat Çalışmaları

Yeşil Mutabakat Eylem Planı çerçevesinde, Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmelik Taslağı hazırlanmış, iki kez kurum ve kuruluşlardan görüş talebinde bulunulmuştur. Ayrıca öncelikli sektörler listesi ve ekonomik faaliyetler için AB Taksonomisi dikkate alınarak Teknik Tarama Kriterleri oluşturulmuş, taksonomi uygulamasına yönelik senaryolar çalışılmıştır. Görüş talebine istinaden kurum ve kuruluşlardan gelen görüş ve değerlendirmeler inceleme aşamasında olup, yönetmeliğin 2026 yılı ilk çeyreğinde hazır hale gelmesi planlanmaktadır.

Türkiye Yeşil Taksonomisi; ormancılık faaliyetleri, çevre koruma ve yenileme faaliyetleri, imalat faaliyetleri, enerji faaliyetleri, su temini, kanalizasyon, atık yönetimi ve iyileştirme faaliyetleri, ulaştırma faaliyetleri, inşaat ve emlak faaliyetleri, bilgi ve iletişim faaliyetleri, mesleki, bilimsel ve teknik faaliyetler, tarım faaliyetleri, turizm faaliyetleri, sanat, eğlence ve rekreasyon faaliyetleri, finans ve sigorta faaliyetleri, eğitim faaliyetleri, insan sağlığı ve sosyal hizmet faaliyetleri, hizmet faaliyetleri, konaklama faaliyetleri ile ilgili sektörleri kapsayacaktır.

Ayrıca, İklim Kanununun 12 nci ve 13 üncü maddeleri uyarınca elde edilen gelirlerin kullanımına yönelik usul ve esasların oluşturulmasına ilişkin çalışmalar devam etmektedir. Gelirlerin yeşil dönüşüm finansmanında etkili, ekonomik ve verimli olarak kullanılmasına yönelik en uygun finansman yönteminin belirlenmesi süreci tamamlanmak üzere olup usul ve esasların 2026 yılı içinde yürürlüğe girmesi planlanmaktadır.

3.2. Proje Çalışmaları

Türkiye Yeşil Taksonomisinin Geliştirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	AFD
Proje Ödeneği	400.000 Avro – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	13 ay 2025-2026
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	İklim Değişikliği Başkanlığı Fransız Kalkınma Ajansı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Yeşil Mutabakat Eylem Planı, 12.Kalkınma Planı, T.C. Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, Orta Vadeli Program gibi stratejik planlarda yer alan Türkiye Yeşil Taksonomisinin hazırlanması için kapasite geliştirme projesidir.

Projenin Çıktıları	- AB Taksonomisi Teknik Tarama Kriterleri'nin altı hedef için analiz edilmesi, - Ülkemizin kendi koşullarına özgü kriterlerin belirlenmesi, - Paydaşlar ile iletişimi artıracak Türkiye Yeşil Taksonomisi Portalı'nın oluşturulması, - Mevzuat kapsamında uygulama rehberlerinin ve taksonomi raporlama taslaklarının oluşturulması.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Proje çıktılarının elde edilmesine ilişkin faaliyetler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Türkiye Yeşil Taksonomi Yönetmeliği'nin nihai olarak kabul edilmesinin ardından hukuki raporun güncellenmesi, yeni getirilen hükümlerin analizini ve bu değişiklikleri yansıtacak şekilde hukuki raporun güncellenmesi çalışmalarının yapılması için projenin 2026 yılı Aralık ayı sonuna kadar devam etmesi hususunda çalışmalar devam etmektedir.

Türkiye'nin İklim ve Biyoçeşitlilik Hedeflerinin Desteklenmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	GIZ
Proje Ödeneği	10.000.000 Avro – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	60 ay 2024-2029
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	o İklim Değişikliği Başkanlığı o Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü GIZ (Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu)
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Türkiye'nin iklim ve biyoçeşitlilik eylemleri için kapasite geliştirme ve teknik destek sağlanması amaçlanmaktadır. 1-İklim değişikliği ile ilgili teşvik sistemlerinin araştırılması, 2-Gönüllü Karbon Piyasaları, 3-Uluslararasası düzeyde taksonomi uyumu, 4-Türkiyenin Ulusal Katkı Beyanının izlenmesi için teknik destek, 5-Türlerin sistematik korunması için kapasite geliştirme, başlıca iş paketlerini oluşturmaktadır.
Projenin Çıktıları	Çıktı I: Kapasite Geliştirme Yoluyla Çerçeve Koşullarının İyileştirilmesi Çıktı II: Türkiye'nin NDC İlerlemesinin Katalizlenmesi Çıktı III: Teknik Yardım ve Kapasite Geliştirme Aracılığıyla Biyoçeşitlilik Çalışmalarına Destek Çıktı IV: Arayüz Bileşeni Çıktı V: Esnek Geçici Destek
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	AB'nin Teknik Tarama Kriterlerini SKDM ve Türk ETS ile ilgili ekonomik faaliyetlerin Türk mevzuatına uyarlanması çalışmaları başlatılmıştır. Bu bileşen altında, seçilen ekonomik faaliyetler için teknik terminoloji rehberinin hazırlanması ve her bir ekonomik faaliyet için, taksonomiye uyumlarını nasıl değerlendireceklerini ve ilgili hesaplamaları nasıl uygulayacaklarını gösteren sektör bazlı rehberlerin hazırlanmasına geçilmiştir.

	Proje kapsamında, Almanya'nın Düsseldorf ve Frankfurt şehirlerine taksonomi raporlaması yapan bazı büyük reel sektör firmalarına ve bankalara taksonomi raporlaması deneyimlerini paylaşmak ve bilgi alışverişinde bulunmak amacıyla teknik ziyaret düzenlenmiştir. Ayrıca, uluslararası taksonomi, sürdürülebilirlik ve raporlama süreçlerinin takibi konusunda kapasite geliştirilmesi için faydalı olabilecek sertifikalı eğitimler belirlenmiş olup TSE tarafından ISO 14064-1 ve ISO 14067 eğitimleri tamamlanmıştır.

İklim Finansmanı Kapasitesinin Güçlendirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA3
Proje Süresi	24 ay 2026-2027 (Planlanan)
Projenin Maliyeti	2.400.000 Avro – Hibe
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	İklim Değişikliği Başkanlığı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin genel amacı Türkiye'yi iklim değişikliği ile mücadelede daha donanımlı ve dayanıklı hale getirmektir. Projenin spesifik amacı ise iklim finansmanı konusunda ülkemizin ulusal kapasitesini artırmak ve politik çerçevesini geliştirmektir. Projenin uygulanması noktasında çeşitli analizler, en iyi örneklerin incelenmesi, taslak ulusal finansmanı stratejisi ve taksonomiye yönelik hazırlık çalışmaları, taslak metinlerin hazırlanmasının desteklenmesi, ve ulusal kurumların iklim finansmanı konusundaki kapasitelerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
Projenin Çıktıları	○ Ulusal iklim finansmanı izleme metodolojisi geliştirilecektir. ○ Ulusal taslak iklim finansmanı stratejisi hazırlanacaktır. ○ Sürdürülebilir finans için literatür ve Avrupa Birliği mevzuat taraması gerçekleştirilecektir. ○ Türkiye Yeşil Taksonomisi çalışmaları gerçekleştirilecektir. ○ Yeşil finans enstrümanlarına ilişkin küresel standartlar incelenecektir. ○ İklim değişikliği açısından sigorta sektörü analiz edilecektir. Sermaye piyasalarında sürdürülebilir finansmandan yararlanma noktasında düzenleyici ve politika ortamını güçlendirecek öneriler oluşturulacaktır.

Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	○ Projenin ön ihale aşaması tamamlanmış olup süreç devam etmektedir.

3.3. Temel Faaliyetler

3.3.1. Türkiye Yeşil Taksonomisi Hazırlık Çalışmaları

Türkiye Yeşil Taksonomisi ile ülkemizde ulusal ve uluslararası alanda iklim ve diğer sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin belirlenmesi, sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada sürdürülebilir aktivitelerle ilgili şeffaflığın sağlanması hedeflenmektedir.

Taksonomi mevzuatı geliştirme yükümlülüğü, 16 Temmuz 2021 tarihli Resmi Gazete ‘de 2021/15 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesi ile yayımlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında Başkanlığımıza verilmiştir. Bu kapsamda, Fransız Kalkınma Ajansı’nın desteğiyle 2023 yılında tamamlanan çalışma ile Taksonomiye yönelik temel stratejiler belirlenmiş ve raporlamaya hazırlık kılavuz belgeleri yayımlanmıştır.

Taksonomi tanımı, taksonomilere neden ihtiyaç duyulduğu, AB taksonomisinin incelemesi, ülkemizde devam eden hazırlık çalışmalarının yer aldığı Başkanlığımızca hazırlanan Taksonomi Çerçeve Dokümanı web sitemizde yayımlanmıştır.

İklim Değişikliği Başkanlığınca 2022/2 sayılı İDUKK kararı doğrultusunda teşkil edilen İklim Finansmanı Çalışma Grubunun 2. Toplantısı 23 Ocak 2025 tarihinde, 2024 yılında yapılan çalışmaları değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. BDDK, SPK ve SEDDK ile taksonmomi raporlamasına ilişkin görüşmeler yapılmıştır.

14 Ağustos 20025 tarihi itibariyle taksonomi yönetmelik taslağı kurum ve kuruluşların görüşlerine açılmıştır. Söz konusu yönetmeliğin 2026 yayında yayınlanması planlanmaktadır.

Ayrıca Türkiye Yeşil Taksonomi mevzuatının uygulama takibinin sağlanabilmesi, yeşil finansman akışının yeşil ekonomik faaliyetlere yönlendirilmesi ve veri yönetiminin yapılabilmesi için Çevrimiçi Taksonomi Yönetim Sistemi’nin geliştirilmesi planlanmaktadır.

Böylece Taksonomi mevzuatı ile bilgiye erişmede şeffaflık sağlanacağından, Ülkemiz için uluslararası iklim finansmanına erişim daha da kolay hale gelecektir.

Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4. Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

4.1. Mevzuat Çalışmaları

2025 yılı içerisinde Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin (TR ETS) kurgulanmasına ve uygulanmasına yönelik mevzuat hazırlıkları sürdürülmüş, sistemin temel bileşenlerine ilişkin teknik çalışmalar yürütülmüştür.

Bu kapsamda, TR ETS'nin işleyişine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanan Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği Taslağı, 22 Temmuz 2025 tarihinde kamuoyunun görüşüne açılmıştır.

Emisyon Ticaret Sisteminin alt tasarım unsurlarından biri olan gönüllü karbon piyasalarına ilişkin olarak da mevzuat çalışmaları yürütülmüştür. Bu çerçevede, salınan sera gazlarının şirketler veya devletler tarafından denkleştirilmesine imkân sağlayan gönüllü karbon piyasalarının ülkemizde oluşturulması hedeflenmektedir. Gönüllü karbon piyasalarında işlem gören karbon kredilerinin, TR ETS kapsamındaki yükümlülüklerin karşılanmasında ve kurumsal ya da gönüllü iklim hedeflerinin denkleştirilmesinde kullanılabilmesine yönelik düzenlemeleri içeren Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği Taslağı 1 Ağustos 2025 tarihinde kamuoyunun görüşüne sunulmuştur.

Hazırlanan yönetmelik taslakları ile karbon piyasalarına ilişkin hukuki ve kurumsal çerçevenin oluşturulması ve piyasa temelli mekanizmaların etkin biçimde uygulanmasına yönelik altyapının güçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

4.2.Proje Çalışmaları

Karbon Piyasası Uygulama Ortaklığı Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Dünya Bankası
Proje Ödeneği	4.950.000 Dolar – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	58 Ay 2024-2028
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin genel amacı, karbon fiyatlandırma mekanizmalarının geliştirilmesi ve uygulanmasında ülkemizi desteklenmesi ve karbon piyasasına yönelik teknik ve idari kapasitenin arttırılmasıdır. • BİLEŞEN-1 Karbon Fiyatlandırmasının Geliştirilmesi için Politika Analizi ve Yol Haritası • BİLEŞEN-2 Karbon Fiyatlandırmanın Tasarımı ve Uygulanması

	○ Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ○ Karbon fiyatlandırmasının genişletilmesi ○ Ulusal karbon kredilendirme mekanizmasının tasarlanması ve uygulanması • BİLEŞEN-3 Kesişen Faaliyetler
Projenin Çıktıları	• Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'nin tasarlanması ve pilot Emisyon Ticaret Sistemi'nin uygulanması • Karbon Vergisi Tasarımı doğrultusunda karbon fiyatlandırmanın genişletilmesi değerlendirilmesi • Ulusal Karbon Kredilendirme aracı tasarlanması.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	• Türkiye'de Emisyon Ticaret Sisteminin Tasarlanmasına ve Mevzuat Geliştirilmesi (ETS Tasarım) ve Emisyon Ticaret Sisteminin Ekonomik Modellemesi (Modelleme) hizmeti alımları süreçleri başlatılmıştır, devam etmektedir. • ETS Tasarım danışmanlık hizmeti alımı gerçekleştirilmiştir. ETS tasarım modülüne yönelik çalışmalar devam etmektedir. • Emisyon Ticaret Sistemi ve Ürün Kıyas Ölçütleri uygulamaları kapsamında tesis ziyaretlerinin gerçekleştirilmiştir. • Proje Uygulama Birimine IT Ekipman Alımı mal alımı ihale sürecinin tamamlanması • Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) için Sera Gazı Emisyonu Yoğunluğuna Dayalı Kıyas Değerlerinin Uygulanması danışmanlık hizmet alımı gerçekleştirilmiştir. Sera Gazı Emisyonu Yoğunluğuna Dayalı Kıyas Değerlerinin Uygulanması'na yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. • 12 Ağustos 2025 tarihinde Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. • Karbon Piyasaları Yükümlüktük Sistemi ve İzleme Arayüz Uygulanması Yazılım Hizmeti alım işi gerçekleştirilmiştir. Çalışmalar devam etmektedir. • Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği taslağının hazırlanması ve istişareye açılması, gönüllü piyasalar ve Madde 6 ile uyum analizleri ile ileride yapılacak uygulama ve sistem kurulumlarına yönelik hazırlık çalışmaları gerçekleştirilmiştir.

AB ETS Mevzuatının Aktarılması Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA3
Proje Ödeneği	2.800.000 Avro – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	30 ay 2025-2028
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Projenin amacı AB ETS mevzuatının ulusal mevzuatımıza aktarımı konusunda gerekli teknik ve mevzuat altyapısı konusunda teknik yardım sağlanmasıdır. - AB ETS'ye tam uyum için yol haritasının belirlenmesi ve mevzuat geliştirme desteği - AB ETS & ETS2 Sektörlerinin Değerlendirilmesi ve AB ETS Türkiye ETS Bağlantısının Ekonomik Etki Analizi - Kapasite geliştirme faaliyetleri
Projenin Çıktıları	- Tüm AB ETS Mevzuatı analiz edilmiş ve AB ETS kapsamında ücretsiz tahsisat ve piyasa istikrar rezervi konularında taslak mevzuat hazırlanması. - Havacılık, deniz taşımacılığı; karayolu taşımacılığı ve binalara özgü yönetmelik ve uygulamaların analizi - AB ETS ile ulusal ETS arasındaki olası bağlantıyı kurmak için ekonomik etki analizi yapılması - AB uyumlu ulusal ETS konusunda kapasite geliştirme
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Projenin teknik şartnamesi AB Türkiye Delegasyonu tarafından onaylanmıştır. İhale süreci devam etmektedir.

4.3. Temel Faaliyetler

2025 yılı içerisinde Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı tarafından, Emisyon Ticareti Sisteminin (ETS) kurulması ve karbon piyasalarının geliştirilmesine yönelik olarak mevzuat ve proje çalışmaları dışında kalan kapsamlı teknik, sektörel, kurumsal, paydaş odaklı ve uluslararası faaliyetler yürütülmüştür. 9 Temmuz 2025 tarihinde yürürlüğe giren İklim Kanunu ile Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin (TR ETS) yasal dayanağının oluşturulmasını takiben, sistemin tasarımı ve uygulanmasına ilişkin çalışmalar hız kazanmıştır.

4.3.1. *Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu*

Bu kapsamda, TR ETS'nin temel bileşenlerinin oluşturulması, piyasa yapısının kurgulanması, alt tasarım unsurlarının belirlenmesi ve sistemin ulusal iklim politikalarıyla uyumunun sağlanması amacıyla yıl boyunca yoğun teknik çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Kurum içi ve kurumlar arası çok sayıda teknik toplantı yapılmış; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarıyla koordinasyon sağlanmış, özel sektör, doğrulayıcı kuruluşlar ve diğer paydaşların sürece etkin katılımını teminen istişare süreçleri yürütülmüştür. Yeşil Mutabakat Eylem Planı kapsamında oluşturulan Ulusal Karbon Fiyatlandırma İhtisas Çalışma Grubu bünyesinde 2025 yılı içerisinde teknik toplantılar gerçekleştirilmiş ve çalışmalar istişare temelinde sürdürülmüştür.

4.3.2. *Avrupa Birliği - Türkiye Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu Karbon Fiyatlandırma Çalışma Grubu*

Başkanlığımızın uluslararası iş birliği ve kapasite geliştirme çalışmaları kapsamında yürütülen faaliyetlerden biri de AB-Türkiye İklim Konulu Üst Düzey Diyalog (High-Level Dialogue-HLD) sürecidir. Bu çerçevede 30 Eylül 2025 tarihinde Brüksel'de Avrupa Komisyonu ev sahipliğinde gerçekleştirilen Karbon Fiyatlandırması Çalışma Grubu'nun 5. Toplantısına katılım sağlanmıştır. Toplantının temel amacı, Türkiye ve AB tarafında karbon fiyatlandırması alanında yürütülen çalışmalar hakkında karşılıklı güncel bilgi paylaşımı yapmak, Türkiye'nin ulusal ETS hazırlık süreci

başta olmak üzere ilgili politika ve uygulamalardaki son durumu değerlendirmek ve önümüzdeki dönemde teknik iş birliği imkânlarını ele almaktır. Toplantı, Avrupa Komisyonu ilgili birimleri ile Türkiye'den ilgili kurum temsilcilerinin katılımıyla yüz yüze gerçekleştirilmiş olup, iki taraf arasında karbon piyasaları alanındaki diyaloğun sürdürülmesi ve iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik genel bir değerlendirme yapılmıştır.

4.3.3. Birleşik Krallık – Türkiye ETS Çalışma Grubu

Başkanlığımızın uluslararası iş birliği ve kapasite geliştirme çalışmaları kapsamında, Türkiye ile Birleşik Krallık arasında Emisyon Ticaret Sistemi (UK ETS) alanında tesis edilen iş birliği çerçevesinde Türkiye–Birleşik Krallık ETS Çalışma Grubu'nun ilk resmî toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda, Türkiye'nin ulusal ETS hazırlık süreci, karbon fiyatlandırma politikalarındaki güncel gelişmeler ve 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi doğrultusunda yürütülen çalışmalar ele alınmıştır.

Birleşik Krallık tarafınca mevcut ETS uygulamaları, sistemin kapsamı ve gelecek dönem genişleme planları hakkında bilgi paylaşılmış; taraflar arasında ETS uygulamaları, SKDM ve dış ticaret etkileri konularında karşılıklı değerlendirmeler yapılmıştır. Toplantıda ayrıca, teknik bilgi paylaşımının sürdürülmesi, düzenli çalışma grubu toplantılarının yapılması ve önümüzdeki dönemde ortak teknik faaliyetlerin hayata geçirilmesi hususlarında mutabakata varılmıştır.

4.3.4. Kıyas Değeri Çalışmaları Kapsamında Teknik Saha Ziyaretleri

ETS kapsamında olması planlanan sektörlerin sisteme uyumunun sağlanmasına önem verilmiştir. Bu çerçevede demir-çelik, çimento, alüminyum, gübre, elektrik, denizcilik ve diğer emisyon yoğun sektörlerin temsilcileriyle bilgilendirme ve istişare toplantıları gerçekleştirilmiş; sektörlerin üretim süreçleri, emisyon kaynakları, verileri ve teknik ihtiyaçları değerlendirilmiştir. Bu çalışmalar, sektörlerin ETS'ye geçiş sürecini kolaylaştırmak amacıyla yürütülmüştür.

Sektörel değerlendirmeleri desteklemek amacıyla farklı sektörlerde teknik saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir. Bu ziyaretler kapsamında üretim süreçleri, teknik veriler ve taslak düzenlemelerin sahadaki uygulanabilirliği sektör temsilcileriyle birlikte değerlendirilmiş; alt tesis

oluşturulmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. İzmir, Eskişehir, Bursa, Zonguldak, Karabük, Diyarbakır, Şanlıurfa, Mardin, Adana, Hatay ve Kocaeli illerine gerçekleştirilen saha ziyaretleri aracılığıyla ETS tasarımının sahadaki uygulanabilirliği analiz edilmiştir.

4.3.5. Sektör Bazlı İstişare Toplantıları ve Teknik Çalışmalar

Alüminyum Sektörü

Alüminyum sektörüne yönelik istişare toplantılarında, sektörün üretim süreçleri ve enerji kullanımına bağlı emisyon profili ETS çerçevesinde değerlendirilmiştir. Tesislerin üretim süreçlerine ilişkin teknik verileri, emisyon kaynakları, mevcut İRD kapsamındaki veri yapıları ve ETS gerekliliklerivle uyum konuları ele alınmıştır. Ayrıca, alüminyum sektörüne özgü kıyas değeri çalışmalarında kullanılacak veri setleri, alt tesis ayrıştırmaları ve tahsisat yaklaşımlarına ilişkin teknik değerlendirmeler yapılmış; sektör temsilcilerinin görüşleri alınarak çalışmalara yansıtılması hedeflenmiştir.

Çimento Sektörü

Çimento sektörüne yönelik olarak gerçekleştirilen istişare toplantılarında, sektörün enerji yoğun yapısı, üretim emisyonları ve klinker üretiminden kaynaklanan sera gazı emisyonları ETS kapsamında ele alınmıştır. Bu çerçevede, çimento tesislerinin alt tesis ayrıştırmaları, üretim süreçlerine özgü emisyon kaynakları, mevcut İRD sistemi kapsamındaki verileri ile kıyas değeri belirleme çalışmalarına esas teşkil edecek teknik veriler değerlendirilmiştir. Ayrıca, ücretsiz tahsisat mekanizmaları ve geçiş sürecinde sektörün rekabet gücünün korunmasına yönelik hususlar sektör temsilcileriyle istişare edilmiştir.

Demir-Çelik

Demir-çelik sektörüne yönelik istişarelerde, yüksek emisyon yoğunluğu ve farklı üretim teknolojilerinin ETS tasarımına etkileri değerlendirilmiştir. Entegre ve elektrik ark ocaklı tesisler arasındaki farklılıklar, hurda kullanımı, enerji girdileri ve üretim emisyonları sektör bazında ele alınmıştır. Bu kapsamda, tesis bazlı veri toplama, alt tesis tanımlamaları, kıyas değeri belirleme yöntemleri ve tahsisat yaklaşımlarına ilişkin teknik değerlendirmeler yapılmış; sektörlerden alınan geri bildirimler ETS tasarımına girdi sağlamak amacıyla teknik çalışmalara yansıtılmıştır.

Gübre Sektörü

Gübre sektörüne yönelik istişare toplantılarında, özellikle amonyak ve azot bazlı üretim süreçlerinden kaynaklanan emisyonlar ile bu emisyonların izlenmesi ve raporlanmasına ilişkin teknik hususlar değerlendirilmiştir. Gübre üretiminde kullanılan hammaddeler, enerji girdileri ve üretim kaynaklı emisyonların ETS kapsamındaki yeri ele alınmış; sektörün mevcut veri altyapısının ETS gerekliliklerileyle uyumu analiz edilmiştir. Ayrıca, kıyas değeri belirleme çalışmaları ve olası tahsisat yaklaşımlarının sektörel etkileri sektör temsilcileriyle birlikte değerlendirilmiştir.

Elektrik Sektörü

2025 yılı içerisinde ETS tasarımı ve uygulanmasına yönelik çalışmalar kapsamında elektrik sektörüne özel değerlendirme ve istişare süreçleri yürütülmüştür. Bu kapsamda, elektrik sektörünün ETS kapsamındaki rolü, emisyon profilleri, piyasa yapısı ve teknik altyapı gereklilikleri detaylı biçimde ele alınmıştır.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı başta olmak üzere ilgili kamu kurumlarıyla ETS özelinde koordinasyon toplantıları gerçekleştirilmiş; elektrik üretim sektörünün ETS kapsamına dâhil edilmesine yönelik teknik ve idari hususlar değerlendirilmiştir. Elektrik üretim tesislerinin emisyonlarının izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin mevcut uygulamalar ile ETS gereklilikleri arasındaki uyum analiz edilmiş; İRD sisteminin ETS ile entegrasyonuna yönelik teknik çalışmalar yürütülmüştür.

Enerji piyasası yapısı ile ETS piyasasının birlikte işlemesine yönelik değerlendirmeler kapsamında EPİAŞ ve EPDK ile çok sayıda teknik toplantı yapılmıştır. Bu toplantılarda, ETS piyasasının işletimi, veri paylaşımı, piyasa katılımcılarının yükümlülükleri, tahsisat mekanizmaları ve piyasa altyapısına ilişkin teknik konular ele alınmıştır. Ayrıca, enerji sektöründe faaliyet gösteren tesislerin ETS'ye uyum sürecine ilişkin olası etkiler ve uygulama senaryoları değerlendirilmiştir.

Paydaş katılımının güçlendirilmesi ve farkındalığın artırılması amacıyla sanayi ve ticaret odaları, sektör dernekleri ve iş dünyası temsilcileriyle yıl boyunca düzenli bilgi paylaşımı sağlanmıştır. Yeşil

dönüşüm, sera gazı emisyonlarının izlenmesi, karbon fiyatlandırma politikaları ve Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) konularında çok sayıda ilde bilgilendirme toplantıları düzenlenmiş; bu toplantılara yaklaşık 6000 kişinin katılımı sağlanarak sanayinin ETS ve karbon piyasalarına ilişkin teknik kapasitesinin artırılmasına katkı sunulmuştur.

4.3.6. Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı

Başkanlığımız koordinasyonunda ve Türkiye Karbon Piyasası Geliştirme Projesi kapsamında, 12 Ağustos 2025 tarihinde "Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı" düzenlenmiştir. Çalıştay kapsamında TR ETS, karbon denkleştirme sistemi, ETS gelirlerinin kullanımı, yeşil taksonomi, adil geçiş ve yerel iklim eylem planları başlıklarında paralel oturumlar gerçekleştirilmiş; ilgili kamu kurumları, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının katılımıyla İklim Kanunu'nun alt düzenlemelerine ilişkin görüş ve değerlendirmeler alınmıştır. Yürütülen tüm bu faaliyetlerle, Türkiye Emisyon Ticaret Sisteminin sektörlerle istişare içinde, şeffaf, uygulanabilir ve uluslararası gelişmelerle uyumlu bir şekilde hayata geçirilmesine yönelik kurumsal ve teknik altyapının güçlendirilmesine öncelik verilmiştir.

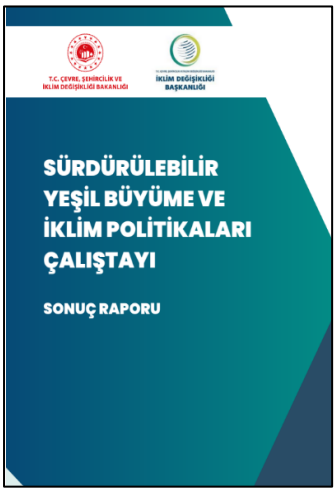

Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı sonrasında, çalıştayda gerçekleştirilen oturumlarda ele alınan görüş, değerlendirme ve önerileri içeren bir rapor hazırlanmıştır. Raporda, Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi'ne ilişkin hazırlıkları sürdürülen taslak yönetmelikler kapsamında yapılan sunumlar ile kamu kurumları, sektör temsilcileri, akademisyenler ve sivil toplum kuruluşlarının katkıları derlenmiş; sistemin kapsamı, işleyişi ve uygulamaya yönelik hususlar bütüncül bir çerçevede kayıt altına alınmıştır.

İklim Kanunu'nun 2 Temmuz 2025 tarihli ve 7552 sayılı hükmü uyarınca karbon piyasalarına ilişkin stratejik kararları almakla yetkili olacak Karbon Piyasası Kuruluna (KPK) yönelik hazırlıklar sürdürülmüş, bu kapsamda 23 Ekim 2025 tarihinde Sn. Bakan Yardımcısı Fatma Varank başkanlığında KPK Üyeleri Ön Hazırlık Toplantısı gerçekleştirilmiştir. Toplantıda KPK'nın yapısı, görev ve yetkileri tanıtılmış, kurulun işleyişine ilişkin hazırlık süreci değerlendirilmiştir.

Karbon piyasalarına ilişkin politika, mevzuat ve uygulama süreçlerinde özel sektör, kamu ve sivil toplum temsilcileri arasında istişare ve koordinasyonu sağlamak üzere kurulan Karbon Piyasası Danışma Kurulu'nun toplantısı ise 30 Ekim 2025 tarihinde Rifat Hisarcıklıoğlu başkanlığında gerçekleştirilmiştir.

27 Ekim 2025 tarihinde Ticaret Bakanlığı ev sahipliğinde düzenlenen Yeşil Mutabakat Çalışma Grubu Bakan Yardımcıları düzeyindeki toplantıya katılım sağlanmış, TR-ETS çalışmaları ve karbon fiyatlandırma politikalarına ilişkin gelişmeler paylaşılmıştır.

Bununla birlikte, uluslararası iş birlikleri kapsamında Avrupa Komisyonu ve Birleşik Krallık ile yürütülen ETS ve karbon fiyatlandırma çalışma grupları faaliyetlerine devam edilmiş; diğer ülke yetkili kurumlarıyla bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanmıştır. Dünya Bankası ile yürütülen piyasa geliştirme projeleri kapsamında teknik danışmanlık, yazılım, eğitim ve teknik destek süreçleri 2025 yılı boyunca sürdürülmüş; ayrıca 2026 yılında başlaması planlanan IPA destekli projelere yönelik hazırlık ve planlama çalışmaları yürütülmüştür.

4.3.7. *Karbon Fiyatlandırma Bülteni*

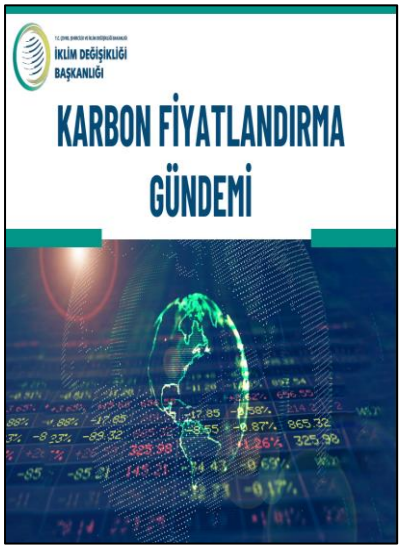

Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı tarafından periyodik olarak hazırlanan Karbon Fiyatlandırma Bültenleri; emisyon ticaret sistemleri, karbon vergileri ve karbon kredilendirme mekanizmaları başta olmak üzere ulusal ve uluslararası karbon fiyatlandırma uygulamalarındaki güncel gelişmeleri izlemek ve paydaşlara düzenli bilgi akışı sağlamak amacıyla hazırlanmakta olup, Avrupa Birliği ve diğer ülkelerdeki emisyon ticaret sistemlerine ilişkin mevzuat ve piyasa gelişmeleri, gönüllü ve zorunlu karbon piyasalarındaki eğilimler, karbon giderimi ve denkleştirme uygulamaları, Paris Anlaşması'nın 6. maddesi kapsamındaki ilerlemeler, iklim politikalarının finansal piyasalarla etkileşimi ile uluslararası kuruluşlar tarafından yayımlanan rapor ve analizleri kapsamaktadır.

Bültenlerde ayrıca, iklim politikalarının ekonomik etkileri, sektörlere yansımaları ve karbon piyasalarının bütünlüğü, şeffaflığı ve işleyişine ilişkin öne çıkan değerlendirmelere yer verilerek karar alıcılara ve ilgili paydaşlara güncel ve derlenmiş bir perspektif sunulması hedeflenmektedir.

Uluslararası süreçler kapsamında, Paris Anlaşması'nın 6. maddesi çerçevesinde düzenlenen toplantılar, çalıştaylar ve teknik platformlara aktif katılım sağlanmış; gönüllü karbon piyasaları ile Madde 6 mekanizmaları arasındaki ilişki, uluslararası gelişmeler ışığında değerlendirilmiştir. Bu kapsamda edinilen deneyimlerin, ulusal gönüllü karbon piyasası altyapısının oluşturulmasına girdi sağlaması hedeflenmiştir.

2025 yılı içerisinde Karbon Fiyatlandırma Dairesi Başkanlığı tarafından, Emisyon Ticaret Sisteminin (ETS) tamamlayıcı unsurlarından biri olarak gönüllü karbon piyasalarına ilişkin kapsamlı teknik ve kurumsal çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar kapsamında, gönüllü karbon piyasalarının ulusal ETS ile ilişkisi, karbon kredilerinin denkleştirme amacıyla kullanımı ve ulusal kredilendirme mekanizmalarının geliştirilmesine yönelik değerlendirmeler yapılmıştır.

Bu çerçevede, gönüllü ve uluslararası karbon piyasalarında faaliyet gösteren uluslararası standart ve kayıt kuruluşlarıyla teknik istişare toplantıları gerçekleştirilmiştir. Gold Standard, Verra, Global Carbon Council, International Carbon Registry ve BioCarbon gibi kuruluşlarla yapılan çevrim içi görüşmelerde, gönüllü karbon piyasalarının işleyişi, karbon kredilerinin oluşturulması, izlenmesi ve doğrulanmasına ilişkin teknik süreçler ele alınmıştır. Bu görüşmeler aracılığıyla, ulusal sistemin uluslararası standartlarla uyumlu ancak ulusal öncelikleri gözeten bir yapıda kurgulanmasına yönelik bilgi ve tecrübe paylaşımı sağlanmıştır.

Gönüllü karbon piyasalarının ETS ile birlikte ele alınması kapsamında, karbon kredilerinin TR ETS yükümlülüklerinin karşılanmasında ve kurumsal ya da gönüllü iklim hedeflerinin denkleştirilmesinde kullanımına yönelik yaklaşımlar değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, gönüllü karbon piyasalarının ETS alt tasarım unsuru olarak nasıl yapılandırılabileceği, kredilerin çevresel bütünlüğünün korunması ve çifte sayım risklerinin önlenmesine yönelik teknik hususlar ele alınmıştır.

Ayrıca, gönüllü karbon piyasalarına ilişkin ulusal düzenlemelerin oluşturulmasına yönelik hazırlık çalışmaları kapsamında, Taslak Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği çerçevesinde ilgili kurum ve kuruluşlarla istişareler yürütülmüştür. İlgili paydaşlarla gerçekleştirilen toplantılarda, kredilendirme süreçleri, standartlar, kayıt sistemleri ve doğrulama mekanizmalarına ilişkin teknik değerlendirmeler yapılmıştır.

Yürütülen bu çalışmalarla, gönüllü karbon piyasalarının ulusal ETS ile uyumlu, şeffaf, çevresel bütünlüğü gözeten ve uluslararası standartlarla uyumlu bir yapıda geliştirilmesine yönelik teknik ve kurumsal altyapının güçlendirilmesine öncelik verilmiştir.

Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

5. Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

5.1. Proje Çalışmaları

LTS Kapasite Geliştirme Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	UNDP-2050 Pathways Platformu
Proje Ödeneği	200.000 Avro – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	24 ay 2023-2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	UNDP-2050 Pathways Platformu
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Proje; Türkiye'nin Uzun Vadeli İklim Değişliği Stratejisinin (LTS) Geliştirilmesi ve Uygulaması ve net sıfır hedefine yönelik özellikle modelleme, tarım, adil geçiş, dijitalleşme, şehirlerde emisyon azaltımı, yutak alanlar, sağlık ve gıda alanlarında kapasite geliştirme eğitimlerinin uygulanmasını amaçlamaktadır. Ülke genelinde LTS hakkında bilgilendirilen ulusal kilit uzman sayısının artması, politika uyum raporu, uluslararası erişim ve diğer ülkelerle deneyim paylaşımı, iklim eylemi için görsel farkındalık artırıcı materyallerin üretilmesi hedeflenmektedir.
Projenin Çıktıları	Paydaş kapasitesinin ve farkındalığın arttırılması, 7 sektör için sektöre özel teknik bilgi kapasitesinin güçlendirilmesi, Medya ve iletişim eğitimi, etkinlikler ve sosyal medya kampanyası planlanmaktadır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Projenin nihai hedeflerine etkin bir şekilde ulaşabilmek amacıyla, çeşitli paydaş gruplarına yönelik olarak tasarlanan sekiz eğitim oturumundan oluşan kapsamlı bir eğitim programı hazırlanmıştır. Yüz yüze ve çevrim içi olarak gerçekleştirilen bu eğitimler, Uzun Dönemli İklim Değişikliği Stratejisi (LTS) çıktılarının yaygınlaştırılmasını ve kamu kurumları, belediyeler, akademi, sanayi ve özel sektör genelinde kurumsal ve sektörel kapasitelerin artırılmasını hedeflemiştir. Eğitim programı; tarım üzerinde iklim değişikliğinin etkileri gibi temel tematik alanları kapsayacak şekilde kurgulanmış ve kamu kurumları, özel sektör ve belediyeleri hedefleyerek tarımsal uygulamalarda dayanıklılığın güçlendirilmesine odaklanmıştır. Bir diğer oturumda, iklim değişikliğinin kırılgan gruplar üzerindeki etkileri ele alınmış; kapsayıcı iklim eylemini desteklemek amacıyla kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları (STK'lar) sürece dâhil edilmiştir. Kentsel iklim eylemi ve enerji sistemleri ise belediyeler, akademi, özel sektör ve kamu kurumlarına yönelik özel bir oturumda ele alınarak sürdürülebilir kentsel kalkınmaya yönelik bütüncül yaklaşımlar teşvik edilmiştir. İzleme, Raporlama ve Doğrulama (MRV) konusunda özel bir eğitim, İklim Değişikliği Başkanlığı ve Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi'ne verilmiş; bu sayede emisyonların izlenmesi ve politika uygulamalarına ilişkin teknik bilgi ve kapasite güçlendirilmiştir. Buna ek olarak, belediyeler, akademi, kamu kurumları, iş dünyası/özel sektör ve sanayi temsilcilerine yönelik olarak Uzun Dönemli Strateji hakkında yapılandırılmış üç eğitim oturumu gerçekleştirilmiş; kilit paydaşların LTS

	ilkelerini kendi faaliyetlerine entegre etmeleri sağlanmıştır. Mart 2025'te gerçekleştirilen bu eğitimler, yaklaşık 590 katılımcıya ulaşmış ve kamu ile özel kurumlarda farkındalığın artırılması, diyalogun teşvik edilmesi ve LTS'ye ilişkin temel bir anlayışın oluşturulmasında önemli rol oynamıştır. Ayrıca, İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planlarının (CCMSAP) etkin bir şekilde izlenmesi ve raporlanması amacıyla İklim Portalı'na yeni bir modülün entegrasyonu başarıyla tamamlanmıştır. Bu yeni modülün etkin kullanımı için İklim Değişikliği Başkanlığı personeline yönelik eğitimler de verilmiştir. 31 Mayıs 2025 tarihine kadar devam eden uzatma döneminde, Faaliyet 1.3 kapsamında yer alan "LTS faaliyetlerinin yönetimi ve izlenmesinden sorumlu personel ve ilgili aktörlere teknik eğitim verilmesi" başlığı altında kapasite geliştirme faaliyetleri tasarlanmış ve uygulanmıştır. Bu kapsamda, İklim Değişikliği Başkanlığı personelinin LTS'nin yönetimi, uygulanması ve izlenmesine yönelik teknik yetkinliklerini güçlendirmek amacıyla, iklim, arazi, enerji ve su sistemlerinin bütüncül iklim modellemesinde kullanımına yönelik ulusal kapasitenin geliştirilmesini hedefleyen eğitimler, uluslararası uzmanlar tarafından çevrim içi ve yüz yüze olarak sunulmuştur. Ayrıca, Türkiye'deki mevcut sera gazı envanterinin durumunu açıklamak ve envanter metodolojileri, veri entegrasyonu ve modelleme tekniklerine ilişkin bilgi düzeyini artırmak amacıyla İklim Değişikliği Başkanlığı personeline yönelik Sera Gazı Envanteri Eğitimi gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimler, veri doğruluğu, şeffaflık ve uluslararası raporlama standartlarıyla uyumun güçlendirilmesine katkı sağlamıştır. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı ile Uzun Dönemli Strateji dokümanları basılarak eğitim etkinlikleri sırasında dağıtılmış; böylece hedef grupların dokümanlara erişimi sağlanmış ve bilgilendirme etkin bir şekilde gerçekleştirilmiştir. İlgili eğitim oturumlarının kayıtları ve raporları, gerekli görülen durumlarda daha geniş yayılım sağlanması amacıyla paylaşılmıştır. Proje kapsamında ayrıca, Ulusal Katkı Beyanı'nın hazırlanmasına yönelik olarak Daire Başkanlığı personeline 1 hafta çevrimiçi 1 hafta yüzyüze modelleme eğitimi verilmiştir.

Türkiye'nin Çimento Sektöründe Karbonsuzlaştırılmasının Geliştirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	MAF
Proje Ödeneği	25.000.000 Avro – %40 Hibe , %60 şirketlere kredi
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	60 ay 2025-2030
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Guidehouse (lider), UNDP, UNİDO, EBRD (finansal ortak), İklim Değişikliği Başkanlığı (koordinatör) , Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkçimento, Ticaret Bakanlığı (destekleyen)

Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Proje, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın hazırladığı "Çimento Sektörü için Düşük Karbonlu Yol Haritası"nı ileriye taşıyarak endüstriyel dekarbonizasyonu sağlamayı, finansal mekanizmalar ve kapasite geliştirme faaliyetleriyle çevresel sürdürülebilirliği teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Politika çerçevesi için boşluk analizi yapılması, teknoloji uygulama eylem planının geliştirilmesi, azaltım teknolojileri üzerine pilot proje uygulamaları, saha analizleri ve fizibilite çalışmaları gerçekleştirilmesi planlanmaktadır.
Projenin Çıktıları	Türkiye çimento sektöründe sıfıra yakın emisyonlu üretime geçişin hızlandırılması hedeflenmektedir.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	11 Aralık 2025 tarihinde çevrimiçi çalıştay gerçekleştirilerek proje açılışı yapılmış ve projenin detaylı hazırlık aşaması (DPP) başlatılmıştır.

Karbon Tutma ve Depolama (CCS) Mevzuat Altyapısının Geliştirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	IPA3
Proje Ödeneği	1.500.000 Avro – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	18 ay 2025-2027
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	İklim Değişikliği Başkanlığı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Avrupa Birliği Karbon Yakalama ve Depolama (CCS) Yönergesi (2009/31/EC)'nin ülkemize uyarlanması ve bu yönergeye uygunluk sağlamak için kapasite geliştirmeye odaklanmaktadır. Projenin başlıca Teknolojik, kurumsal, hukuki ve prosedürel ihtiyaçların belirlenmesi, CCS konusunda teknik ve kurumsal kapasitenin artırılması, AB-CCS Direktifi hakkında farkındalığın artırılması iş paketlerini kapsamaktadır.
Projenin Çıktıları	Ana sonuçlar arasında, CCS Yönergesi için taslak yasal belgeler ve kılavuzlar hazırlanması, kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi ve paydaşların CCS yönergesi konusunda farkındalığının artırılması yer almaktadır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Proje 2025 yılı konsolide başvuru dokümanında Pencere 3 - Çevre ve İklim Değişikliği altında yer almaktadır. Değerlendirme süreçleri devam etmektedir.

5.2. Temel Faaliyetler

5.2.1. İkinci Ulusal Katkı Beyanının Hazırlanması

2025 yılı içerisinde Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı (NDC 3.0) hazırlık süreci tamamlanmış; bu kapsamda yürütülen çalışmalar sonucunda 10 Eylül 2025 tarihinde Sayın Bakanımız Murat Kurum'un başkanlığında toplanan İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu'nda (İDUKK) ikinci NDC projeksiyonu sunulmuş ve oybirliğiyle kabul edilmiştir. Kabul edilen ulusal hedef doğrultusunda hazırlanan NDC metni, COP30 öncesinde, 9 Kasım 2025 tarihinde Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (UNFCCC) Sekretaryasına sunulmuştur.

NDC'nin teknik altyapısını oluşturan modelleme çalışmaları Ocak 2025'te başlatılmış, İDUKK sürecine kadar devam etmiş ve ilgili kurumların görüşleri alınarak Türkiye'ye özgü sera gazı emisyon modeli tamamlanmıştır. Modelleme çalışması, İklim Değişikliği Azaltım Strateji ve Eylem Planı, Uzun Dönemli İklim Stratejisi ve diğer temel ulusal politika belgeleri temel alınarak kurgulanmış; iklim, arazi, enerji ve su sistemleri arasındaki etkileşimleri bütüncül biçimde ele alan CLEWs yaklaşımı esas alınmıştır.

Bu çerçevede geliştirilen model; ekonomi genelinde tüm sera gazlarını kapsayan, ulusal emisyon envanteriyle uyumlu, açık kaynaklı ve esnek yapıda tasarlanmış; referans ve azaltım senaryolarının geliştirilmesine, ek senaryolar oluşturulmasına ve Başkanlığımız uzmanları tarafından bağımsız kullanımına imkân sağlayacak şekilde yapılandırılmıştır.

Bu çalışmalar neticesinde Türkiye, Referans Senaryo'ya kıyasla 466 Mt CO_2 eşd. azaltım gerçekleştirmeyi ve 2035 yılı itibarıyla sera gazı emisyonlarını 643 Mt CO_2 eşd. ile sınırlamayı hedeflini ortaya koymuş; söz konusu hedef enerji sektöründe yenilenebilir ve düşük karbonlu kurulu gücün artırılması, sanayide enerji verimliliği ve süreç iyileştirmeleri, ulaştırma ve binalarda elektrifikasyon ve enerji verimliliğinin yaygınlaştırılması, tarımda iklim dostu üretim uygulamalarının artırılması, atık sektöründe geri kazanım ve arıtma kapasitesinin güçlendirilmesi ile arazi kullanımı ve ormancılıkta yutak kapasitesinin artırılmasına yönelik sektörel politikalar ile desteklenmiştir.

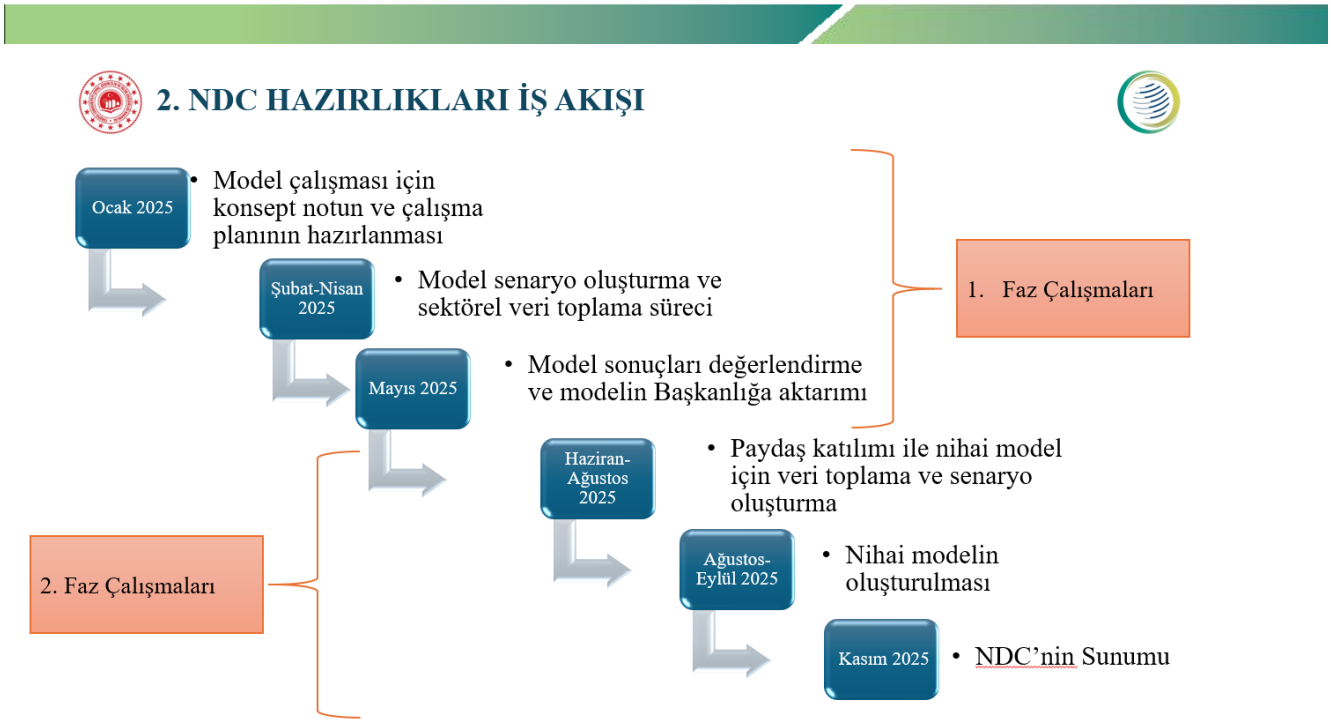

5.2.2. İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı 2024 - 2030 (İDASEP) İzleme

İklim Değişikliği Azaltım Stratejisi ve Eylem Planı (2024–2030), Türkiye'nin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda 2030 yılına kadar sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik temel politika belgesidir.

İDASEP'de yer alan eylemlerin hayata geçirilme sürecinin takip edilebilmesi için çevrimiçi bir izleme sistemi geliştirilmiş ve İklim Portalı'na entegre edilmiştir.

Planın başarısı, eylemlerin tanımlanmasının ötesinde, uygulama sürecinin etkin biçimde izlenmesi ve değerlendirilmesine bağlıdır. Bu kapsamda geliştirilen e-İDASEP izleme sistemi, 2024 yılı itibarıyla sorumlu ve ilgili kurumların kendi azaltım eylemlerine ilişkin bilgileri dijital ortamda doğrudan raporlamasına imkân tanımıştır. İlk kez bu ölçekte kullanılan sistem, ulusal düzeyde emisyon azaltım politikalarının bütüncül ve şeffaf bir şekilde izlenmesini sağlamaktadır.

Kurumlar tarafından sisteme girilen veriler; eylemlerin gerçekleşme düzeyini, uygulamada karşılaşılan güçlükleri, elde edilen ilerlemeleri ve önümüzdeki döneme yönelik ihtiyaçları ölçülebilir göstergeler üzerinden değerlendirmeye olanak sunmaktadır. Bu çerçevede hazırlanan rapor, 2024 yılı verilerini analiz ederek Türkiye'de yürütülen emisyon azaltım faaliyetlerinin mevcut durumunu ortaya koymaktadır.

5.2.3. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Azaltım Müzakereleri

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) 30. Taraflar Konferansı (COP 30), 10–21 Kasım 2025 tarihleri arasında Brezilya'nın Belém kentinde gerçekleştirilmiştir. Türkiye, söz konusu Konferans kapsamında yürütülen azaltım müzakerelerine aktif ve yapıcı bir şekilde katılım sağlamış, ulusal önceliklerini ve politika yaklaşımlarını uluslararası platformda etkin biçimde temsil etmiştir.

COP 30 sürecinde Türkiye, özellikle Şarm El-Şeyh Azaltım Hedefi ve Uygulama Çalışma Programı başta olmak üzere, azaltım alanında kritik öneme sahip gündem maddelerine yönelik müzakerelerde aktif rol üstlenmiştir. Bu çerçevede, sanayide karbonsuzlaşma, Net Sıfır Enerji Binaları (NZEB), Binalar ve İklim Hükümetlerarası Konseyi (ICBC), İklim Kulübü gibi konuları ele alan yüksek düzeyli etkinliklere katılım sağlanmış, Türkiye'nin bu alanlardaki politika yaklaşımları ve iyi uygulamaları uluslararası paydaşlarla paylaşılmıştır. Söz konusu etkinlikler kapsamında ülkemiz adına bildiriler sunulmuş ve müzakere süreçlerine somut girdiler sağlanmıştır.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler bünyesinde Ulusal Katkı Beyanlarının (NDC) uygulanmasının hızlandırılmasına yönelik yürütülen süreçlerde Türkiye aktif olarak yer almış; küresel azaltım çabalarının güçlendirilmesine yönelik teknik ve politika temelli tartışmalara katkı sunmuştur. Bu kapsamda, uygulama araçlarının geliştirilmesi, yatırım ve finansman olanaklarının artırılması ile kapasite geliştirme başlıklarında Türkiye'nin görüşleri müzakere metinlerine yansıtılmıştır.

2026 yılında görev süresi sona erecek olan Azaltım Çalışma Programı'nın geleceğine ilişkin çalışmalar kapsamında, sürecin nasıl ilerlemesi gerektiğine yönelik Türkiye tarafından hazırlanan öneri, müzakere sürecinde sunulmuş ve taraflar nezdinde kabul görmüştür. Bu gelişme, Türkiye'nin azaltım müzakerelerinde yalnızca katılımcı değil, yönlendirici ve çözüm odaklı bir aktör olduğunu ortaya koymuştur. Söz konusu süreçlere katkı sağlamak amacıyla, ilerleyen dönemde sunulmak üzere kapsamlı bir bildiri hazırlanması planlanmaktadır.

Türkiye, Azaltım Çalışma Programı kapsamında, Şubat 2025 tarihinde BMİDÇS Sekretaryası'na sunduğu ilk bildirisinde, tarım, ormancılık ve atık sektörü çerçevesinde döngüsel ekonomi konularına odaklanmıştır. Bu bildiri ile önerilen konu başlıkları, Sekretarya tarafından uygun bulunarak kabul edilmiştir. Mayıs 2025 tarihinde ise, daha kapsamlı bir ikinci bildiri sunulmuş, söz konusu sektörlere ilişkin detaylı analizler, politika önerileri ve uygulama örnekleri paylaşılmıştır.

Bu süreçte Türkiye, küresel diyalog toplantıları ve yatırım odaklı etkinliklere aktif katılım sağlamış; ulusal düzeyde yürütülen iyi uygulamaların ele alındığı oturumlarda politika önceliklerini net biçimde ortaya koyarak görüş ve deneyimlerini paylaşmıştır. Özellikle ormancılık politikaları ve Sıfır Atık yaklaşımı çerçevesinde yürütülen çalışmalar, Türkiye'nin sahada uygulamaya dönük ve sonuç odaklı yaklaşımını görünür kılmış; arazi kullanımı, yutak alanların artırılması ve kaynak verimliliği başlıklarında ortaklıkların geliştirilmesine katkı sağlayan mesaj ve girdiler sunulmuştur. Bu kapsamda, Türkiye'nin uygulama deneyimi uluslararası iyi uygulama örnekleri arasında öne çıkmış ve ilgili paydaşlarla iş birliği imkânlarının güçlendirilmesine zemin oluşturmuştur.

Sera Gazı Azaltım Politikaları Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda yürütülen bu çalışmalar ile Türkiye, BMİDÇS azaltım müzakerelerinde etkin, görünür ve saygın bir konum elde etmiş; küresel iklim eyleminin güçlendirilmesine yönelik süreçlere somut ve nitelikli katkılar sunmuştur.

5.2.4. Karbon Azaltım Yaklaşımları Kapsayıcı Forumu (IFCMA)

2025 yılı içerisinde OECD bünyesinde yürütülen Kapsayıcı Karbon Azaltım Yaklaşımları Forumu (IFCMA) kapsamında Haziran ayında Paris'te düzenlenen 5. Genel Kurul Toplantısı ile Aralık ayında gerçekleştirilen yılsonu toplantısına birimimiz adına katılım sağlanmıştır. Söz konusu toplantılar sonucunda, iklim politikalarının etkililiğinin ölçülmesi ve ülkeler arası karşılaştırılabilirliğin artırılmasına yönelik olarak İklim Politikası Veritabanı'nın kapsamının genişletildiği ve doğrulama süreçlerinin dijital platformlar aracılığıyla sistematik hâle getirildiği görülmüştür.

Ayrıca İsviçre, Şili ve Nijerya'da yürütülen pilot modelleme çalışmaları ile sektörel ve ekonomi geneli modellerin birlikte kullanımına dayalı iki katmanlı yaklaşımın olgunlaştığı, politika tasarımı ve uygulama kapasitesinin emisyon azaltım sonuçları açısından belirleyici olduğunun ortaya konduğu değerlendirilmiştir. Politika Etkililiği Ağı (CPEN) kapsamında yürütülen meta-analiz çalışmaları ilerletilmiş, karbon yoğunluğu metrikleri ve üçüncü taraf doğrulama sistemlerine ilişkin çalışmalar derinleştirilmiş ve iklim politikalarının sınır ötesi etkileri ile karbon kaçağı risklerine yönelik analitik çerçeve güçlendirilmiştir.

Bu kapsamda IFCMA'nın, 2025 yılı itibarıyla NDC uygulamaları ve uzun vadeli net sıfır hedefleriyle uyumlu, daha uygulama odaklı ve kanıta dayalı politika yapımını destekleyen stratejik bir platform hâline geldiği görülmektedir.

5.2.5. *İklim Kulübü*

İklim Kulübü, sanayi karbonsuzlaşmasını hızlandırmaya yönelik işbirliği için açık, kapsayıcı ve yüksek hedefli bir hükümetler arası forumdur. Sekretaryası OECD ve IEA tarafından ortaklaşa yürütülmektedir. 46 üyesiyle farklı coğrafyalardan ve gelişim aşamalarından oluşan İklim Kulübü, Paris Anlaşması hedeflerinin uygulanmasını desteklemek amacıyla sanayide karbonsuzlaşmayı hızlandırmak, sanayi sektöründe döngüselliği artırmak ve yeşil büyümeyi teşvik etmek için koordineli yaklaşımlar geliştirmeyi hedeflemektedir.

İklim Kulübü'nün çalışmaları üç temel bileşenden oluşmaktadır. İlk bileşen, iddialı ve şeffaf iklim değişikliği azaltım politikalarının geliştirilmesine odaklanmaktadır. İkinci bileşen, endüstriyel dönüşüm süreçlerini desteklemeyi ve emisyon yoğun sektörlerin karbonsuzlaşmasını hızlandırmayı amaçlamaktadır. Üçüncü bileşen ise uluslararası iklim iş birliğini ve ortaklıkları güçlendirmeye yöneliktir.

Türkiye, İklim Kulübü çalışmalarında aktif bir rol üstlenmektedir. Bu kapsamda, İklim Kulübü Yönlendirme Kurulu'na ülkemiz adına Başkan Yardımcımız Dr. Tuğba Dinçbaş üye olarak seçilmiş olup, 2025 yılı boyunca gerçekleştirilen Yönlendirme Kurulu ve Üyeler Kurulu (Body of Members) toplantıları ile teknik çalışma gruplarına aktif katılım sağlanmıştır.

2025 yılı boyunca Karbon Kaçağı ve Diğer Yayılım Etkilerinin Ele Alınmasına Yönelik İlkeler Türkiye ve İngiltere liderliğinde yürütülmüştür. Bu kapsamda, emisyon yoğun ve ticarete duyarlı sanayilerde azaltım eylemlerini hızlandırırken karbon kaçağı risklerini ele alan ortak gönüllü ilkeler hazırlanmıştır. Söz konusu ilkeler 25 Eylül 2025'te New York'ta yapılan İklim Kulübü Üyeler Kurulu toplantısı çerçevesinde düzenlenen yan etkinlikte tanıtılmıştır. Bu ilkeler, iddialı sanayi karbonsuzlaşmasına yönelik temel bir zorluğa yapıcı ve çok taraflı bir yanıt niteliği taşımaktadır.

Ayrıca, 2026–2027 dönemi için İklim Kulübü Eş Başkanlığı (Climate Club Co-Chair) görevine Başkan Yardımcımız Dr. Tuğba Dinçbaş seçilmiş olup, bu görev Türkiye ve Almanya tarafından birlikte yürütülecektir. Bu gelişme, Türkiye'nin İklim Kulübü içerisindeki liderlik rolünü ve endüstriyel karbonsuzlaşma alanındaki uluslararası görünürlüğünü güçlendiren önemli bir adım niteliği taşımaktadır.

Türkiye, İklim Kulübü çatısı altında yürütülen GMP (Global Matchmaking Platform) çalışmalarına katkı sağlamak amacıyla proje hazırlıklarını tamamlamış; ilgili bakanlıklarla koordinasyon toplantıları yaparak sanayiye yönelik düşük karbonlu yol haritaları doğrultusunda iki öncelikli proje geliştirmiştir: Çimento sektöründe Karbon Yakalama ve Depolama (CCS) uygulamalarına yönelik proje; Demir-çelik sektöründe hidrojenin yaygın kullanımının desteklenmesi için fizibilite ve politika geliştirme projesi. Her iki projenin de 2026 yılı içinde başlatılması öngörülmektedir.

5.2.6. TENMAK - Enerji Sektörünün 2050'ye kadar Dekarbonizasyonu için Düşük Karbonlu Yolların Analizi

Enerji Sektörünün 2050'ye Kadar Dekarbonizasyonu İçin Düşük Karbonlu Yolların Analizi projesi, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA) tarafından yürütülmekte olup, ülkelerin Ulusal Katkı Beyanları (NDC) ve Ulusal Enerji ve İklim Planları da dahil olmak üzere Paris Anlaşması ile uyumlu bir şekilde enerji sektöründeki sera gazı emisyonlarını azaltmaya yönelik stratejiler geliştirilmesini hedeflemektedir.

Ülkemizin ihtiyaçlarına uygun olarak, Türkiye Enerji, Nükleer ve Maden Araştırma Kurumu (TENMAK) koordinasyonunda UAEA ile teknik iş birliği faaliyetleri yürütülmektedir Bu kapsamda düzenlenen eğitim, çalıştay ve toplantılara aktif katılım sağlanmakta olup, 2025 yılı içerisinde enerji arz modeli MESSAGE eğitimine katılım gerçekleştirilmiştir.

5.2.7. G-20 Zirvesi

G20 2025 Dönem Başkanlığı Güney Afrika tarafından yürütülmüş; dönem mottosu "Dayanışma, Eşitlik, Sürdürülebilirlik" olarak belirlenmiştir. Bu çerçevede yıl boyunca yürütülen hazırlık çalışmalarında iklim gündemi kapsamında uyum ve dirençlilik, adil enerji dönüşümü, azaltım ve iklim finansmanı başlıkları öncelikli eksenler olarak öne çıkmıştır.

Azaltım katkısı açısından ise; dönem boyunca iklim gündemine ilişkin müzakereler yakından takip edilmiş, ilgili platformlarda teknik görüş ve değerlendirmeler paylaşılmış; sonuç metinlerinde iklim eylemi ve azaltım vurgusunun güçlendirilmesine katkı sağlanmıştır.

5.2.8. Diğer Faaliyetler

2025 yılı içinde toplam 270 panel, toplantı, eğitim vb. etkinliğe moderatör, konuşmacı, panelist ve katılımcı olarak çeşitli seviyelerde katılım sağlanmış, sunumlar yapılmış, emisyon azaltımı ile ilgili tüm sektörler bazında ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla çalışmalar yürütülmüş, konunun ülke bazındaki koordinasyonu gerçekleştirilmiştir.

Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

6.Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

6.1.Mevzuat Çalışmaları

6.1.1. Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik Doğrultusunda Genelge Çalışmaları

15.10.2024 tarihli ve 32693 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik" doğrultusunda, hidroflorokarbon ithalatı gerçekleştiren gerçek veya tüzel kişiler için kota dağıtımına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacı ile "Hidroflorokarbonların İthalatı için Yıllık Kota Tahsisine İlişkin Genelge (2025/1) hazırlanmış ve yürürlüğe girmiştir. Aynı yönetmelik kapsamında atık florlu sera gazlarının yönetimine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacı ile "Atık Florlu Sera Gazlarının Yönetimine İlişkin Genelge" çalışmaları tamamlanmış olup yürürlüğe girmeye hazır hale gelmiştir.

6.1.2. Tebliğ Çalışmaları

Ozon tabakasın incelten maddeler ve florlu sera gazlarının ticaretine yönelik olarak Ticaret Bakanlığı tarafından yayımlanan "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetim Tebliği", "Ozon Tabakasını İncelten Maddeler ve Florlu Sera Gazlarının İthaline İlişkin Tebliğ" ve "Ozon Tabakasını İncelten Maddelerin ve Florlu Sera Gazlarının İhracına İlişkin Tebliğ" olmak üzere 3 adet tebliğ yürürlüktedir. Bahse konu tebliğler, her sene ihtiyaca göre tekrar gözden geçirilip revize edilerek her yılın 31 Aralık günü Resmi Gazetede yayımlanmaktadır. "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği" güncellenmesi için Ticaret Bakanlığı uzmanları ile oluşturulan bir çalışma grubu içerisinde tebliğlerin güncelleme çalışmaları tamamlanmıştır. "Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Kimyasalların İthalat Denetimi Tebliği (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2026/6)" 31.12.2025 tarihli ve 33124 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

6.2. Proje Çalışmaları

COOL-UP Ortadoğu'da Sürdürülebilir Soğutmanın Yaygınlaştırılması Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Ulusal İklim İnisiyatifi (IKI)
Proje Süresi	74 Ay 2020 2027
Projenin Maliyeti (Bütçesi)	500.000 Dolar – Hibe
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	Guidehouse, Öko-Recherche, Frankfurt School, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP), Lübnan Enerji Koruma Merkezi, Integrated Development Group, İstanbul Aydın Üniversitesi
Proje Yöneticisi veya Proje Lideri	Guidehouse Eslam Mahdy
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Cool-Up Projesi Türkiye, Lübnan, Mısır ve Ürdün'de yürütülmektedir. Proje, konut ve ticari binalarda soğutma ve iklimlendirmeye yönelik bütünsel bir yaklaşımla sürdürülebilir soğutma zorluğunu ele almaktadır. Yaklaşım, dört ana temele dayanmaktadır: 1. Soğutma talebinin azaltılması, (pasif tedbirler yoluyla) 2. Hidroflorokarbonların (HFC) azaltılmasının desteklenmesi, 3. Verimsiz soğutma cihazlarının ve soğutucu akışkanların güvenli olarak değişimi ve bertarafı, 4. Soğutucu cihazların işletimi, eğitim ve farkındalığın geliştirilmesi, Sürdürülebilir soğutmayı arttırmaya yönelik potansiyel mekanizmalar, sektörler arası genel değerlendirmede politik/kurumsal, mali ve teknik açıdan teşvik edilen girişimlerle sağlanacaktır.
Projenin Çıktıları	Politik: NDC'lerdeki değerlendirmeleri ve Kigali Değişikliğini desteklemek Teknik: Artan soğutma talebini önlemek için F gazı içermeyen ve enerji tasarruflu çözümleri teşvik etmek Mali: Soğutma geçişini desteklemek üzere mali modeller geliştirmek
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Proje kapsamında, bugüne kadar birçok teknik rapor hazırlanmış ve internet sitesinde yayınlanmıştır. Bunlar arasında, Türkiye'nin finansal fizibilite çalışması, soğutma sektörü durum rapor, mevzuat analizi, sürdürülebilir soğutma teknik kataloğu raporları yer almaktadır. Link 1. Bölgesel Konferans 2022 yılında İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Bugüne kadar 5 adet politika çalıştayı, 2 adet finans sektörü çalıştayı ve 9 adet doğal soğutkanlar üzerine teknik eğitim düzenlenmiştir. Akbank ile iş birliği yapılarak, sürdürülebilir soğutma teknolojilerine özel kredi paketleri üzerine çalışılmaktadır. 2025 yılında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı 81 il müdürlüğü personeline yönelik üç günlük iki eğitim gerçekleştirilerek

	katılımcılara MRV ve F-gaz mevzuatı, iklim değişikliği ve denetim konuları aktarılmıştır. 2024 yılında hem sektör hem politika yapıcılarla beraber Chillventa fuarına teknik gezi düzenlenmiştir.Ulusal soğutma eylem planı, kamu, soğutma sektörü ve finans paydaşları ile iş birliği içerisinde hazırlanmış ve 2026 yılı içerisinde eylem planının yayımlanması beklenmektedir. Bu kapsamda, bugüne kadar üç ayrı çalıştay yapılmış ve paydaş görüşleri eylem planına yansıtılmıştır. Soğutma sektörünün dönüşümüne örnek teşkil etmesi amacıyla, doğal soğutkanlarla çalışan iki farklı teknolojiye yönelik demo proje onaylanmış olup, bu projelerin 2026 yılında tamamlanması planlanmaktadır. Uluslararası ve ulusal çeşitli etkinliklerde birçok yan etkinlik düzenlenmiş, projeyle ilgili gelişmeler aktarılmış ve yaygınlaştırma faaliyetleri yürütülmüştür. (Montreal Protokolü Taraflar Toplantısı (MOP), Montreal Protokolü Açık Uçlu Çalışma Grubu Toplantısı (OEWG), İklim Değişikliği Taraflar Konferansı (COP), Soğutma günü etkinlikleri, SODEX Fuarı, Teskon Fuarı vd.)

Ulusal Ozon Birimi Kurumsal Güçlendirme Projesi (IS) 11. Faz	
Proje Ödenek Kaynağı	Çok Taraflı Fon (MLF) - UNIDO
Proje Ödeneği	688.896 Dolar – Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	36 ay 2025 - 2027
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Kurumsal Güçlendirme Projesi 11. Fazının amacı, Ulusal Ozon Birimi olarak adlandırılan Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Daire Başkanlığının, Montreal Protokolü ve ozon tabakasının korunmasına yönelik diğer ilgili ulusal ve uluslararası mevzuatın uygulanmasına idari ve teknik kapasitesinin güçlendirilmesine destek olmaktır.
Projenin Çıktıları	○ Mevzuat geliştirme, ○ Kamuoyu bilinçlendirme ve bilgilendirme, ○ Kurumsal teknik altyapının güçlendirilmesi, ○ Yayın, çalıştay ve eğitsel faaliyetlerin gerçekleştirilmesi, ○ 16 Eylül Dünya Ozon Tabakasının Korunması Günü kutlamalarının düzenlenmesi, ○ Yılda bir kez kamu kurumları, sivil toplum kuruluşları ve sektör temsilcileri ile bir araya gelinen Ozon Panelinin gerçekleştirilmesi.

Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	○ EKOMVET-FARAVET sistemleri bakım ve geliştirme iş ve işlemleri gerçekleştirildi.

Türkiye – Kigali HFC Uygulama Planının Hazırlanması Projesi (KIP)	
Proje Ödenek Kaynağı	Çok Taraflı Fon (MLF)
Proje Ödeneği	11.167.413 Dolar - Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	60 Ay 2025 - 2029
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	○ Birleşmiş Milletler Sinai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) – Lider Uygulayıcı Kuruluş ○ Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) – İşbirlikçi Kuruluş
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Türkiye'nin 2024-2029 arası Hidroflorokarbonların (HFC) kullanımnın %10 azaltımı yönündeki taahhüttü çerçevesinde ulusal stratejinin hazırlanması amaçlanmaktadır. Proje, 2024-2029 yılları arasında Kigali Değişikliği kapsamında HFC azaltım takviminin uygulanmasına yönelik bir ulusal strateji belgesidir. Proje kapsamında: ▪ Mevzuat Çalışmaları ▪ Son Kullanıcıları Hedefleyen Projeler ▪ Kapasite Geliştirme ▪ Sektörel Projeler ▪ Yangın Söndürme Sektörüne Teknik Destek ve İzleme ▪ HFC Solvent ve Aerosol Kullanımı İzleme ▪ Farkındalık Artırmaya yönelik çalışmalar yer almaktadır.
Projenin Çıktıları	○ Kigali Uygulama Planının geliştirilmesiyle, ülkemizin HFC azaltımına yönelik plan oluşturulması
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	○ HFC'lerin sektörel kullanımlarına yönelik ihtiyaç analizi, veri toplama ve analizine yönelik raporlar hazırlanmıştır.

Hidrokloroflorokarbon (HCFC)'ların Sonlandırma Yönetim Planı Projesi (HPMP)	
Proje Ödenek Kaynağı	Çok Taraflı Fon (MLF) UNIDO
Proje Ödeneği	859.400 Dolar - Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	24 ay 4.Tranche 2024-2025
Proje Ortağı Kurum veya Üniversite	Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO)
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Ozon Tabakasını İncelten Maddelerden (OTİM) HCFC grubu gazların uluslararası ve ulusal çerçevede, ithalat-ihracat ve kullanımlarına yönelik olarak kapsamlı ulusal strateji ve eylem planlarının geliştirildiği temel ulusal strateji belgesidir. Yönetim Planı kapsamında, HCFC'lerin ilgili sektörlerdeki (köpük, soğutma, iklimlendirme, servis ve bakım vs.) mevcut kullanım durumları, alternatif gaz ve teknolojiler, ulusal ve uluslararası ilgili mevzuat ile kurumsal yapı ve kapasitelerin değerlendirilerek, belirlenen sonlandırma takvimi ve sonrasında tüm ilgili kamu, özel, meslek ve eğitim kuruluşlarınca yürütülecek faaliyetler, zamanlama, görev ve sorumluluklar ile bütçeleri de dâhil olacak şekilde tanımlanmaktadır.
Projenin Çıktıları	Türkiye de OTİM kullanımı üretim aşamasında daha önce sonlandırılmış olup 2025 yılı itibariyle de servis işlemlerinde kullanımı sonlandırılmıştır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Organize Sanayi Bölgeleri için F-Gaz Sızıntı Kontrol Uygulamaları Eğitimi ile Teknik Servisler için İklimlendirme ve Soğutma Sektöründe İyi Uygulama Eğitimleri: ○ 29-30 Nisan 2025 - Bursa ○ 24-25 Haziran 2025 – Gaziantep ○ 26 Haziran 2025 – Şanlıurfa ○ 8 Eylül 2025 – Denizli ○ 10-11 Eylül 2025 – Manisa ○ 21-22 Ekim 2025 – Antalya ○ 24 Ekim 2025 – Mersin ○ 30 Aralık 2025 – Ankara'da gerçekleştirilmiştir. ○ Florlu Sera Gazlarının ıslahına yönelik usul ve esasları belirleyen genelge taslağı hazırlanmıştır.

6.3. Temel Faaliyetler

6.3.1. HFC Kontrol Belgesi

10 Mayıs 2023 tarihi itibariyle Hidroflorokarbonların (HFC) ve HFC içeren karışımların ithalat ve ihracat izinleri Başkanlığımızca düzenlenen HFC kontrol belgesi ile verilmektedir.

Başvuru ve izinler FARAVET üzerinden yapılmaktadır. HFC kontrol belgesine ilişkin usul ve esaslar 05.05.2023 tarihli Florlu Sera Gazlarının Yönetimi Hakkında Genelge ile düzenlenmiştir.

2025 yılı sonu itibariyle toplam 2498 adet ithalat ve ihracat için HFC kontrol belgesi izni düzenlenmiştir.

6.3.2. F-gaz Yıllık Faaliyet Raporları

Florlu sera gazlarına ilişkin yönetmeliğin 14' üncü maddesine göre florlu sera gazı ve diğer florlu maddelerin kullanıcıları, dağıtıcıları, dökme olarak veya ürün/ekipman içerisinde ithalatçıları ve ihracatçıları ile bu gazların geri kazanılmasını, geri dönüştürülmesini, ıslah ve imha edilmesini sağlayanlar her yıl 30 Nisan tarihine kadar FARAVET üzerinden bir önceki yıla ilişkin faaliyetlerini raporlamak zorundadır.

7.Bu kapsamda, 2025 yılında ilgili gerçek ve tüzel kişiler FARAVET'e 2024 yılına ilişkin faaliyet raporlarını sunmuşlardır.

6.3.3. HFC Kota Tahsisi

Ülkemiz, Kigali Değişikliğine taraf ülkeler arasında yer aldığından ve Protokolün Madde 5 ülkeleri arasında olduğundan 2024 yılı itibariyle Ozon Sekretaryası tarafından belirlenen referans değeri üzerinden HFC tüketimimizde azaltım takvimi uygulanmaya başlamıştır.

2026 yılına yönelik kota başvuruları FARAVET üzerinden alınmıştır. Bu süreçte, FARAVET'e kayıtlı firmalara ve ilgili sektör derneklerine duyurular yapılmıştır. Yapılan çalışmalar sonucu Başkanlığımızca ülke kotası başvuran firmalara mevzuat hükümlerine göre tahsis edilmiştir. 30 Ekim 2025 tarihinde tahsisler tamamlanmış ve her firma kendi kotasını görecek şekilde FARAVET üzerinden duyurulmuştur.

6.3.4. Ülke Programı (Country Programme-CP) ve A7 Raporlarının Sunulması

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne taraf olan ve Çok Taraflı Fon (MLF)'dan fon alan Madde 5 ülkeleri tüketim ve üretim (uygulanabildiği yerde) sektörlerindeki Montreal Protokolü altında belirlenen kontrol altına alınan maddelerin aşamalı olarak sonlandırılmasının veya azaltılmasının takibi amacıyla, her yıl bir önceki yıla ait kontrol altına alınan maddelere ilişkin olarak MLF sekretaryasına en geç 1 Mayıs'a kadar zorunlu bir rapor sunması gerekmektedir.

Montreal Protokolü'nün 7. Maddesi kapsamında kontrol altına alınan maddelerin ithalatı, ihracatı ve üretimine ilişkin verileri Ozon Sekretaryasına sunması gerekmektedir. CP veri raporu formatındaki ithalat, ihracat ve üretim sütunları, Madde 7'de rapor edilen verilerle tutarlı olmalıdır. İki rapor arasındaki uyum ExCom toplantılarında değerlendirilmektedir. Ülkemiz de, Taraf olduğumuz Montreal Protokolü 7. Maddesi gereği her yıl UNEP Ozon Sekretaryasına bir önceki yılın OTİM ve HFC'lerine ait ithalat ve ihracat, üretim ve bertaraf verilerini raporlamakla yükümlüdür. Taraf ülkeler A7 raporunu her yıl en geç 30 Eylül olmak üzere, tercihen 30 Haziran'a kadar Ozon Sekretaryasına sunmakla yükümlüdür.

Bu kapsamda Ülkemiz adına hazırlanan CP ve A7 raporları sırasıyla 13.05.2025 ve 04.07.2025 tarihlerinde teslim edilmiştir.

6.3.5. Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET)/Faaliyet Raporları Merkezi Veri Tabanı (FARAVET) Yazılımlarını Geliştirme Çalışmaları

Montreal Protokolü'ne gelen Kigali Değişikliği kapsamında hem HFC'ler için çevrimiçi lisans sistemi ve kota yükümlülüğümüzü yerine getirmek amacıyla hem de AB 517/2014 tüzüğüne uyum çalışmaları kapsamında yayımlanan Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik kapsamında Ekipman Operatörleri Merkezi Veri Tabanı (EKOMVET) ve Faaliyet Raporları Merkezi Veri Tabanı (FARAVET) yazılımlarına kurulmuştur.

Bu kapsamda, 2025 yılı için EÇBS'den UÇBS'ye geçiş, ek geliştirme, bakım ve teknik destek işlemlerinin devam ettirilmesi için UNIDO desteği ile sistemler geliştirilmeye devam etmektedir.

6.3.6. Sera Gazı Emisyonlarının İzlenmesi Faaliyetleri

17/05/2014 tarihli ve 29003 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" kapsamında 2015 yılından itibaren emisyon hacmi yüksek sanayi ve enerji tesislerinden kaynaklanan sera gazı emisyonları yıllık olarak veri yönetim sistemiyle takip edilmektedir.

2015 yılından itibaren yönetmelik kapsamında; elektrik üretimi, çimento, demir-çelik, alüminyum, rafineri, seramik, kireç, kâğıt, gübre, tuğla, kimya ve cam sektörlerinde faaliyet gösteren tesislerden kaynaklanan sera gazı emisyonları tesis seviyesinde izlenmektedir. 2025 yılı sonu itibariyle sistemde kayıtlı yaklaşık 792 tesis bulunmaktadır. Bu tesislerin doğrulanmış sera gazı emisyonları, ülkemizin toplam sera gazı emisyon verilerinin yaklaşık %50'sini oluşturmaktadır.

Sera gazı emisyonlarının izlenmesi birimi tarafından 2025 yılında tesisler tarafından onaya sunulan 539 izleme planları uygun bulunarak onaylanmıştır. Uygun görülmeyen planlar gerekçeli olarak ilgili tesislere iade edilerek uygunsuzlukları tamamlatılmıştır. Böylelikle toplamda 1293 izleme planı incelenmiştir. Ayrıca emisyonların izlenmesi ile ilgili olarak süreçlerin çevrimiçi olarak yürütüldüğü

Başkanlığımız Veri yönetim sisteminin oluşan ihtiyaçlar ve kullanıcı dostu ara yüzü özelliklerinin artırılabilmesi için sistem geliştirme çalışmaları birinci kısım tamamlanmıştır.

6.3.7. Merkezi Elektronik Doğrulayıcı Kuruluş Atama Sistemi'nin (MEDAS) Kurulması ve İş Ataması

Ülkemizde kurulması planlanan Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi'nin veri kaynağı olan "Sera Gazı Emisyonlarının Takibi Hakkında Yönetmelik" kapsamına giren tesislere ait doğrulanmış sera gazı emisyon raporlarının kalitesinin artırılması ve raporlanan verilerin daha doğru daha güvenilir olması için çalışmalar yapıldı.

Başkanlığımız ev sahipliğinde 17 Eylül 2025 tarihinde Başkan Yardımcısı Mehrali ECER'ın Başkanlığında ve Doğrulayıcı Kuruluş temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda, 762 tesis ile 10 Doğrulayıcı Kuruluş arasında 2025 yılı Sera Gazı Emisyon Raporu Doğrulama eşleştirmeleri MEDAS tarafından otomatik olarak gerçekleştirildi.

6.3.8. Polonya Prozon Geri Kazanım, Geri Dönüşüm ve Islah (RRR) Tesisi Ziyareti

Ulusal ölçekte sürdürülebilir bir geri kazanım, geri dönüşüm ve ıslah (RRR) sisteminin kurulması amacıyla Türkiye'nin soğutucu gaz RRR altyapısının geliştirilmesi hedeflenmiş; bu kapsamda İZAYDAŞ, Selami Engin ve ANOXIA A.Ş. firmalarına 2023 yılında ekipman desteği sağlanmıştır. Desteklenen firmaların, RRR tesislerindeki uygulamaları yerinde incelemesinin Türkiye'de sistemin etkin şekilde hayata geçirilmesine ve hibe edilen ekipmanların sürdürülebilir kullanımına katkı sağlayacağı değerlendirilmiştir. Bu doğrultuda, HPMP Projesi kapsamında ulusal kapasiteyi geliştirmeye yönelik bir çalışma ziyareti 24-28 Şubat 2025'te Polonya'ya gerçekleştirilmiştir.

6.3.9. Montreal Protokolü Avrupa ve Orta Asya (ECA) Bölgesel Ağ Toplantısı

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (United Nations Environment Programme, UNEP) tarafından Montreal Protokolü projelerinin uygulanmasına ilişkin Montreal Protokolü görevlileri işbirliğini güçlendirmek ve deneyim paylaşmak üzere Avrupa ve Orta Asya (ECA) taraf ülkelerine yönelik olarak 7-9 Ekim 2025 tarihinde Erivan, Ermenistan'da "Montreal Protokol Görevlileri ECAToplantısı" düzenlenmiştir. Başkanlığımız tarafından toplantıya katılım sağlanmıştır.

6.3.10. Montreal Protokolü 47. Açık Uçlu Çalışma Grubu

Montreal Protokolü tarafları, anlaşmanın başarılı bir şekilde uygulanmasını sağlamaya yönelik kararlar almak, teknik raporları incelemek, teknolojik gelişmeleri değerlendirmek, alternatif gazlar üzerinde görüşmek üzere periyodik olarak toplanmaktadır.

Bu kapsamda, tarafların Açık Uçlu Çalışma Grubunun kırk altıncı toplantısı (OEWG47) 8-11 Temmuz 2025 tarihlerinde Bangkok, Tayland'da UNEP Ozon Sekretaryası tarafından

düzenlenmiştir. Başkanlığımız koordinasyonunda gerçekleşen çalışmalarla ilgili olan söz konusu toplantıya katılım sağlanmıştır.

6.3.11. Montreal Protokolü 37. Taraflar Toplantısı

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'ne taraf olan 197 ülke, Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) Ozon Sekretaryası tarafından düzenlenen 37. Taraflar Toplantısı (MOP37) için 3-7 Kasım 2025 tarihleri arasında Tayland'ın Bangkok kentinde buluştu. Toplantıda, gündem maddeleri üzerinde taraf ülkeler arasında müzakereler yürütüldü. Aynı zamanda toplantı gündemine ilişkin maddelerin detaylı görüşüldüğü oturumlara katılım sağlanmıştır.

6.3.12. Teknik Servis Eğitimleri

Başkanlığımızın, Birleşmiş Milletler Sınai Kalkınma Teşkilatı (UNIDO) iş birliğiyle düzenlediği "Organize Sanayi Bölgeleri için F-Gaz Sızıntı Kontrol Uygulamaları Eğitimi ile Teknik Servisler için İklimlendirme ve Soğutma Sektöründe İyi Uygulama Eğitimleri" 29–30 Nisan 2025 tarihlerinde Bursa'da, 24–25 Haziran 2025 tarihlerinde Gaziantep'te, 26 Haziran 2025 tarihinde Şanlıurfa'da, 8 Eylül 2025 tarihinde Denizli'de, 10–11 Eylül 2025 tarihlerinde Manisa'da, 21–22 Ekim 2025 tarihlerinde Antalya'da, 24 Ekim 2025 tarihinde Mersin'de ve 30 Aralık 2025 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu eğitimlere toplam 1.153 kişi katılım sağlamıştır. Eğitimlerde; florlu sera gazlarına ilişkin güncel mevzuat, florlu sera gazı içeren veya çalışması bu gazlara dayanan ekipmanların kayıt altına alındığı EKOMVET elektronik veri tabanına ilişkin yükümlülükler, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından verilen 19UY0401-5 Sayılı Florlu Sera Gazlı Cihazlar Teknik Personeli Belgelendirmesi, TS 13905 Hizmet Yeterlilik Belgesi, florlu sera gazlarının sızıntı kontrol uygulamaları ile iklimlendirme ve soğutma sektöründe iyi uygulama örnekleri gibi teknik konularda kapsamlı bilgiler sunulmuştur.

6.3.13. Meslek Yüksekokulları İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi Programı Ziyaretleri

Hidrokloroflorokarbon (HCFC)'ların Sonlandırma Yönetim Planı Projesi (HPMP) kapsamında yer alan soğutkanlara ilişkin laboratuvar altyapısı desteği aktivitesi ve Kigali Uygulama Planı (KIP) Projesi kapsamında yer alan, müfredat güncellemesi ile düşük küresel ısınma potansiyeline sahip veya bir mükemmeliyet merkezi kurulumu aktiviteleri doğrultusunda pilot olarak belirlenen beş Meslek Yüksekokulunun İklimlendirme ve Soğutma Teknolojisi Programı, bir test bir de araştırma laboratuvarı ile 15-19 Aralık 2025 tarihleri arasında potansiyel işbirliklerinin değerlendirilmesine ilişkin istişare toplantıları düzenlenmiştir.

Montreal Protokolü kapsamında dairemizce yürütülen projelerde ihtiyaç duyulan uzman görüşleri hususunda gelecekte iletişim kurulabilmesi adına toplantılar sürecinde İklimlendirme ve Soğutma

Teknolojisi Programlarında çalışmalar yürüten akademik kadronun çalışma alanlarına ilişkin detaylar uzman havuzu kapsamında toplanmıştır.

6.3.14. İl Müdürlükleri Personeline Yönelik Teknik ve Uygulamalı Eğitim Programı

2025 yılında Antalya'da düzenlenen ve iki gün süren eğitim kapsamında; yönetmelikler, tebliğler, genelgeler, rehberler ve kılavuzlar doğrultusunda yürütülen çalışmalar ele alınmış, 81 il müdürlüğü personelinin teknik ve uygulama kapasitelerinin artırılması hedeflenmiştir. İklim değişikliği ile mücadelede kurumsal kapasitenin güçlendirilmesine yönelik olarak düzenlenen bu eğitimde, il müdürlüğü personeline teknik ve uygulamaya yönelik eğitim verilmiştir.

Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

7. Teknoloji ve Yeşil Dönüşüm Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

7.1.Proje Çalışmaları

Gübre Sektörünün Karbonsuzlaştırılmasına Yönelik Ön Değerlendirme Çalışması Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Climate Promise / UNDP
Proje Ödeneği	198.000 Dolar - Hibe
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	12 Ay 2026-2027
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Türkiye'de gübre sektörü, CBAM kapsamındaki önemi ve yüksek emisyon azaltım potansiyeline rağmen düşük karbonlu dönüşüme yönelik sistematik bir hazırlık sürecinden yoksundur. Bu proje, UNDP desteğiyle teknik, kurumsal ve politik altyapıyı güçlendirerek sektörün düşük karbonlu ve iklim dirençli dönüşümüne zemin hazırlamayı amaçlamaktadır. **İş Paketi 1-Sektörel Mevcut Durum Analizi** Gübre sektörünün yapısal, teknik ve emisyon profiline ilişkin veri toplama, analiz ve politika uyum değerlendirmesi. **İş Paketi 2-Yeşil Teknoloji ve Karbon Yakalama Değerlendirmesi** Yeşil üretim, N_2O azaltımı, yeşil hidrojen ve karbon yakalama teknolojilerinin uygulanabilirlik analizi ve yol haritası hazırlanması. **İş Paketi 3-Seçili Gübre Tesisleri için Karbonsuzlaşma Yol Haritaları** Seçili pilot tesislerde temel durum analizi ve ön-fizibilite seviyesinde düşük karbonlu dönüşüm yol haritalarının geliştirilmesi. **İş Paketi 4-Kapasite Geliştirme ve Farkındalık** Politika yapıcılar, sektör paydaşları ve çiftçilere yönelik bilgi paylaşımı, eğitim ve farkındalık faaliyetleri. **İş Paketi 5-ETS–CBAM-Taksonomi Ön Etki Analizi ve Politika Önerileri** ETS, Türkiye Yeşil Taksonomisi ve CBAM'in sektöre etkilerinin değerlendirilmesi ve politika yapıcılara yönelik ön düzenleyici çerçeve oluşturulması.
Projenin Çıktıları	• Gübre sektörünün yapısal, teknik ve çevresel özelliklerinin analiz edilmesi ve karbonsuzlaşma potansiyelinin mevcut durumunun belirlenmesi. • Seçilen gübre şirketlerinin mevcut durumunun ortaya konulması ve düşük karbonlu dönüşüm fırsatlarının belirlenmesi. • Politika yapıcılar, sektör paydaşları ve son kullanıcıların (çiftçilerin) bilgi ve kapasitesinin artırılması.

	• Emisyon Ticaret Sistemi (ETS), Türkiye Yeşil Taksonomisi ve Sınırda Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (CBAM) gübre sektörü üzerindeki etkilerine ilişkin ön değerlendirme yapılması ve ETS kapsamında ücretsiz tahsis için sektörel farklılaştırmaya yönelik başlangıç düzeyinde analitik bir çerçevenin oluşturulması. Bu kapsamda çalışma, gübre sektöründe düşük karbonlu dönüşümün temelini oluşturabilecek nitelikte bir hazırlık önerisi sunmaktadır. İlgili faaliyetlerin hayata geçirilmesi, sektörün önümüzdeki dönemde karşılaşacağı düzenleyici ve piyasa koşullarına daha güçlü uyum sağlamasına katkı sağlayacaktır. Kurumlar arası teknik iş birliğinin geliştirilmesi halinde, önerilen çalışmaların etkin ve zamanında uygulanması mümkün olacaktır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	2025 yılı içinde proje ön hazırlıkları tamamlanmış olup 2026 yılında başlatılması planlanmaktadır.

7.2.Temel Faaliyetler

7.2.1. Emisyon Azaltım Teknolojileri Girişim Envanterinin Oluşturulması

Ülkemizde yeşil dönüşümü destekleyen emisyon azaltım teknolojisi girişimlerinin envanterinin oluşturulması üzerine bir çalışma yürütülmektedir. Çalışmanın amacı, Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı ile uyumlu yeşil dönüşüm hedefleri doğrultusunda sera gazı emisyonlarının azaltılmasına katkı sunabilecek mevcut teknoloji girişimlerini kapsamlı biçimde tespit etmek ve analiz etmektir.

Çalışma kapsamında, Türkiye'de kamu, özel sektör, akademi ve sivil toplum kuruluşları tarafından geliştirilmiş veya uygulamaya alınmış emisyon azaltım teknolojilerine ilişkin girişimler taranarak derlenecek ve bu verilerle bir Emisyon Azaltım Teknolojileri Girişim Envanteri oluşturulacaktır. Envantere dâhil edilen her bir girişim; teknolojik yeterlilik, uygulama alanları, ticarileşme potansiyeli, karbon azaltım etkisi ve ölçeklenebilirlik gibi kriterler çerçevesinde performans analizine tabi tutulacaktır. Analiz sonuçlarına dayanarak yüksek etki potansiyeline sahip ve yaygınlaştırılabilir çözümler önceliklendirilecektir.

7.1.2. Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Teknoloji Müzakereleri

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇŞ) 30. Taraflar Konferansı (COP30) 10-21 Kasım 2025 tarihleri arasında Brezilya'nın Belem şehrinde çeşitli oturumlar, toplantılar ve yan etkinlikler eşliğinde gerçekleştirilmiştir. COP30 kapsamında, Teknoloji Uygulama Programı, CTCN (İklim Teknoloji Merkezi ve Ağı) işlevlerinin gözden geçirilmesi, Teknoloji Mekanizmasının 2025 Ortak Yıllık Raporu (TEC & CTCN), ortak çalışma programı (2023–2027), Teknoloji Mekanizması ve Finans Mekanizması arasındaki bağlantılar ve Kapasite geliştirmeye ilişkin hususlar konulu oturum başlıkları takip edilmiştir.

Teknoloji Mekanizmasının 2025 Ortak Yıllık Raporu (TEC & CTCN) ile Teknoloji Mekanizması ve Finans Mekanizması Arasındaki Bağlantılar başlıklarında taraflar ortak bir metin oluşturma konusunda uzlaşamamışlar ve konu 2026 Yılındaki oturumlara bırakılmıştır. İklim Teknoloji Merkezi ve Ağı-CTCN İşlevlerinin Gözden Geçirilmesi konusunda CTCN için yeni ev sahibi seçiminin 2026 Yılında gerçekleştirilmesi öngörülmüştür. Teknoloji Uygulama Programı (TIP) oturumları sonucunda ise nihai metin kabul edilmiştir. Türkiye taslak metne yaptığı müdahalede, TIP'in Sözleşme altında değil, Paris Anlaşması altında konumlanarak yürütülmesini savunmuştur. Nihai metin buna uygun olarak kabul edilmiştir.

7.1.3. Çimento Sektörünün Dekarbonizasyonuna Yönelik Çalışmalar

2025 yılı içerisinde, çimento sektörünün dekarbonizasyonuna yönelik çalışmalara hazırlık ve değerlendirme aşaması kapsamında başlanmıştır. Bu çerçevede, sektörün düşük karbonlu dönüşümüne ilişkin ulusal ve uluslararası yol haritaları incelenerek sektörel dönüşüm için gerekli temel adımlar belirlenmiştir.

Söz konusu çalışmaların devamında, belirlenen adımların sektörel gerçeklik ve uygulanabilirlik açısından değerlendirilmesi amacıyla çimento sektörü temsilcileriyle istişare toplantısı gerçekleştirilmiştir.

7.1.4. Yeşil Dönüşüm, İklim Değişikliği ve Etkileri Konularında Eğitimlerin Verilmesi

2025 yılı içerisinde, yeşil dönüşüm ve iklim değişikliği alanlarında farkındalığın artırılması amacıyla eğitim faaliyetleri yürütülmüştür. Bu kapsamda, iklim değişikliğinin nedenleri ve etkileri, yeşil dönüşümün temel bileşenleri, düşük karbonlu teknolojiler ve İklim Kanunu başlıklarında eğitim içerikleri hazırlanmış ve sunulmuştur.

Gerçekleştirilen eğitimlerde, iklim değişikliğinin çevresel, ekonomik ve sektörel etkileri ele alınmış; yeşil dönüşüm sürecinde teknolojinin rolü ve politika yapım süreçleriyle ilişkisi vurgulanmıştır. Eğitimler, ilgili kurumların ihtiyaçları gözetilerek genel bilgilendirme ve temel teknik düzeyde planlanmıştır.

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2025 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

8. Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

8.1. Mevzuat Çalışmaları

Başkanlığımız mevzuat çalışmalarına birimimiz tarafından önemli katkılarda bulunulmuştur. Bu kapsamda; 7552 sayılı İklim Kanunun 12 inci maddesine istinaden Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği ile İklim Gelirlerinin Takip ve Tahsili ile Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelik Taslakları hazırlanarak kurum görüşlerine açılmıştır. Kanunun 14 üncü maddesine istinaden verilecek idari para cezalarına ilişkin usul ve esasları belirlemek üzere ilgili birim tarafından hazırlanan Tebliğ Taslağının kurum görüşleri ve Cumhurbaşkanlığı süreçleri tamamlanarak Resmi Gazete 'de yayınlanması sağlanmıştır.

İdarenin ön mali kontrol usul ve esaslarını düzenleyen "İklim Değişikliği Başkanlığı Ön Mali Kontrol Yönergesi" revize edilerek internet sayfasında yayınlanmıştır. Ayrıca yıl içinde mevzuat hükümlerinde yapılan değişiklikler sebebiyle yeni bir güncelleme çalışmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu doğrultuda yeni Yönerge Taslağı ile Yönerge eki 17 adet kontrol listesi hazırlanarak üst yöneticiye sunulmuştur.

Başkanlığımız tarafından 2024 yılında hazırlanarak yayınlanan "Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlardan İklim Değişikliği Başkanlığına Aktarılan Hibe Niteliğindeki Tutarların Harcanmasına İlişkin Usul ve Esaslar" da yıl içinde ihtiyaçlar doğrultusunda güncellenmiştir.

Ayrıca, Başkanlık hizmet birimleri ile diğer kurumlar tarafından hazırlanarak dairemize gönderilen aşağıdaki düzenlemelere de görüş verilerek katkı sağlanmıştır. Bunlar:

- Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmelik Taslağı
- Türkiye Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmelik Taslağı
- Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmelik Taslağı
- Emisyon Ticaret Sistemi Piyasasının İşletilmesine İlişkin Yönetmelik Taslağı
- Başkanlığımız ile Türkiye Çevre Ajansı Başkanlığı arasında imzalanması planlanan "Personel Servisi Hizmeti Ortak Kullanım Protokolü
- Enerji Piyasalarında ve Çevresel Piyasalarda Şeffaflığa ve Piyasa Bozucu Davranışlara İlişkin Yönetmelik Taslağı
- Maden Sahalarında Rehabilitasyon Yönetmeliği Taslağı
- Biyolojik Çeşitliliği Koruma Kanunu
- Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) tarafından sağlanan fonlara ilişkin düzenlenen Taslak Denetim Raporu
- İklim Değişikliği Başkanlığı Tarafından Tertiplenecek Uluslararası Organizasyonlar Ve Toplantılardan Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenenlerin Yürütülmesine Yönelik 4734 Sayılı

Kamu İhale Kanununun 3 Üncü Maddesinin (Z) Bendi Kapsamında Yapılacak Mal Ve Hizmet Alımlarına İlişkin Usul Ve Esaslar (3/z)

- 4734 sayılı Kanun ya da diğer kanunlar ile Kanundan istisna edilen mal veya hizmet alımları ile yapım işleri kapsamında yapılan ihalelerin ilanlarına ilişkin Bakanlığımız görüşü oluşturulmak üzere hazırlanan "İlan Formatı Örneği"

8.2. Temel Faaliyetler

8.2.1. İklim Değişikliği Başkanlığı 2024-2028 Stratejik Planı İzleme Çalışmaları

İklim Değişikliği Başkanlığı; küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere 29 Ekim 2021 tarih ve 31643 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 85 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığının bağlı kuruluşu olarak kurulmuştur.

Başkanlığın ilk Stratejik Planı 2024-2028 dönemini kapsayacak şekilde Kalkınma Planı ve Orta Vadeli Programda belirlenen hedef ve politikaları içeren, üst politika belgeleri ile uyumlu, kurumsal beklentileri karşılayan, geleceğe ışık tutan amaç ve hedefler doğrultusunda "Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile "Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu"na uygun olarak hazırlanmıştır.

Başkanlığımız stratejik planı 3 amaç, 13 hedef ve 29 performans göstergesinden oluşmaktadır.

Planın izleme ve değerlendirme çalışmaları kapsamında; tüm birimler çeyrek dilimler bazında performans göstergelerinin gerçekleşme düzeylerini raporlamışlardır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri sonucunda hedeflenen ve ulaşılan sonuçlar karşılaştırılmıştır.

Birim ve İdare Faaliyet Raporları ile izleme sonuçları değerlendirilmiştir.

8.2.2. Üst Politika Belgeleri Hazırlık ve İzleme Çalışmaları

2025 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı İzleme Çalışmaları

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında, Başkanlığımızın sorumlu kuruluş olarak izleyeceği 6 tedbir ve 6 faaliyet belirlenmiş olup tedbir ve faaliyetler ilgili hizmet birimlerine bildirilmiştir.

Tedbir ve faaliyetlerin takip edilmesi, izlenmesi ve raporlanması işlemlerine olanak sağlamak üzere faaliyet uzmanları tarafından üçer aylık dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemine (CPPİDS) bilgi girişleri yapılmıştır.

2026 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı Hazırlık Çalışmaları

Başkanlığımızın görev ve sorumlulukları kapsamında; On İkinci Kalkınma Planı esas alınarak 2026 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı tedbir teklifleri Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiştir.

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programında, Başkanlığımızın sorumlu kuruluş olarak izleyeceği 7 tedbir ve 9 faaliyet belirlenmiş olup tedbir ve faaliyetler ilgili hizmet birimlerine bildirilmiştir.

Tedbir ve faaliyetlerin takip edilmesi, izlenmesi ve raporlanması işlemlerine olanak sağlamak üzere faaliyet uzmanları tarafından üçer aylık dönemlerde Cumhurbaşkanlığı Plan Program İzleme ve Değerlendirme Sistemine (CPPİDS) bilgi girişleri yapılacaktır.

Orta Vadeli Program Hazırlık ve İzleme Çalışmaları

2026-2028 Dönemi Orta Vadeli Program çalışmaları kapsamında "Yeşil Dönüşümün Hızlandırılması" başlığı altında Başkanlık politika ve tedbir önerileri tüm birimlerin katılımı ile hazırlanmış ve SBB' ye sunulmuştur.
Bu doğrultuda bütçe tavanları ile ekonomik büyüklükler ve politika/tedbirlerin yer aldığı OVP SBB tarafından nihai hale getirilerek Resmi Gazete' de yayınlanmıştır.
Başkanlık görev alanında yer alan öncelikli reform alanlarına yönelik düzenlemeler üçer aylık dönemlerde izlenmektedir.

Diğer Politika/Strateji/Eylem Belgeleri Hazırlık ve İzleme Çalışmaları

Başkanlık görev alanının iklim değişikliği olması ve neredeyse tüm kurumların hazırlamış olduğu dokümanlarda iklim değişikliği hususuna önem verilmesi durumu diğer politika belgelerinin hazırlık ve izleme süreçlerinde Başkanlığımıza da sorumluluklar düşmektedir. Bu kapsamda aşağıdaki politika belgelerinin hazırlık süreçlerine katkı sağlanmakta ve dönemsel olarak izleme çalışmaları yapılmaktadır. Bunlar:

- Yatırım Ortamı İyileştirme Koordinasyon Kurulu (YOİKK) 2025 Yılı Eylem Planı

- Ekonomi Koordinasyon Kurulu (EKK) Kararları
- Ekonomik Reform Programı (ERP) (2025-2027)
- Uluslararası Doğrudan Yatırım Stratejisi(UDYS)
- Yeşil Mutabakat Eylem Planı
- Avrupa Birliği Reform Eylemleri
- Türkiye Afet Risk Azaltma Planı (TARAP)
- Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı
- Ailenin Korunması ve Güçlendirilmesi Vizyon Belgesi ve Eylem Planı
- Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2024-2028)
- Türkiye Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı

8.2.3. Faaliyet Raporları

Birim ve İdare Faaliyet Raporu

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 41'inci maddesinde üst yöneticilerin ve bütçeyle ödenek tahsis edilen harcama yetkililerinin hesap verme sorumluluğu çerçevesinde her yıl faaliyet raporu hazırlayacakları hükme bağlanmıştır. Bu hüküm gereğince, Başkanlığımız birim faaliyet raporları 2025 yılı için 2026 yılında hazırlanmıştır.

Hesap verme sorumluluğuna dayalı bir yönetim anlayışının sonucu olarak 2025 yılı İdare Faaliyet Raporu birim faaliyet raporları esas alınarak, idarenin faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde hazırlanmıştır.

Üst yönetim tarafından onaylanan İdare Faaliyet Raporu, Sayıştay ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'na gönderilmiş ve internet ortamında kamuoyuna duyurulmuştur.

Aylık Faaliyet Raporu

Başkanlığımız hizmet birimlerinden her ay yapmış oldukları önemli faaliyetler talep edilmekte olup elde edilen bilgiler konsolide edilerek Cumhurbaşkanlığına iletilmek üzere Bakanlığına gönderilmektedir. Aylık faaliyet raporlarında aşağıdaki bilgiler yer almaktadır. Bunlar:

- ‘Mevzuat Çalışmaları’ başlığı altında Başkanlığımız birimlerince hazırlanarak Resmi Gazete ’de yayımlanan mevzuatlar,
- “Verilen İzinler” başlığı altında Başkanlığımızın çeşitli kurum, kuruluş ve firmalara vermiş olduğu izin belgeleri,
- “Harcamalar/Mali Yardım ve Destekler” başlığı altında kümülatif harcama gerçekleşmeleri,
- “Önemli İcraatlar” başlığı altında Başkanlığın görev ve sorumluluğu kapsamında yaptıkları çalışmalara ilişkin bilgiler,
- “Aylık İstatistikler” başlığı altında Başkanlık tarafından üretilen istatistiki bilgiler yer almaktadır.

2025yılı Başkanlığımız faaliyetleri aylık olarak izlenerek rapor halinde düzenlenmiştir.

8.2.4. İdari Birim Kimlik Kodları

2025 yılı içerisinde Başkanlık birimlerimizin teşkilat yapılarında meydana gelen değişiklikler KAYSİS sistemi içerisinde yer alan DETSİS modülüne işlenmiş olup Cumhurbaşkanlığı tarafından söz konusu değişiklikler onaylanmıştır.

8.2.5. Parlamento İş ve İşlemleri

Bakanlığımıza gelen tüm yazılı soru önergeleri Parlamento Hizmetleri Yazılımı (https://parlamento.csb.gov.tr/) ile TBMM sayfasından takip edilerek sisteme eklenmekte ve arşivlenerek kurumsal hafıza oluşturulmaktadır.

Bu kapsamda; Sayın Milletvekilleri tarafından yöneltilen soru önergelerinin Başkanlığımıza ilişkin olanları Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığı tarafından tarafımıza iletilmekte ve tarafımızdan süresi içerisinde cevaplandırılmaktadır.

2025 yılı içerisinde Başkanlığımız görev ve sorumluluk alanı kapsamında 26 farklı milletvekilinden onlarca sorunun yer aldığı 40 adet yazılı soru önergesinin tamamı süresi içinde cevaplandırılmıştır.

8.1.6. 2024 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 30'uncu maddesinde, genel yönetim kapsamındaki idarelerin, ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları, ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini Temmuz ayı içinde kamuoyuna açıklayacakları hükme bağlanmıştır.

Temmuz 2025 tarihi itibariyle İklim Değişikliği Başkanlığı ilk altı aylık bütçe uygulama sonuçları ile ikinci altı aya ilişkin beklentileri ve hedefleri ile faaliyetlerini içeren rapor hazırlanmıştır.

Bu çerçevede Başkanlığımızca yürütülen hizmetlerin bütçe uygulamalarında, mali saydamlık ve hesap verilebilirliğin artırılması ile kamuoyu denetiminin sağlanması amacıyla kapsamlı bir rapor oluşturulmuş ve hazırlanan "2025 Yılı Kurumsal Mali Durum ve Beklentiler Raporu" Başkanlık internet sayfasında yayımlanarak kamuoyunun bilgisine sunulmuştur.

8.1.7. 2026 Yılı Bütçe Sunuşu Hazırlık Çalışmaları

Sayın Bakanımızın, 2025 yılı bütçesi ile ilgili olarak; TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda ve TBMM Genel Kurulunda yapacağı sunuş konuşmaları ve sunulan dokümanlar, Bakanlık harcama birimleri ve bağlı idarelerle koordineli olarak Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığınca hazırlanmıştır.

Hazırlık çalışmaları kapsamında Başkanlığımıza ilişkin konularda Sayın Bakanımızın Bütçe Sunuş kitapçığında yer almak üzere birimimiz koordinasyonunda taslak konuşma metni hazırlanmış ve Strateji Geliştirme Başkanlığına gönderilmiştir. Konuşma metninde iklim değişikliği ile mücadele ve uyum kapsamında yapılan faaliyetler ile 2025 yılı ve izleyen yıllarda yapılması planlanan faaliyetler, amaç ve hedeflere yer verilmiştir.

8.1.8. 2026 Yılı Performans Programı Hazırlıklarının Koordinasyonu Çalışmaları

2025 Yılı Performans Programı Ocak(2025) ayı içerisinde nihai hale getirilerek başkanlığımız internet sayfasında yayınlanmıştır.

2026 Yılı Performans Programının hazırlık çalışmaları, program bütçe çalışmalarının ilk aşaması olarak, Başkanlığımız 2026 yılı bütçesi ile eş zamanlı başlamıştır. Başkanlığımızda hazırlanan taslak Performans Programı tamamlanarak bütçe görüşmeleri öncesinde TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine sunulmuştur.

Performans programının hazırlanması ve kamuoyuna sunulması sürecinde aşağıdaki iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir:

- Tasarı performans programının hazırlanmasına temel teşkil etmek üzere Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından tespit edilmiş olan Başkanlığımızın sorumlu olduğu program, alt program ve göstergeleri ile faaliyetler üzerinde çalışılmıştır.
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile performans göstergelerinin belirlenmesi aşamasında birlikte çalışılmış ve nihai olarak belirlenen göstergeler E-Bütçe Sistemi üzerinden Strateji ve Bütçe Başkanlığı uzmanları tarafından girişleri yapılarak onaylanmıştır. Ayrıca Strateji Geliştirme Dairesi tarafından Başkanlığımızın sorumlu olduğu program, alt program ve faaliyetlerine ilişkin açıklamalar ile göstergelerin yıllık hedef değerleri ve açıklamalarının E-Bütçe Sistemine girişi sağlanmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda alınan kararlar ile belirlenmiş olan makroekonomik göstergeler ve bütçe büyüklükleri de göz önünde bulundurularak bütçe kanununda yer alan ödenekler ile 2025 yılsonu itibariyle güncellemeler yapılarak 2026 Yılı Performans Programının nihai hali hazırlanmıştır.

8.1.9. Bütçenin Hazırlanması

Bütçenin hazırlanması sürecinde aşağıdaki iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir:

- Başkanlığımız 2026 yılı Bütçe hazırlık çalışmalarına Performans Programı çalışmalarıyla eş zamanlı olarak başlanmıştır.
- Bütçe teklifi çalışmaları, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından hazırlanan yılı merkezi yönetim "Bütçe Hazırlama Rehberi Taslağı" ve "Yatırım Programı Hazırlama Rehberi Taslağı", çerçevesinde Başkanlık hizmet birimleri bilgilendirilerek yürütülmüştür.

• Birimimizce, Başkanlık ihtiyaçları belirlenirken personel sayısı, hizmet binası, birimlerin görev yetki ve sorumlulukları, üst politika belgeleri, başkanlık hedef ve tedbirleri gibi değişkenler detaylı olarak değerlendirilmiştir.

• Cari bütçe hazırlık sürecinde ihtiyaçlar ve beklentiler üzerinden detaylı maliyet analizleri yapılmıştır.

• Yatırım tekliflerinin hazırlanması süreci hizmet birimleri ile koordine bir şekilde yürütülmüştür. Yatırım programı hazırlama rehberine uygun olarak projeler hazırlanarak SBB' ye sunulmuş ve görüşmelere başlanılmıştır.

• Görüşmeler sonucunda teklifler tekrar gözden geçirilerek Başkanlık Yatırım programı hazırlanmıştır.

• Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı yetkilileriyle yapılan görüşmeler sonucunda alınan kararlar ile Cumhurbaşkanlığınca belirlenmiş olan makroekonomik göstergeler ve bütçe büyüklükleri de göz önünde bulundurularak Başkanlığımız bütçesine son şekli verilmiştir.

• TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile Genel Kurulda yapılan Başkanlığımız bütçe görüşmelerinde Sayın Bakanımıza milletvekilleri tarafından yöneltilen sorulara yazılı olarak cevap verilmiştir.

• TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu ile Genel Kurulda yapılan Başkanlığımız bütçe görüşmelerinde Sayın Bakanımıza milletvekilleri tarafından yöneltilen sorulara yazılı olarak cevap verilmiştir.

8.1.10. Bütçenin Uygulanması

Ayrıntılı Harcama Programının Hazırlanması ve Revizesi İşlemleri

Başkanlığımız 2026 Yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin, AHP-AFP Çalışmaları Hakkında Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 1) doğrultusunda aylar itibariyle dağılımını düzenlemek üzere, ödenek ihtiyaçları göz önüne alınarak Ayrıntılı Harcama Programı (teklif) hazırlanmıştır.

2025 yılı içerisinde; 5018 Sayılı Kanunun 20'nci maddesine göre 3 adet revize talebinde bulunulmuş ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca onaylanmıştır.

Ödenek Aktarma İşlemleri

2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 6'ncı maddesi ile 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kontrol Kanunu'nun 21'inci maddesine göre 28 adet aktarma gerçekleştirilmiştir.

2025 yılı içerisinde ödenek ihtiyacı olan tertipler tespit edilerek gerekli ödeneği temin etmek amacıyla değerlendirmeler yapılmış ve fazla olduğu tespit edilen ödeneklerden, kurum içi aktarma yapılmak suretiyle ihtiyaçlar karşılanmaya çalışılmıştır.

Ödenek Ekleme İşlemleri

Başkanlığımız bütçesinde 2025 yılı için öngörülen harcamalar yapılmış olup ödenek ekleme ihtiyacı ortaya çıkmamıştır.

Ödenek Gönderme ve Tenkis İşlemleri

Başkanlığımız 2025 yılı bütçesinde yer alan ödenekler için 2025 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Uygulama Tebliği (Sıra No: 2) doğrultusunda 160 adet Ödenek Gönderme Belgesi düzenlenmiş ve onaylanarak gönderilmiştir. Ayrıca ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasını sağlamak amacıyla 40 adet tenkis belgesi düzenlenmiş ve onay alınarak ödenek geri çekilmiştir.

Tablo 11.İşlem Yapılan Belgelere İlişkin Bilgiler

İşlem Yapılan Belge Açıklaması	Adet
AHP Revize İşlemi	3
Ödenek Aktarma İşlemi	28
Ödenek Ekleme İşlemi	0
Ödenek Gönderme Belgesi	160
Ödenek Tenkis İşlemi	40

8.1.11. Yatırımların İzlenmesi ve Değerlendirilmesi

Yatırımların İzlenmesi İşlemleri

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı'ndan gelen Başkanlık projelerinin harcama gerçekleşmeleri hakkındaki bilgi talebi üzerine, projesi bulunan birimlerden üçer aylık dönemlerde bilgi alınmış ve projelere ait harcamalar konsolide edilerek Kamu Yatırımları Proje Bilgi Sistemine (KaYa) girişleri yapılmıştır.

Yatırımların Değerlendirilmesi İşlemleri

Yatırım Programında yer alan projelerin gerçekleşme ve uygulama sonuçlarına ilişkin yıllık yatırım değerlendirme raporu, birimimizce hazırlanarak Mart ayında Sayıştay Başkanlığına, Hazine ve Maliye Bakanlığı'na ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına gönderilmiştir. Ayrıca Başkanlığımız internet sayfasında yayınlanarak kamuoyuna duyurulmuştur.

8.1.12. 2023 Yılı Kesin Hesabı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 42 nci maddesi gereğince hazırlanan Bakanlığımız kesin hesabının hazırlanma süreci, Hazine ve Maliye Bakanlığının kesin hesap rehberini yayımlamasından sonra başlamaktadır.

Başkanlığın 2025 Yılı Kesin Hesabı verileri muhasebe kayıtları ile karşılaştırılarak verilerin tutarlılığı sağlanmıştır.

Harcama gerekçelerine, KBS'den alınan gider cetvelleri ile taşınır kesin hesap cetvelleri eklenerek hazırlanan Bakanlık kesin hesabı Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğüne mutabakat sağlanmak üzere gönderilmiştir.

Mutabakatı sağlanarak nihai hale gelen Bakanlık 2025 Yılı Kesin Hesabı Sayın Bakanın onayına sunulmuş ve Muhasebat Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

8.1.13. Taşınır İşlemleri

Taşınır mal iş ve işlemleri "Taşınır Mal Yönetmeliği" çerçevesinde yürütülmektedir.

Başkanlığımız taşınır işlemlerini KBS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi (TKYS) üzerinden yürütülmektedir.

Harcama birimi tarafından:

- Taşınır mal işlemleri, yönetmelik gereği yıl içinde sürdürülmüş ve yılsonu işlemleri gerçekleştirilerek kapatılmıştır.
- Yıl içinde Başkanlık taşınırlarının Taşınır Teslim Belgesi ile personele zimmetleri gerçekleşmiş görevden ayrılan personelin iade işlemleri yapılmıştır.
- Personel ihtiyacı doğrultusunda tüketim malzemesi ihtiyaçları karşılanmıştır.

Daire Başkanlığımız tarafından:

- Taşınır iş ve işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi, görülen aksaklıkların giderilmesi ve uygulama birliğinin sağlanmasına yönelik olarak yönlendirme yapılmıştır.
- Gerek mevzuat açısından, gerekse KBS Taşınır Kayıt ve Yönetim Sisteminin kullanımı açısından birimlerimize destek verme hizmeti verilmiştir.
- İdarenin yılsonu taşınır konsolide işlemleri yapılmış ve kesin hesap işlemleri kapsamında taşınır icmalleri kontrol edilerek üst yönetici onayına sunulmuştur.

8.1.14. Başkanlık Hesaplarının Sayıştay Başkanlığı'na Gönderilmesi

17.12.2011 tarihli ve 28145 sayılı Resmi Gazete 'de yayımlanan Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay'a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri İle Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul Ve Esaslar ait hükümlere göre;

- Hesap dönemi başında verilecek bilgiler Ocak ayı sonuna kadar,
- Aylık mizanlar ve birleştirilmiş veriler defteri takip eden ayın sonuna kadar,
- Hesap dönemi sonunda verilecek defter, mali tablo ve belgeler; ilgili mali yılı takip eden yılın Şubat ayı sonuna kadar,

Sayıştay Başkanlığına gönderilmiştir.

8.1.15. Sayıştay Denetimi İş ve İşlemleri

Bilindiği üzere Mali Hizmetler Birimi, kamu mali yönetimi ve denetim sisteminin temel unsurlarından biri olarak, Sayıştay denetimleriyle ilgili süreçlerde kurum adına önemli görev ve sorumluluklar üstlenmektedir. Bu görevler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmektedir.

Bu kapsamda Mali Hizmetler Birimi, kurumun mali işlemlerinin ve mali tablolarının Sayıştay denetimine hazır hale getirilmesini sağlar. Denetim sürecinde ihtiyaç duyulan her türlü mali bilgi, belge ve kayıtların usulüne uygun olarak düzenlenmesini, muhafaza edilmesini ve talep edilmesi halinde Sayıştay denetçilerine zamanında sunulmasını temin eder. Sayıştay tarafından yürütülen denetimler sırasında, denetçiler ile kurum birimleri arasında koordinasyonu sağlar ve mali konularda kurum adına gerekli açıklama ve değerlendirmeleri yapar.

Bu çerçevede; Sayıştay denetimleri sonucunda hazırlanan 2024 Yılı Taslak ve Kesin Denetim Raporları Daire Başkanlığımızca incelenmiş olup Raporlarda yer alan bulgu, değerlendirme ve önerilere ilişkin olarak ilgili harcama birimleriyle iş birliği içerisinde kurum görüşleri hazırlanmış ve süresi içerisinde Sayıştay Başkanlığına iletilmiştir.

Ayrıca, anılan Denetim Raporundaki bulgulara yönelik gerçekleştirilen düzeltici işlemler de Daire Başkanlığımızca takip edilerek ilgili kurumlara bilgi verilmektedir.

8.1.16. Başkanlık Temel Mali Tabloları ve Diğer Mali Tabloların Yayınlanması

23.12.2014 tarihli ve 29214 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 313'üncü ve 327'nci maddesinde yer alan hükümlere göre;

- Bütçe Uygulama Sonuçları Tablosu,
- Gelirlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,

- Giderlerin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu,
- Giderlerin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Kurumsal Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Fonksiyonel Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Finansal Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderlerinin Faaliyet Sınıflandırılması Tablosu,
- Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

aylık olarak; muhasebe hizmetlerinin yürütüldüğü Kamu Harcama ve Muhasebe Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden alınıp takip eden ayın yirmisinden itibaren kamuoyu bilgisine sunulmak üzere yayınlanmıştır.

Ayrıca, söz konusu madde hükümleri ile Hazine ve Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğü tarafından yapılan düzenlemeye tabi olarak;

- Bilanço,
- Faaliyet Sonuçları tablosu
- Özkaynak Değişim Tablosu
- Nakit akış tablosu

yıllık dönemler itibariyle takip eden Nisan ayı sonuna kadar KBS üzerinden alınıp Temel Mali Tablolar Kitabı şeklinde kamuoyu bilgisine sunulmak üzere yayınlanmıştır

8.1.17. Alacak Takibi

Başkanlığımız birimlerinde gerçekleşen kamu zararlarının takibi ve tahsilatının sağlanması görevi 19.10.2006 tarihli ve 26324 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanan "Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik" ile birimimize verilmiştir.

2025 yılı içerisinde kamu zararı kişi borcu kapsamında takip edilen dosya bulunmamaktadır.

8.1.18. İç Kontrol Faaliyetleri

Üst yöneticiler, harcama yetkilileri ve diğer yöneticiler, mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunmasından, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele

verilmesinden, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanmasından, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesinden, kapsamlı bir yönetim anlayışıyla uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanmasından görev ve yetkileri çerçevesinde sorumludurlar. İdarelerde, kuruluş hedefleri olan; faaliyetlerin etkinliğinin ve verimliliğin, finansal ve yönetsel bilgilerin güvenilirliği ile faaliyetlerin uygulamadaki yasa ve düzenlemelere uygunluğunun sağlanması çerçevesinde iç kontrol sistemi büyük önem arz etmektedir.

Buna göre, Başkanlığımız görevlerini yerine getirmek, yürütülen faaliyetlerin mevzuata uygun, etkili, ekonomik, verimli bir şekilde yapılması sırasında ortaya çıkan riskleri en aza indirmek ve güvenilir bir kontrol ortamının oluşturularak birimlerde iç kontrol standartlarının belirlenme sürecinde izlenecek yol haritasını oluşturmak amacıyla İklim Değişikliği Başkanlığı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı hazırlanarak yürürlüğe konmuştur.

Söz konusu Eylem Planı çerçevesinde;

- İç kontrol sistemi ve işleyişi yönetici ve personel tarafından sahiplenilmeli ve desteklenmesi amacıyla “İç Kontrol Sistemi Bilgilendirme Broşürü” hazırlanmıştır.
- Dairesi Başkanlığımız web sayfasında iç kontrol uygulamalarına yer verileceği ayrı bir sekme açılmıştır.
- Yöneticilerin iç kontrol sisteminin uygulanmasında, sorumlulukları çerçevesinde, mesleki değerlere, dürüst yönetim anlayışına sahip olmaları, mevzuata aykırı faaliyetleri engellemeleri, kapsamlı bir yönetim anlayışına uygun bir çalışma ortamı ve saydamlık sağlamaları ve bu konuda personele örnek olmalarını sağlamak açısından "İç Kontrol Yönetici Rehberi Taslağı" hazırlanmıştır.
- "Etik Davranış İlkeleri" hususunda farkındalık oluşturmak ve bilgilendirme yapmak amacıyla “Etik Rehberi” hazırlanmıştır.
- İklim Değişikliği Başkanlığı Ön Mali Kontrol İşlemleri Yönergesi güncellenmiştir.
- Mali Hizmetler Biriminde gerçekleştirilen ön mali kontrol işlemlerinde kullanılmak üzere 17 adet kontrol listesi taslağı hazırlanmıştır.
- Harcama birimlerine mali konularda danışmanlık ve rehberlik yapmak, ön mali kontrol işlemlerinde yardımcı olmak üzere hazırlanan 7 adet kontrol listesi de hizmet birimleri ile paylaşılmıştır.
- Avrupa Birliği ve Uluslararası Kuruluşlardan İklim Değişikliği Başkanlığına Aktarılan Hibe Niteliğindeki Tutarların Harcanmasına İlişkin Usul ve Esaslar güncellenmiştir.
- İç kontrol sisteminin değerlendirilmesi, güçlü zayıf yönler, sistemde çıkabilecek sorunların tespiti ve çözümü açısından sistemin bir bütün halinde sağlıklı ve düzenli olarak ölçülüp izlenmesi amacıyla “İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu Taslağı” hazırlanmıştır.

Aynı zamanda, etkin bir iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve sürekli olarak geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmektedir.

Bu kapsamda, Başkanlığımızca oluşturulan gerekli yazılı prosedür ve talimatlar, birimlere ait iş süreçleri, organizasyon yapısı, teşkilat şemaları, hassas görevler vb. iç kontrol çalışmaları en kısa sürede tamamlanacaktır.

8.1.19. Ön Mali Kontrol Faaliyetleri

Harcama birimlerince düzenlenen ve Ön Mali Kontrolü yapılmak üzere Başkanlığımıza gönderilen/düzenlenen 160 adet ödenek gönderme belgesinin, 28 adet ödenek aktarma belgesinin ve 40 adet tenkis belgesinin ön mali kontrolü Başkanlığımızca yapılmıştır.

Tablo 16. Başkanlığa Gönderilen Belgelerin Ön Mali Kontrolü

Belgeler	**Sayı**
Ödenek Gönderme Belgeleri	160
Ödenek Aktarma Belgeleri	28
Tenkis Belgeleri	40
Hizmet Sözleşmesi	37

Ayrıca;

- Başkanlığımızda çalıştırılacak sözleşmeli personelin sayı ve sözleşmelerinin ön mali kontrolü Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yıllık olarak vize edilen cetvellere ve tip sözleşmelere uygun olarak Birimimizce yapılmaktadır.
- Bu kapsamda, Başkanlığımız emrinde göreve başlayan 4/B sözleşmeli personele ait 37 adet hizmet sözleşmesi, İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul Ve Esaslar'ın "Sözleşmeli Personel Sayı ve Sözleşmeleri" başlıklı 25 inci maddesi kapsamında incelenmiş olup ön mali kontrolü yapılarak uygun bulunmuştur.
- İdareler, yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile bütçelerine yurtdışı geçici görevlendirmeler için tefrik edilen ödeneklerin etkili, ekonomik ve verimli kullanılmasının sağlanması amacıyla Kararın 5'inci maddesi kapsamında yapılacak giderlerin gerçekleştirilmesinde azami özeni göstermekle yükümlüdürler. Bu kapsamda idarelerin Mali Hizmetler Birimi 6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 34. Maddesi gereğince çıkarılan Yurtdışı Gündeliklerine Dair Kararın 5. Maddesi kapsamındaki işlemleri 5018 sayılı Kanun uyarınca ön mali kontrole tabi tutmak suretiyle limitlerin aşılmaması hususunu gözetmektedirler.

8.1.20. Diğer Faaliyetleri

Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı'nın yürütmekte olduğu diğer faaliyetler aşağıdaki gibidir. Bunlar;

- Üçer Aylık Bütçe Gerçekleşme Raporu
- Üçer Aylık Performans Programı Gerçekleştirme
- Bakanlık 2030 Vizyon Belgesi Katkısı
- Türkiye Çevre Durum Raporu
- Çevresel Göstergeler Raporu
- Kalkınma İşbirliği ve Strateji Belgesi Taslağı
- KAYSİS Veri Girişi
- Tasarruf Tedbirleri Bilgi Sistemi (TTBS) Girişleri
- Deprem Harcamaları Girişleri
- Kamu Diplomasisi İzleme Sistemi (KADİZ) Giriş İşlemleri
- Türkiye'nin İçerik Platformu Veri Girişi
- IPAIII 2025-2027 Çok Yıllı Programlama Dönemi Taslak Stratejik Cevap Belgesi
- Mahalli İdareler Genel Faaliyet Raporu
- Atlas Projesi Raporları
- Be-ready Dünya Bankası Anket Çalışması
- Kamu Diplomasi İzleme Sistemi (KADİZ)
- Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı İcraatları
- Emeklilik Yılı – Aile Yılı
- GAP-KOP Projeleri
- Alo 181

Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

9. Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanlığı 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

9.1. Mevzuat Çalışmaları

İklim Değişikliği Başkanlığı Tarafından Tertiplenecek Uluslararası Organizasyonlar ve Toplantılardan Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenenlerin Yürütülmesine Yönelik Olarak 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (z) Bendi Kapsamında Yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar, Başkanlığımızca hazırlanmış olup 04.10.2025 tarih ve 33037 sayılı Resmi Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

9.2. Proje Çalışmaları

Taşıt Alımı Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Merkezi Yönetim Bütçesi
Proje Ödeneği	3.500.000 TL
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	12 Ay 2025 - 2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	
Proje Yöneticisi veya Proje Lideri	Kamuran BAYINDIR – Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Başkanlığımızın artan personel sayısı ve genişleyen faaliyet alanları doğrultusunda hizmet araç ihtiyacı artmıştır. Mevcut araçların önemli bir kısmı kiralama yoluyla temin edilmekte olup, kiralama maliyetlerinin yüksekliği ve Cumhurbaşkanlığı tasarruf tedbirleri kapsamında sürekli ihtiyaç duyulan taşıtların satın alma yoluyla temin edilmesi yönündeki yönlendirmeler doğrultusunda 2025 yılı için taşıt alımı planlanmıştır. Bu kapsamda Başkanlığımız hizmetlerinde kullanılmak üzere yerli ve elektrikli, çevre dostu TOGG (sedan) araçlarının satın alınması hedeflenmiştir.
Projenin Çıktıları	1 adet TOGG T10F Sedan elektrikli binek aracın Başkanlık envanterine kazandırılması, araç kiralama ihtiyacının azaltılması, yerli üretim araç kullanımı yoluyla yerli üretimin desteklenmesine katkı sağlanması.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Devlet Malzeme Ofisi'nden (DMO) proje kapsamında tahsis edilen 3.500.000,00 TL ödeneğin 2.295.210,00 TL’lik kısmı kullanılarak TOGG T10F Sedan araç alımı gerçekleştirilmiş olup Başkanlık hizmetlerinde kullanılmaktadır.

Makine ve Teçhizat Alımı Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Merkezi Yönetim Bütçesi
Proje Ödeneği	3.500.000 TL
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	12 Ay 2025 - 2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	
Proje Yöneticisi veya Proje Lideri	Kamuran BAYINDIR – Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Başkanlığımız personel sayısında yaşanan artış ve hizmet alanlarının genişlemesi doğrultusunda, kurumsal faaliyetlerin kesintisiz ve etkin şekilde yürütülebilmesi amacıyla Bilgisayar, yazıcı, televizyon, video konferans cihazı ve tarayıcı gibi büro makine ve teçhizatlarının teminine ihtiyaç duyulmuştur.
Projenin Çıktıları	Bilgisayar, yazıcı, televizyon, video konferans cihazı ve tarayıcı gibi bilişim ve ofis ekipmanlarının Başkanlık envanterine kazandırılması suretiyle, kurumsal bilişim altyapısının güçlendirilmesi ve hizmet sunum kapasitesinin artırılması sağlanmıştır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	Devlet Malzeme Ofisi'nden (DMO) proje kapsamında tahsis edilen 3.500.000,00 TL ödeneğin 3.495.664,47 TL'lik kısmı kullanılarak bilgisayar, yazıcı, televizyon, video konferans cihazı ve tarayıcı alımları gerçekleştirilmiştir.

BİT Altyapısının Geliştirilmesi Projesi	
Proje Ödenek Kaynağı	Merkezi Yönetim Bütçesi
Proje Ödeneği	11.000.000 TL
Proje Süresi *Başlangıç-Bitiş Tarihi*	12 Ay 2025 - 2025
Proje Ortağı Kurum, Kuruluş vb.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü
Proje Yöneticisi veya Proje Lideri	Kamuran BAYINDIR – Yönetim Hizmetleri Dairesi Başkanı
Projenin Gerekçesi ve Başlıca İş Paketleri	Başkanlığın bilişim altyapısı ihtiyaçlarının karşılanması, mevcut bilgi sistemlerinin kesintisiz, güvenli ve sürdürülebilir şekilde işletilmesi ile kullanılan uygulama yazılımlarının lisanslama yoluyla sürekliliğinin

	sağlanması amacıyla bilişim altyapısının geliştirilmesine yönelik hizmet alımı yapılması planlanmıştır.
Projenin Çıktıları	Başkanlığın veri merkezi ihtiyacı, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'nden veri merkezi kiralama hizmeti alınması suretiyle karşılanmış; ayrıca Başkanlık bünyesinde kullanılan 17 adet uygulama yazılımının yıllık lisansları temin edilerek bilişim altyapısının sürekliliği sağlanmıştır.
Projenin Mevcut Durumu (YAPILAN FAALİYETLER)	İklim Değişikliği Başkanlığı ile Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü arasında yapılan 19/03/2025 tarihli 12071334 sayılı protokole istinaden ödenekler Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğü'ne aktarılmıştır. Başkanlığın bilişim alt yapısının devamlılığı sağlanmıştır.

9.3. Temel Faaliyetler

9.3.1. İnsan Kaynakları Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığımızdan 6 personelin naklen tayinle başka kuruma giderek ve 2 personelin de emekli olarak ayrılışlarına ilişkin işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlığımıza iklim değişikliği uzman yardımcısı yarışma sınavını kazanarak atanan 13, naklen tayinle gelen 6, ÖSYM Başkanlığınca KPSS yerleştirme sonuçlarına göre atanan 2 ve EKPSS yerleştirme sonuçlarına göre atanan 1 personelin göreve başlamalarına ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlık personelinin 2020-2025 yıllarına ait mal bildirim beyannamelerinin karşılaştırması iş ve işlemlerini yürütülmüştür.
- Başkanlığımız emrinde görev yapmakta iken istifa eden 1 kadrolu ve 2 4/B sözleşmeli personelin görevden çekilmelerine ilişkin işlemler yürütülmüştür.
- 10 aday memurun asalet tasdiki ve hizmet değerlendirmeleri iş ve işlemleri yürütülmüştür.
- Başkanlığımızda görev yapan 37 adet 4/B sözleşmeli personelin hizmet sözleşmeleri düzenlenmiştir.
- 4 kadrolu ve 2 adet 4/B sözleşmeli personel için aylıksız izin onayı alınmış; söz konusu personelin ayrılışlarına ve izin dönüşü göreve başlamalarına ilişkin iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir.
- Personel Prensipler Genel Müdürlüğü'nden, 2025 yılında kullanılmak üzere açıktan atama izni verilmesine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Personel Prensipler Genel Müdürlüğü'nden, İklim Değişikliği Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı açılmasına izin verilmesine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- 9 dolu, 1 boş kadroda yapılan tenkis-tahsis işlemine ilişkin işlemler tamamlanmıştır.
- Kadro ve pozisyonların e-bütçe sistemindeki rutin girişleri yapılmıştır.
- Personelin özlükle ilgili (terfi, izin…) rutin işlerin takibi yapılmıştır.

- Talepleri üzerine 21 personele görev belgesi düzenlenmiştir.
- 1 personelin yarım zamanlı çalışmasına ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Başkanlığımızda boş bulunan 16 adet İklim Değişikliği Uzman Yardımcılığı kadrosuna atama yapılabilmesi amacıyla sınav ilanı yayımlanmış olup giriş sınavının iş ve işlemleri yürütülmüştür.
- Başkanlığımızda boş bulunan 2 adet sözleşmeli personel pozisyonu için ilan yayımlanmış, ilan sonucunda 1 adet destek personeli ile 1 adet koruma ve güvenlik personeli istihdam edilmiştir.
- Başkanlığımızda geçici görevlendirilmek isteyen ve bu kapsamda dilekçeleri alınan 10 memurun geçici görevlendirmelerine ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Aylıksız izne ayrılan ve istifa eden sözleşmeli personelin işten ayrılış bildirgeleri ve
- aylıksız izinden dönen ve ilk defa göreve başlayan sözleşmeli personelin işe giriş bildirgeleri düzenlenmiştir.
- Başkanlığımıza naklen atanan personelin muvafakat işlemleri yapılmıştır.
- Sözleşmeli personelin Vizite Giriş Sistemi üzerinden rapor takibi yapılmış ve çalışılmayan günlere ilişkin bildirimler gerçekleştirilmiştir.
- Memur kadrosunda görev yapan personelin rapor takipleri yapılarak KBS sisteminden gerekli kesintiler yapılmıştır.
- Başkanlığımıza açıktan veya naklen atanan personelin KBS sistemi üzerinden girişleri yapılmıştır.
- Ocak–Aralık 2025 dönemine ilişkin Başkanlık personelinin aylık maaş tahakkuk işlemleri, Kamu Bilişim Sistemi (KBS) üzerinden gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda ödeme emirleri düzenlenerek Merkez Saymanlık Müdürlüğüne gönderilmiş ve ödemelerin zamanında yapılması sağlanmıştır.
- Başkanlığımızda vekâleten görev yapmakta olan personelin vekâlet ücretleri KBS ve HYS sistemleri üzerinden düzenlenerek ödenmiştir.
- Başkanlığımızda bulunan sözleşmeli ve memur personelin kesenek işlemleri yapılarak Sosyal Güvenlik Kurumuna gönderilmiştir.
- Başkanlığımızda görevli personelin 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine uygun olarak yurt içi ve yurt dışı yolluk bildirimleri hazırlanmıştır.
- Başkanlık personelinin banka promosyonundan yararlanması sağlanmış olup, söz konusu ödemeler gerçekleştirilmiştir.
- 2025 yılına ait kişi borçları hesaplanmış olup, borç kayıtları kapatılmıştır.

9.3.2. Eğitim Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığımız personelinin uluslararası toplantı, çalışma ziyareti ve davetlere katılım sağlamaları için Bakanlık makamından alınan Olurlar ile ilgili iş ve işlemler gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda 2025 yılı içerisinde 87 Olur hazırlanmıştır.
- Başkanlığımız personelinin katılım sağladığı Uluslararası toplantı, çalışma ziyareti ve davetler sonrası yurda dönüşte hazırladıkları Yurtdışı Geçici Görev Raporları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Kamu E-Uygulama sistemine kayıtları gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlık personeli için Bakanlık tarafından düzenlenen aday memur, görevde yükselme ve unvan değişikliği eğitimlerine katılımın sağlanması için personele bildirim yapılmıştır. 2025 yılı içerisinde Aday Memur Temel Eğitimi ve Sınavı 14 personel – Aday Memur Hazırlayıcı Eğitim ve Sınavı 11 personel olmak üzere toplam 25 personelin katılımı sağlanmıştır.
- Üniversite öğrencilerinin Başkanlığımız bünyesinde yapacakları staj iş ve işlemleri yürütülmüştür. 2025 yılı staj döneminde Başkanlığımızda 14 öğrenci staj imkânı bulmuştur. Tüm bu iş ve işlemler Cumhurbaşkanlığı kariyerkapisi@cibiko.gov.tr üzerinden gerçekleştirilmiştir. Öğrenciler stajlarını başarı ile tamamlamışlardır.
- Başkanlığımıza gelen resmi yazılarda, ulusal ve uluslararası toplantı, davet, eğitim, uzaktan eğitim, doküman ve materyal talebi gibi yazıların koordinesi yapılmıştır.
- Personelin hizmet içi eğitim ihtiyacını belirleyerek, Bakanlık Eğitim ve Yayın Dairesi Başkanlığı ile iş birliği içinde eğitimlerin yapılması sağlanmıştır. 2025 yılı içerisinde 10 hizmet içi eğitim verilmiş ve bu eğitimlere 199 personel katılım sağlamıştır.
- Başkanlığımızın ev sahipliği yaptığı toplantıların düzeninde ve gerçekleştirilmesinde koordine sağlanmıştır.

9.3.3. Destek Hizmetleri Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- Başkanlığın gelen ve giden evrak işlemleri yürütülmüştür. Bu kapsamda 1421 evrak fiziki olarak (adi posta, APS vs.) postalanmıştır.
- Kontrollü ve gizli evrakların teslim alınması ve ilgili birimlere ulaştırılması usulüne uygun olarak sağlanmıştır.
- Koruma ve güvenlik hizmetleri yürütülmüştür. Bu kapsamda 17 güvenlik personeli ile hizmet verilmiştir.
- Başkanlığın yemek ihtiyacı, Bakanlık Destek Hizmetleri Daire Başkanlığı ile yapılan protokol çerçevesinde yürütülmüştür. Bu kapsamda günlük ortalama 110 ila 120 personele yemek hizmeti verilmiştir.

- Başkanlık hizmet binasının temizlik işleri, günlük ve haftalık yapılan planlamalar ile sağlanmıştır.
- Başkanlığın çevre düzenlemesi ve peyzaj işleri yapılmıştır.
- Başkanlık binasında ortaya çıkan teknik arızalar, ilgili personelce yahut hizmet alınması suretiyle giderilmiştir.
- Başkanlıkta bulunan elektronik ve mekanik sistemlerin, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında kontrolleri ve yıllık bakımlarının yapılması veya hizmet alım suretiyle yaptırılması sağlanmıştır.
- Bu kapsamda; hizmet binamızda bulunan VRF sisteminin, hidrofor sisteminin, su deposunun, güneş enerji panelinin, yangın algılama sisteminin yıllık bakımı yaptırılmıştır.
- Asansör bakımı her ay düzenli olarak yaptırılmıştır. Ayrıca Türkiye Makine Mühendisleri Odasından asansör için yeşil etiket alınmıştır.
- Başkanlık personelinin resmi görevler için ihtiyaç duyduğu ulaşım hizmeti resmi araçlarla sağlanmıştır. Ayrıca, 8 adet personel servisi ile personelin Başkanlığa ulaşımı temin edilmiştir.
- Başkanlığımız envanterinde bulunan taşıtların bakım, muayene ve sigorta gibi ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Başkanlığın taşınır ve taşınmazlarına ilişkin işlemler ilgili mevzuat çerçevesinde yürütülmüştür.
- Başkanlığımızdaki gıda ve temizlik malzemelerinin raf ömürlerine göre depolanması sağlanmıştır.
- Başkanlık tarafından yapılacak toplantılarda ikramların servisi ve yapılacağı yerlerin düzenlenmesi işleri gerçekleştirilmiştir.
- İlgili kurum ve kuruluş tarafından yerleşke içerisine trafo konuşlandırılması ve söz konusu trafodan Başkanlık hizmet binasına elektrik bağlantısının yapılması sağlanmıştır.
- Bina içi elektrik sistemi ve paratonerin kontrolü Elektrik Mühendisleri Odası tarafından yaptırılmıştır.
- Ziyaretçi giriş çıkış verileri düzenli olarak kayıt altına alınmıştır.

9.3.4. Satın Alma Hizmetleri Kapsamında Yapılan Faaliyetler

- İklim Değişikliği Başkanlığı Tarafından Tertiplenecek Uluslararası Organizasyonlar ve Toplantılardan Cumhurbaşkanı Tarafından Belirlenenlerin Yürütülmesine Yönelik Olarak 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü Maddesinin (z) Bendi Kapsamında Yapılacak Alımlara İlişkin Usul ve Esaslar mevzuat çalışması birimimizce hazırlanmıştır.

- 2025 yılı içerisinde Başkanlığımızın akaryakıt ihtiyacı, Devlet Malzeme Ofisi Genel Müdürlüğü (DMO) aracılığıyla karşılanmış olup, buna ilişkin tüm iş ve işlemler mevzuatına uygun şekilde yürütülmüştür.
- Başkanlıkça belirlenmiş ihtiyaçların karşılanması amacıyla; alımların tamamına yönelik tüm süreçler 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu çerçevesince mal ve hizmetlerin teminleri Harcama Yönetim Sistemi üzerinden gerçekleştirilmiştir.
- Tüm alımlar mevzuat çerçevesince Elektronik Kamu Alımları Platformu'na (EKAP) kaydedilmiştir.
- Başkanlığın ihtiyaç duyduğu tüm alımlara ilişkin işin teknik özelliklerinin yer aldığı teknik şartnameler hazırlanmış; şartnamelerde rekabeti engelleyici unsurlara yer verilmemiş ve kapsamlı bir çerçeve oluşturulmuştur.
- Başkanlık envanterindeki araçların kayıtları, Hazine ve Maliye Bakanlığı'nca Harcama Yönetim Sistemi üzerinden uygulamaya konulan Kamu Filo Modülü'ne entegre edilmiştir.
- Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) ile Başkanlığımız arasındaki protokol çerçevesince temin edilen kullanımına ilişkin iş ve işlemler yürütülmüştür.
- Türkiye'nin taraf olduğu ve Başkanlığımızca yürütülen projelere ait katkı paylarının ödemeleri gerçekleştirilmiştir. (Türkiye İklim Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi Ulusal Katkı Payı ödemesi)
- Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Kuruluşların üyelik aidatları ödemeleri gerçekleştirilmiştir. (Birleşmiş Milletler Çerçeve Sözleşmesi ve KYOTO Protokolü'nden Kaynaklanan üyelik aidatı, Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Viyana Sözleşmesinden Kaynaklanan üyelik aidatı, Ozon Tabakasını İncelten Maddelere İlişkin Montreal Protokolünden Kaynaklanan üyelik aidatı.)
- Devlet Malzeme Ofisi'nden, Başkanlık ihtiyacı kapsamında TOGG marka sedan araç temini gerçekleştirilmiştir.
- Başkanlığımızca doğrudan temin ve pazarlık usulleriyle gerçekleştirilen alımlarda, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu ve ilgili mevzuatta öngörülen parasal limitlerin aşılmaması amacıyla Kamu İhale Kurumu'ndan 62-ı maddesi uyarınca uygun görüş alınmış ve süreçler bu görüş doğrultusunda yürütülmüştür.
- Başkanlık bütçesine ilişkin planlama, dokümantasyon ve raporlama çalışmaları yürütülmüştür.

9.3.5. *İş Sağlığı ve Güvenliği Kapsamında Yapılan Faaliyetler*

- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında İş Sağlığı ve Güvenliği Yönergesi hazırlanmıştır.
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında Risk Değerlendirme Raporu hazırlanmıştır.
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında Acil Durum Planı hazırlanmıştır.
- İş sağlığı ve güvenliği ile alakalı yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında iş sağlığı ve güvenliği talimatları hazırlanmıştır.
- İş sağlığı ve güvenliği ile alakalı yürürlükte olan mevzuat hükümleri kapsamında kişisel koruyucu ekipman tedariki yapılmış, risk değerlendirme raporu taslağında tespit edilen eksiklikler giderilmiştir.
- Acil Durum Ekipleri görevlendirilmiş; bu ekiplerin Ankara İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü gözetiminde eğitim almaları sağlanmış ve eğitimler kapsamında tatbikatlar gerçekleştirilmiştir.
- Acil Durum Ekiplerinin Ankara İl Sağlık Müdürlüğünden ilk yardım eğitimi almaları sağlanmıştır.
- Başkanlık personeline yürürlükteki iş sağlığı ve güvenliği mevzuatı kapsamında Temel İSG Eğitimi verilmiştir.
- Başkanlığın hizmet aldığı işlerde, yüklenicilerin iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygunluğu yönünden gerekli kontroller yapılmıştır.
- İklim Değişikliği Başkanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu toplantısı yapılmıştır.
- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü İSG-Katip sistemine 167 Başkanlık personeli için veri girişi yapılmıştır.

9.3.6. *Bilgi İşlem Kapsamında Yapılan Faaliyetler*

- Yapay zekâ uygulamaları kullanıcıların kullanımına sunulmuştur.
- Başkanlık için ihtiyaç duyulan bilişim cihazları hizmete sunulmuştur.
- Göreve başlayan personele mail hesapları oluşturulmuştur.
- Hizmet birimlerine ortak mail adresi kurulmuştur.
- Kullanıcılara ortak alan erişimi sağlanmıştır.
- Birimlerin kullanması için ortak klasörler File Server içerisinde oluşturulmuştur.
- İhtiyacı olan kullanıcılara mail kapasitesi genişletilmiştir.
- Donanımsal ve yazılımsal sorun yaşayan kullanıcıların sorunlarının giderilmesi sağlanmıştır.
- Başkanlık için elektronik arşiv yazılımı temin edilerek kullanıma sunulmuştur.

- Bilgi işlem personeline ilgili sunuculara erişim yetkisi sağlanmıştır.
- Basın ve Halkla İlişkiler personelinin kullanımı için sosyal medya lisansları kullanıma sunulmuştur.
- Resmi web sitesinin iyileştirilmesi ve geliştirilmesi sağlanmıştır.
- Ağ bağlantısı bulunan cihazlarda gerekli düzenlemeler yapılmıştır.
- Göreve başlayan personele Belgenet ve Ekip uygulamaları tanımlanmıştır.
- Yeni personeller için LDAP hesapları Bakanlıktan temin edilmiştir.
- İhtiyacı olan personeller için elektronik imza temin edilmiştir.
- 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanunu (KVKK) kapsamında Verbis üzerinden envanter kayıtları güncellenmiştir.
- KVKK Aydınlatma Metni, Gizlilik ve Çerez Politikası ile Başkanlık Veri Sahibi Başvuru Formu ilgili mevzuat çerçevesinde oluşturularak resmi internet sitesinde yayımlanmıştır. Ayrıca KVKK Aydınlatma Metni binanın ilgili yerlerine asılmıştır.
- Personele Kişisel Verileri Koruma Kurumu tarafından KVKK eğitimi verilmesi sağlanmıştır.

Hukuk Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

10. Hukuk Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

10.1. Mevzuat Çalışmaları

10.1.1. İklim Kanunu Çalışmaları

İklim Kanunu, 2 Temmuz 2025 tarihinde TBMM Genel Kurulunda kabul edilmiş ve 9 Temmuz 2025 tarihinde Resmi Gazete ‘de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İklim değişikliği küresel bir tehdit olarak tüm dünyada ve ülkemizde artarak etkisini göstermektedir. Bu durum, ülkelerin alışkanlık ve önceliklerini ekonomik ve sosyal açıdan değiştirmektedir. Ülkemiz coğrafi konumu ve gelişmekte olan ülke seviyesi ile iklim değişikliğinden en çok etkilenecek ülkeler arasında yer almaktadır. Bu sebeple düşük karbon ekonomisine geçiş, sera gazı emisyonlarına sebep olan tüm sektörlerde yeşil dönüşümün sağlanması ile iklim değişikliğiyle mücadele ve uyum kapasitesinin arttırılması önem arz etmektedir.

Ülkemiz BM İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi’ne (BMİDÇS) 2004 yılında ve 2021 yılında da Paris Anlaşmasına taraf olmuştur. Bu gelişmeler kapsamında ülkemizin Sayın Cumhurbaşkanımızın açıkladığı 2053 Net Sıfır Emisyon hedefi de ortaya konularak; küresel iklim değişikliği ve ozon tabakasının incelmesi ile ilgili tedbirlerin alınmasına ve yeşil kalkınmaya yönelik plan, politika ve stratejilerin belirlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası çalışmaları yapmak, gerekli müzakereleri gerçekleştirmek ve diğer kurum ve kuruluşlarla koordinasyonu sağlamak üzere Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına bağlı İklim Değişikliği Başkanlığı kurulmuştur.

Uluslararası sözleşmelerin iç hukukumuza aktarımı, İklim Değişikliği Başkanlığı’nın kurulması ve en önemlisi iklim değişikliği ile mücadelenin bir an önce yasal zemine oturtturulması amacıyla İklim Kanunu hazırlanmıştır.

İklim Kanunu;

- Coğrafi alan ya da sektör gibi herhangi bir ayrım gözetmeksizin karşı karşıya kaldığımız iklim değişikliği konusunda Kanunda; tüm kamu kurum ve kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişilerin işbirliği içerisinde sorumlulukları ve yükümlülükleri yer almaktadır.
- Net sıfır emisyon hedefinin gerçekleştirilmesi için Bakanlıkların görev alanı dahilinde ama tahdidi bir sınırlama olmadan azaltım ve uyum hedefleri belirlenmeye çalışılmış ve Bakanlıklarımıza bu hedeflerin gerçekleştirilmesi için sorumluluklar verilmiştir.
- Ülkemizde yeni uygulanmaya başlayacak Emisyon Ticaret Sistemi (ETS) ile ilgili düzenlemeler yapılmış ve kapsam dahilindeki işletmelerin sera gazı emisyon izni almaları zorunlu hale getirilmiştir.

- İklim değişikliği ile mücadelede koordinasyonun sağlanması ve gerekli iş ve işlemlerin yürütülebilmesi için 4 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile kurulmuş olan İklim Değişikliği Başkanlığımızın bu doğrultudaki yetkileri ve gelirleri de Kanunda yer almaktadır.

Özetle Kanun ile; tüm paydaşlarla beraber iklim değişikliği ile mücadelede yeşil kalkınma ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda azaltım ve uyum hedefleri ile planlama ve uygulama araçlarının hukuki altyapısıyla yasal dayanağının oluşturulması hedeflenmektedir.

10.1.2. İkincil Mevzuat Çalışmaları

Emisyon Ticaret Sistemi Yönetmeliği Çalışmaları

Karbon fiyatlandırma politikalarının dünyadaki en yaygın uygulamalarından biri olan Emisyon Ticaret Sistemi, belirli bir ekonomik sektör veya bölgede emisyon limitleri belirler ve bu limitler dahilinde karbon ticaretini destekler. ETS'lerde işlem gören ürün 1 ton karbondioksit eşdeğerinde olan "tahsisat"tır. Tahsisatlar, ücretsiz olarak piyasaya sürülebileceği gibi, ihale yöntemiyle de piyasada satışı mümkündür. Karbon vergisi ise herhangi bir emisyon limiti belirlemeksizin, salınan emisyonlar için 1 ton karbandioksit başına bir fiyat belirleme yöntemiyle çalışmaktadır. ETS'nin azaltımda kesinlik, azaltımın nasıl yapılacağına şirketlerin karar vermesi, esnek uygulama, ETS gelirlerin kullanımı ve diğer ETS'ler ile birleşebilme imkanı gibi avantajları bulunmaktadır.

Emisyon ticaret sistemi kapsamında düzenlemeye tabi faaliyetleri yürüten tesisleri, emisyon ticaret sisteminin yapılabilmesine ilişkin iş ve işlemleri, bu iş ve işlemleri gerçekleştiren gerçek ve tüzel kişiler ile yetkili mercilerin yetki ve sorumluluklarını düzenleyen taslak düzenlemedir.

Karbon Kredilendirme ve Denkleştirme Yönetmeliği Çalışmaları

Denkleştirmeler, bir ETS'nin kapsamına girmeyen kaynaklar emisyon azaltımları gerçekleştirmek veya atmosferden emisyon kaldırmak istediklerinde, bu kaynaklara kredi sunar. Bir defa kabul edildiğinde, denkleştirmeler, uyum amaçları doğrultusunda, ETS kapsamındaki tahsisatlara eşdeğer muamele görür.

İlgili yönetmelik ile, ulusal karbon kredilendirme sisteminin kurulması ve uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi ile emisyon ticaret sistemi kapsamında ve gönüllü taahhütlerde denkleştirme amacıyla kullanılacak karbon kredisi üreten denkleştirme projelerinin ve denkleştirme işlemlerinin kayıt altına alınmasına ilişkin hususları düzenlemek amaçlanmaktadır.

Yerel İklim Değişikliği Eylem Planları Hakkında Yönetmelik Çalışmaları

Ulusal sürdürülebilir ekonomi, sosyal ve çevresel hedefler ve yerel öncelikler dikkate alınarak, Türkiye'nin iklim değişikliği konusundaki çalışmalarına katkı sunmak ve şehirlerin iklim değişikliğine dirençli ve hazırlıklı olmasını sağlamak için Türkiye'nin net sıfır emisyon hedefi, ulusal

katkı beyanı ve ilgili planlama araçları dikkate alınarak, iklim değişikliğine uyum sağlanması ve sera gazı emisyonlarının azaltımı amacıyla il ölçeğinde hazırlanacak Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarına ilişkin ilkeler, idari ve teknik usul ve esaslar ile İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının çalışma prensiplerinin belirlenmesidir. Yerel İklim Değişikliği Eylem Planlarının hazırlanması, karara bağlanması, uygulanması, izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanmasına ilişkin genel ilkeler ile ilgili kurum ve kuruluşların görev, yetki ve sorumluluklarıyla İl İklim Değişikliği Koordinasyon Kurullarının çalışma usul ve esaslarını kapsamaktadır.

Türkiye Yeşil Taksonomisi Yönetmeliği Çalışmaları

Sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu ekonomik faaliyetlerin desteklenmesi, sürdürülebilir yatırımlara finansman akışının teşvik edilmesi ve piyasada yeşile boyamanın önlenmesi amacıyla Türkiye Yeşil Taksonomisinin usul ve esaslarını düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

İklim Değişikliği Denetim Yönetmeliği Çalışmaları

Bu Yönetmeliğin amacı, 2/7/2025 tarihli ve 7552 sayılı İklim Kanunu kapsamında iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini önlemek için tesis veya faaliyetlere gerçekleştirilecek denetimlere, denetim yapacak personelin niteliklerine, ihlallerin tespitine ve idari yaptırım uygulamalarına ilişkin usul ve esasları düzenlenmesini amaçlamaktadır.

İklim Değişikliği Başkanlığı Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği Çalışmaları

İklim Değişikliği Başkanlığı bünyesinde faaliyette bulunan döner sermaye işletmesinin mali ve idari işlemlerine, gelir kaynaklarına, giderlerine, faaliyet alanlarına, bütçesinin hazırlanmasına, uygulanmasına ve sonuçlandırılmasına ilişkin usul ve esasları düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

İklim Gelirlerinin Takip Ve Tahsili İle Tahsilat Karşılığı Öngörülen Ödeneğin Kullanımı Hakkında Yönetmelik Çalışmaları

Yeşil büyüme vizyonu ve net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda bütçeye gelir kaydedilecek sera gazı emisyon izni, Emisyon ticaret Sistemi ve diğer gelirlerin tahsili ile Başkanlık bütçesinde öngörülen ödenekten yapılacak harcamalara ilişkin usul ve esasları düzenlenmesi amaçlanmaktadır.

BASIN VE HALKLA İLİŞKİLER MÜŞAVİRLİĞİ

2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

11.Basın ve Halkla ilişkiler Müşavirliği 2024 Yılı Yürütülen Faaliyet ve Projeler

11.1. Temel Faaliyetler

İklim Değişikliği Başkanlığının ulusal ve uluslararası kuruluşlar ile kamuoyunda oluşturacağı imajı bir bütün olarak sunabilmek amacıyla haberlerin hazırlanıp yer alması sağlanmıştır.

Başkanlığın sosyal medya hesaplarının takibi yapılmıştır. Performans Programı gibi yazılı, işitsel ve görsel dokümanlar hazırlanarak basım ve yayımı gerçekleştirilmiştir. Basın kuruluşlarından gelen röportaj taleplerinin takibi yapılmıştır.

Başkanlığın 2025 yılı sonunda sosyal medya hesaplarında toplam takipçi sayısı 32.421 olup, dağılımı aşağıda verilmiştir:

Linkedln: 23.299

X: 2137

İnstagram: 6362

Youtube: 623

Sosyal medya hesaplarında ve kurumun web sitesinde yapılan toplam paylaşım sayısı ise 935'dir.

11.2. Haber Çalışmaları

Yazılı ve görsel materyaller hazırlanarak yapılan haberlere ilişkin örnekler aşağıda yer almaktadır. Bunlar:

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, BM 80. Genel Kurulu nedeniyle bulunduğu New York'ta İklim Zirvesine katıldı

Kasım ayında düzenlenecek 30'uncu Taraflar Konferansına ev sahipliği yapacak Brezilya'ya başarılar dileyerek sözlerine başlayan Cumhurbaşkanı Erdoğan, yürürlüğe giren Türkiye'nin ilk İklim Kanunu'nun, 2053 Net Sıfır Emisyon hedefimize doğru önemli bir adım olduğunu belirtti.

Cumhurbaşkanı Yardımcısı Yılmaz, COP30 Liderler Zirvesi'nde Konuştu

10 Kasım'da başlayacak ve iki hafta sürecek COP30 öncesi düzenlenen Liderler Zirvesi'nde konuşan Yılmaz, küresel ölçekte artan jeopolitik gerilimler, ekonomik belirsizlikler ve iklim değişikliğinin yol açtığı eşitsizliklere dikkat çekti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Brezilya'nın Belem kentinde devam eden Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 30. Taraflar Konferansı (COP30) kapsamında Türkiye'nin Ulusal Katkı Beyanı'nı açıkladı.

Bakan Kurum, "Ulusal Katkı Beyanımız yenilikçi politikalara uyumlu, düşük karbonlu ve iklime dirençli bir gelecek inşa etmeyi amaçlıyor ve toplumun tüm kesimlerini kapsayan bir yaklaşımı yansıtıyor. Beyanımızı sadece bir politika belgesi olarak görmüyor, insanlık alemine verilmiş bir söz olarak görüyor ve en etkin şekilde uyguluyoruz" dedi. Bakan Kurum Türkiye'nin COP31 Başkanlığına adaylığı konusundaki kararlılığına dikkat çekerek, "Türkiye olarak kimseyi geride bırakmayan, adil ve hakkaniyetli bir Taraflar Konferansı'na ev sahipliği yapmayı istiyoruz" açıklamasını yaptı. Bakan Kurum, COP30 konferansı marjında 7 ülkenin çevre, iklim, şehircilik ve enerji alanlarındaki temsilcileriyle ikili görüşmeler gerçekleştirdi.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 30. Taraflar Konferansı (COP30) Brezilya'nın Belem kentinde sona erdi. Konferansta Türkiye'yi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum temsil etti.

Türkiye'nin 2022 yılında başkanlık adaylığını açıklamasıyla başlayan diplomasi trafiği, bu hafta Belem'de 5 gün boyunca devam eden müzakereler sonrası Türkiye'nin başarısıyla sonuçlandı. COP31 Taraflar Konferansı'nın önümüzdeki yıl Türkiye'de yapılması, COP31 Başkanlığını Türkiye'nin üstlenmesi, müzakere başkanlığını ise Avustralya'nın yürütmesi konusunda tüm taraflar arasında uzlaşma sağlandı. Pre-COP'un ise Pasifik ülkelerinin birinde yapılması yönünde karar varıldı. Uzlaşma metni Türkiye'nin de arasında olduğu Birleşmiş Milletler çatısı altındaki Batı Avrupa ve Diğerleri" (WEOG) grubunda kabul edildi.

Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle Bakan Kurum, Türkiye'nin "COP Başkanı" Olarak Görevlendirildi

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan imzasıyla yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Genelgesi Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Genelgeyle 2026 yılında Türkiye'nin ev sahipliği ve başkanlığında gerçekleştirilecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi (BMİDÇS) Konferansı'nın 31'inci Oturumu (COP31), Kyoto Protokolü Taraflar Toplantısı'nın 21'inci Oturumu (CMP21) ve Paris Anlaşması Taraflar Toplantısı'nın 8'inci Oturumu (CMA8) toplantılarında "COP Başkanı" olarak Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum görevlendirildi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, UNICEF Türkiye Temsilcisi Paolo Marchi ile görüştü

Görüşmede, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında ortaklaşa yürütülen projelerin, gençlere olan katkılarını vurguladıklarını aktaran Kurum, "Görüşmemizin gelecek nesillerimiz için yeni ve güçlü iş birliklerine kapı aralamasını temenni ediyorum." ifadesini kullandı. Ziyarette Bakan Kurum'a, Bakan Yardımcısı Fatma Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar da eşlik etti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank, beraberinde İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ile '16. Petersberg İklim Diyaloğu' kapsamında Berlin'de düzenlenen toplantıya katıldı

Almanya Şansölyesi Olaf Scholz'un da katıldığı, 35 ülkenin temsil edildiği üst düzey toplantıda Bakan Yardımcısı Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Hasar, Türkiye'yi temsil etti. İki gün süren ve başlıkların oturumlar halinde ele alındığı toplantıya katılan Türk heyeti, Türkiye'nin haklarını uluslararası platformda dile getirdi.

İklim finansmanı katılımcı ülkelerle gerçekleştirilen toplantıda, "COP30 Sahnesini Hazırlamak – Verilen Sözlerden Uygulamaya Geçiş" ve "İklim Finansmanı: 1,3 Trilyona

Giden Yolu Hazırlamak" başlıklı oturumlarda konuşmalar yapan Bakan Yardımcısı Varank, Türkiye'nin iklim vizyonunu ve uluslararası sürece katkılarını aktardı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, OECD Ülke Çalışmaları Bölüm Başkanı Pierre Beynet ve beraberindeki heyeti kabul etti.

Başkanlıkta gerçekleşen toplantıda, OECD tarafından iki yılda bir yayımlanan "Ekonomik Gelişmeleri İnceleme komitesi" raporunun yeşil dönüşüme dair bölümüne ilişkin çalışmalar değerlendirildi. Toplantıda, Türkiye'nin 2053 net sıfır emisyon hedefinin yol haritası niteliğindeki uzun vadeli iklim stratejisine dair bilgilendirme de yapıldı.

Ankara Üniversitesi ve Ankara Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Fakültesi tarafından düzenlenen konferans, 'İklim Krizi ve Finansal Risk Altında Konut ve Ticari Gayrimenkul Piyasaları ve Geleceği' başlığı altında toplandı

Dünyanın çeşitli üniversitelerinden bilim insanlarının ve yöneticilerin katıldığı konferansta; iklim siyasetinde uluslararası gelişmeler, Türkiye'nin iklim politikaları, iklim değişikliğiyle mücadelede sanayi, iklim değişikliğiyle mücadelede yerel yönetimlerin rolü, karbon vergisi politikaları ve çevresel gayrimenkul uygulamaları, iklim değişikliğiyle mücadelede ülke örnekleri gibi birçok konu derinlemesine ele alındı.

İklim Değişikliği Başkanlığıyla Fransız Kalkınma Ajansı arasında Mutabakat Zaptı imzalandı.

İklim Değişikliği Başkanlığı ile Fransız Kalkınma Ajansı arasında Ulusal Yeşil Taksonominin geliştirilmesine yönelik bir Mutabakat Zaptı imzalandı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ile Fransız Kalkınma Ajansı (AFD) Türkiye Temsilcisi Tanguy Denieul tarafından imzalanan mutabakat zaptı, "Türkiye'de Ulusal Yeşil Taksonomi'nin

Geliştirilmesi için Teknik Destek Projesi”nin başlamasını öngörüyor.

İklim Değişikliği Başkanı Hasar, Özbekistan’da Uluslararası İklim Forumu’na katıldı.

Özbekistan Ekoloji, Çevre Koruma ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından “Orta Asya Küresel İklim Zorluklarıyla Karşı Karşıya: Ortak Refah için Dayanışma” temasıyla Semerkant’ta düzenlenen forumda, ‘yenilenebilir enerji’, ‘su kaynaklarının sürdürülebilir yönetimi’, ‘biyolojik çeşitliliğin korunması’, ‘iklim değişikliğine dirençli şehirler ve iklim değişikliği ile mücadelede gençliğin rolü’ gibi konular ele alındı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Kurum, Antalya Diplomasi Forumu’na Katıldı

Cumhurbaşkanlığı himayesinde Dışişleri Bakanlığı’nın ev sahipliğinde düzenlenen Antalya Diplomasi Forumu, 140 ülkeden Cumhurbaşkanı ve bakan düzeyinde misafirleri ağırladı. Antalya Diplomasi Forumu’nda iklim değişikliği kriziyle mücadelede uluslararası iş birliğini güçlendirmek adına önemli temaslarda bulunan Bakan Kurum, çevre, iklim ve şehircilik konuları başta olmak üzere; İklim Değişikliği Eylem Planı’nı, Sıfır Atık projesini, 2035 ve 2053 hedeflerini paylaştı.

“Ayrışan Dünyada Diplomasiyi Sahiplenmek” teması ile dördüncüsü düzenlenen forumda İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, Bakan Murat Kurum’a eşlik etti.

İklim Değişikliği Başkanlığı öncülüğünde 'Entegre İklim ve Biyoçeşitlilik Eylemi için Türk-Alman İş birliği' projesinin açılışı gerçekleştirildi

Ankara'da düzenlenen törenle, "Türk-Alman İş birliği: Politika Etkileşim Projesi" İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ile Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ) Türkiye Direktörü Anja Maria Dahl'ın imzalarıyla başlamış oldu.

Başkanlığımız ve Alman Uluslararası İşbirliği Kurumu (GIZ) tarafından yürütülen, Alman Federal Ekonomi ve İklim Eylemi Bakanlığı (BMWK) tarafından Uluslararası İklim İnisiyatifi (IKI) kapsamında desteklenen, Tarım ve Orman Bakanlığı, Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün de faydalanıcılarından olduğu proje kapsamında, hazırlıkları devam eden Türkiye Yeşil Taksonomisinin, Emisyon Ticaret Sisteminin, ülkemizin Ulusal Katkı Beyanı süreçlerinin, iklim değişikliğine uyum ve biyoçeşitlilik faaliyetlerinin desteklenmesi hedefleniyor.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, 'İklim Konuşmaları' programı kapsamında Erzurum'da vatandaşlarla bir araya geldi

İklim Değişikliği Başkanlığı tarafından düzenlenen ve Türkiye'nin illerini kapsayan 'İklim Konuşmaları' programıyla, İklim Değişikliği Başkanı Hasar, çeşitli sivil toplum kuruluşları temsilcileri, kurum ve kuruluşlardan yöneticiler, akademisyenler, üniversite öğrencileri ve vatandaşlarla buluştu.

İklim değişikliği ile mücadelede yapılması gerekenlerin de konuşulduğu programda Başkan Hasar, iklim değişikliğiyle ilgili merak edilen sorulara da cevap verdi.

Kopenhag İklim Bakanları Toplantısı, Danimarka'nın Başkenti Kopenhag'da gerçekleşti

İklim eylemini canlandırmak ve bu yıl gerçekleşecek olan BM İklim Değişikliği Konferansı'nda daha azimli bir iklim eylemi için düzenlenen Kopenhag İklim Bakanları Toplantısı'na Türkiye'yi temsilen Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar katıldı.

Dünyanın çeşitli ülkelerinden yaklaşık 40 bakanın katıldığı toplantıda, 'Paris Anlaşması Hedeflerine Ulaşmak İçin Adil Geçiş Yolları', 'İklim Finansmanının Harekete Geçirilmesinden Finansal Akışların Hizalanması', 'Çok Düzeyli İklim Eylemi', 'İklim Değişikliğine Uyum ve Dirençliliği Güçlendirmek' gibi konular oturumlar halinde ele alındı.

Batı Balkanlar bölgesindeki enerji dönüşüm sürecini değerlendirmek için bu yıl sekizincisi düzenlenen 'MEF Enerji Forumu', Makedonya'nın Başkenti Üsküp'te gerçekleştirildi

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar'ın Türkiye'yi temsil ettiği forum, COP29'da belirlenen küresel hedeflerle uyumlu iklim eylemlerini ve COP30'a hazırlığı odak noktasına aldı.

COP28 sırasında alınan Küresel Durum Değerlendirmesi kararı kapsamında 2030 yılına kadar yenilenebilir enerji kapasitesini üç katına çıkarma ve enerji verimliliğini iki katına çıkarma hedefinin Batı Balkanlar için kapsamlı bir dönüşümün gerekliliğine işaret eden forumda, 'Paris Anlaşması'nın On Yılı: Batı Balkanlar için İlerleme, Zorluklar ve Gelecek Yol Haritası' başlığı yuvarlak masa etrafında ele alındı.

Türkiye'nin ilk "İklim Kanunu", TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı

20 madde, 2 geçici madde ve 3 farklı kanunda değişiklik içeren Türkiye'nin ilk İklim Kanunu, TBMM'de kabul edildi.

Kanun iklim değişikliği ile mücadelede esas olan sera gazı emisyonlarının azaltılması ve iklim değişikliğine uyum faaliyetlerini, planlama ve uygulama araçlarını, gelirleri, izin ve denetim ile bunlara ilişkin yasal ve kurumsal çerçevenin usul ve esaslarını kapsıyor. Kanunla, "Adil geçiş", "Birincil piyasa", "Denkleştirme", "Emisyon Ticaret Sistemi (ETS)", "Gömülü sera gazı emisyonları" ile "Gönüllü karbon piyasaları", "İklim adaleti" gibi tanımlar yer alıyor.

İklim değişikliğiyle mücadelede genel ilkelerin belirlendiği Kanuna göre, iklim değişikliği ile mücadelede Türkiye'nin "ortak fakat farklılaştırılmış sorumluluklar ve göreceli kabiliyetler" ilkesi dikkate alınarak, eşitlik, iklim adaleti, ihtiyatlılık, katılım, entegrasyon, sürdürülebilirlik, şeffaflık, adil geçiş ve ilerleme yaklaşımları esas alınacak. Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, kamu yararı gözetilerek alınacak tedbirlere ve düzenlemelere süresinde uymakla ve bunları uygulamakla yükümlü olacak. Ulusal Katkı Beyanında, net sıfır emisyon hedefi doğrultusunda ülkenin kalkınma öncelikleri ve özel koşulları göz önünde bulundurulacak ve bu çerçevede önlemler alınacak.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı COP30 öncesi Azerbaycan'ın Şamahı kentinde 'Delegasyon Başkanları Buluşması' düzenlendi

COP29 ve gelecek COP30 Başkanlıklarının ortaklaşa organize ettiği ve üst düzey müzakerecilerin katıldığı etkinlik ile Brezilya'nın Belem şehrinde düzenlenen COP30'un başarılı olması ve iklim eyleminin hızlandırılması için diyalog ve güven inşasına katkı sunması amaçlandı.

COP29'da alınan kararların COP30'a giden süreçte eyleme dönüşmesini

sağlamak ve COP30'da için önemli diğer konularda taraflar arasında görüş birliği oluşturmak için düzenlenen etkinlikte Türkiye'yi, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Başmüzakerecisi Fatma Varank ile İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar temsil etti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından, İklim Değişikliği Başkanlığı ev sahipliğinde 'Sürdürülebilir Yeşil Büyüme ve İklim Politikaları Çalıştayı' düzenlendi

Ankara'da düzenlenen çalıştayda, Türkiye'nin ilk İklim Kanunu'nun alt yönetmelikleri oturumlar halinde masaya yatırıldı. İlgili bakanlıklardan, kurum ve kuruluşlardan, üniversitelerden ve çeşitli sivil toplum kuruluşlarından katılım sağlanan çalıştayın açış konuşmalarını Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Hasan Suver ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar yaptı.

NDC 3.0 Süreci Başladı: Türkiye'nin İklim Mücadelesinde Yeni Bir Sayfa Açılıyor

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İklim Değişikliği Başkanlığı ve UNICEF Türkiye iş birliğinde, ülkemizin 2035 hedeflerini içerecek şekilde güncellenecek Ulusal Katkı Beyanı (NDC) hazırlık sürecine yönelik NDC 3.0 Bakanlıklar Arası Toplantı gerçekleştirildi.

Toplantıda, çocuk ve gençlere duyarlı bir NDC 3.0 hazırlanması için tüm paydaşların katkıları ele alınırken, sektörler arası koordinasyonun güçlendirilmesi ve çocuk ile gençlerin hak ve ihtiyaçlarının sürece entegre edilmesi konuları gündeme taşındı.

Türkiye, İklim Şeffaflığı ve Ulusal Katkı Beyanı Yolunda Kararlı Adımlar Atıyor

Türkiye'nin Birinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu ile Dokuzuncu Ulusal Bildirim ve İkinci İki Yıllık Şeffaflık Raporu'nun Hazırlanmasına Yönelik Projenin Açılış Çalıştayı, Ankara'da gerçekleştirildi.

Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi ve Paris Anlaşması kapsamında hazırlanan raporların ele alındığı çalıştaya; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve Türkiye'nin İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank, Azerbaycan Dışişleri Bakan Yardımcısı ve COP29 Başmüzakerecisi Yalçın Rafiyev, İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ile birlikte kamu kurumları, akademi, sivil toplum kuruluşları ve proje paydaşları katıldı.

İklim Değişikliği ve Uyum Koordinasyon Kurulu (İDUKK), Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum başkanlığında Ankara'da toplandı

İklim Değişikliği Başkanlığı ev sahipliğinde, ilgili bakanlıklar ve kurumların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda, Türkiye'nin İkinci Ulusal Katkı Beyanı ve COP30 hazırlıkları da değerlendirildi.

İklim Elçileri Ulusal Gençlik Konferansı bu yıl Konya'da düzenlendi

İklim değişikliğiyle mücadelede gençlerin katılımının teşvik edilmesi, toplumda iklim değişikliğiyle ilgili farkındalığı artırmak, karar alma süreçlerinde gençlerin etkin bir şekilde yer almasını sağlamak için çeşitli çalışmalar yürüten İklim Elçileri, Ulusal Gençlik Konferansı'nı (LCOY) bu yıl Konya'da düzenledi.

İki gün sürecek konferansta, 'Adil Dönüşüm ve Yeşil Ekonomi; Geleceğin İş Gücünü Şekillendirmek', 'Gençlerle İklim Sohbeti-Türkiye'nin İklim Geleceği', 'Kırılgan Olanı

Güçlendirmek: Gençlerin İklim Krizine Karşı Mücadelesi' başlıkları altında paneller, çeşitli sunumlar ve atölye çalışmaları da gerçekleştirildi.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum, Brüksel'de "Türkiye-AB Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu Üçüncü Toplantısı" öncesi AB İklim Eylem Komiseri Wopke Hoekstra ile görüştü

AB ile yeni çalışma grupları kurulması konusunda mutabık kalındığını ifade eden Bakan Kurum, "AB ile ticaret hacmini arttıracak, güçlendirecek, iklim değişikliği ile alakalı yeni teknolojileri hep birlikte yakalayacağımız, AR-GE faaliyetlerini hep birlikte yapacağımız bir çalışmayı tüm sektörlerimizde güçlendirmeyi arzu ettiğimizi ifade ettik. Kendileri de bizlere katıldılar ve bu alanda yeni çalışma grupları kuruyoruz. Yani sınırda karbon düzenlemesiyle alakalı iklim müzakerelerine yeni çalışma gruplarını da ekleyeceğiz" dedi.

AB ile enerji dönüşümü, iklim finansmanı, Yeşil Taksonomi, Emisyon Ticaret Sistemleri ve uyum politikaları gibi pek çok alanda iş birliği konularının ele alınacağı Türkiye-AB Yüksek Düzeyli İklim Diyaloğu Üçüncü Toplantısı" için Brüksel'de bulunan Bakan Kurum, toplantı marjında AB İklim Eylem Komiseri Wopke Hoekstra ikili görüşme gerçekleştirdi.

Bakan Kurum'a temaslarında, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank, Ticaret Bakan Yardımcısı Mustafa Tuzcu, Türkiye'nin AB nezdindeki Daimi Temsilcisi Büyükelçi Faruk Kaymakcı ve İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar eşlik etti

COP30 Ön Görüşmeleri Brezilya'da Başladı

BM 30'uncu Taraflar Konferansı (COP30) öncesi düzenlenen Pre-COP toplantıları, Brezilya'nın başkenti Brazilya'da başladı. Türkiye'yi Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı ve İklim Değişikliği Başmüzakerecisi Fatma Varank ile İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar temsil etti. İklim değişikliğiyle mücadelede küresel iş birliğinin güçlendirilmesini hedefleyen toplantılara 50'den fazla ülkenin bakan ve bakan yardımcıları katıldı.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile Almanya Federal Cumhuriyeti Ekonomi ve İklim Koruma Bakanlığı arasında imzalanan mutabakat zaptı ile kurulan 'Türk-Alman İklim ve Çevre Yürütme Kurulu (KUMLA)' ikinci toplantısını Ankara'da gerçekleştirdi

İki oturum halinde gerçekleşen toplantının üst düzey ikinci oturumuna, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakan Yardımcısı Fatma Varank ile Almanya Parlamento Devlet Sekreteri Rita

Schwarzelühr-Sutter katıldı. Heyetler halinde gerçekleşen görüşmede, ‘İklim, Çevre ve Biyoçeşitlilik Eylemi Alanlarında Türkiye ve Almanya’nın Politik Öncelikleri’ ve ‘İklim ve Biyoçeşitlilik Eylemi Alanlarında İş Birliği Öncelikleri’ başlıkları derinlemesine ele alındı.

Toplantıya, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın yanı sıra ilgili bakanlıklardan temsilciler de katılım sağladı.

Karbon Piyasası Danışma Kurulu ilk toplantısını gerçekleştirdi

TOBB’da gerçekleşen toplantıya, İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar ve TOBB Başkanı Rıfat Hisarcıklıoğlu katıldı.İklim Kanunu gereği kurulan ve TOBB Başkanı’nın başkanlığında teşkil edilen Danışma Kurulu, Emisyon Ticaret Sistemi ve uluslararası karbon piyasasına ilişkin istişari nitelikte kararlar almak üzere oluşturuldu.

Sanayi ve iş dünyasından temsilcilerin katılımıyla gerçekleşen toplantının açış konuşmasını yapan İklim Değişikliği Başkanı Hasar, ülkemizin geleceği için kamu ve özel sektörün el ele, güçlü adımlar atacağına yürekten inandığını ifade ederek, danışma kurulunun kamu ve özel sektör arasında güçlü bir köprü olduğunu belirtti.

İklim Değişikliği Başkanı Hasar, ‘III. Sürdürülebilir Yüzyıl Zirvesi’nde konuştu

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, İnbusiness Dergisi tarafından düzenlenen ‘III. Sürdürülebilir Yüzyıl Zirvesi ve Ödül Töreni’ne katıldı. Yeşil kalkınmadan döngüsel ekonomiye, iklim politikalarından yapay zekâya uzanan geniş bir gündemin ele alındığı zirvede konuşan İklim Değişikliği Başkanı Hasar, konuşmasının başında Türkiye’yi COP31 ev sahipliği ve başkanlığına götüren süreci anlattı.

İklim Değişikliği Başkanı Prof. Dr. Halil Hasar, ‘Yeşil ve Dijital Dönüşüm Sürecinde İşçilerin Beceri Uyumlarının Geliştirilmesi Projesi’ kapanış programına katıldı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Ankara’da gerçekleştirdiği program kapsamında düzenlenen Adil Geçiş çalıştayında konuşan iklim Değişikliği Başkanı Hasar, COP31’in adil geçiş yaklaşımını yalnızca bir ilke olarak değil, somut politika araçları, uygulama örnekleri ve iyi uygulama modelleriyle küresel gündeme taşıma açısından önemli bir fırsat olduğunun altını çizdi.

Programın açış konuşmasını yapan Başkan Hasar konuşmasında, Yeşil Dönüşüm, Adil Geçiş ve COP31 sürecine dair açıklamalarda bulundu.

EK-1: İÇ KONTROL GÜVENCE BEYANI

Üst yönetici olarak görev ve yetkilerim çerçevesinde İklim Değişikliği Başkanlığı bütçesinin; kalkınma planına, yıllık programa, stratejik plan ve performans programı ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlandığını ve uygulandığını, amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi ve ilgili mevzuatla düzenlenen görev ve hizmetlerin yerine getirilmesi için bütçe ile tahsis edilmiş kaynakların, planlanmış amaçlar doğrultusunda ve iyi mali yönetim ilkelerine uygun olarak kullanıldığını beyan ederim.

Bu çerçevede iç kontrol sisteminin; idarenin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesine, kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesine, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesine, karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesine, varlıkların kötüye kullanılmasının ve israfının önlenmesine ve kayıplara karşı korunmasına ilişkin yeterli ve makul güvenceyi sağladığını bildiririm.

Bu güvence, benden önceki yöneticiden almış olduğum bilgilere, üst yönetici olarak sahip olduğum bilgi ve değerlendirmelere, yönetim bilgi sistemlerine, iç kontrol sistemi değerlendirme raporlarına, izleme ve değerlendirme raporlarına, harcama yetkilileri ile mali hizmetler birim yöneticisi tarafından sunulan güvence beyanlarına ve denetim raporlarına dayanmaktadır.

Bu raporda yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu beyan ederim.(Ankara, Şubat 2025)

Prof. Dr. Halil HASAR
İklim Değişikliği Başkanı

EK-2: MALİ HİZMETLER BİRİM YÖNETİCİSİNİN BEYANI

Mali hizmetler birim yöneticisi olarak yetkim dâhilinde;

İç kontrol sisteminin İklim Değişikliği Başkanlığı'nda oluşturulması, uygulanması ve geliştirilmesi çalışmalarında gerekli koordinasyonun sağlandığını, eğitim ve rehberlik hizmeti verildiğini, faaliyetlerin mali yönetim ve kontrol mevzuatı ve diğer mevzuata uygun olarak yürütüldüğünü, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını temin etmek üzere iç kontrol süreçlerinin işletildiğini, uygulama sonuçlarının izlendiğini ve gerekli tedbirlerin alınması için düşünce ve önerilerimin zamanında üst yöneticiye raporlandığını beyan ederim.

Mali kanunlarla ilgili diğer mevzuatın uygulanması konusunda üst yöneticiye ve harcama yetkililerine gerekli bilgileri sağladığımı ve danışmanlık faaliyetinde bulunduğumu bildiririm.

Bu Raporunun "III/A- Mali Bilgiler" bölümünde yer alan bilgilerin güvenilir, tam ve doğru olduğunu teyit ederim. (Ankara-Şubat 2025)

Dr. Tuğba DİNÇBAŞ
İklim Değişikliği Başkan Yardımcısı